Veiligheids monitor 2013

Centraal Bureau voor de Statistiek

Veiligheidsmonitor

2013

Verklaring van tekens

.	Gegevens ontbreken
*	Voorlopig cijfer
**	Nader voorlopig cijfer
x	Geheim
–	Nihil
–	(Indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	Het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
Niets (blank)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2012–2013	2012 tot en met 2013
2012/2013	Het gemiddelde over de jaren 2012 tot en met 2013
2012/'13	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2012 en eindigend in 2013
2010/'11–2012/'13	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2010/'11 tot en met 2012/'13

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever
Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress: Centraal Bureau voor de Statistiek, Grafimedia
Ontwerp: Edenspiekermann

Inlichtingen
Tel. 088 570 70 70, fax 070 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen
verkoop@cbs.nl
Fax 045 570 62 68
ISBN 978-90-357-1706-0
ISSN 2214-2274

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2014.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bon wordt vermeld.

60190201401 W-40

Voorwoord

De publicatie *Veiligheidsmonitor 2013* is samengesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in samenwerking met het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Enkele belangrijke resultaten die in deze publicatie worden gepresenteerd, zijn:
- de leefbaarheid van de buurt krijgt het rapportcijfer 7,4. Deze beoordeling is hetzelfde als in 2012;
- bijna één op vijf inwoners voelt zich wel eens onveilig in de buurt. Dit aandeel is licht gestegen ten opzichte van 2012;
- slachtofferschap van veel voorkomende criminaliteit is gelijk gebleven ten opzichte van 2012;
- tevredenheid over laatste politiecontact is gelijk aan 2012.

In 2013 is de Veiligheidsmonitor (VM) voor de zesde keer op rij uitgevoerd. De VM verschaft consistente en vergelijkbare informatie ten behoeve van het veiligheidsbeleid, zowel op nationaal niveau als op regionaal en lokaal niveau.

Naast de gebruikelijke landelijke meting in 2013 werd tevens voor 151 gemeenten de VM op (politie)regionaal/lokaal niveau uitgevoerd. In 2012 waren dit 19 gemeenten. Het is gebruikelijk dat gemeenten vooral in de oneven jaren participeren in dit onderzoek en beduidend minder in de even jaren. Met deze wisselende deelname wordt bij de analyse rekening gehouden. In 2013 zijn geen veranderingen aangebracht in het ontwerp, waardoor cijfers op alle niveaus vergelijkbaar zijn met 2012.

Bij de uitvoering van de VM in 2013 is verder rekening gehouden met de nieuwe nationale politie-indeling per 1 januari 2013. Hierbinnen worden 10 regionale eenheden, 43 districten en 167 basisteams onderscheiden.

De voorliggende publicatie geeft een cijfermatige verdieping van de informatie over objectieve en subjectieve veiligheid voor Nederland als geheel en voor de 10 regionale eenheden en 43 districten afzonderlijk. In een afzonderlijk hoofdstuk zijn dit jaar voor het eerst enkele uitkomsten opgenomen over gemeenten met meer dan 70 000 inwoners. Verder bevat de publicatie één extra hoofdstuk waarin specifiek wordt ingegaan op de veiligheidsbeleving in relatie tot andere onderwerpen binnen de VM. Een volledige weergave van alle onderzoeksuitkomsten wordt gelijktijdig met de publicatie geplaatst op Statline, de databank van het CBS bereikbaar via www.cbs.nl.

Directeur-Generaal van de Statistiek
Dr. A.H. Kroese (plv)

Secretaris-Generaal ministerie van Veiligheid en Justitie
Mr. Drs. P. Cloo

Den Haag/Heerlen, maart 2014

Onderzoekspartners

In deze rapportage treft u de belangrijkste landelijke en regionale resultaten aan van de Veiligheidsmonitor, die in het najaar van 2013 voor het zesde opeenvolgende jaar in opdracht van het ministerie van Veiligheid en Justitie en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is uitgevoerd.
Bij de Veiligheidsmonitor (VM) zijn op basis van een gestandaardiseerde vragenlijst en onderzoeksmethode zowel op landelijk/regionaal niveau als op regionaal/lokaal niveau gegevens verzameld over de sociale veiligheid van inwoners in Nederland. Hierdoor zijn uitkomsten op verschillende beleidsniveaus goed met elkaar te vergelijken.

Het landelijke/regionale deel is zowel door het CBS als door het onderzoeksbureau I&O Research uitgevoerd. Tegelijkertijd is door I&O Research dit onderzoek in 151 gemeenten op lokaal niveau of in (politie)regionaal verband uitgevoerd. De coördinatie en het faciliteren van de lokale onderzoeken is een taak van Bureau Veiligheidsmonitor.

Het onderzoek werd naast de vertegenwoordigers van de opdrachtgevers, mr. M.T.H. Hendriks (ministerie van Veiligheid en Justitie), drs. M.J.M. Verbruggen (CBS), begeleid door de Raad voor de Veiligheidsmonitor en Bureau Veiligheidsmonitor.

Voor vragen kunt u zich wenden tot:
Centraal Bureau voor de Statistiek, de heer G.J.H. Linden, telefoon 045 570 74 86, of via e-mail: glnn@cbs.nl
Ministerie van Veiligheid en Justitie, directie Veiligheid en Bestuur, Drs. M.M. Veelders, telefoon 06 4813 6688 of via email: m.m.veelders@minvenj.nl.
Bureau Veiligheidsmonitor, Drs. R.R.R. Ghauharali, telefoon 06-579 41 718, of via e-mail: razia.ghauharali@veiligheidsmonitor.nl

Inhoud

Voorwoord **3**
Onderzoekspartners **4**

1. Inleiding 7

1.1 Algemeen **8**
1.2 Doel Veiligheidsmonitor **8**
1.3 Opzet en uitvoering Veiligheidsmonitor 2013 **9**
1.4 Leeswijzer **10**
1.5 Samenvatting **13**

2. Leefbaarheid en overlast in de buurt 21

2.1 Leefbaarheid buurt **22**
2.2 Overlast in buurt **27**
2.3 Oordeel functioneren gemeente **33**
2.4 Trends **35**
2.5 Samenhangen **35**

3. Veiligheidsbeleving 37

3.1 Veiligheidsbeleving in buurt **38**
3.2 Veiligheidsbeleving in woonplaats **45**
3.3 Veiligheidsbeleving in algemeen **46**
3.4 Gepercipieerde slachtofferkans **50**
3.5 Respectloos gedrag **52**
3.6 Trends **53**
3.7 Samenhangen **54**

4. Slachtofferschap criminaliteit 56

4.1 Geweldsdelicten **57**
4.2 Vermogensdelicten **61**
4.3 Vandalismedelicten **65**
4.4 Slachtofferschap totaal **68**
4.5 Identiteitsfraude **74**
4.6 Koop- en verkoopfraude **75**
4.7 Hacken **77**
4.8 Cyberpesten **78**
4.9 Cybercrime totaal **80**
4.10 Trends **86**
4.11 Samenhangen **87**

5. Burgers en politie 88

5.1 Contacten burgers met politie **89**
5.2 Functioneren politie in de buurt **94**
5.3 Functioneren politie in algemeen **99**
5.4 Trends **105**
5.5 Samenhangen **106**

6. Preventie 107

6.1 Sociaal-preventief gedrag **108**
6.2 Preventieve voorzieningen in/rond woning **112**
6.3 Samenhangen **115**

7. Uitgelicht: 70 000+ gemeenten 116

7.1 Leefbaarheid en overlast in buurt **117**
7.2 Veiligheidsbeleving **120**
7.3 Slachtofferschap criminaliteit **124**
7.4 Burgers en politie **127**

8. Capita Selecta 129

8.1 Veiligheidsbeleving en slachtofferschap – naar persoonskenmerken **130**
8.2 Veiligheidsbeleving – naar affectieve, cognitieve en gedragsdimensies **132**
8.3 Veiligheidsbeleving – samenhang met omgevingsfactoren **135**
8.4 Veiligheidsbeleving – naar slachtofferervaring **141**
8.5 Slachtofferschap – enkelvoudig en herhaald **142**

Bijlagen 145

I Tabellen Nederland totaal, regionale eenheden en districten (hoofdstukken 2 t/m 6) **146**
II Tabellen 70 000+ gemeenten (hoofdstuk 7) **188**
III Tabellen Capita Selecta (hoofdstuk 8) **202**
IV Cartogrammen regionale eenheden, districten en 70 000+ gemeenten **206**
V Deelnemende gemeenten Veiligheidsmonitor 2013 **209**

Onderzoeksverantwoording 210

I Inleiding **211**
II Doel **211**
III Opzet en uitvoering **212**

Recent verschenen literatuur **224**
Medewerkers **225**

1. Inleiding

1.1 Algemeen

In de periode augustus–november 2013 is voor de zesde achtereenvolgende keer de Veiligheidsmonitor op landelijk en (politie)regionaal niveau uitgevoerd. Opdrachtgevers voor de uitvoering hiervan zijn het ministerie van Veiligheid en Justitie en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Door de opdrachtgevers is de Raad voor de Veiligheidsmonitor ingesteld, die in algemene zin toezicht uitoefent op de uitvoering van de Veiligheidsmonitor. In deze Raad zijn behalve vertegenwoordigers van de opdrachtgevers ook andere organisaties zoals de G4, G32, politie, WODC, VNG en Nicis opgenomen. Ten behoeve van de Raad voor de Veiligheidsmonitor is er een adviesgroep gevormd voor ondersteuning en advisering bij de uitvoering van de Veiligheidsmonitor.

Aangezien de Veiligheidsmonitor niet alleen landelijk maar ook op lokaal niveau als meetinstrument wordt gebruikt is door de opdrachtgevers bureau Veiligheidsmonitor opgericht. Dit bureau is gevestigd bij Platform31 in Den Haag en faciliteert en coördineert de lokale deelname aan de Veiligheidsmonitor.

In opdracht van de Raad voor de Veiligheidsmonitor zijn vanaf het jaar 2012 verbeteringen doorgevoerd in het onderzoeksdesign van de Veiligheidsmonitor en is ook de vragenlijst grondig herzien. Hierdoor is er sprake van een methodebreuk. Door deze methodebreuk zijn de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor vanaf 2012 niet zonder meer vergelijkbaar met de uitkomsten van de Integrale Veiligheidsmonitor (IVM) zoals uitgevoerd in de jaren 2008–2011 (zie Onderzoeksverantwoording voor meer informatie). Om dit verschil te markeren is de naamgeving van het onderzoeksinstrument in 2012 gewijzigd in Veiligheidsmonitor (VM). De voorliggende Veiligheidsmonitor 2013 is dus de tweede meting in het kader van de nieuwe reeks.

1.2 Doel Veiligheidsmonitor

In de afgelopen decennia zijn periodiek veiligheidsonderzoeken en/of slachtofferschapsenquêtes in Nederland uitgevoerd. Het eerste slachtofferonderzoek vond plaats in 1973, dus veertig jaar geleden. Deze traditie van het verzamelen van gegevens over veiligheid komt voort uit het politieke belang dat aan veiligheid wordt toegekend. In diverse Veiligheidsprogramma's van recentere kabinetten komt dit belang met nog meer nadruk naar voren. Dit voornemen vraagt om een gezamenlijke inspanning van verschillende actoren, zoals Rijk, Provincies en Gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, rechterlijke macht en maatschappelijke organisaties. Voor de invulling van het veiligheidsbeleid en inzicht in de effectiviteit ervan is het cruciaal te kunnen beschikken over één gezaghebbend, landelijk meetinstrument. De Veiligheidsmonitor is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot dit meetinstrument dat jaarlijks voorziet in de behoefte van landelijke, (politie)regionale en lokale (semi-)overheden aan informatie over de ontwikkeling van de sociale veiligheid in Nederland. De inhoudelijke reikwijdte van de VM omvat het monitoren van de subjectieve en objectieve veiligheid van de Nederlandse burger en het functioneren van de politie en gemeenten op het gebied van veiligheid.

1.3 Opzet en uitvoering Veiligheidsmonitor 2013

De Veiligheidsmonitor is een jaarlijks terugkerende grootschalige bevolkingsenquête, waarin zaken als leefbaarheid en overlast in de woonbuurt, veiligheidsbeleving, slachtofferschap van veel voorkomende criminaliteit, het oordeel van de burger over het optreden van de politie en preventiegedrag worden onderzocht. De VM is een geïntegreerd meetinstrument. Zo biedt de landelijk gestandaardiseerde vragenlijst die door alle deelnemers (landelijke partijen, politie, gemeenten en andere (semi-) overheden) verplicht wordt afgenomen ook beperkt extra ruimte om regionale of lokale onderzoeksvragen toe te voegen. Dit maakt de vragenlijst geschikt voor onderzoek op verschillende beleidsniveaus. Naast de standaardisatie van de vragenlijst is ook de methodologische uitvoering van het onderzoek landelijk en lokaal afgestemd. Zo worden de landelijke en lokale steekproeven getrokken door het CBS waarbij voor alle deelnemers gebruik wordt gemaakt van één register (Gemeentelijke Basisadministratie). Ook de methode van dataverzameling vindt voor iedere deelnemer op dezelfde manier plaats. Alle geselecteerde steekproefpersonen ontvangen een aanschrijfbrief waarin de mogelijkheid wordt geboden om de vragenlijst via internet in te vullen. Bij non-respons volgen twee schriftelijke rappelronden waarbij alle steekproefpersonen die nog niet gerespondeerd hebben een papieren vragenlijst ontvangen. Afgesloten wordt met een telefonisch rappel onder non-respondenten waarvan een telefoonnummer beschikbaar is.

De uitvoering van de dataverzameling vindt door twee partijen plaats. Naast het CBS, dat verantwoordelijk is voor een deel van de landelijke en (politie)regionale dataverzameling, wordt ook door onderzoeksbureau I&O Research op zowel landelijk als lokaal niveau veldwerk verricht. Ten behoeve van de uitvoering van dit veldwerk is door bureau Veiligheidsmonitor in samenwerking met het CBS het Handboek Veiligheidsmonitor opgesteld.
Na afloop van de dataverzameling draagt het CBS zorg voor de centrale opslag en verwerking van de microdata, de weging en de analyse van de onderzoeksgegevens en het samenstellen van de publicatie.

De Veiligheidsmonitor 2013 is uitgevoerd in de periode begin augustus tot eind november 2013 op landelijk/(politie)regionaal en lokaal niveau onder alle in Nederland wonende personen van 15 jaar en ouder, met uitzondering van de bewoners van inrichtingen en tehuizen. Hierbij werden in totaal ruim 350 duizend steekproefpersonen voor onderzoeksdeelname benaderd. Hiervan benaderde het CBS op landelijk niveau bijna 67 000 personen. Onderzoeksbureau I&O Research benaderde op landelijk niveau ruim 96 000 personen en daarnaast voor 151 aan de VM deelnemende gemeenten ruim 192 000 personen op lokaal niveau. Aan de VM 2012 namen 19 gemeenten deel; veel minder dus dan in 2013. Het is gebruikelijk dat in de oneven jaren veel meer gemeenten aan de VM deelnemen dan in de even jaren. Met deze wisselende deelname wordt in de analyse overigens rekening gehouden.

Onderzoeksgegevens zijn verkregen van ruim 145 duizend personen (145 277). Iets minder dan de helft van deze mensen vulde de internetvragenlijst in (47,8%); iets meer dan helft de schriftelijke vragenlijst (52,2%). Gemiddeld respondeerde 41,1%

van alle benaderde personen. Op het niveau van de regionale eenheden liepen deze responspercentages uiteen van 30,7% in de regionale eenheid Amsterdam tot 46,9% in de regionale eenheid Limburg.

Bij enquête-onderzoek is non-respons onvermijdelijk. Het deel van de mensen dat niet aan het onderzoek wil meedoen is vaak groter dan het deel dat wel bereid is om de vragenlijst in te vullen. Door deze uitval zijn de verkregen gegevens minder representatief en is het noodzakelijk dat ze worden herwogen op basis van beschikbare populatiekenmerken. Ook voor de Veiligheidsmonitor 2013 is een dergelijke herweging uitgevoerd.

Voor meer informatie over de opzet, uitvoering en weging van de Veiligheids-monitor 2013 wordt verwezen naar de bijlage (Onderzoeksdocumentatie) en de later te verschijnen (uitgebreider) Proces- en onderzoeksdocumentatie.

1.4 Leeswijzer

Deze publicatie bevat vooral beschrijvende informatie over sociale veiligheid en criminaliteit. Op basis van de Veiligheidsmonitor (VM 2013) worden landelijke en (politie-)regionale onderzoeksresultaten voor het jaar 2013 gepresenteerd en waar mogelijk vergeleken met 2012. Regionale uitkomsten worden ook afgezet tegen het landelijke gemiddelde. Vergelijkingen met de jaren vóór 2012 zijn door de eerder genoemde methodebreuk tussen IVM en VM maar beperkt mogelijk. De aanpassingen in het onderzoeksdesign en in de vragenlijst (andere vraagstellingen, andere volgorde van vraagstellingen) hebben ertoe geleid dat niveauschattingen van 2013 en 2012 fors kunnen afwijken van schattingen van eerdere jaren. Dit geldt onder meer voor algemene onveiligheidgevoelens, slachtofferschap van sommige delictsoorten en tevredenheid over het functioneren van de politie. Ondanks deze afwijkingen is het voor een beperkte set van indicatoren mogelijk gebleken om op basis van een methodebreukanalyse en daaruit afgeleide correctiefactoren trends in het landelijke totaalbeeld te reconstrueren. Deze trends zijn in dit rapport opgenomen.

Naast de landelijke en (politie)regionale uitkomsten zijn in de Veiligheidsmonitor 2013 voor het eerst ook gemeentelijke uitkomsten opgenomen. In een separaat 'Uitgelicht'-hoofdstuk en bijbehorende tabellenset worden voor gemeenten met meer dan 70 000 inwoners onderzoeksuitkomsten voor 2013 gepresenteerd.

Een andere noviteit in de VM 2013 is dat aanvullend aan het beschrijvende deel een hoofdstuk met verdiepende analyses is opgenomen. Hierin wordt nader ingezoomd op kenmerken, dimensies en samenhangen van en tussen de kernthema's van de Veiligheidsmonitor: veiligheidsbeleving en slachtofferschap.

Voor een goede interpretatie van de in dit rapport weergegeven uitkomsten volgt hieronder een beknopte technische toelichting op de berekening, de betrouwbaarheid en de presentatie van de onderzoeksresultaten. Tenslotte wordt de opbouw van dit rapport kort toegelicht.

Berekening resultaten

De meeste uitkomsten worden standaard gepresenteerd als een gewogen percentage van het aantal antwoorden in een bepaalde antwoordcategorie, zoals het aantal personen (van 15 jaar of ouder) dat slachtoffer is geweest van een misdrijf. Ook wordt soms een percentage gepresenteerd van het aantal antwoorden in een combinatie van antwoordcategorieën, bijvoorbeeld het aantal personen dat het 'helemaal eens' of 'eens' is met een bepaalde stelling.
In een aantal gevallen wordt gebruik gemaakt van samengestelde scores, zoals somscores en schaalscores. Somscores bestaan uit een eenvoudige sommering van antwoorden, bijvoorbeeld het aantal keren dat iets voorkomt. Deze somscore wordt bijvoorbeeld gebruikt voor het weergeven van het aantal preventieve voorzieningen dat in een woning aanwezig is. Schaalscores worden met name gehanteerd voor het combineren van antwoorden op verschillende samenhangende vragen, bijvoorbeeld bij een aantal stellingen over een bepaald thema. Daarbij wordt een berekening uitgevoerd waarbij elk van de antwoorden een bepaalde waarde krijgt toegekend. Deze waarden zijn vervolgens met een factor zodanig vermenigvuldigd dat een score ontstaat op een schaal van 0–10. De schaalscore loopt dan bijvoorbeeld op naarmate men het meer eens is met de stellingen. De exacte berekening van specifieke schaalscores is te vinden bij de betreffende onderwerpen in de StatLine-databank van het CBS, via www.cbs.nl.
De vragen waarop schaalscores gebaseerd zijn hebben een ordinaal meetniveau; dat wil zeggen dat de ene antwoordcategorie wel 'meer' is dan de andere (vergelijk 'helemaal mee eens' met 'mee eens'), maar dat niet exact kan worden aangegeven hoeveel meer. Dit betekent dat ook de schaalscores als variabelen met een ordinaal meetniveau beschouwd moeten worden. We kunnen dus niet zeggen dat een twee keer zo hoge schaalscore voor bijvoorbeeld 'sociale cohesie' twee keer zo goed is. Doordat schaalscores verschillend van samenstelling zijn kun je ze onderling ook niet vergelijken. Het is bijvoorbeeld niet correct om de schaalscore voor 'vertrouwen in de politie' (die gebaseerd is op specifieke stellingen) te vergelijken met een schaalscore voor 'communicatie met de politie' (die gebaseerd is op weer andere specifieke stellingen).
De Veiligheidsmonitor bevat veel vragen die te maken hebben met meningen, oordelen of verwachtingen van burgers over zaken als hun eigen woonbuurt, hun veiligheidsbeleving, en het functioneren van politie of gemeente. Bij de antwoordcategorieën van dit soort 'attitude'-vragen kunnen respondenten doorgaans ook aangeven dat ze hierover geen mening hebben of het antwoord niet weten. Soms weigeren respondenten ook om de vraag te beantwoorden. Het al dan niet buiten beschouwing laten van deze antwoordcategorieën heeft invloed op de presentatie van de uitkomsten van de overige antwoordcategorieën. Bij de berekening van de basisgegevens zijn de 'weigert'- en 'weet niet'-antwoorden (in dit rapport samengenomen als 'Geen antwoord') *niet* buiten beschouwing gelaten, waardoor de berekening van de percentages van de overige antwoordcategorieën niet wordt beïnvloed. Hiermee is aangesloten op de werkwijze die ook is gehanteerd bij het samenstellen van de eerdere publicaties met gegevens over sociale veiligheid en ondervonden criminaliteit. Bij afgeleide gegevens die betrekking hebben op schaalscores zijn deze categorieën wel buiten beschouwing gebleven.

Betrouwbaarheid resultaten

Bij steekproefonderzoek zoals de VM kan het gebeuren dat de berekende waarden of ontwikkelingen door toevalsfactoren niet volledig overeenstemmen met de werkelijkheid. In dit rapport worden de meeste resultaten weergegeven als percentages van de totale bevolking (van Nederland als geheel of van een regio). Bij elk getoond percentage hoort een betrouwbaarheidsmarge die, behalve van het gekozen betrouwbaarheidsniveau en het onderzoeksdesign, vooral afhankelijk is van de spreiding in de antwoorden en van het aantal ondervraagde personen. Meestal wordt een betrouwbaarheidsniveau van 95 procent gekozen. Dit betekent dat de werkelijke waarde in 95 van de 100 steekproeven tussen de grenzen zal liggen van de marges behorende bij de gevonden waarde. Bij elk gegeven uit de VM is een dergelijke betrouwbaarheidsmarge bepaald, waarbij rekening is gehouden met de steekproefomvang en het onderzoeksdesign.

Presentatie resultaten

De onderzoeksuitkomsten worden weergegeven in de vorm van tabellen en figuren die toegelicht en becommentarieerd worden met beknopte teksten. Veel voorkomende presentatievormen zijn tabellen naar achtergrondkenmerken van respondenten. De hierbij beschreven verschillen zijn niet gecorrigeerd voor andere kenmerken. Voor het weergeven van regionale verschillen wordt frequent gebruik gemaakt van staafgrafieken, cartogrammen en kwadrantendiagrammen. Trends worden in de vorm van lijngrafieken gepresenteerd.
Alleen de belangrijkste verschillen die in de tabellen en figuren naar voren komen worden tekstueel beschreven. Opsommingen van verschillen zijn dus zeker niet uitputtend. De beschreven verschillen zijn wel in alle gevallen statistisch significant, uitgaande van het 95 procent-betrouwbaarheidsinterval. In dit rapport zijn de marges bij alle uitkomsten opgenomen en daarnaast zijn ze ook beschikbaar via StatLine. In de staafgrafieken zijn de marges in de vorm van zogeheten foutbalken in de staven opgenomen. In de tabellen zijn ze expliciet vermeld.

Opbouw rapport

Deze publicatie is als volgt opgebouwd:

- De hoofdstukken 2 t/m 6 beschrijven de onderzoeksuitkomsten voor achtereenvolgens de vijf centrale thema's: Leefbaarheid en overlast in buurt, Veiligheidsbeleving, Slachtofferschap en ondervonden delicten, Burgers en politie, en Preventie. Uitkomsten worden gepresenteerd voor Nederland totaal, de 10 regionale eenheden van de politie en daarbinnen de 43 districten. De cijfers hebben betrekking op het jaar 2013 en waar mogelijk worden vergelijkingen gemaakt met 2012. Verder worden uitkomsten uitgesplitst naar achtergrondkenmerken zoals geslacht, leeftijd, herkomst, opleidingsniveau, seksuele geaardheid, en stedelijkheid. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een paragraaf over trends (afhankelijk van de beschikbaarheid van uitkomsten vanaf 2005 of vanaf 2008) en samenhangen tussen indicatoren.
- Hoofdstuk 7 is een extra 'Uitgelicht'-hoofdstuk waarin een selectie van indicatoren uit de beschikbare thema's wordt uitgesplitst naar gemeenten met meer dan 70 000 inwoners. De uitkomsten worden weergegeven voor de G4-gemeenten

(de vier grote steden), de G32-gemeenten (dit zijn feitelijk 34 middelgrote gemeenten), de overige 70 000+ gemeenten, en het totaal van de 70 000+ gemeenten. Daarnaast wordt voor de afzonderlijke gemeenten in cartogrammen weergegeven of ze hoger of lager scoren dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

- Ook hoofdstuk 8 is een extra hoofdstuk, waarin voor twee 'capita selecta', te weten veiligheidsbeleving en slachtofferschap een aantal verdiepende analyses wordt gepresenteerd.
- De Bijlagen omvatten (I) tabellen met cijfers voor Nederland totaal en uitsplitsingen naar regionale eenheden en districten (behorende bij de hoofdstukken 2 t/m 6), (II) tabellen met uitkomsten van de afzonderlijke 70 000+ gemeenten (bij hoofdstuk 7) en (III) tabellen met achtergrondcijfers behorende bij de analyses in het Capita Selecta-hoofdstuk (8). Ook een drietal cartogrammen met regionale eenheden, districten en 70 000+ gemeenten (IV) en een lijst van deelnemende gemeenten aan de VM 2013 (V) is opgenomen. Tenslotte zijn in de bijlagen een Onderzoeksverantwoording, een overzicht van reeds verschenen Publicaties en een lijst met medewerkers aan deze VM 2013 opgenomen.

Voor een snel en compact overzicht van de (politie)regionale verschillen kan de lezer ook het samenvattende mozaïekoverzicht op pagina 16 raadplegen.

1.5 Samenvatting

Deze samenvatting laat de onderzoeksresultaten van de Veiligheidsmonitor 2013 voor de diverse thema's op hoofdlijnen zien. Eerst wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste landelijke uitkomsten. Daarna volgt een korte samenvatting van de uitkomsten per politiedistrict. Deze uitkomsten worden beschreven voor het jaar 2013 met enerzijds het landelijk gemiddelde en anderzijds het jaar 2012 als referentiepunt. Het geheel correspondeert in grote lijnen met het overzicht op pagina 16 t/m 19 waarin de scores op de belangrijkste VM-indicatoren op districtsniveau visueel zijn weergegeven. Een toelichting op het gebruik van dit overzicht wordt gegeven in de tekstbox die na het overzicht volgt.

Landelijke uitkomsten

Leefbaarheid en overlast in buurt

- Zeven op de tien Nederlanders vinden leefbaarheid buurt in 2013 niet veranderd
- Kwart Nederlanders ervaart veel overlast van fysieke verloedering in buurt
- Eén op de tien heeft veel sociale overlast in buurt
- Van verkeer heeft bijna een op de drie veel overlast in buurt
- Buurtoverlast in totaal tussen 2012 en 2013 niet veranderd
- Ruim een op de drie is (zeer) tevreden over functioneren gemeente op gebied van leefbaarheid

Veiligheidsbeleving

- 19 procent Nederlanders voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt; een lichte toename ten opzichte van 2012
- Een kwart voelt zich wel eens onveilig rondom uitgaansgelegenheden
- 37 procent Nederlanders voelt zich wel eens onveilig in het algemeen; dit is gelijk aan 2012
- Kans op woningbraak, zakkenrollerij, beroving en mishandeling door respectievelijk 12, 5, 3 en 3 procent als (heel) groot ingeschat
- Aandeel dat kans op woninginbraak (heel) groot acht is ten opzichte van 2012 gestegen
- Een op vijf wel eens respectloos behandeld door onbekenden op straat

Slachtofferschap criminaliteit

- Ruim 2 procent Nederlanders in 2013 slachtoffer van geweld; dit is gelijk aan 2012
- Bijna 14 procent slachtoffer van vermogensdelicten; ook dit is gelijk aan voorafgaande jaar
- Ruim 7 procent slachtoffer vandalismedelicten; een lichte daling ten opzichte van 2012
- In totaal één op de vijf Nederlanders in 2013 slachtoffer van één of meer van deze vormen van 'traditionele' criminaliteit
- Bijna 13 procent Nederlanders in 2013 slachtoffer van cybercrime; een lichte stijging ten opzichte van 2012
- Hacken komt het meest voor, gevolgd door pesten via internet, koop- of verkoopfraude en identiteitsfraude
- Koop- en verkoopfraude iets toegenomen ten opzichte van 2012; identiteitsfraude gedaald, met name skimming

Burgers en politie

- 27 procent Nederlanders in 2013 contact gehad met politie in eigen gemeente; hiervan is 58 procent (zeer) tevreden over laatste contact
- Contact met politie en tevredenheid hierover tussen 2012 en 2013 niet veranderd
- Een kwart (25 procent) is (zeer) tevreden over totale functioneren politie in buurt
- 28 procent is (zeer) tevreden over totale functioneren politie in algemeen
- Tevredenheid over functioneren politie in buurt en in algemeen tussen 2012 en 2013 niet veranderd

Preventie

- 70 procent neemt waardevolle spullen mee uit auto om diefstal te voorkomen
- Ruim een derde laat waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving te voorkomen
- Het sociaal-preventieve gedrag is tussen 2012 en 2013 niet wezenlijk veranderd
- Twee derde heeft extra veiligheidssloten
- 13 procent heeft thuis een alarminstallatie
- Aanwezigheid technische preventieve voorzieningen in/rond de woning iets gedaald in vergelijking met 2012

70 000+ gemeenten

- Ruim helft inwoners 70 000+ gemeenten ervaart veel buurtoverlast; vooral veel overlast in vier grootste steden
- 36 procent (zeer) tevreden over de gemeente als het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid; vergelijkbaar met landelijk cijfer
- Bijna kwart inwoners 70 000+ gemeenten voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt
- Ruim 40 procent voelt zich in het algemeen wel eens onveilig
- Onveiligheidsgevoelens het hoogst in G4, gevolgd door G32 en overige 70 000+ gemeenten
- Bijna een kwart (24 procent) inwoners 70 000+ gemeenten slachtoffer geweest van één of meer vormen van criminaliteit
- Slachtofferschap het grootst in G4, gevolgd door G32 en overige 70 000+ gemeenten
- Tevredenheid over contact met politie in eigen gemeente in 70 000+ gemeenten gelijk aan landelijk gemiddeld; tevredenheid over functioneren politie in buurt hoger dan landelijk gemiddelde
- Vooral inwoners vier grootste steden positief over functioneren van de politie in de buurt

Toelichting bij overzicht VM-indicatoren 2013

Het kleurenoverzicht op pagina 16 t/m 19 geeft voor een aantal VM-indicatoren weer hoe de 43 afzonderlijke politiedistricten scoren. Daarbij wordt in het overzicht op pagina 16 en 17 door middel van kleurschakeringen significante verschillen met het landelijk gemiddelde in 2013 aangegeven. Het overzicht op pagina 18 en 19 geeft significante verschillen tussen 2012 en 2013 weer.

De scores op de indicatoren kunnen in twee richtingen wijzen. Bij positief geformuleerde indicatoren (zoals 'sociale cohesie' of 'tevredenheid over laatste politiecontact') is een hogere score gunstiger, terwijl bij negatief geformuleerde indicatoren (zoals 'fysieke verloedering' of 'slachtofferschap') een hogere score juist ongunstiger is. Om de scores voor de positief en negatief geformuleerde indicatoren in het overzicht eenduidig te kunnen interpreteren zijn de scores daarom niet uitgedrukt in termen van 'hoger' of 'lager', maar in termen van 'gunstiger', of 'ongunstiger'. In de overige hoofdstukken van deze rapportage gebeurt dit niet omdat de indicatoren daar meer op zichzelf worden beschreven. Voor de inhoud en betekenis van de indicatoren wordt verwezen naar de betreffende hoofdstukken.

Districten - 2013 t.o.v. NL

Gunstiger dan NL gemiddeld
Gelijk aan NL gemiddeld
Ongunstiger dan NL gemiddeld

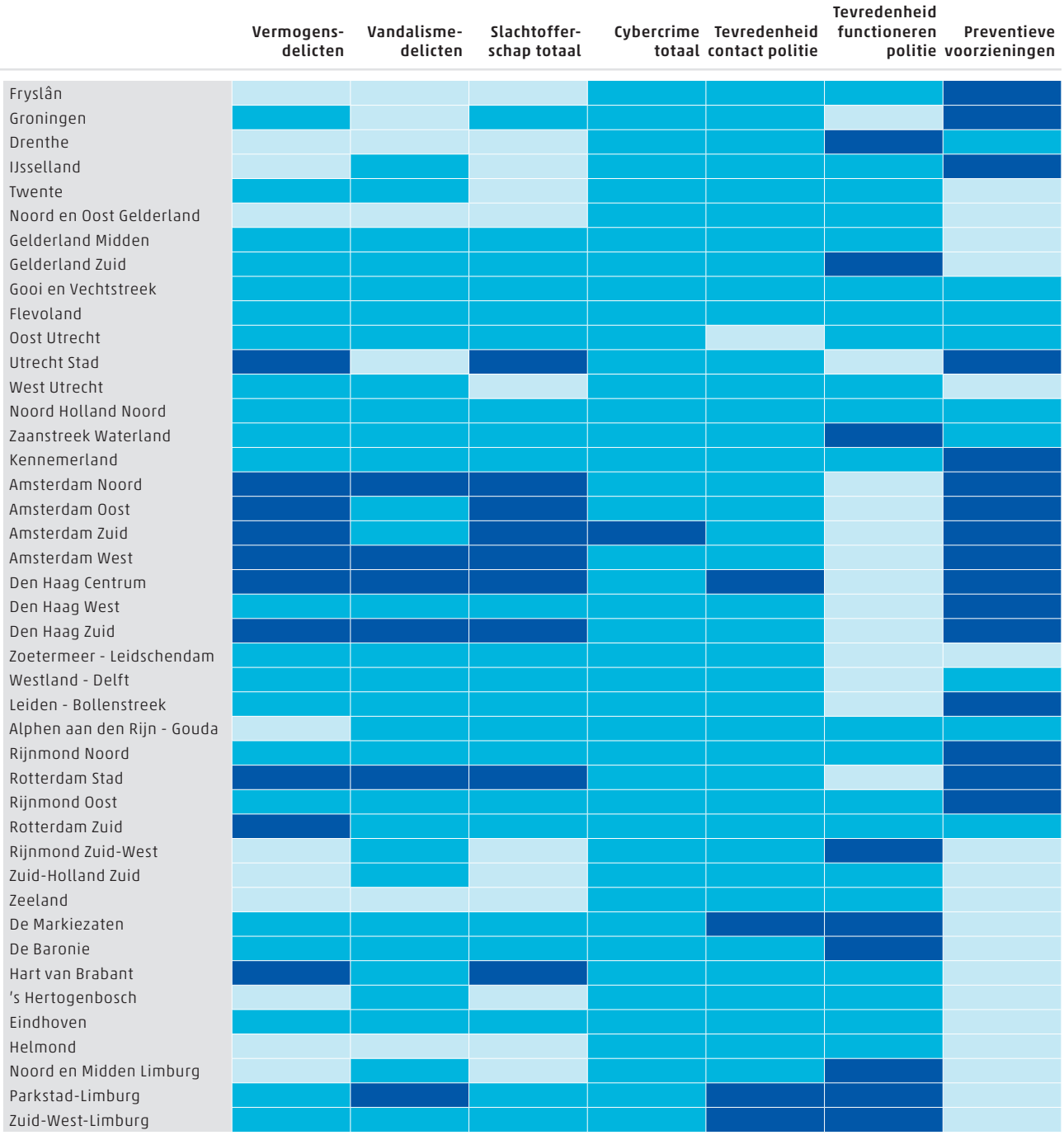
Vermogens-delicten
Vandalisme-delicten
Slachtoffer-schap totaal
Cybercrime totaal
Tevredenheid contact politie
Tevredenheid functioneren politie
Preventieve voorzieningen
Fryslân
Groningen
Drenthe
IJsselland
Twente
Noord en Oost Gelderland
Gelderland Midden
Gelderland Zuid
Gooi en Vechtstreek
Flevoland
Oost Utrecht
Utrecht Stad
West Utrecht
Noord Holland Noord
Zaanstreek Waterland
Kennemerland
Amsterdam Noord
Amsterdam Oost
Amsterdam Zuid
Amsterdam West
Den Haag Centrum
Den Haag West
Den Haag Zuid
Zoetermeer - Leidschendam
Westland - Delft
Leiden - Bollenstreek
Alphen aan den Rijn - Gouda
Rijnmond Noord
Rotterdam Stad
Rijnmond Oost
Rotterdam Zuid
Rijnmond Zuid-West
Zuid-Holland Zuid
Zeeland
De Markiezaten
De Baronie
Hart van Brabant
's Hertogenbosch
Eindhoven
Helmond
Noord en Midden Limburg
Parkstad-Limburg
Zuid-West-Limburg

Districten - 2013 t.o.v. 2012

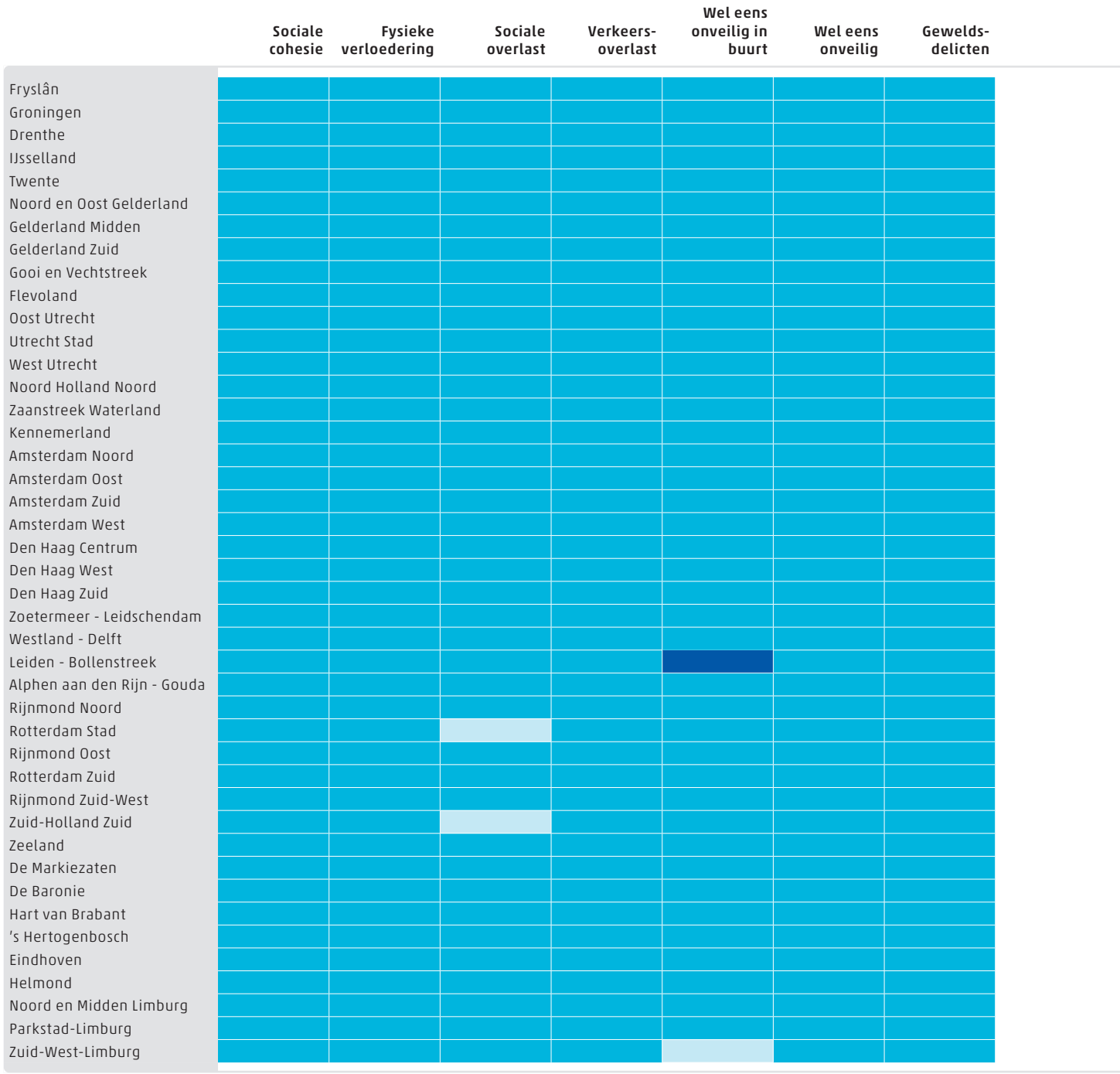

Gunstiger dan 2012
Gelijk aan 2012
Ongunstiger dan 2012

Vermogens-delicten
Vandalisme-delicten
Slachtoffer-schap totaal
Cybercrime totaal
Tevredenheid contact politie
Tevredenheid functioneren politie
Preventieve voorzieningen
Fryslân
Groningen
Drenthe
IJsselland
Twente
Noord en Oost Gelderland
Gelderland Midden
Gelderland Zuid
Gooi en Vechtstreek
Flevoland
Oost Utrecht
Utrecht Stad
West Utrecht
Noord Holland Noord
Zaanstreek Waterland
Kennemerland
Amsterdam Noord
Amsterdam Oost
Amsterdam Zuid
Amsterdam West
Den Haag Centrum
Den Haag West
Den Haag Zuid
Zoetermeer - Leidschendam
Westland - Delft
Leiden - Bollenstreek
Alphen aan den Rijn - Gouda
Rijnmond Noord
Rotterdam Stad
Rijnmond Oost
Rotterdam Zuid
Rijnmond Zuid-West
Zuid-Holland Zuid
Zeeland
De Markiezaten
De Baronie
Hart van Brabant
's Hertogenbosch
Eindhoven
Helmond
Noord en Midden Limburg
Parkstad-Limburg
Zuid-West-Limburg

Regionale uitkomsten

Uit het overzicht komen enkele duidelijke patronen naar voren:

- Inwoners van de districten in het noorden en oosten van het land (Fryslân, Groningen, Drenthe, IJsselland, Twente en Noord en Oost Gelderland) en ook van de districten Zuid-Holland-Zuid, Zeeland, 's Hertogenbosch en Helmond zijn gemiddeld positiever over zaken als de leefbaarheid en overlast in de buurt en veiligheidsbeleving. Ook wat betreft de mate van slachtofferschap van criminaliteit doen deze districten het beter dan gemiddeld. Op het gebied van de aanwezigheid van preventieve voorzieningen in of rond de woning scoren vrijwel alle districten in het zuiden en ook veel districten in het oosten van het land hoger dan gemiddeld.
- Inwoners van veel districten in de grootstedelijke regionale eenheden Amsterdam, Den Haag, Rotterdam zijn gemiddeld minder positief over de leefbaarheid en overlast in de buurt en ze voelen zich gemiddeld ook onveiliger. Ook in de districten Hart van Brabant, Parkstad-Limburg en Zuid-West-Limburg is dat het geval. In alle districten van de regionale eenheid Amsterdam en ook in Utrecht Stad, Rotterdam Stad, Hart van Brabant ligt het slachtofferschap van criminaliteit in totaliteit hoger dan gemiddeld in Nederland. Inwoners van alle districten in de regionale eenheden Amsterdam en Den Haag oordelen daarentegen positiever over het functioneren van de politie in de buurt.
- In 36 van de 43 districten zijn de uitkomsten voor de 14 onderscheiden indicatoren op het gebied van leefbaarheid en overlast, veiligheidsbeleving, slachtofferschap, tevredenheid politie en preventie in 2013 gelijk aan 2012, dat wil zeggen niet statistisch significant veranderd. In de districten Fryslân, Rijnmond Zuid-West en Helmond is het slachtofferschap van cybercrime tussen 2012 en 2013 toegenomen; In Leiden-Bollenstreek zijn de onveiligheidsgevoelens in de buurt gestegen; in Zuid-West-Limburg zijn deze afgenomen. In Rotterdam Stad en Zuid-Holland-Zuid ervaren minder inwoners sociale overlast in de buurt.

2. Leefbaarheid en overlast in de buurt

In dit hoofdstuk staat het thema leefbaarheid en overlast in de woonbuurt centraal. Eerst komt in paragraaf 2.1 aan de orde hoe Nederlanders de fysieke voorzieningen en sociale cohesie in hun buurt ervaren. Vinden zij het prettig wonen in hun buurt? In paragraaf 2.2 staat de overlast in de buurt centraal. Welke vormen van overlast komen het meest voor en van welke heeft men de meeste last? Paragraaf 2.3 beschrijft hoe de burger het functioneren van de eigen gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid beoordeelt. Afgesloten wordt met trends en samenhangen op het gebied van leefbaarheid en overlast (paragrafen 2.4 en 2.5). Meer cijfermateriaal over dit onderwerp, uitgesplitst naar regionale eenheid en district, en persoonskenmerken, is beschikbaar via Statline.

2.1 Leefbaarheid buurt

In de Veiligheidsmonitor is respondenten door middel van een aantal stellingen gevraagd naar hun mening over fysieke voorzieningen in hun woonbuurt.
In 2013 is ruim driekwart van de Nederlanders (78 procent) het (helemaal) eens met de stelling dat het in hun buurt buiten goed verlicht is. Het merendeel vindt ook dat de perken, plantsoenen, parken (67 procent) en de wegen, paden en pleintjes (68 procent) goed onderhouden zijn. In 2012 lagen deze aandelen met respectievelijk 68 en 70 procent iets hoger. Ruim 60 procent is het er mee eens dat er in de buurt goede speelplekken voor kinderen zijn. De tevredenheid over jongerenvoorzieningen is aanzienlijk lager. Nog geen kwart (24 procent) vindt dat er goede voorzieningen voor jongeren in de buurt zijn.

2.1.1 Fysieke voorzieningen in buurt

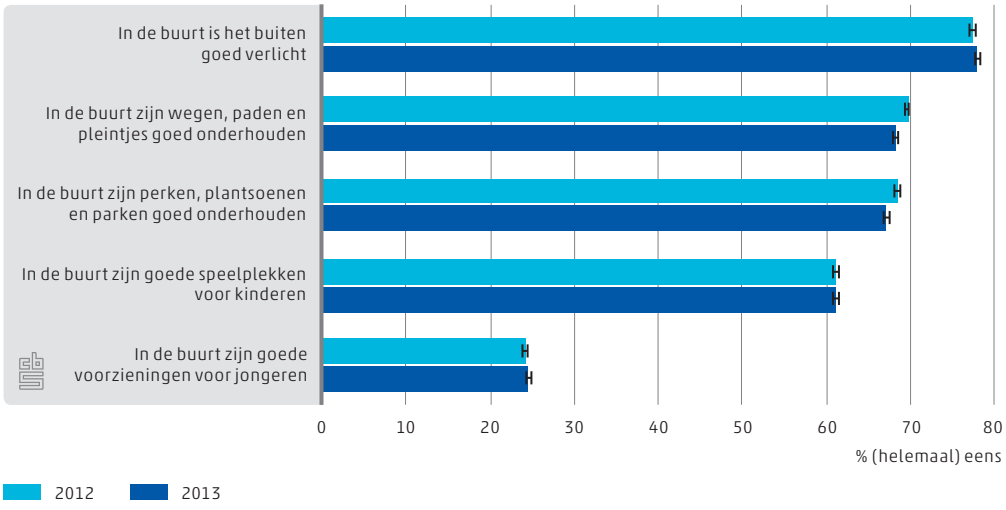

Ook de sociale cohesie in de eigen woonbuurt is in de Veiligheidsmonitor door middel van stellingen onderzocht. In 2013 ervaart ruim twee derde het als prettig hoe mensen in de buurt met elkaar omgaan (68 procent). Een vergelijkbaar deel is tevreden over de bevolkingssamenstelling in de eigen buurt (67 procent). In 2012 was dit aandeel met 69 procent iets groter. De stelling 'Ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen' wordt door zes op de tien Nederlanders onderschreven. Een kleiner aandeel ervaart de eigen woonbuurt als een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen (43 procent) en zegt veel contact te hebben met andere buurtbewoners (37 procent). De enige negatief geformuleerde stelling 'De mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks' wordt door nog geen kwart (24 procent) onderschreven.

2.1.2 Sociale cohesie in buurt

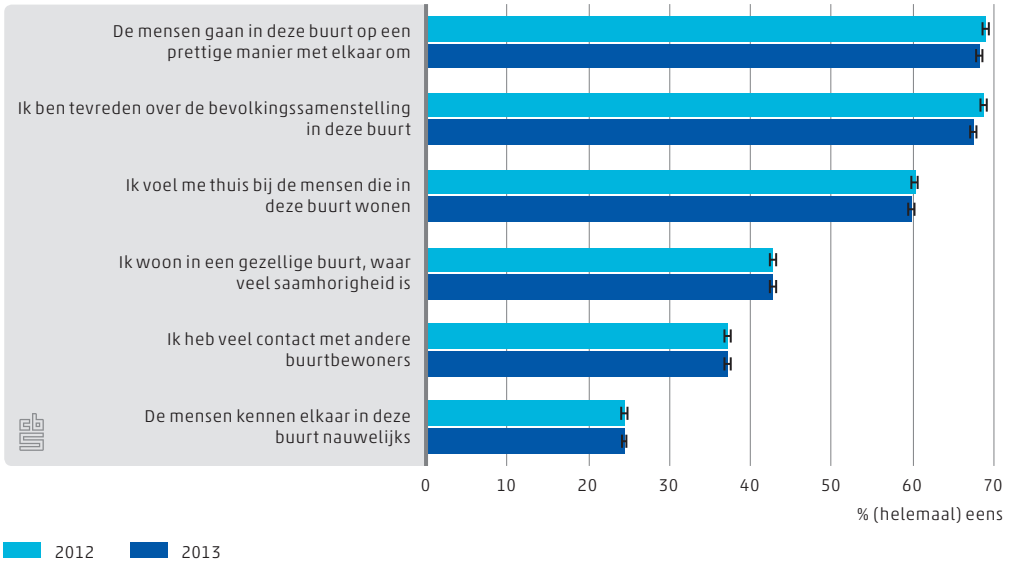

Op basis van alle stellingen over fysieke voorzieningen en vier van de zes stellingen over sociale cohesie (mensen kennen elkaar nauwelijks; mensen gaan op een prettige manier met elkaar om; gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen; thuis voelen bij de bewoners van de buurt) zijn schaalscores voor respectievelijk fysieke voorzieningen en sociale cohesie berekend. Deze schaalscores lopen van 0 tot 10, waarbij een hogere score overeenkomt met een positiever oordeel over fysieke voorzieningen respectievelijk sociale cohesie.

In 2013 bedragen de gemiddelde schaalscore voor fysieke voorzieningen en voor sociale cohesie beide een 6,2. Het oordeel over de fysieke voorzieningen in de buurt laat weinig verschillen naar achtergrondkenmerken zien. Bij de sociale cohesie in de buurt valt op dat niet-westerse allochtonen (schaalscore 5,6) deze lager beoordelen dan westerse allochtonen (schaalscore 6,0) en autochtonen (schaalscore 6,3). Ook homoseksuelen (schaalscore 5,8) zijn hier minder positief over dan mensen met een andere seksuele geaardheid. Verder ligt het oordeel over de sociale cohesie in de buurt lager naarmate de stedelijkheid toeneemt. In niet-stedelijke gebieden bedraagt de schaalscore 6,9 tegen 5,6 in zeer sterk stedelijke gebieden.

2.1.3 Fysieke voorzieningen en sociale cohesie in buurt - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Fysieke voorzieningen in buurt	Marge	Sociale cohesie in buurt	Marge
	schaalscore (0= laag; 10 = hoog)			
Totaal	6,2	0,0	6,2	0,0
Geslacht				
Man	6,3	0,0	6,2	0,0
Vrouw	6,2	0,0	6,2	0,0
Leeftijd				
15-24 jaar	6,3	0,0	6,1	0,0
25-44 jaar	6,2	0,0	6,2	0,0
45-64 jaar	6,1	0,0	6,3	0,0
65 jaar en ouder	6,4	0,0	6,2	0,0
Herkomst				
Autochtoon	6,2	0,0	6,3	0,0
Westerse allochtoon	6,4	0,1	6,0	0,0
Niet-westerse allochtoon	6,3	0,1	5,6	0,1
Opleidingsniveau				
Lager onderwijs	6,2	0,0	6,2	0,0
Middelbaar onderwijs	6,1	0,0	6,3	0,0
Hoger onderwijs	6,4	0,0	6,2	0,0
Seksuele geaardheid				
Homo	6,4	0,1	5,8	0,1
Lesbienne	6,2	0,2	6,2	0,2
Biseksuele man	6,3	0,2	6,1	0,2
Biseksuele vrouw	6,3	0,1	6,1	0,1
Hetero man	6,3	0,0	6,3	0,0
Hetero vrouw	6,2	0,0	6,3	0,0
Stedelijkheid				
Zeer sterk stedelijk	6,3	0,0	5,6	0,0
Sterk stedelijk	6,3	0,0	6,0	0,0
Matig stedelijk	6,3	0,0	6,3	0,0
Weinig stedelijk	6,1	0,0	6,7	0,0
Niet stedelijk	6,1	0,0	6,9	0,0

Gevraagd naar de ontwikkeling van de buurt vinden ruim zeven op de tien Nederlanders (72 procent) dat de eigen buurt in de afgelopen 12 maanden gelijk gebleven is. 9 procent vindt dat hun buurt in het afgelopen jaar vooruit is gegaan, terwijl 15 procent aangeeft dat er sprake is van achteruitgang. 4 procent van de Nederlanders heeft geen antwoord gegeven op deze vraag.

2.1.4 Oordeel ontwikkeling leefbaarheid woonbuurt, 2013

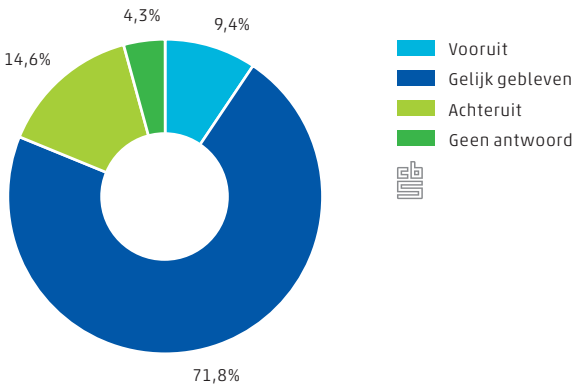

Als de Nederlander in 2013 wordt gevraagd om door een rapportcijfer aan te geven hoe prettig het wonen is in de eigen buurt, dan bedraagt het gemiddelde rapportcijfer, net als in 2012, een 7,4.
De regionale eenheden Oost-Nederland, Oost-Brabant, Noord-Nederland en Noord-Holland scoren iets hoger dan dit landelijk gemiddelde. Lager dan gemiddeld is het rapportcijfer in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam. Rotterdam scoort in beide jaren met een 7,1 het laagst. Voor alle regionale eenheden geldt dat het gemiddelde rapportcijfer niet is veranderd tussen 2012 en 2013.

2.1.5 Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt - naar regionale eenheid

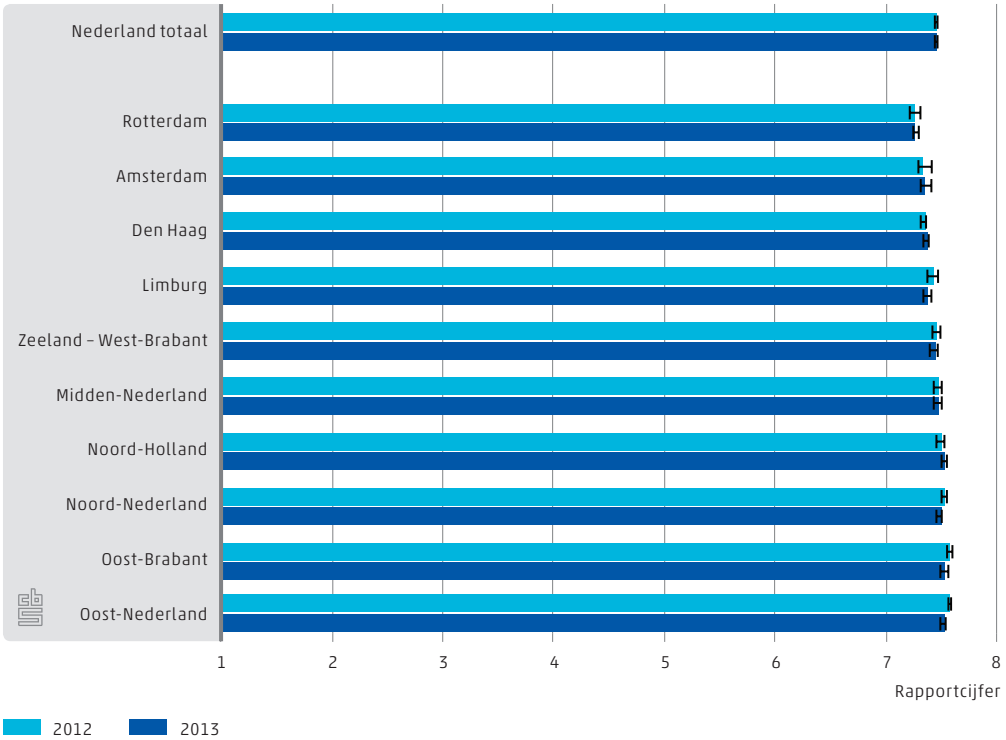

In de meeste districten van de regionale eenheden Noord-Nederland, Oost-Nederland en Oost-Brabant ligt het gemiddelde rapportcijfer voor de leefbaarheid van de buurt boven het landelijk gemiddelde. Dit geldt ook voor Amsterdam Zuid, Zeeland, Noord en Midden Limburg en enkele districten in de regionale eenheid Noord-Holland. Meer negatief over de leefbaarheid van de buurt is men in verschillende districten van de regionale eenheden Rotterdam, Den Haag en Amsterdam. Ook Flevoland, Hart van Brabant en Parkstad-Limburg scoren lager dan het landelijk gemiddelde. Het oordeel over de leefbaarheid van de woonbuurt is in geen enkel district veranderd tussen 2012 en 2013.

2.1.6 Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

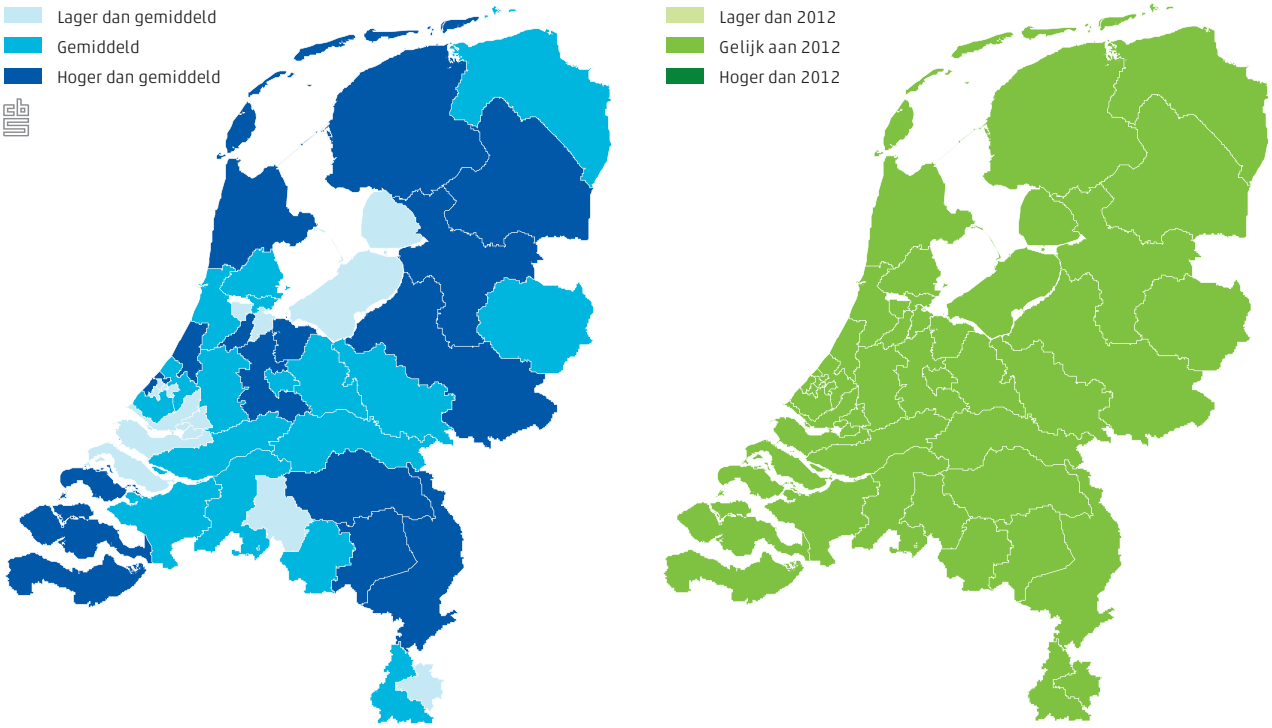

Voor het oordeel over de leefbaarheid van de buurt maken leeftijd, opleiding en seksuele geaardheid weinig verschil. Herkomst en stedelijkheid zijn meer van belang. Niet-westerse allochtonen (rapportcijfer 6,8) hebben een negatiever oordeel over het wonen in de eigen buurt dan westerse allochtonen (rapportcijfer 7,3) en autochtonen (rapportcijfer 7,4). Inwoners van (zeer) sterk stedelijke gebieden zijn negatiever over de leefbaarheid van de buurt dan inwoners van minder stedelijke gebieden. Het gemiddelde rapportcijfer loopt uiteen van een 7,1 in zeer sterk stedelijke gebieden tot een 7,6 in niet-stedelijke gebieden.

7,4 is rapportcijfer voor leefbaarheid in buurt

2.1.7 Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Rapportcijfer	Marge
Totaal	7,4	0,0
Geslacht		
Man	7,4	0,0
Vrouw	7,4	0,0
Leeftijd		
15-24 jaar	7,2	0,0
25-44 jaar	7,3	0,0
45-64 jaar	7,4	0,0
65 jaar en ouder	7,4	0,0
Herkomst		
Autochtoon	7,4	0,0
Westerse allochtoon	7,3	0,0
Niet-westerse allochtoon	6,8	0,0
Opleiding		
Lager onderwijs	7,3	0,0
Middelbaar onderwijs	7,3	0,0
Hoger onderwijs	7,5	0,0
Seksuele geaardheid		
Homo	7,3	0,1
Lesbienne	7,4	0,1
Biseksuele man	7,3	0,1
Biseksuele vrouw	7,4	0,1
Hetero man	7,4	0,0
Hetero vrouw	7,4	0,0
Stedelijkheid		
Zeer sterk stedelijk	7,1	0,0
Sterk stedelijk	7,3	0,0
Matig stedelijk	7,4	0,0
Weinig stedelijk	7,6	0,0
Niet stedelijk	7,6	0,0

2.2 Overlast in buurt

Om een beeld te krijgen van het vóórkomen van buurtoverlast en de beleving hiervan is respondenten een 13-tal vormen van overlast voorgelegd, met de vraag of die wel eens voorkomen in de eigen buurt en, zo ja, in welke mate men daar dan zelf overlast van ervaart (antwoordmogelijkheden: 'veel overlast', 'een beetje overlast', 'weinig overlast', 'geen antwoord'). De 13 afzonderlijke overlastvormen zijn hieronder ingedeeld in 3 categorieën: fysieke verloedering, sociale overlast en verkeersoverlast, gevolgd door overlast totaal

Fysieke verloedering bestaat uit vier overlastvormen, te weten: 'rommel op straat', 'straatmeubilair, zoals vuilnisbakken, bankjes of bushokjes, dat vernield is', 'bekladde muren of gebouwen', en 'hondenpoep op de stoep, straat of in de perken'.

Het grootste overlastprobleem in de fysieke sfeer is hondenpoep. Zeven op de tien Nederlanders zeggen in 2013 dat dit weleens voorkomt in de buurt, en twee op de tien geven aan hier zelf veel overlast van te ervaren.[1)] Van rommel op straat geeft 55 procent aan dat dit weleens voorkomt in de buurt en 7 procent heeft er zelf veel overlast van. Vernieling van straatmeubilair en bekladde muren of gebouwen komen minder voor en worden ook minder als overlast gevend ervaren. Daarbij komen deze twee overlastvormen iets minder vaak voor in 2013 dan in 2012.

2.1.1 Fysieke verloedering in buurt

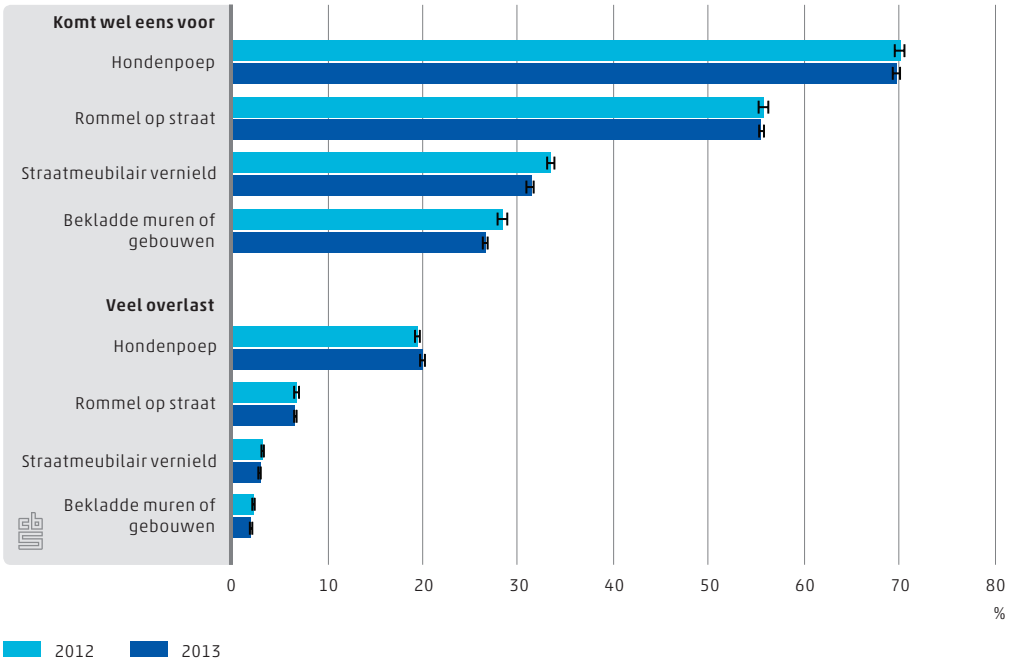

Sociale overlast omvat de volgende vijf vormen van overlast: 'dronken mensen op straat', 'drugsgebruik of drugshandel, bijvoorbeeld op straat of in coffeeshops', 'mensen die op straat worden lastiggevallen' en 'rondhangende jongeren'.

Het grootste overlastprobleem in de sociale sfeer zijn rondhangende jongeren. Vier op de tien Nederlanders zeggen in 2013 dat dit weleens voorkomt in de buurt; 6 procent geeft aan hier zelf veel overlast van te ervaren. In 2012 was het probleem van rondhangende jongeren met 42 procent iets groter. Bij de overige overlastvormen zijn er geen verschillen tussen 2012 en 2013. Van dronken mensen op straat, en drugshandel of drugsgebruik geven achtereenvolgens 27 en 24 procent aan dat dit wel eens voorkomt in de eigen buurt, en respectievelijk 3 en 4 procent heeft er zelf veel overlast van. Het lastigvallen van mensen op straat komt met 14 procent het minst vaak voor en hiervan ervaart men met 1 procent ook de minste overlast.

[1)] Bij de berekening van het aandeel personen dat 'veel overlast' ervaart is telkens gepercenteerd op de totale populatie, en dus niet alleen op degenen die zeggen dat de betreffende overlastvorm wel eens voorkomt.

2.2.2 Sociale overlast in buurt

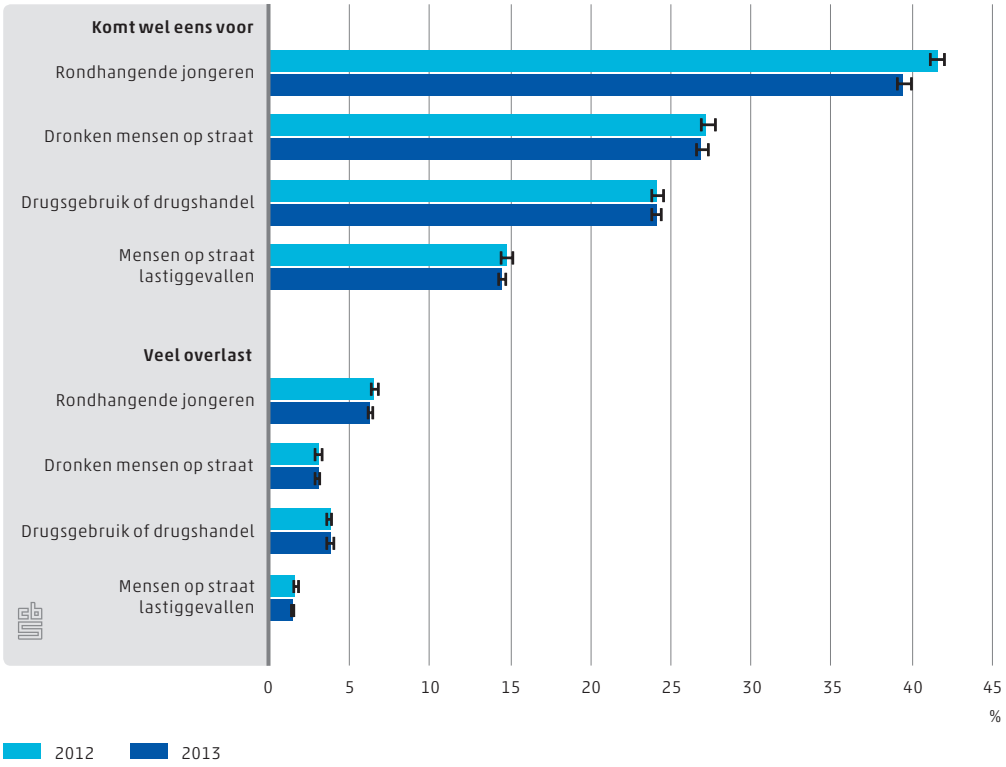

Bij verkeersoverlast in de buurt gaat het om 'te hard rijden', 'parkeerproblemen, bijvoorbeeld fout geparkeerde voertuigen of drukte', en 'agressief gedrag in het verkeer'. De meest voorkomende vorm van verkeersoverlast is te hard rijden in de woonbuurt. Ruim zeven van de tien Nederlanders (72 procent) zeggen dat dit wel eens voorkomt in de eigen buurt, en ruim een op de vijf (22 procent) geeft aan er zelf veel overlast van te ervaren. Parkeerproblemen komt volgens de helft van de mensen wel eens voor in de eigen buurt. Ongeveer een op de zes (17 procent) geeft aan hiervan zelf veel overlast te ervaren. In 2012 kwamen parkeerproblemen iets vaker voor (51 procent) en had een iets groter deel hier veel overlast van (18 procent). Agressief gedrag in het verkeer komt in beide jaren met 31 procent het minst vaak voor in de eigen buurt en hiervan wordt met 6 procent ook de minste overlast ervaren.

2.2.3 Verkeersoverlast in buurt

Er is een percentage berekend voor de totale overlast. Dit geeft het aandeel mensen weer dat veel overlast ervaart van één of meer van de in totaal 13 onderscheiden overlastvormen.[2)]

Bijna de helft (46 procent) van de Nederlanders zegt veel overlast te ervaren van tenminste één overlastvorm. Dit is vooral het geval In de regionale eenheden Amsterdam, Limburg, Rotterdam, Zeeland – West-Brabant en Den Haag. In de eenheden Oost-Brabant, Oost-Nederland en Noord-Nederland ervaren mensen het minst vaak veel overlast. Het aandeel personen dat aangeeft veel overlast van één of meer overlastvormen te ervaren is in Amsterdam met 52 procent het hoogst en in Noord-Nederland met 40 procent het laagst. In alle regionale eenheden zijn er geen verschillen tussen 2012 en 2013.

46% ervaart
veel overlast in buurt

[2)] Het betreft 4 overlastvormen in de categorie fysieke verloedering, 4 overlastvormen in de categorie sociale overlast, 3 overlastvormen in de categorie verkeersoverlast, aangevuld met de overlastvormen 'overlast door buurtbewoners' en 'hinder van horecagelegenheden zoals cafés, restaurants of snackbars'.

2.2.4 Overlast totaal in buurt - naar regionale eenheid

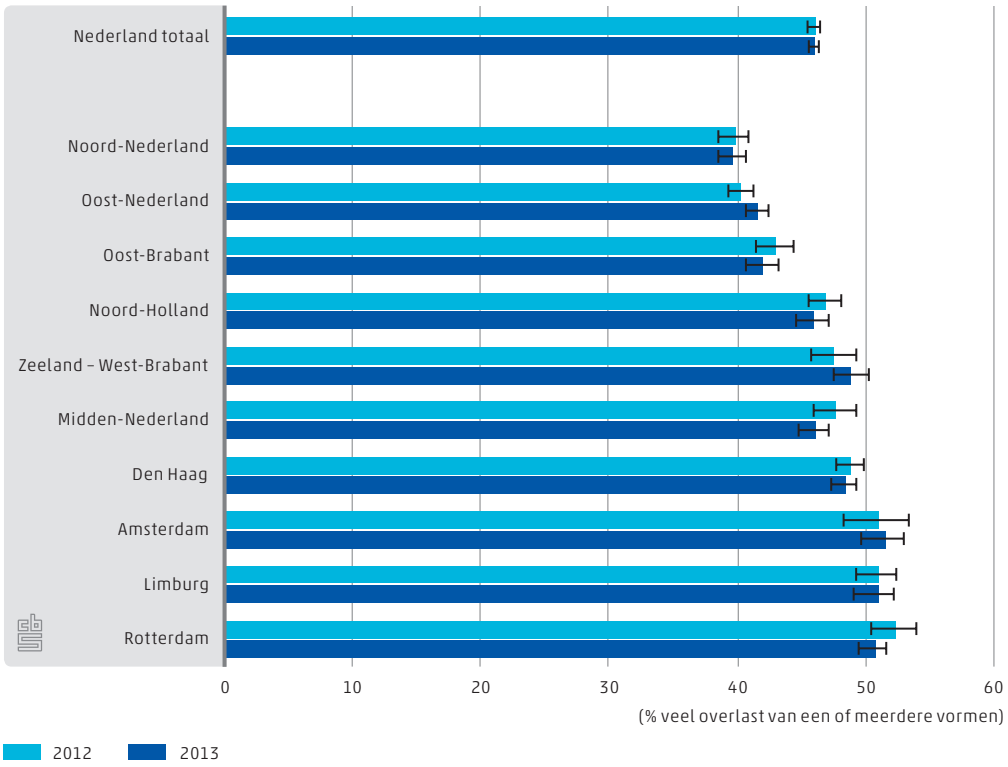

In het district Den Haag Centrum ervaart men het vaakst veel overlast, gevolgd door Rotterdam Zuid, Parkstad-Limburg, Rotterdam Stad, Amsterdam Noord en Den Haag Zuid. Meer dan 60 procent van de inwoners van deze districten geeft aan veel overlast te ervaren. Ook in veel andere districten van de regionale eenheden Amsterdam, Den Haag en Rotterdam ligt de ervaren overlast hoger dan het landelijk gemiddelde. In de districten Fryslân, Noord en Oost Gelderland en IJsselland is de ervaren overlast het laagst. Minder dan 40 procent ervaart hier veel overlast. In de meeste districten in de regionale eenheden Noord-Nederland, Oost-Nederland en Oost-Brabant ligt de ervaren overlast lager dan het landelijk gemiddelde. Voor alle districten geldt dat het aandeel dat veel overlast ervaart niet is veranderd tussen 2012 en 2013.

2.2.5 Overlast totaal in buurt - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

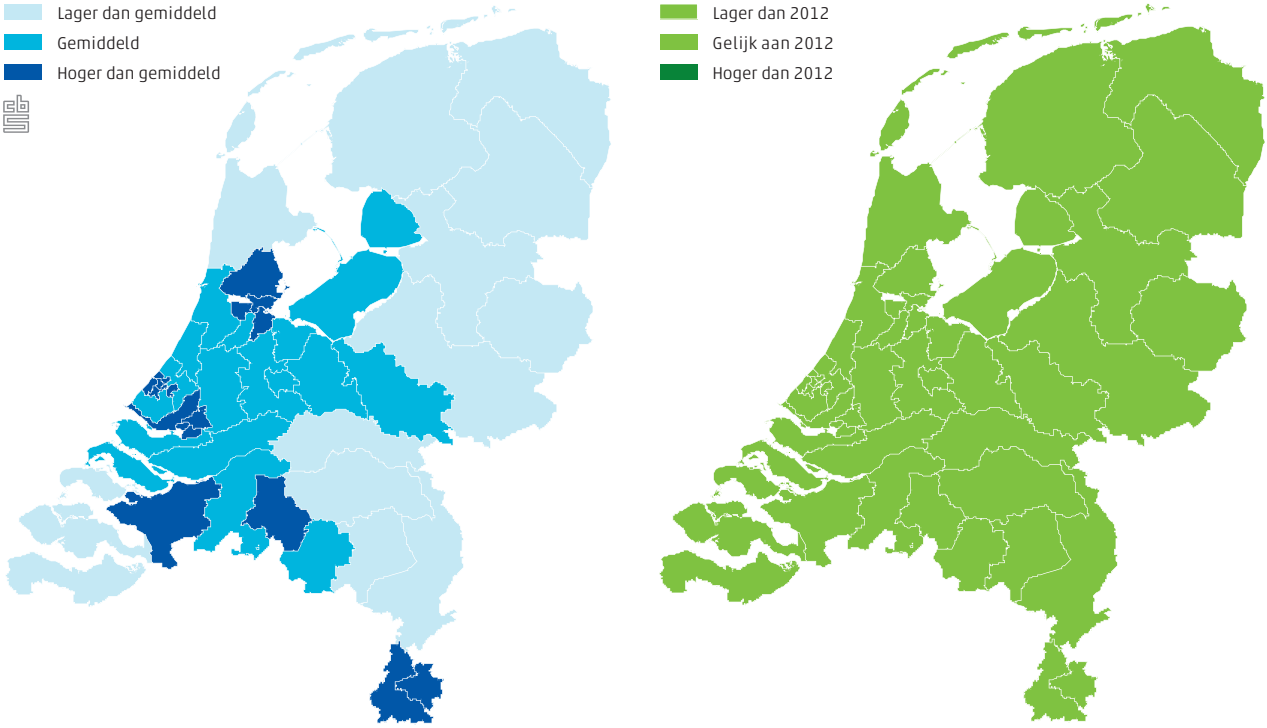

Voor fysieke verloedering, sociale overlast en verkeersoverlast zijn eveneens percentages berekend voor het aandeel mensen dat zelf veel overlast ervaart van één of meer vormen van overlast uit deze categorieën. Bijna een kwart (24 procent) heeft in 2013 zelf veel overlast van tenminste één vorm van fysieke verloedering. Eén op de tien ervaart veel sociale overlast en bijna één op de drie (32 procent) ondervindt veel overlast van het verkeer.

De ervaren totale overlast verschilt relatief het sterkst naar leeftijd, herkomst, maar vooral naar stedelijkheid. Het percentage mensen dat in totaliteit veel overlast ervaart loopt op van 37 procent in niet-stedelijke gebieden naar 53 procent in zeer sterk stedelijke gebieden.

2.2.6 Overlast in buurt - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Fysieke verloedering	Marge	Sociale overlast	Marge	Verkeers-overlast	Marge	Overlast totaal	Marge
	% ervaart veel overlast van een of meerdere vormen							
Totaal	24,4	0,3	9,8	0,2	32,0	0,4	45,9	0,4
Geslacht								
Man	23,4	0,5	9,8	0,4	31,7	0,5	45,0	0,6
Vrouw	25,2	0,4	9,7	0,3	32,3	0,5	46,7	0,5
Leeftijd								
15-24 jaar	21,2	1,0	13,2	0,8	29,3	1,1	45,0	1,2
25-44 jaar	27,4	0,7	11,3	0,5	36,2	0,7	51,7	0,7
45-64 jaar	24,2	0,5	9,0	0,3	32,2	0,6	45,1	0,6
65 jaar en ouder	22,1	0,6	6,2	0,3	27,1	0,6	38,6	0,7
Herkomst								
Autochtoon	23,1	0,3	8,4	0,2	31,9	0,4	44,9	0,4
Westerse allochtoon	27,1	1,1	10,6	0,8	31,3	1,2	46,9	1,2
Niet-westerse allochtoon	31,2	1,4	19,0	1,2	33,3	1,4	52,4	1,5
Opleiding								
Lager onderwijs	25,2	0,6	9,7	0,4	33,1	0,6	46,0	0,7
Middelbaar onderwijs	24,7	0,6	10,2	0,4	34,1	0,7	48,1	0,7
Hoger onderwijs	22,5	0,6	8,9	0,4	28,8	0,6	43,4	0,7
Seksuele geaardheid								
Homo	26,8	3,2	15,1	2,8	32,5	3,4	49,3	3,7
Lesbienne	27,2	4,3	14,3	3,5	33,0	4,4	51,3	4,8
Biseksuele man	25,1	3,3	8,0	2,0	32,4	3,6	45,5	3,8
Biseksuele vrouw	21,8	2,3	8,4	1,6	28,0	2,6	40,8	2,8
Hetero man	22,9	0,5	9,4	0,4	31,6	0,6	44,8	0,6
Hetero vrouw	24,9	0,5	9,5	0,4	32,9	0,6	47,3	0,6
Stedelijkheid								
Zeer sterk stedelijk	30,1	0,8	16,3	0,7	35,6	0,9	52,9	0,9
Sterk stedelijk	27,3	0,7	11,1	0,5	34,2	0,7	49,4	0,7
Matig stedelijk	23,2	0,7	9,0	0,5	32,1	0,8	45,1	0,8
Weinig stedelijk	19,6	0,6	5,4	0,4	28,2	0,7	39,5	0,8
Niet stedelijk	17,5	0,8	4,4	0,5	27,0	0,9	37,4	1,0

2.3 Oordeel functioneren gemeente

De gemeente heeft een verantwoordelijkheid op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Daarom is de burger in de Veiligheidsmonitor gevraagd naar diens tevredenheid over het totale functioneren van de eigen gemeente waar het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid.

Het grootste deel (37 procent) is in 2013 tevreden of zeer tevreden over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Bijna 30 procent (28 procent) is hierover tevreden noch ontevreden, en 12 procent is ontevreden of zeer ontevreden. Ruim één op de vijf (21 procent) geeft aan dit functioneren van de gemeente niet te kunnen beoordelen. 2 procent heeft geen antwoord gegeven.

2.3.1 Oordeel totale functioneren gemeente op gebied leefbaarheid en veiligheid, 2013

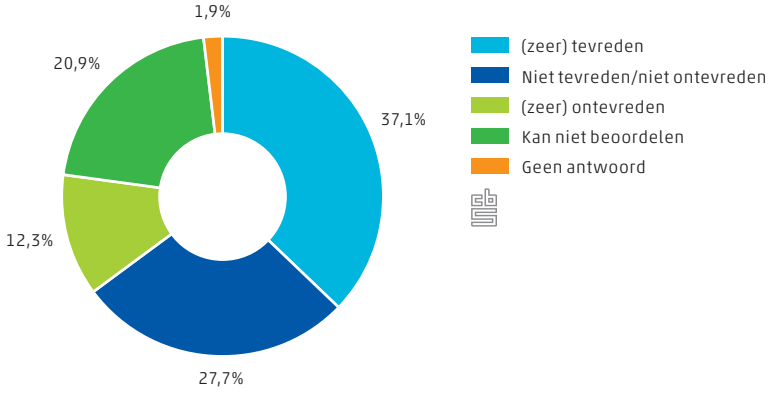

Behalve de tevredenheid over het totale functioneren van de gemeente waar het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid, is ook het oordeel van de burger over specifieke aspecten van dit functioneren gevraagd. Dit is gedaan door middel van stellingen.[3)]

Ruim 45 procent (47 procent) is het er in 2013 (helemaal) mee eens dat de gemeente aandacht heeft voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. In 2012 lag dit aandeel met 48 procent iets hoger. Meer dan 40 procent (41 procent) vindt dat de gemeente de buurt informeert over de aanpak van de leefbaarheid en veiligheid in hun buurt, en 34 procent vindt dat de gemeente de buurt betrekt bij de aanpak van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt.

2.3.2 Oordeel functioneren gemeente op gebied leefbaarheid en veiligheid

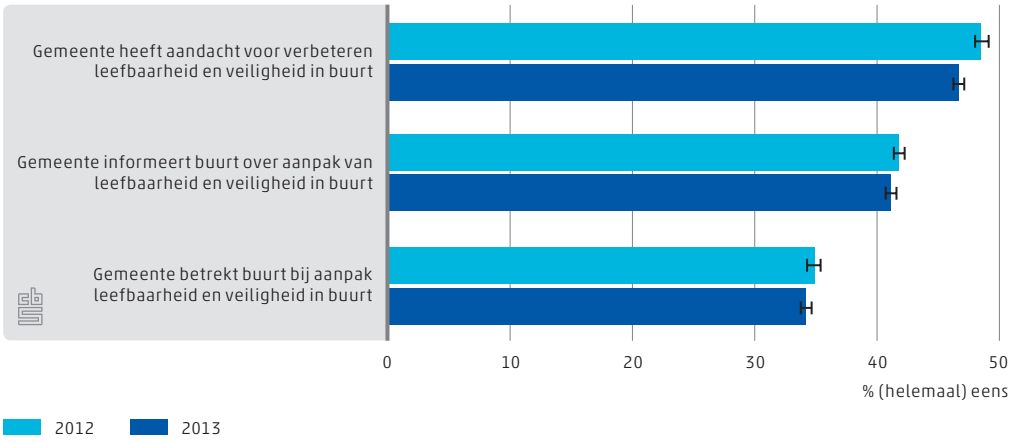

[3)] Aan degenen die aangegeven hebben het totale functioneren van de gemeente niet te kunnen beantwoorden zijn deze stellingen niet voorgelegd.

2.4 Trends

Over de periode 2008–2013 is het oordeel over de fysieke voorzieningen in de buurt niet wezenlijk veranderd. Ook het oordeel over de sociale cohesie in de buurt, welke gemeten is tussen 2005 en 2013, laat een stabiel beeld zien.

2.4.1 Fysieke voorzieningen en sociale cohesie, trends

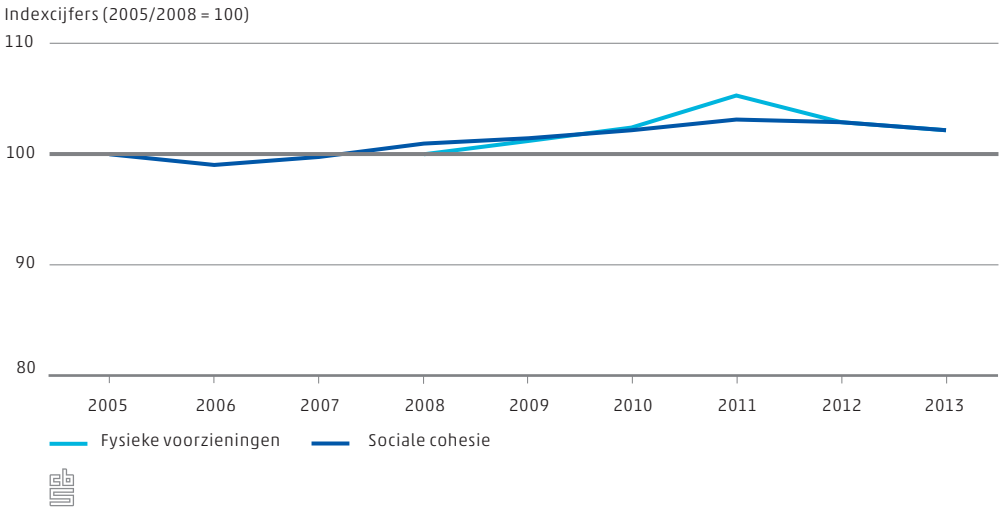

2.5 Samenhangen

Er bestaat een sterke samenhang tussen fysieke verloedering en sociale overlast (R^2 = 0,74).[4] In districten waar men relatief veel overlast van fysieke verloedering in de buurt ervaart, heeft men ook meer sociale overlast, en omgekeerd. Vooral in Den Haag Centrum is zowel de fysieke verloedering als de sociale overlast aanzienlijk hoger dan landelijk gemiddeld.

[4] R^2 drukt de sterkte van het lineaire verband uit op districtsniveau. De waarde daarvan kan variëren tussen 0 (geen verband) en 1 (volledig positief of negatief verband).

2.5.1 Fysieke verloedering en sociale overlast in buurt - naar district, 2013

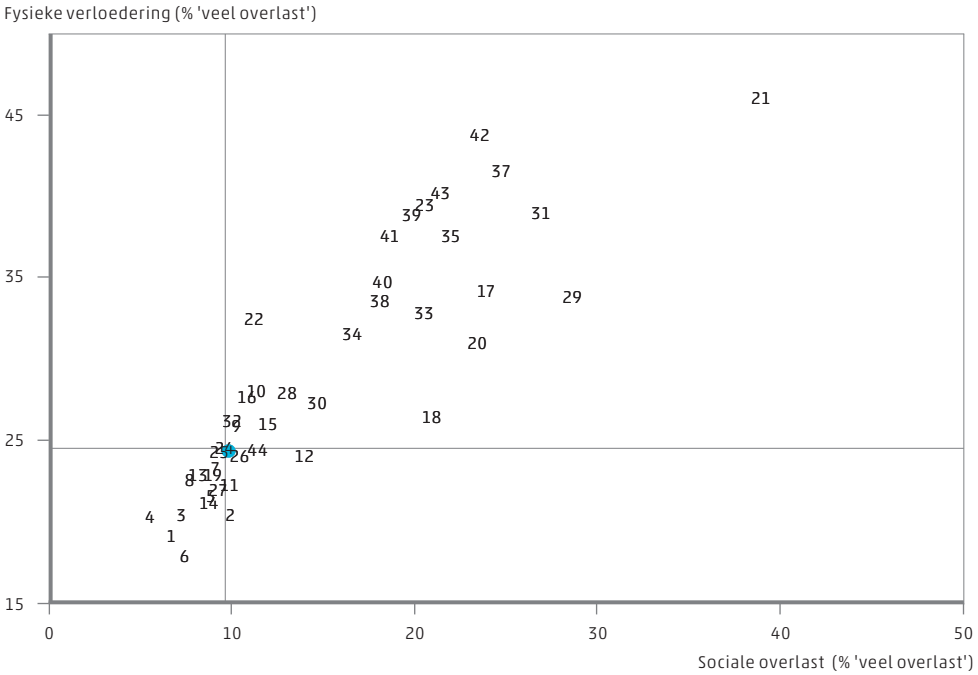

Legenda

1	Fryslân	23	Den Haag Zuid
2	Groningen	24	Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg
3	Drenthe	25	Westland – Delft
4	IJsselland	26	Leiden – Bollenstreek
5	Twente	27	Alphen aan den Rijn - Gouda
6	Noord en Oost Gelderland	28	Rijnmond Noord
7	Gelderland Midden	29	Rotterdam Stad
8	Gelderland Zuid	30	Rijnmond Oost
9	Gooi en Vechtstreek	31	Rotterdam Zuid
10	Flevoland	32	Rijnmond Zuid-West
11	Oost Utrecht	33	Zuid-Holland-Zuid
12	Utrecht Stad	34	Zeeland
13	West Utrecht	35	De Markiezaten
14	Noord Holland Noord	36	De Baronie
15	Zaanstreek Waterland	37	Hart van Brabant
16	Kennemerland	38	's Hertogenbosch
17	Amsterdam Noord	39	Eindhoven
18	Amsterdam Oost	40	Helmond
19	Amsterdam Zuid	41	Noord en Midden Limburg
20	Amsterdam West	42	Parkstad-Limburg
21	Den Haag Centrum	43	Zuid-West-Limburg
22	Den Haag West	44	Nederland Totaal

3. Veiligheidsbeleving

In dit hoofdstuk staat centraal hoe de burger de veiligheid beleeft. Eerst komt in paragraaf 3.1 aan de orde hoe de veiligheid in de eigen woonbuurt wordt ervaren. Hoe staat het met de onveiligheidsgevoelens in de directe woonomgeving en hoe beoordeelt men de veiligheid en criminaliteit in de buurt? Daarna wordt in paragraaf 3.2 ingegaan op de onveiligheidsgevoelens op een aantal specifieke plekken in de eigen woonplaats. In paragraaf 3.3 staan de algemene onveiligheidsgevoelens centraal. Verder komen aan de orde hoe de burger de kans inschat om slachtoffer te worden van criminaliteit (paragraaf 3.4) en het vóórkomen van respectloos gedrag (paragraaf 3.5) Afgesloten wordt met een aantal trends en samenhangen op het gebied van veiligheidsbeleving (paragrafen 3.6 en 3.7). Meer achtergrondcijfers over verschillen in veiligheidsbeleving naar regionale eenheid en district, en naar persoonskenmerken zijn te vinden op StatLine.

3.1 Veiligheidsbeleving in buurt

In 2013 voelt bijna een op de vijf mensen (19 procent) zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dit percentage is licht gestegen ten opzichte van 2012 (18 procent). Een op de vijftig (2 procent) voelt zich er vaak onveilig. Dit is vergelijkbaar met 2012.

De onveiligheidsgevoelens in de buurt zijn in 2013 het laagst in de regionale eenheden Noord-Nederland, Noord-Holland, Oost-Nederland en Oost-Brabant. Het hoogst zijn de onveiligheidsgevoelens in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. Het aandeel personen dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt loopt uiteen van 15 procent in Noord-Nederland tot 27 procent in Amsterdam.
Alleen in Oost-Nederland zijn de onveiligheidsgevoelens in de buurt tussen 2012 en 2013 toegenomen. De andere regionale eenheden laten geen wezenlijke verschillen zien.

3.1.1 Onveiligheidsgevoelens in buurt - naar regionale eenheid

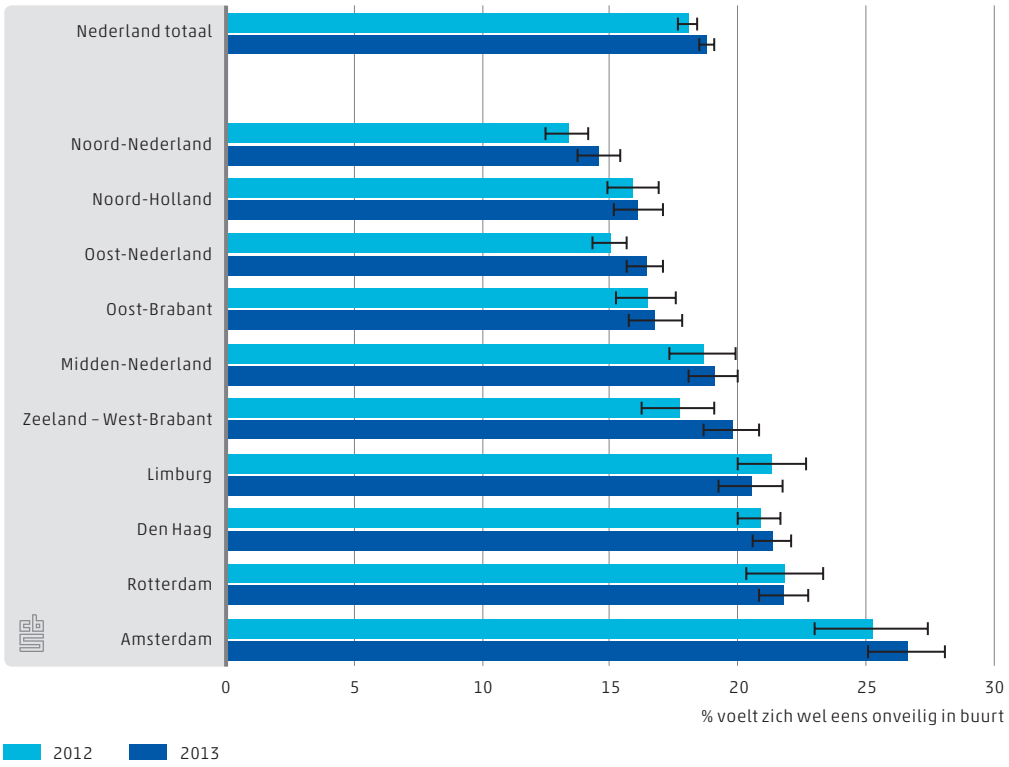

In Amsterdam, Den Haag en Rotterdam liggen de districten met de hoogste buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens. Daarnaast zijn ook in Parkstad-Limburg, Hart van Brabant, Utrecht Stad en Flevoland de onveiligheidsgevoelens in 2013 hoger dan gemiddeld. Lager dan gemiddeld zijn ze in Fryslân, Drenthe, Noord en Oost Gelderland, West Utrecht, Zuid-Holland-Zuid en Zeeland. Ook Amsterdam Zuid laat een percentage zien dat onder het landelijk gemiddelde ligt.

In nagenoeg alle districten wijken de onveiligheidsgevoelens in 2013 niet af van die in 2012. Uitzondering daarop is Zuid-West-Limburg, waar de onveiligheidsgevoelens in 2013 lager zijn dan in 2012. Hoger dan het voorgaande jaar zijn de buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens alleen in het district Leiden – Bollenstreek.

3.1.2 Onveiligheidsgevoelens in buurt - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

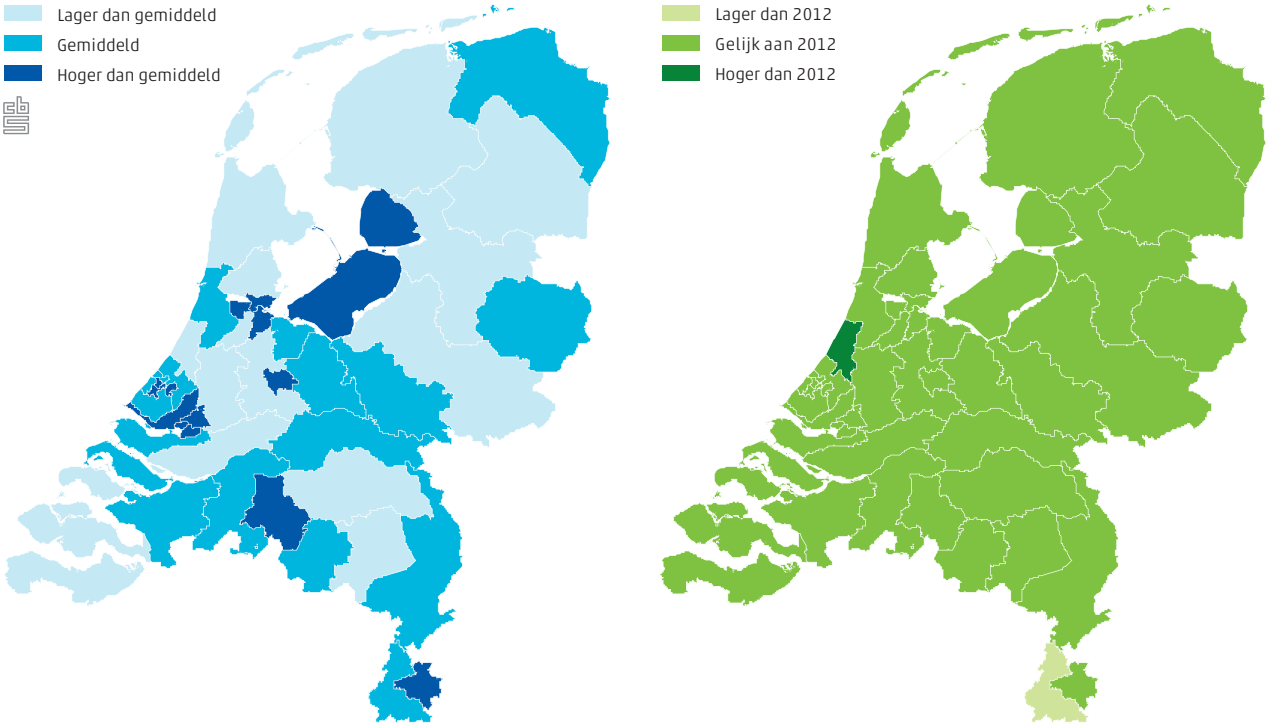

De onveiligheidsgevoelens in de buurt verschillen naar achtergrondkenmerken. Vrouwen voelen zich in de eigen woonomgeving onveiliger dan mannen. Jongeren voelen zich er onveiliger dan ouderen. Onder niet-westerse allochtonen zijn de buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens hoger dan onder westerse allochtonen en vooral autochtonen. Homo's voelen zich duidelijk onveiliger dan hetero mannen en biseksuele mannen. Ook geldt dat onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt toenemen met de mate van verstedelijking van het gebied waar men woont.

19% voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt

3.1.3 Onveiligheidsgevoelens in buurt - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Voelt zich wel eens onveilig		Voelt zich vaak onveilig	
	%	marge	%	marge
Totaal	18,8	0,3	1,8	0,1
Geslacht				
Man	14,8	0,4	1,5	0,1
Vrouw	22,7	0,4	2,1	0,2
Leeftijd				
15-24 jaar	24,3	1,0	2,4	0,4
25-44 jaar	19,8	0,6	2,0	0,2
45-64 jaar	17,0	0,5	1,7	0,2
65 jaar en ouder	16,2	0,5	1,3	0,2
Herkomst				
Autochtoon	17,2	0,3	1,4	0,1
Westerse allochtoon	20,9	1,0	1,8	0,3
Niet-westerse allochtoon	29,0	1,4	4,9	0,6
Opleidingsniveau				
Lager onderwijs	18,7	0,5	2,0	0,2
Middelbaar onderwijs	18,9	0,6	1,8	0,2
Hoger onderwijs	17,8	0,5	1,3	0,2
Seksuele geaardheid				
Homo	22,5	3,4	2,8	1,3
Lesbienne	25,3	4,8	3,0	1,9
Biseksuele man	15,7	3,0	1,5	1,1
Biseksuele vrouw	21,4	2,5	1,9	0,8
Hetero man	13,8	0,4	1,3	0,2
Hetero vrouw	22,2	0,5	2,0	0,2
Stedelijkheid				
Zeer sterk stedelijk	27,3	0,8	3,4	0,3
Sterk stedelijk	20,9	0,6	2,1	0,2
Matig stedelijk	17,1	0,7	1,4	0,2
Weinig stedelijk	13,4	0,6	0,9	0,1
Niet stedelijk	11,6	0,7	0,7	0,2

4 procent van de mensen voelt zich 's avonds vaak onveilig op straat in de eigen buurt. Het aandeel dat zich 's avonds thuis vaak onveilig voelt bedraagt 3 procent.

Bijna een tiende doet 's avonds vaak niet open omdat men het niet veilig vindt. Het aandeel dat dat vaak omloopt of omrijdt om onveilige plekken te mijden is lager (3 procent).

Het aandeel mensen dat zich soms onveilig voelt varieert van 10 tot 24 procent. Het merendeel van de mensen (bijna 80 procent) voelt zich 's avonds zelden of nooit onveilig alleen thuis en loopt of rijdt niet om vanwege onveilige plekken. Ook voelt bijna driekwart van de personen zich zelden of nooit onveilig op straat in de eigen buurt, en evenzoveel mensen vertoont zelden of nooit vermijdingsgedrag door 's avonds de deur niet open te doen.

3.1.4 Onveiligheidsgevoelens 's avonds en vermijdingsgedrag in buurt, 2013

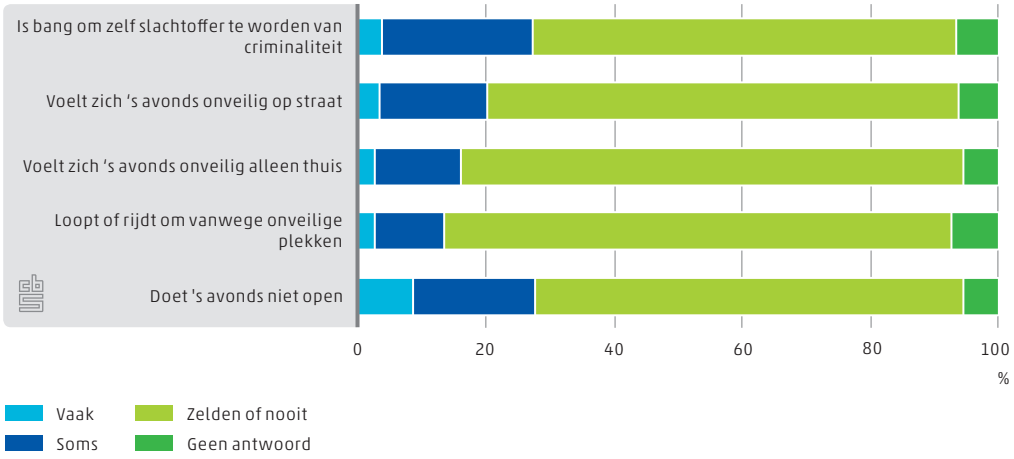

Ongeveer 10 procent van de mensen heeft in 2013 het idee dat er veel criminaliteit in de eigen buurt voorkomt. Het grootste deel (65 procent) denkt dat er weinig criminaliteit plaatsvindt, en 17 procent denkt dat er géén criminaliteit voorkomt.
Wat betreft de ontwikkeling van de criminaliteit in de buurt is het aandeel dat denkt dat de criminaliteit in de afgelopen 12 maanden is toegenomen groter dan het aandeel dat denkt dat ze is afgenomen (16 tegen 4 procent). De helft merkt geen verandering in de criminaliteit.

3.1.5 Beoordeling vóórkomen en ontwikkeling criminaliteit in buurt, 2013

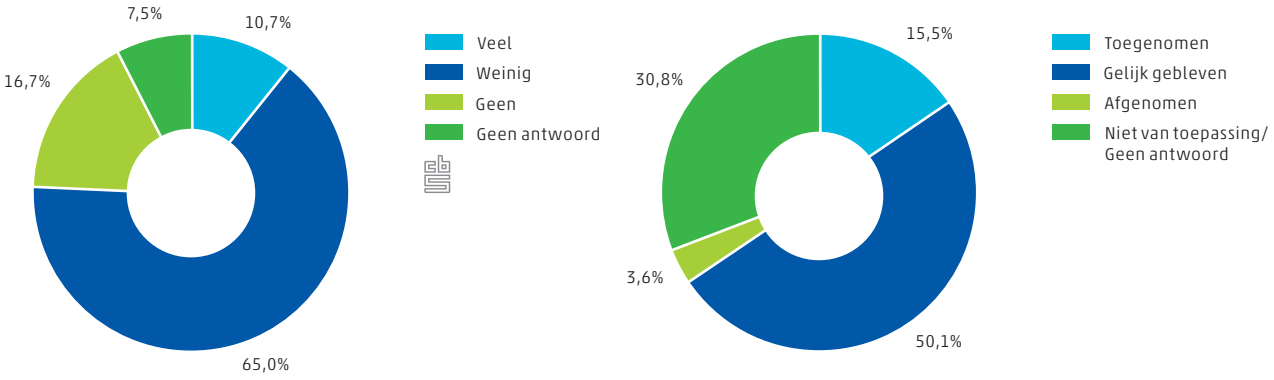

Het gemiddelde rapportcijfer dat de burger in 2013 geeft voor de veiligheid in de eigen buurt bedraagt een 7,1. Dit is hetzelfde als in 2012.
In de regionale eenheden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Limburg is het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt in 2013 het laagst en in Noord- en Oost-Nederland en in Noord-Holland het hoogst. Het cijfer varieert van 6,8 in Amsterdam tot 7,4 in Noord-Nederland.
Zowel voor Nederland als totaal als voor de afzonderlijke regionale eenheden is de waardering voor de buurtveiligheid tussen 2012 en 2013 niet veranderd.

In de regionale eenheden Noord-Nederland, Oost-Nederland, Noord-Holland en Oost-Brabant is het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt in 2013 hoger dan landelijk gemiddeld. Lager dan dit gemiddelde is het rapportcijfer in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Limburg.

3.1.6 Rapportcijfer veiligheid in buurt - naar regionale eenheid

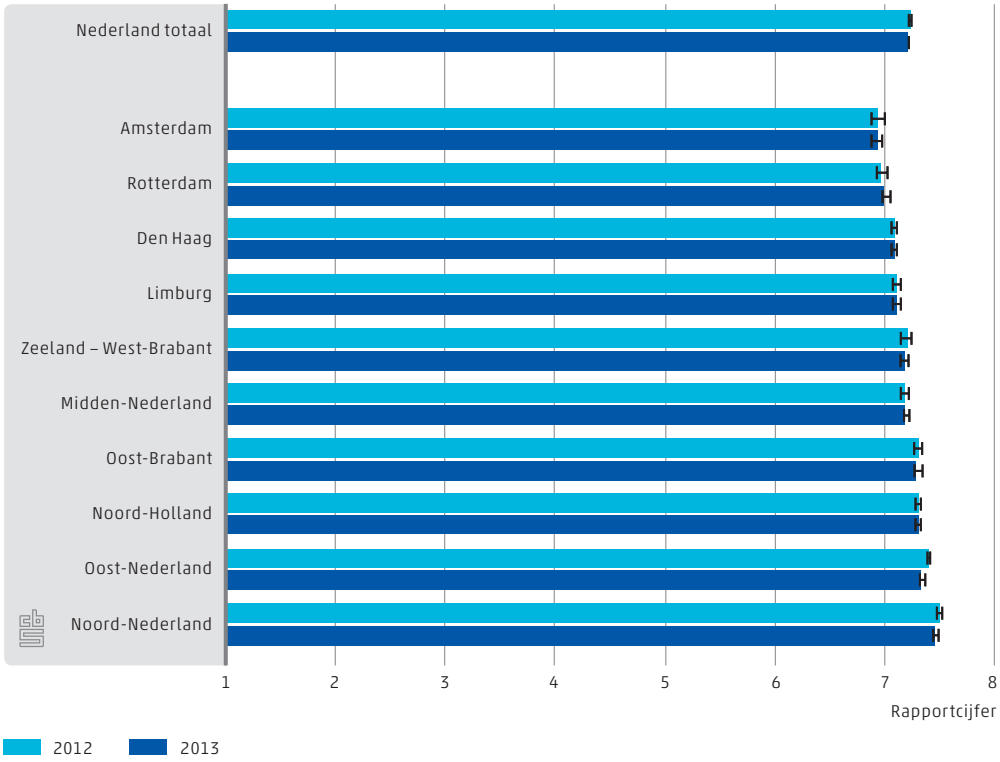

In alle noordelijke en oostelijke districten tot en met Noord en Oost Gelderland, en ook in West Utrecht is het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt in 2013 hoger dan landelijk gemiddeld. Lager dan dit gemiddelde is het rapportcijfer in Amsterdam Noord, -Oost en -West, in Den Haag Centrum en -Zuid, Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg en in de districten van Rotterdam (met uitzondering van Rotterdam Zuid) en Rijnmond. In Noord-Brabant gaat het om De Markiezaten, De Baronie, Hart van Brabant en Eindhoven waar lager gescoord wordt op veiligheid. Ook in Parkstad-Limburg en Zuid-West-Limburg is het rapportcijfer lager dan gemiddeld. Het rapportcijfer is het hoogste in Fryslân (7,5) en het laagste in Den Haag Centrum (5,8).

Op districtsniveau is, ten opzichte van 2012, het rapportcijfer voor veiligheid in de buurt gedaald in de noordelijke districten Drenthe, Twente en Gelderland Midden, maar ook in Leiden – Bollenstreek.

3.1.7 Rapportcijfer veiligheid in buurt naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

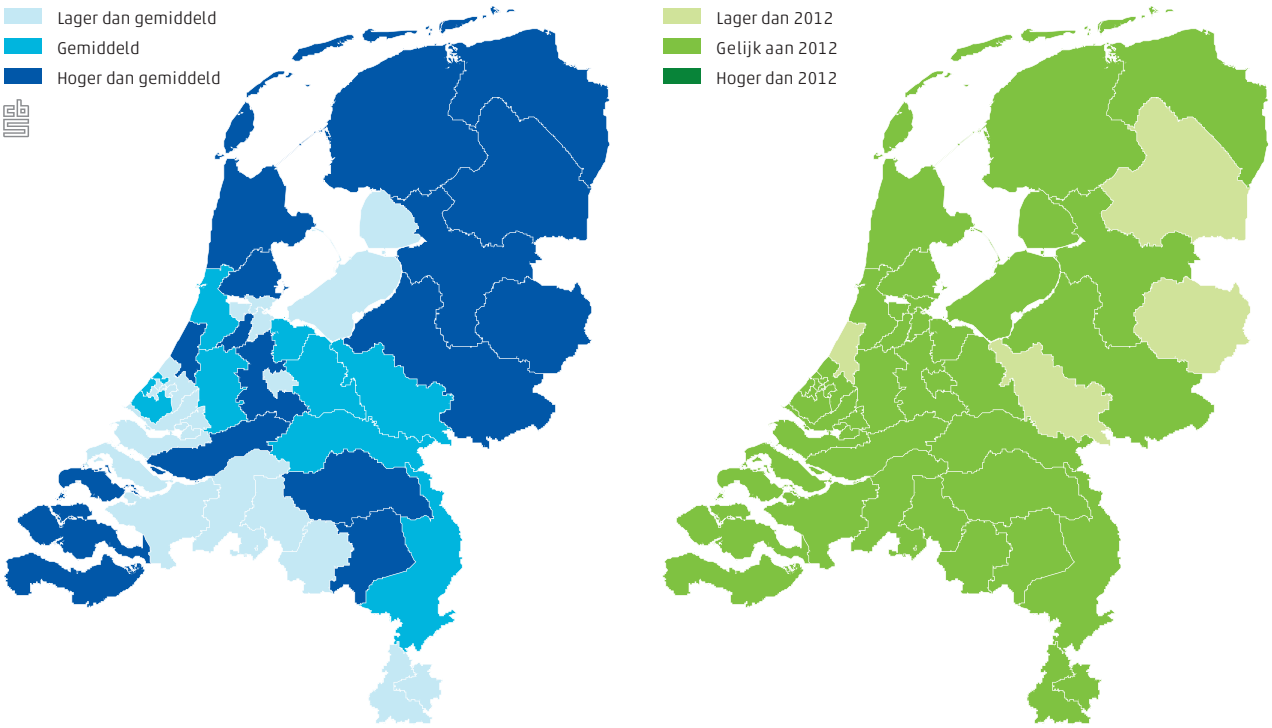

Niet-westerse allochtonen beoordelen de veiligheid in de buurt met een 6,6 lager dan westerse allochtonen (7,1) en autochtonen (7,2). Inwoners van zeer sterk stedelijke gebieden zijn duidelijk negatiever dan inwoners van niet-stedelijke gebieden (rapportcijfer 6,7 tegen 7,6). De verschillen naar geslacht, leeftijd en opleidingsniveau zijn betrekkelijk gering.

3.1.8 Rapportcijfer veiligheid in buurt - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Rapportcijfer	Marge
Totaal	7,1	0,0
Geslacht		
Man	7,2	0,0
Vrouw	7,0	0,0
Leeftijd		
15-24 jaar	7,0	0,0
25-44 jaar	7,1	0,0
45-64 jaar	7,1	0,0
65 jaar en ouder	7,2	0,0
Herkomst		
Autochtoon	7,2	0,0
Westerse allochtoon	7,1	0,0
Niet-westerse allochtoon	6,6	0,1
Opleidingsniveau		
Lager onderwijs	7,1	0,0
Middelbaar onderwijs	7,1	0,0
Hoger onderwijs	7,2	0,0
Seksuele geaardheid		
Homo	7,1	0,1
Lesbienne	7,0	0,1
Biseksuele man	7,2	0,1
Biseksuele vrouw	7,1	0,1
Hetero man	7,2	0,0
Hetero vrouw	7,1	0,0
Stedelijkheid		
Zeer sterk stedelijk	6,7	0,0
Sterk stedelijk	6,9	0,0
Matig stedelijk	7,2	0,0
Weinig stedelijk	7,4	0,0
Niet stedelijk	7,6	0,0

3.2 Veiligheidsbeleving in woonplaats

In de Veiligheidsmonitor is de respondenten een aantal plekken in de eigen woonplaats voorgelegd met de vraag om aan te geven of en hoe vaak men zich hier onveilig voelt. Indien een bepaalde plek niet in de eigen woonplaats voorkomt of indien de respondent nooit op de betreffende plek komt, kon men 'niet van toepassing' antwoorden.

In 2013 zijn de onveiligheidsgevoelens het hoogst op plekken waar jongeren rondhangen. Ruim vier op de tien (43 procent) voelt zich hier wel eens (dat wil zeggen 'vaak' of 'soms') onveilig. Ook de onveiligheidsgevoelens rondom uitgaansgelegenheden zijn relatief groot. Hier voelt een kwart zich wel eens onveilig. Het laagst zijn de onveiligheidsgevoelens thuis; in de eigen woning voelt 9 procent zich wel eens onveilig.

3.2.1 Onveiligheidsgevoelens op plekken in eigen woonplaats, 2013

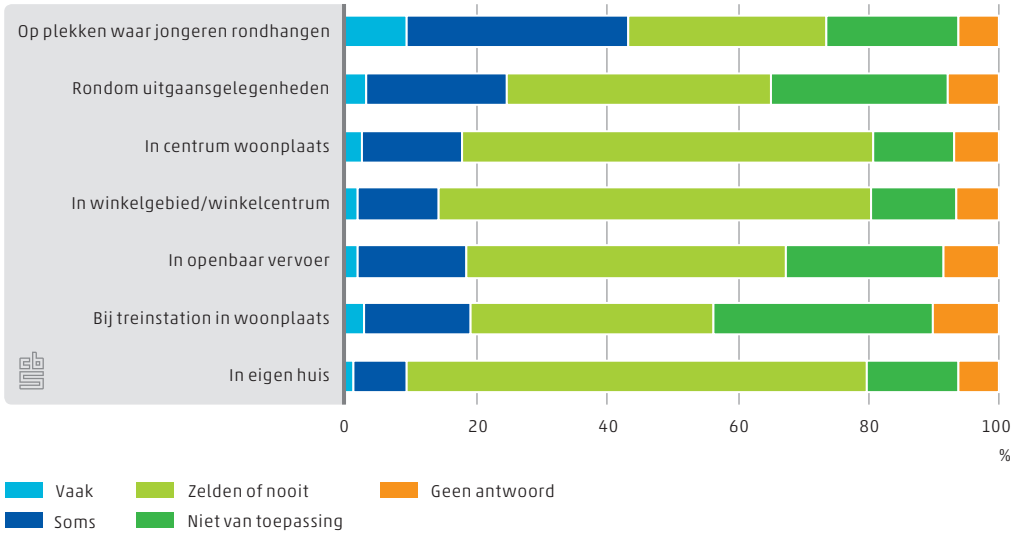

3.3 Veiligheidsbeleving in algemeen

Na de veiligheidsbeleving in de buurt en de veiligheidsbeleving is in de Veiligheidsmonitor ook naar de veiligheidsbeleving in algemene zin gevraagd. In 2013 voelt gemiddeld ruim een op de drie mensen (37 procent) zich wel eens onveilig. Dit aandeel bedraagt bijna het dubbele van dat van de onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt. Twee procent voelt zich vaak onveilig. Dit is gelijk aan het aandeel dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt en niet veranderd ten opzichte van 2012.

De algemene onveiligheidsgevoelens zijn in 2013 het laagst in de regionale eenheden Noord-Nederland, Noord-Holland en Oost-Nederland, en het hoogst in de Randstedelijke regionale eenheden Amsterdam, Midden-Nederland en Den Haag. Ook Limburg laat een bovengemiddeld hoog percentage zien dat zich wel eens onveilig voelt. In tegenstelling tot 2012 is het aandeel mensen met onveiligheidsgevoelens in Rotterdam niet meer hoger dan gemiddeld. De range loopt uiteen van 31 procent in Noord-Nederland tot 43 procent in Amsterdam.

37% voelt zich wel eens onveilig in algemeen

3.3.1 Onveiligheidsgevoelens in algemeen - naar regionale eenheid

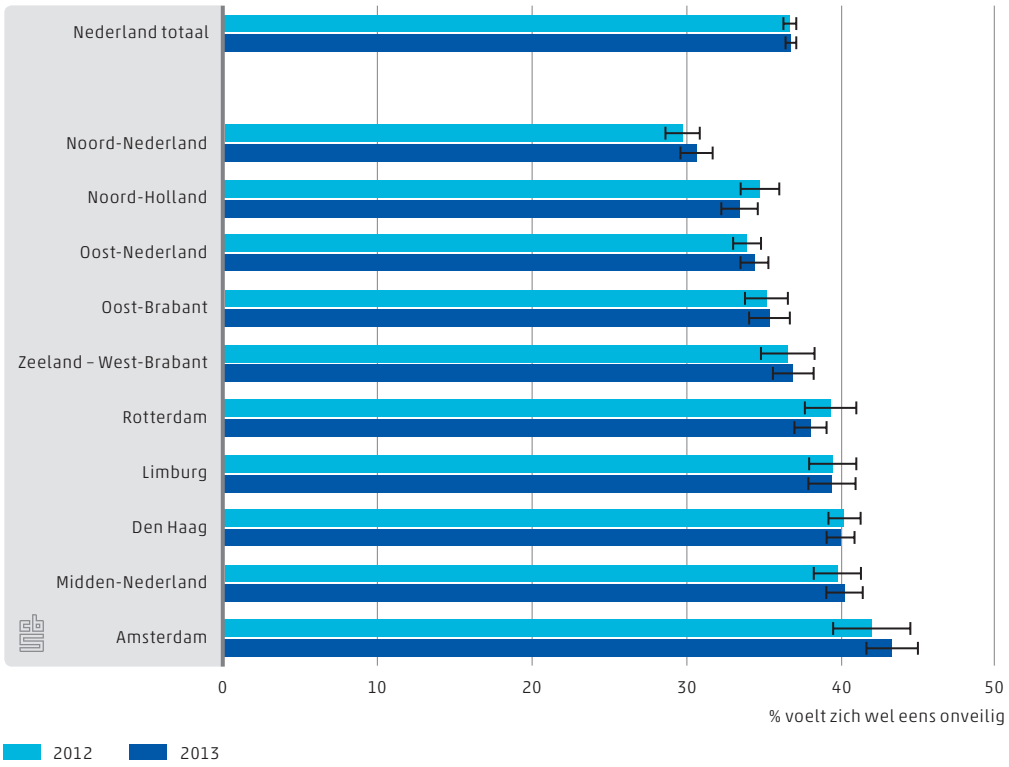

Net als bij buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens liggen de districten met de hoogste onveiligheidsgevoelens in de vier regionale eenheden Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht. Daarnaast zijn ook in Parkstad-Limburg, Hart van Brabant, en Flevoland de onveiligheidsgevoelens in 2013 hoger dan gemiddeld. Lager dan gemiddeld zijn ze, met uitzondering van Groningen, bijna geheel in overeenstemming met de buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens, in de noordelijke districten. Ook lager dan gemiddeld zijn de onveiligheidsgevoelens in Noord Holland Noord, Zaanstreek Waterland, Zuid-Holland-Zuid, 's Hertogenbosch en Zeeland.

De algemene onveiligheidsgevoelens in 2013 wijken in geen enkel district af van die in 2012.

3.3.2 Onveiligheidsgevoelens in algemeen - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

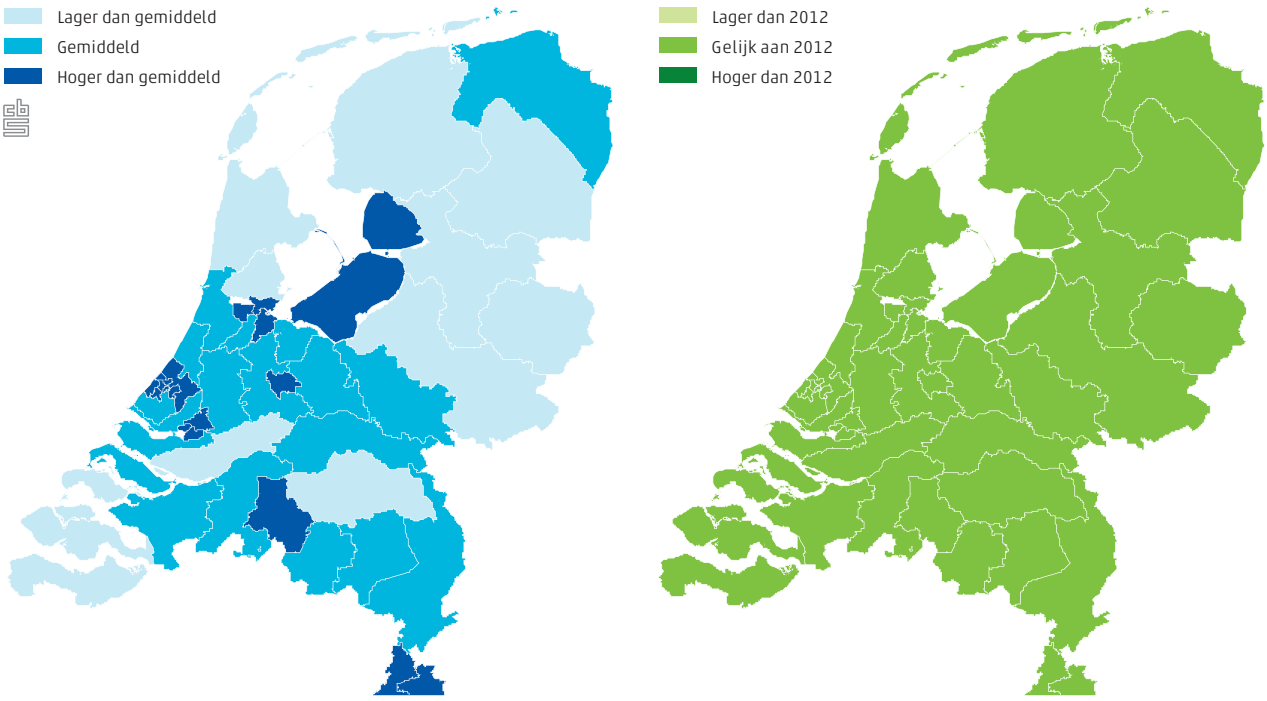

De verschillen in algemene onveiligheidsgevoelens naar achtergrondkenmerken laten ongeveer hetzelfde patroon zien als bij de onveiligheidsgevoelens in de buurt. Vrouwen voelen zich onveiliger dan mannen, en jongeren voelen zich onveiliger dan ouderen. De onveiligheidsgevoelens zijn onder niet-westerse allochtonen hoger dan onder autochtonen. Homo's voelen zich vaker onveilig dan biseksuele en heteroseksuele mannen. In (zeer) sterk verstedelijkte gebieden voelt men zich onveiliger dan in minder verstedelijkte gebieden. Anders dan bij veiligheidsgevoelens in de buurt is er bij algemene onveiligheidsgevoelens een duidelijk verschil naar opleidingsniveau te zien; laagopgeleiden voelen zich duidelijk veiliger dan hoogopgeleiden.

3.3.3 Onveiligheidsgevoelens in algemeen - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Voelt zich wel eens onveilig		Voelt zich vaak onveilig	
	%	marge	%	marge
Totaal	36,7	0,4	1,9	0,1
Geslacht				
Man	28,2	0,5	1,4	0,1
Vrouw	45,0	0,5	2,4	0,1
Leeftijd				
15-24 jaar	44,5	1,2	2,8	0,4
25-44 jaar	41,3	0,7	1,8	0,2
45-64 jaar	34,4	0,6	1,8	0,2
65 jaar en ouder	27,7	0,6	1,6	0,2
Herkomst				
Autochtoon	36,2	0,4	1,5	0,1
Westerse allochtoon	38,1	1,2	2,4	0,4
Niet-westerse allochtoon	39,4	1,5	4,6	0,6
Opleidingsniveau				
Lager onderwijs	30,6	0,6	2,2	0,2
Middelbaar onderwijs	37,3	0,7	1,8	0,2
Hoger onderwijs	42,8	0,7	1,4	0,2
Seksuele geaardheid				
Homo	37,9	3,5	1,5	0,8
Lesbienne	51,3	4,8	3,3	2,1
Biseksuele man	26,5	3,4	1,9	1,2
Biseksuele vrouw	42,0	2,9	2,1	0,8
Hetero man	28,3	0,6	1,2	0,1
Hetero vrouw	47,2	0,6	2,2	0,2
Stedelijkheid				
Zeer sterk stedelijk	44,4	0,9	3,2	0,3
Sterk stedelijk	39,5	0,7	2,1	0,2
Matig stedelijk	36,1	0,8	1,6	0,2
Weinig stedelijk	31,1	0,7	1,2	0,2
Niet stedelijk	27,8	1,0	0,9	0,2

3.4 Gepercipieerde slachtofferkans

In de Veiligheidsmonitor is gevraagd hoe groot men de kans acht om in de komende 12 maanden slachtoffer te worden van bepaalde delicten, te weten: zakkenrollerij (zonder geweld), beroving op straat (met geweld), woninginbraak, en mishandeling.

Het hoogst wordt de kans op woninginbraak ingeschat. In 2013 denkt 12 procent van de mensen dat de kans op inbraak in de eigen woning 'groot' of 'heel groot' is. De kans op zakkenrollerij, beroving en mishandeling wordt door respectievelijk 5, 3 en 2,5 procent (heel) groot geacht.

3.4.1 Gepercipieerde slachtofferkans, 2013

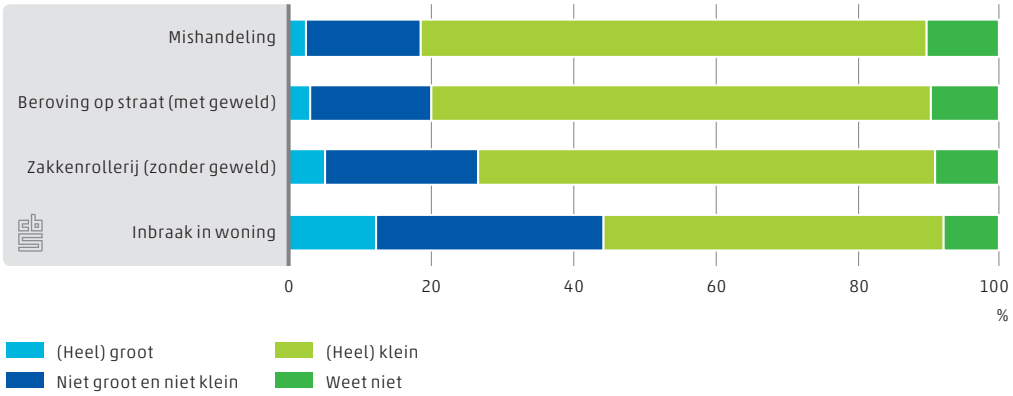

De inschatting van de kans op slachtofferschap varieert het sterkst naar herkomst en stedelijkheid en in mindere mate naar leeftijd. Voor alle onderscheiden delictsoorten schatten niet-westerse allochtonen het risico ervan slachtoffer te worden duidelijk hoger in dan westerse allochtonen en autochtonen. Ook in sterk verstedelijkte gebieden wordt de kans op slachtofferschap hoger ingeschat dan in minder verstedelijkte gebieden. Jongeren schatten de kans op de verschillende soorten slachtofferschap hoger in dan de oudste leeftijdscategorie. De verschillen naar geslacht, opleidingsniveau en seksuele geaardheid zijn betrekkelijk gering.

3.4.2 Inschatting kans op slachtofferschap - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Inbraak in woning		Zakkenrollerij (zonder geweld)		Beroving op straat (met geweld)		Mishandeling	
	% (heel) grote kans	marge	% (heel) grote kans	marge	% (heel) grote kans	marge	% (heel) grote kans	marge
Totaal	12,1	0,3	5,1	0,2	2,9	0,1	2,5	0,1
Geslacht								
Man	11,8	0,4	3,9	0,2	2,6	0,2	2,7	0,4
Vrouw	12,4	0,4	6,2	0,3	3,2	0,2	2,4	0,4
Leeftijd								
15-24 jaar	13,0	0,8	7,1	0,6	3,7	0,5	4,1	0,6
25-44 jaar	13,8	0,5	4,7	0,3	2,8	0,3	2,5	0,3
45-64 jaar	12,4	0,4	4,7	0,3	2,7	0,2	2,3	0,3
65 jaar en ouder	8,3	0,4	4,6	0,3	2,6	0,2	1,7	0,3
Herkomst								
Autochtoon	11,0	0,3	4,5	0,2	2,2	0,1	2,0	0,1
Westerse allochtoon	11,7	0,8	5,6	0,6	3,5	0,5	2,7	0,4
Niet-westerse allochtoon	21,1	1,2	9,0	0,9	7,5	0,8	6,2	0,7
Opleidingsniveau								
Lager onderwijs	11,3	0,4	5,0	0,3	3,4	0,3	2,8	0,2
Middelbaar onderwijs	13,1	0,5	5,1	0,3	3,0	0,3	2,7	0,2
Hoger onderwijs	11,9	0,4	4,9	0,3	1,9	0,2	1,7	0,2
Seksuele geaardheid								
Homo	11,7	2,3	5,6	1,8	3,3	1,3	5,4	1,8
Lesbienne	16,5	3,9	9,3	3,3	4,7	2,1	4,8	2,3
Biseksuele man	12,6	2,5	5,0	1,7	2,7	1,3	3,2	1,4
Biseksuele vrouw	11,0	1,8	6,4	1,4	3,3	1,0	3,8	1,2
Hetero man	11,5	0,4	3,7	0,2	2,3	0,2	2,3	0,2
Hetero vrouw	12,4	0,4	6,2	0,3	2,9	0,2	2,0	0,2
Stedelijkheid								
Zeer sterk stedelijk	15,3	0,7	8,4	0,5	5,8	0,4	4,3	0,4
Sterk stedelijk	13,1	0,5	5,6	0,3	3,2	0,3	2,8	0,3
Matig stedelijk	12,1	0,6	4,3	0,3	2,0	0,2	2,1	0,3
Weinig stedelijk	10,4	0,5	3,4	0,3	1,4	0,2	1,5	0,2
Niet stedelijk	7,3	0,6	2,2	0,3	1,1	0,2	1,4	0,3

3.5 Respectloos gedrag

Ook het thema 'respectloos gedrag' is in de Veiligheidsmonitor onderzocht. Daarmee wordt gedrag bedoeld waarbij de grenzen van goed fatsoen worden overschreden. Aan de respondenten is gevraagd hoe vaak men persoonlijk in een aantal specifieke situaties wel eens respectloos behandeld is.

In 2013 komt respectloos gedrag door onbekenden op straat het meest voor. Ruim een op de vijf (22 procent) geeft aan hierdoor wel eens (dat wil zeggen 'vaak' of 'soms') respectloos behandeld te worden. Een op de zes à zeven personen wordt wel eens respectloos behandeld door onbekenden in het openbaar vervoer, door personeel van winkels of bedrijven, en door overheidspersoneel. Respectloos gedrag in de privésfeer komt het minst voor. 7 procent zegt wel een respectloos behandeld te zijn door bekenden zoals de partner, familie of vrienden. Er zijn voor alle vormen van respectloos gedrag geen verschillen met de percentages in 2012.

3.5.1 Respectloos gedrag

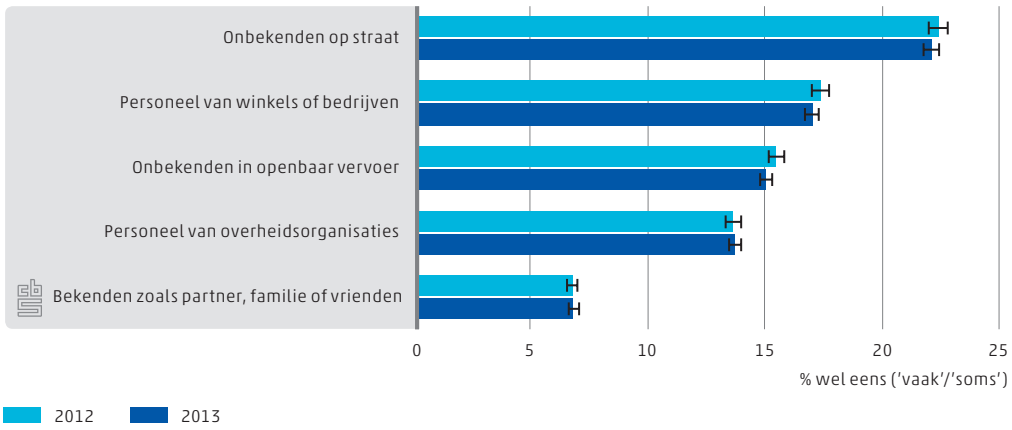

Jongeren ervaren duidelijk meer respectloos gedrag dan ouderen. Ook niet-westerse allochtonen worden er meer mee geconfronteerd dan westerse allochtonen en autochtonen. Hoger opgeleiden ervaren eveneens meer respectloos gedrag dan middelbaar en lager opgeleiden. Uitzondering daarop is respectloos gedrag door bekenden; daar hebben middelbaar en lager opgeleiden meer last van dan hoger opgeleiden. In sterk stedelijke gebieden is het aandeel mensen dat respectloos behandeld wordt duidelijk groter dan in minder stedelijke gebieden. Ook hier is de enige uitzondering respectloos gedrag door bekenden; daarin zijn geen verschillen naar stedelijkheid te zien. Respectloze behandeling verschilt relatief weinig naar geslacht. Naar seksuele geaardheid zijn ook verschillen te zien; homo's en lesbiennes hebben het meeste last van respectloos gedrag door onbekenden op straat en in het openbaar vervoer. Homo's ervaren het meest respectloos gedrag door personeel in winkels.

3.5.2 Respectloos gedrag - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Onbekenden op straat		Onbekenden in openbaar vervoer		Personeel winkels/ bedrijven		Personeel overheid		Bekenden, b.v. partner of familie	
	% 'wel eens' 'vaak'/ 'soms')	marge	% 'wel eens' 'vaak'/ 'soms')	marge	% 'wel eens' 'vaak'/ 'soms')	marge	% 'wel eens' 'vaak'/ 'soms')	marge	% 'wel eens' 'vaak'/ 'soms')	marge
Totaal	22,1	0,3	15,0	0,3	17,0	0,3	13,6	0,3	6,7	0,2
Geslacht										
Man	22,6	0,5	15,2	0,4	16,1	0,4	14,5	0,4	6,1	0,3
Vrouw	21,5	0,4	14,8	0,4	17,8	0,4	12,8	0,3	7,3	0,3
Leeftijd										
15-24 jaar	30,2	1,1	21,4	1,0	17,6	0,9	13,3	0,8	8,8	0,7
25-44 jaar	27,0	0,6	18,1	0,6	21,0	0,6	16,5	0,5	7,8	0,4
45-64 jaar	20,6	0,5	13,9	0,4	17,2	0,4	14,6	0,4	6,5	0,3
65 jaar en ouder	10,7	0,4	7,0	0,4	9,7	0,4	7,6	0,4	3,8	0,3
Herkomst										
Autochtoon	21,5	0,3	14,2	0,3	17,6	0,3	13,2	0,3	6,2	0,2
Westerse allochtoon	22,6	1,1	16,5	0,9	21,0	0,9	13,7	0,9	7,0	0,6
Niet-westerse allochtoon	25,8	1,3	19,2	1,2	17,2	1,2	16,9	1,1	10,1	0,9
Opleidingsniveau										
Lager onderwijs	17,2	0,5	10,9	0,4	13,6	0,5	11,4	0,4	7,3	0,4
Middelbaar onderwijs	23,1	0,6	15,4	0,5	18,5	0,5	15,5	0,5	7,6	0,4
Hoger onderwijs	27,4	0,6	19,7	0,6	19,9	0,5	14,8	0,5	5,4	0,3
Seksuele geaardheid										
Homo	32,2	3,5	23,7	3,1	24,4	3,2	17,8	2,9	8,2	2,1
Lesbienne	29,3	4,5	22,5	4,3	17,5	3,6	13,1	3,1	8,0	2,7
Biseksuele man	21,2	3,1	16,0	2,8	18,7	3,1	15,2	2,8	8,6	2,3
Biseksuele vrouw	21,5	2,5	17,0	2,3	19,6	2,4	14,6	2,1	11,1	2,0
Hetero man	23,2	0,5	15,3	0,5	16,2	0,5	14,8	0,4	6,0	0,3
Hetero vrouw	23,2	0,5	15,7	0,4	19,0	0,5	13,4	0,4	7,5	0,3
Stedelijkheid										
Zeer sterk stedelijk	31,8	0,8	24,1	0,8	21,6	0,7	16,4	0,7	6,9	0,5
Sterk stedelijk	25,3	0,7	16,3	0,6	19,2	0,6	14,2	0,5	6,9	0,4
Matig stedelijk	20,5	0,7	13,1	0,6	16,1	0,6	13,4	0,6	6,8	0,4
Weinig stedelijk	15,0	0,6	10,0	0,5	13,2	0,5	11,7	0,5	6,5	0,4
Niet stedelijk	12,6	0,7	7,9	0,6	11,6	0,7	11,1	0,7	6,3	0,5

3.6 Trends

In de periode 2005–2013 heeft de veiligheidsbeleving in het algemeen zich gunstig ontwikkeld. De daling van de onveiligheidsgevoelens was het sterkst in de periode 2005–2008. Daarna zijn de onveiligheidsgevoelens nog maar licht gedaald. De buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens, welke gemeten zijn tussen 2008 en 2013, zijn over de gehele linie juist iets toegenomen, maar deze stijging is niet heel sterk. Bovendien fluctueert dit aandeel iets over de jaren.

Het percentage dat respectloos gedrag heeft ervaren door onbekenden op straat is van 2008 tot 2010 stabiel, waarna een daling is te zien. Na deze daling blijft het aandeel dat

last heeft van dit gedrag weer stabiel. Voor de ingeschatte kans op woninginbraak is te zien dat deze over de periode 2008–2013 met 44 procent is toegenomen.

3.6.1 Veiligheidsbeleving, trends

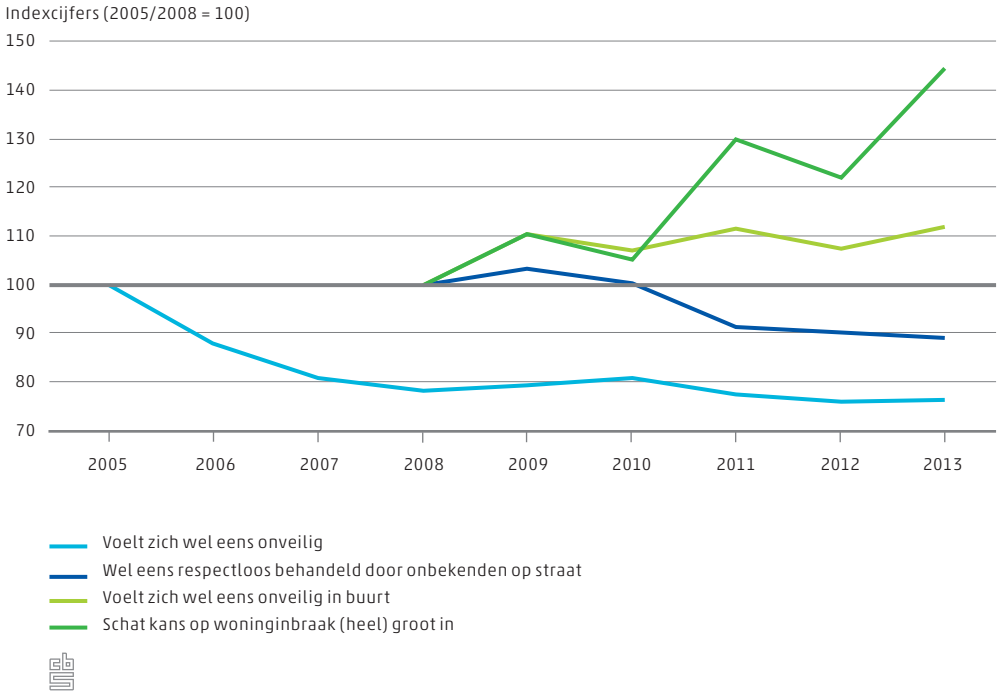

3.7 Samenhangen

Er bestaat een duidelijke samenhang tussen algemene onveiligheidsgevoelens en het zich respectloos behandeld voelen door onbekenden op straat (R^2 = 0,79). In districten waar de algemene onveiligheidsgevoelens laag zijn, blijken de mensen ook minder last te hebben van respectloos gedrag door onbekenden. In de districten waar het aandeel dat zich wel eens onveilig voelt hoog is, is ook het aandeel dat respectloos gedrag op straat heeft ervaren hoog. In districten die deel uitmaken van de vier grote steden, namelijk Den Haag Centrum, Amsterdam Noord, Amsterdam West, Utrecht en Rotterdam Stad, zijn zowel de onveiligheidsgevoelens als de ervaring met respectloos gedrag door onbekenden op straat duidelijk hoger dan gemiddeld. Fors lager dan gemiddeld zijn beide in Fryslân, Drenthe, Noord en Oost Gelderland en Zeeland.

3.7.1 Onveiligheidsgevoelens en respectloos behandeld door onbekenden op straat - naar district, 2013

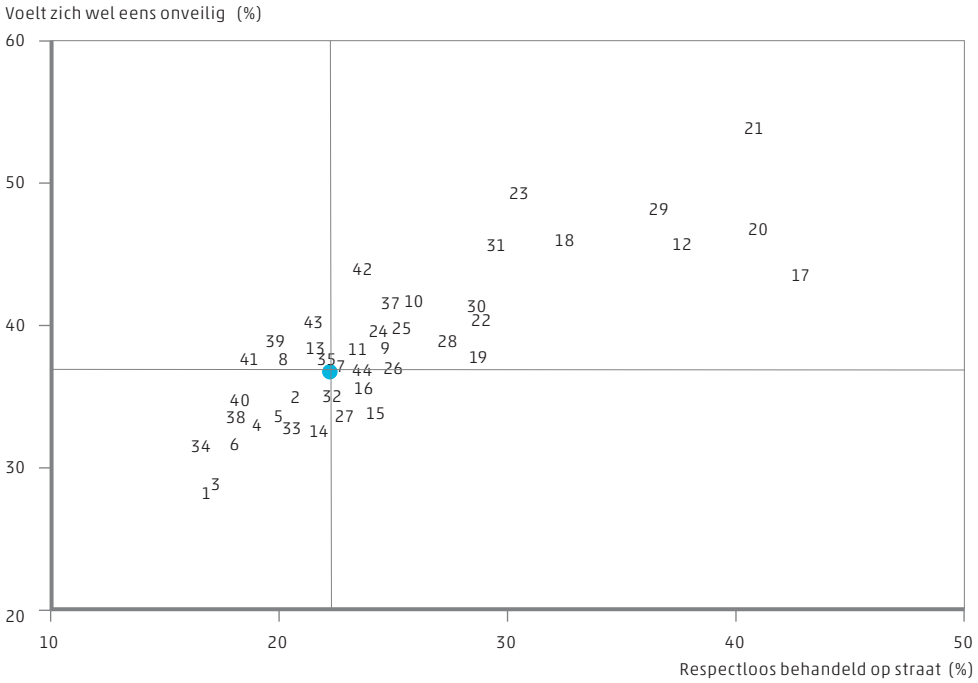

Legenda

1	Fryslân	23	Den Haag Zuid
2	Groningen	24	Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg
3	Drenthe	25	Westland – Delft
4	IJsselland	26	Leiden – Bollenstreek
5	Twente	27	Alphen aan den Rijn – Gouda
6	Noord en Oost Gelderland	28	Rijnmond Noord
7	Gelderland Midden	29	Rotterdam Stad
8	Gelderland Zuid	30	Rijnmond Oost
9	Gooi en Vechtstreek	31	Rotterdam Zuid
10	Flevoland	32	Rijnmond Zuid-West
11	Oost Utrecht	33	Zuid-Holland-Zuid
12	Utrecht Stad	34	Zeeland
13	West Utrecht	35	De Markiezaten
14	Noord Holland Noord	36	De Baronie
15	Zaanstreek Waterland	37	Hart van Brabant
16	Kennemerland	38	's Hertogenbosch
17	Amsterdam Noord	39	Eindhoven
18	Amsterdam Oost	40	Helmond
19	Amsterdam Zuid	41	Noord en Midden Limburg
20	Amsterdam West	42	Parkstad-Limburg
21	Den Haag Centrum	43	Zuid-West-Limburg
22	Den Haag West	44	Nederland Totaal

4. Slachtofferschap criminaliteit

In dit hoofdstuk staat centraal de mate waarin de inwoners van Nederland persoonlijk en als burger in een periode van 12 maanden geconfronteerd worden met een of meer vormen van criminaliteit.[1)2)] Dit betreft niet alleen de 'traditionele' criminaliteit, zoals geweld en diefstal, maar ook 'cybercrime', dat wil zeggen vormen van criminaliteit waarvan personen via internet of via andere digitale media slachtoffer kunnen worden.
Eerst komt in de paragrafen 4.1 t/m 4.3 het slachtofferschap van achtereenvolgens gewelds-, vermogens- en vandalismedelicten aan de orde. Daarna volgt een totaalbeeld van deze vormen van traditioneel slachtofferschap (paragraaf 4.4). Vervolgens wordt aandacht besteed aan het slachtofferschap van cybercrime. Eerst komen in de paragrafen 4.5 t/m 4.8 het slachtofferschap van achtereenvolgens identiteitsfraude, koop- en verkoopfraude, hacken en cyberpesten aan de orde. Hierna volgt een totaalbeeld van deze vormen van cybercrime Dit hoofdstuk wordt afgesloten met trends op het gebied van slachtofferschap en een verkenning van de samenhang tussen slachtofferschap en het gevoel van veiligheid. Meer cijfers over slachtofferschap en ondervonden delicten zijn te vinden op StatLine.

4.1 Geweldsdelicten

In 2013 is 2,4 procent van de Nederlanders slachtoffer geweest van geweld. Dit is vergelijkbaar met 2012, toen dit percentage 2,6 procent bedroeg.
Het slachtofferschap van geweld verschilt in 2013 weinig tussen de regionale eenheden en ook zijn er geen wezenlijke verschillen tussen 2012 en 2013 opgetreden.

In de districten West Utrecht en Amsterdam Zuid was het slachtofferschap van geweld in 2013 duidelijk lager dan landelijk gemiddeld. Hoger dan gemiddeld was dit aandeel in Amsterdam Noord.
In geen enkel district is het slachtofferschap van geweldsdelicten tussen 2012 en 2013 wezenlijk veranderd.

1) Het gaat over personen van 15 jaar en ouder. Gegevens over autodelicten (diefstal van of uit de auto) zijn afgeleid van personen van 18 jaar en ouder, maar gepercenteerd op het totale aantal personen van 15 jaar en ouder.
2) In dit hoofdstuk blijft dit slachtofferschap beperkt tot gebeurtenissen die burgers zelf en als privépersoon hebben meegemaakt.

4.1.1 Geweldsdelicten - naar regionale eenheid

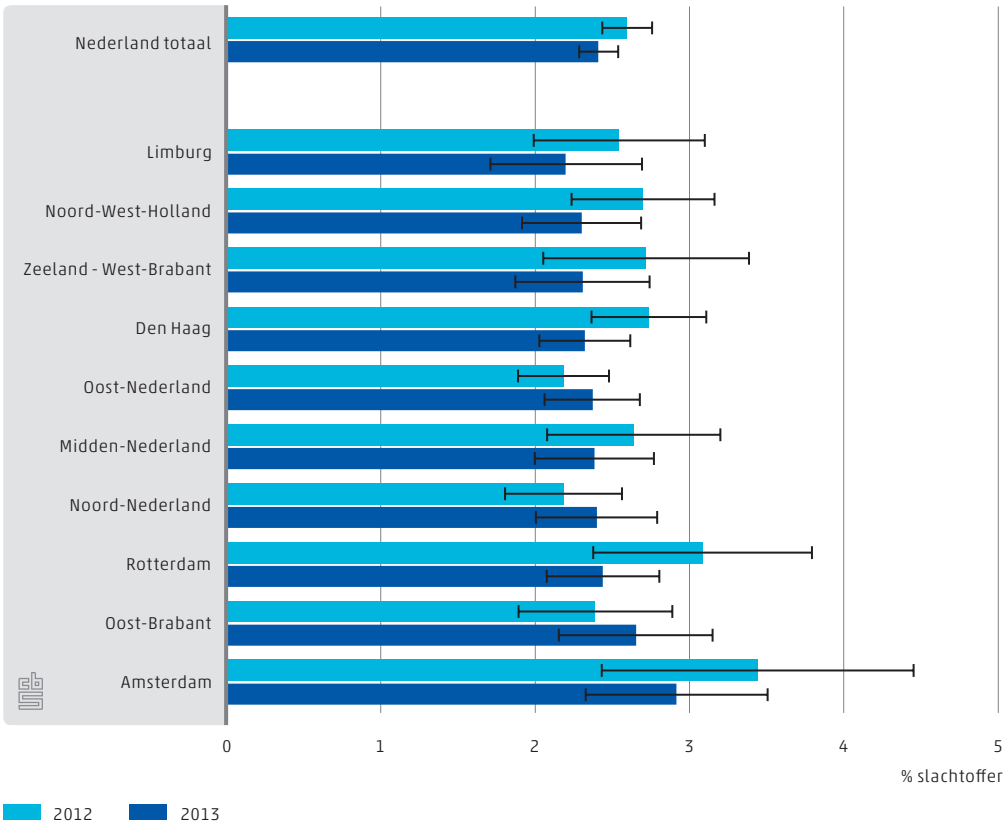

4.1.2 Geweldsdelicten - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

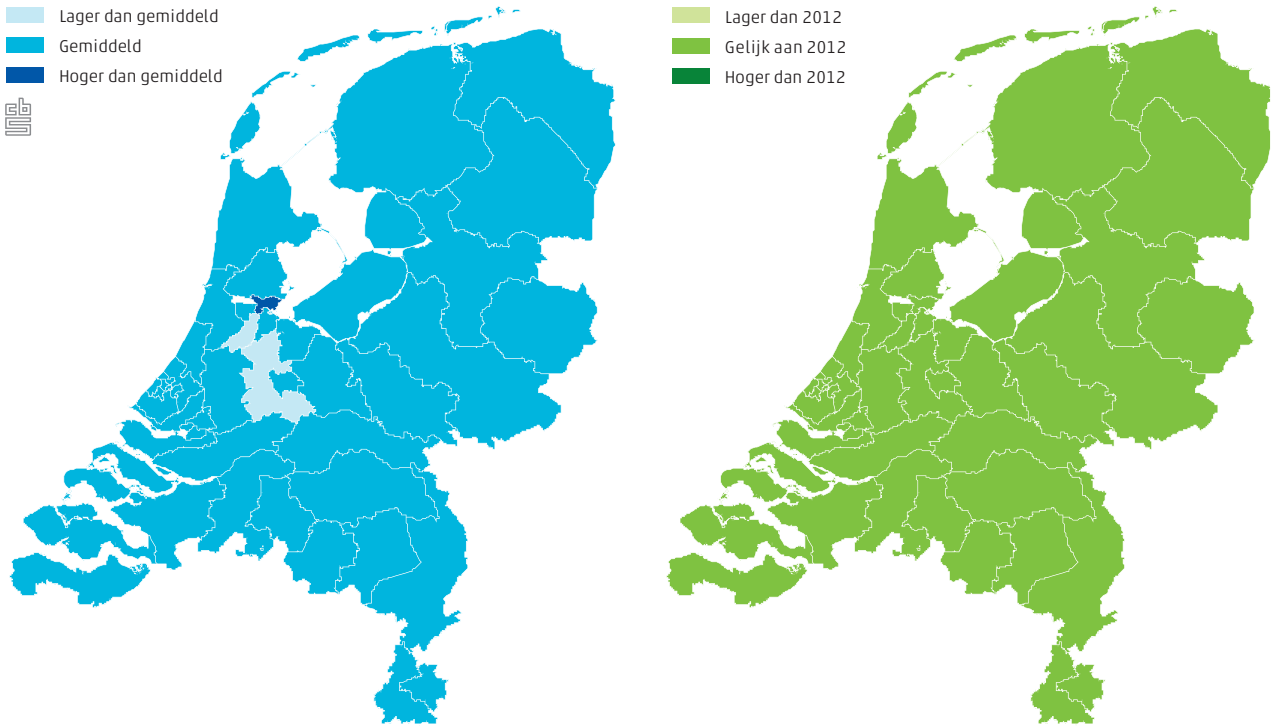

Zoals gezegd is ruim 2 procent van de Nederlanders in 2013 slachtoffer geweest van een of meerdere geweldsdelicten. Het aantal geweldsdelicten bedroeg bijna 4 per 100 inwoners in dat jaar. Dit aantal is vergelijkbaar met dat van 2012.
Geweldsdelicten kunnen worden onderscheiden naar de mate waarin daadwerkelijk geweld is gebruikt, of daarmee alleen is gedreigd, en of de dader(s) (vermeende) seksuele bedoelingen hadden.[3)]
Ongeveer 1,5 procent van de bevolking werd in 2013 slachtoffer van een geweldsdelict waarbij alleen sprake was van bedreiging. Het aantal delicten in deze categorie bedroeg ruim 2 per 100 inwoners. 1 procent werd geconfronteerd met mishandeling. Van geweld met seksuele bedoelingen werd minder dan 0,1 procent van de bevolking slachtoffer. Tussen 2012 en 2013 is zowel het aandeel slachtoffers als het aantal delicten in de drie onderscheiden categorieën weinig veranderd.

4.1.3 Geweldsdelicten - naar delictsoort

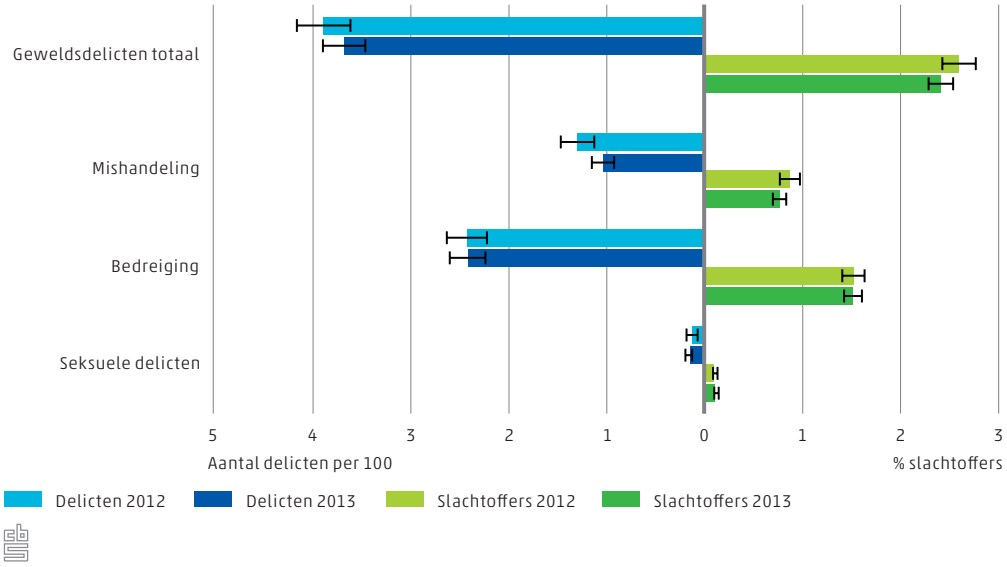

Van 45 procent van de ondervonden geweldsdelicten werd in 2013 melding gemaakt bij de politie. Dit is gelijk aan 2012. Van ongeveer de helft hiervan (22 procent) werd ook daadwerkelijk aangifte gedaan. Bijna alle aangiften (20 procent) vinden plaats door ondertekening van een procesverbaal of een ander schriftelijk document. Slechts 2 procent van de ondervonden geweldsdelicten is in 2013 aangegeven via internet.

[3)] Anders dan in eerdere edities is vanaf de VM 2012 niet gevraagd naar afzonderlijke slachtofferschappen van respectievelijk mishandeling, bedreiging en geweld met seksuele bedoelingen, maar naar slachtofferschap van geweld in het algemeen, waarbij (mits binnen 12 maanden) is doorgevraagd naar details van het laatste voorval.

4.1.4 Geweldsdelicten - melding en aangifte

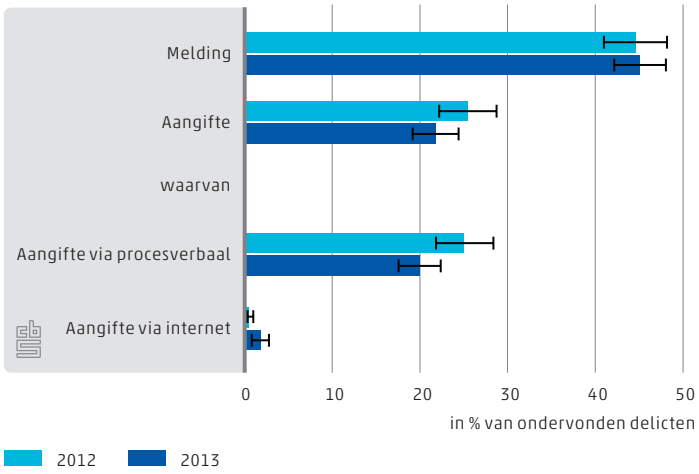

In iets meer dan de helft van de gevallen (53 procent in 2013) is/zijn de dader(s) van geweldsdelicten bij het slachtoffer bekend. Meestal gaat het om een buurtgenoot (23 procent), gevolgd door andere bekenden (13 procent) en iemand van werk of studie (8 procent). Het aandeel gevallen waarin de ex-partner de dader is, is beduidend groter dan het aantal gevallen waarin de partner de dader is. De cijfers van 2012 wijken niet wezenlijk af van die van 2013.

4.1.5 Geweldsdelicten - bekendheid dader(s)

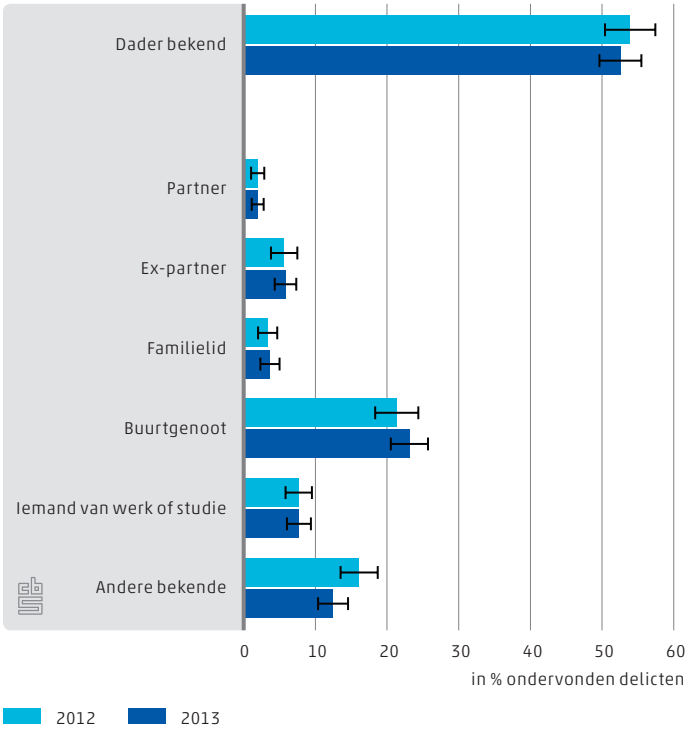

In meer dan de helft van de gevallen (55 procent) vinden geweldsdelicten plaats in de eigen buurt en in bijna een kwart (24 procent) elders in de eigen woonplaats.
De pleegplek is in de meeste gevallen 'op straat' (42 procent), gevolgd door 'thuis' (20 procent), 'elders' (11 procent), 'werk' (10 procent) en 'horeca' (8 procent).

4.1.6 Geweldsdelicten - plaats voorval, 2013 [1)]

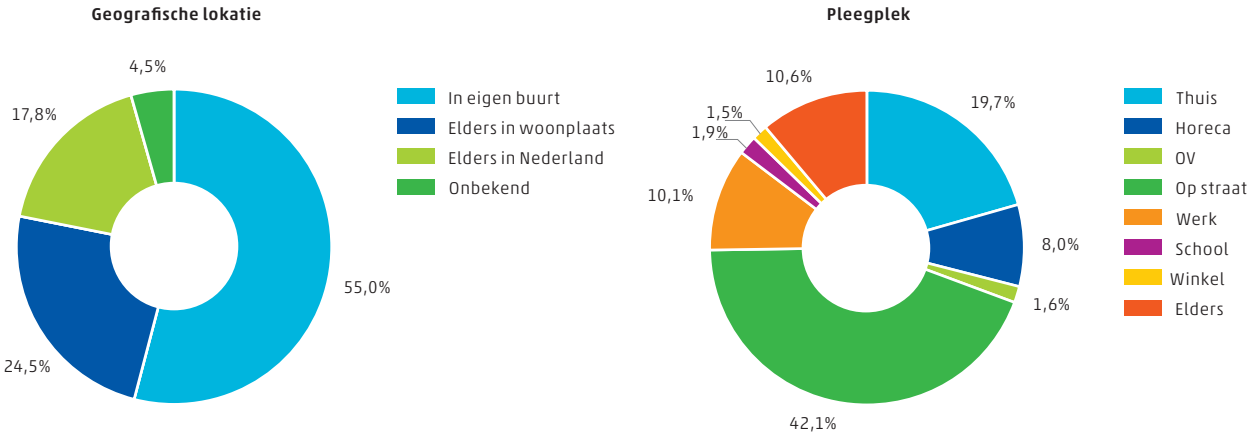

[1)] in % van ondervonden delicten

4.2 Vermogensdelicten

Ongeveer een op de acht Nederlanders (13,7 procent) is 2013 slachtoffer geweest van een of meerdere vermogensdelicten. Dit is vergelijkbaar met 2012 (13,2 procent).
In de regionale eenheden Oost- en Noord-Nederland zijn minder mensen hiervan slachtoffer dan landelijk gemiddeld. In de regionale eenheid Amsterdam is het slachtofferschap van vermogensdelicten met 23 procent beduidend hoger dan het landelijk gemiddelde en ook dan in alle andere regionale eenheden. In geen enkele regionale eenheid is het aandeel slachtoffers van vermogensdelicten tussen 2012 en 2013 wezenlijk veranderd.

4.2.1 Vermogensdelicten - naar regionale eenheid

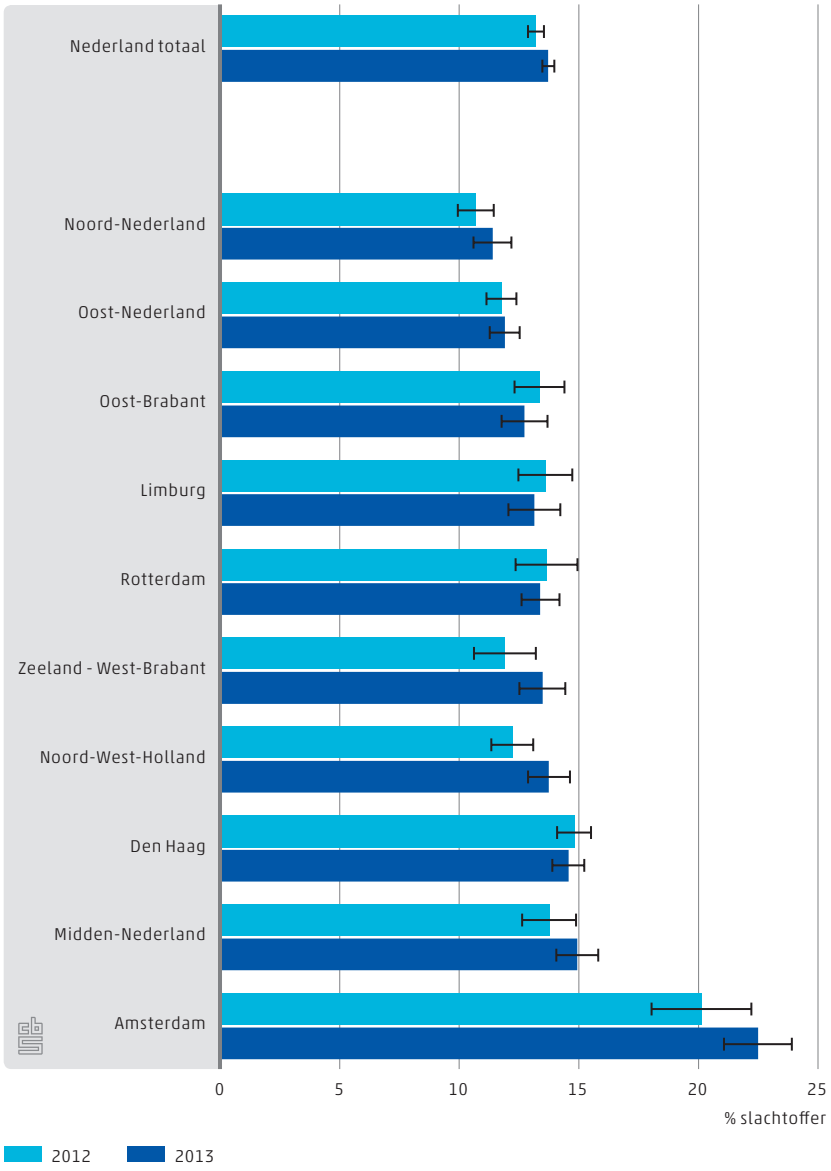

In de districten Fryslân, Drenthe, IJsselland, Noord en Oost Gelderland, Alphen aan den Rijn-Gouda, Rijnmond Zuid-West, Zuid-Holland-Zuid, Zeeland, 's Hertogenbosch, Helmond en Noord en Midden Limburg is het slachtofferschap van vermogensdelicten in 2013 lager dan landelijk gemiddeld. Hoger dan gemiddeld is het aandeel slachtoffers van vermogensdelicten in Utrecht Stad, alle vier de districten van Amsterdam, Den Haag Centrum en Den Haag Zuid, Rotterdam Stad en Rotterdam Zuid, en Hart van Brabant.
In geen enkel district is het slachtofferschap van vermogensdelicten tussen 2012 en 2013 significant veranderd.

4.2.2 Vermogensdelicten - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

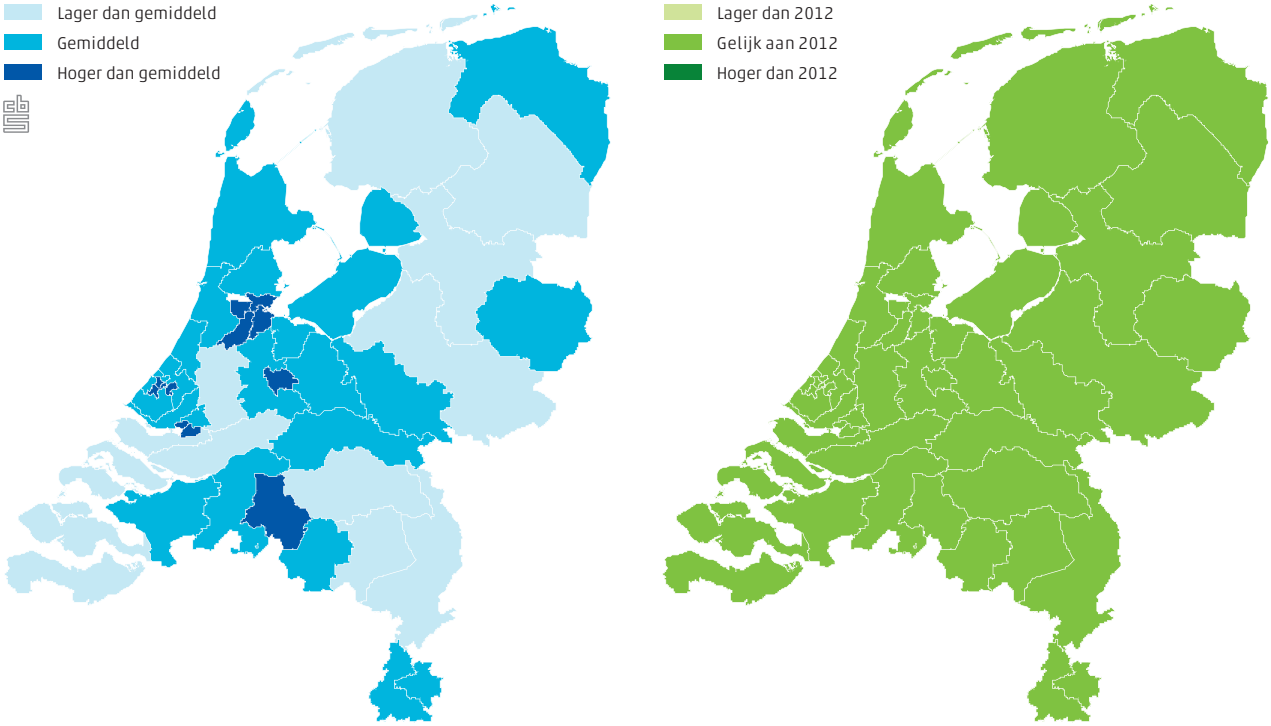

In totaliteit is bijna 14 procent van de Nederlanders in 2013 slachtoffer geweest van een of meer vermogensdelicten. Het aantal vermogensdelicten bedroeg 21 per 100 inwoners in dat jaar. Dit aantal is vergelijkbaar met dat van 2012.
Van de onderscheiden vormen van vermogensdelicten komt fietsdiefstal in 2013 het meest voor: 4 procent is hiervan slachtoffer geweest. Met woninginbraak of een poging daartoe is 3 procent geconfronteerd; van diefstal uit of vanaf de auto (b.v. autoradio, tas, spiegel, wieldoppen) en van (poging tot) zakkenrollerij/beroving is telkens tussen 2 en 3 procent slachtoffer geweest. Van autodiefstal is in 2013 0,2 procent slachtoffer geweest en van diefstal van een ander voertuig zoals een brommer of scooter 0,8 procent. 4 procent heeft te maken gehad met andere, niet nader genoemde vormen van diefstal.
Voor alle soorten vermogensdelicten geldt dat zowel het aandeel slachtoffers als het aantal delicten tussen 2012 en 2013 niet wezenlijk veranderd is.

4.2.3 Vermogendsdelicten - naar delictsoort

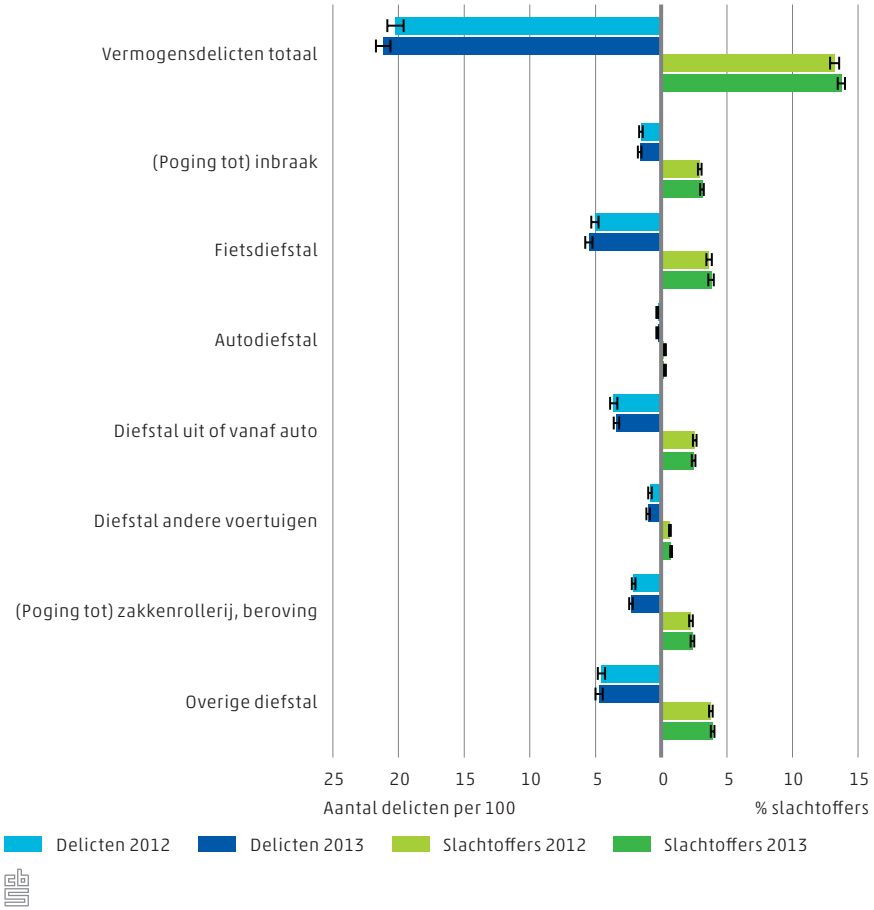

Van 45 procent van de ondervonden vermogensdelicten is in 2013 melding gemaakt bij de politie. Dit is vergelijkbaar met 2012 en ook met het meldingspercentage van geweldsdelicten (zie 4.1.4). Van 36 procent van de vermogensdelicten werd daadwerkelijk aangifte gedaan. Dit percentage is duidelijk hoger dan bij geweldsdelicten (22 procent). De meeste aangiften gebeuren via een procesverbaal maar anders dan bij geweldsdelicten wordt een substantieel deel (12 procent) via internet aangegeven.

4.2.4 Vermogensdelicten - melding en aangifte

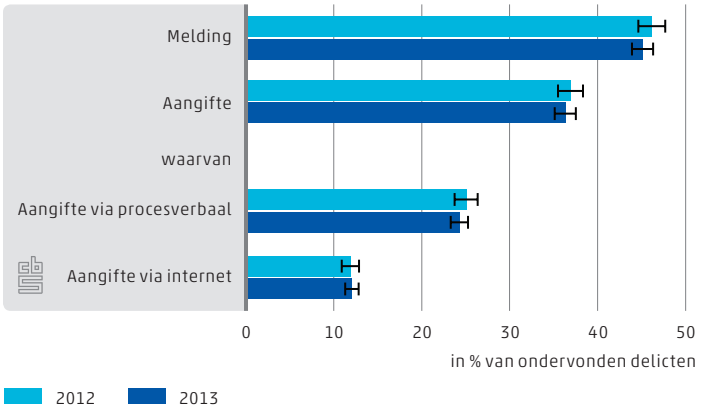

4.3 Vandalismedelicten

In 2013 is 7,1 procent van de Nederlanders slachtoffer geweest van vandalismedelicten. Dit is iets minder dan in 2012, toen dit aandeel 7,7 procent was.
In Noord-Nederland, Oost-Nederland en Oost-Brabant zijn in 2013 minder mensen dan landelijk gemiddeld slachtoffer geweest van vandalismedelicten. In Den Haag, Noord-West-Holland en vooral Amsterdam zijn meer mensen slachtoffer hiervan dan landelijk gemiddeld.
In bijna alle regionale eenheden is het slachtofferschap van vandalisme tussen 2012 en 2013 min of meer gelijk gebleven. Alleen in Oost-Nederland is sprake van een significante daling.

4.3.1 Vandalismedelicten - naar regionale eenheid

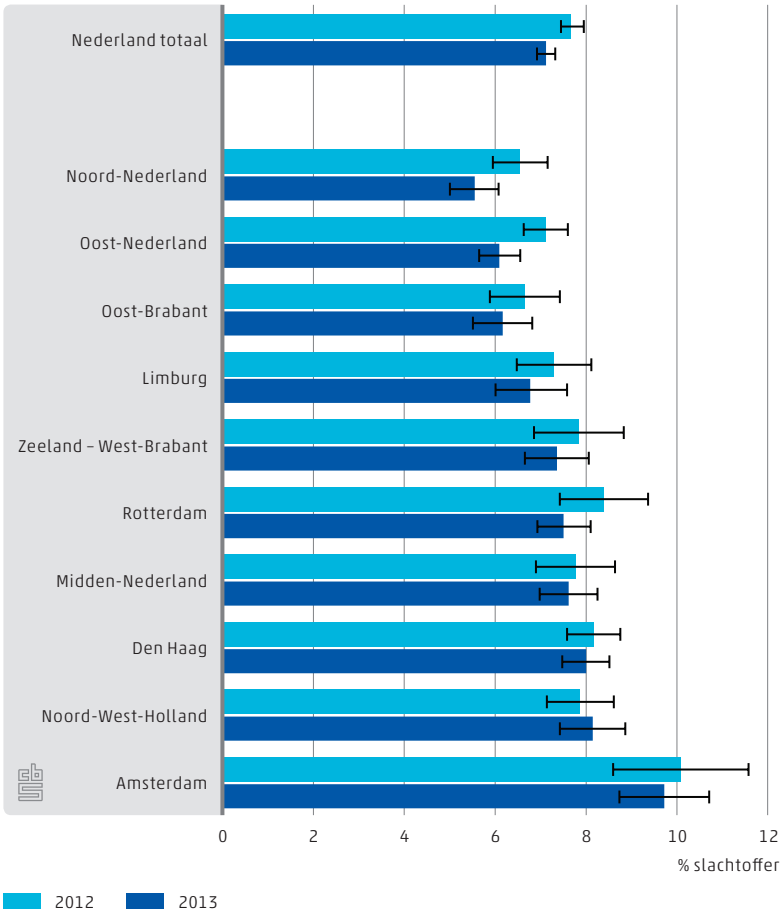

In de districten Fryslân, Groningen, Drenthe, Noord en Oost Gelderland, Zeeland en Helmond is het slachtofferschap van vandalismedelicten in 2013 lager dan landelijk gemiddeld. Hoger dan gemiddeld is het aandeel slachtoffers van vandalisme in de districten Utrecht Stad, Amsterdam Noord en Amsterdam West, Den Haag Centrum en Den Haag Zuid, Rotterdam Stad en Parkstad-Limburg.
In geen enkel district is het slachtofferschap van vandalisme tussen 2012 en 2013 wezenlijk veranderd.

4.3.2 Vandalismedelicten - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

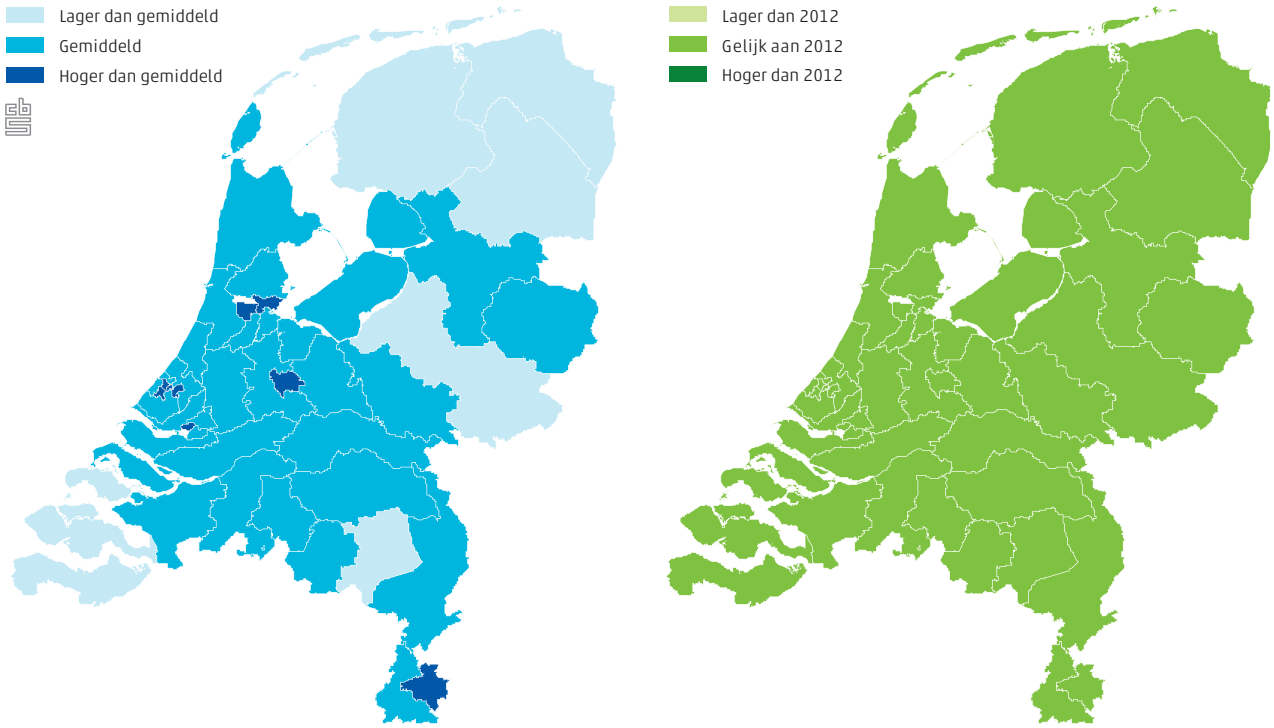

In totaliteit is ruim 7 procent van de Nederlanders in 2013 slachtoffer geweest van een of meer vandalismedelicten. Het aantal vandalismedelicten bedroeg 11 per 100 inwoners in dat jaar. Dit aantal is vergelijkbaar met dat van 2012.
Van vernielingen aan voertuigen is 4 procent in 2013 slachtoffer geweest. Het aantal delicten in deze categorie bedroeg 7 per 100 inwoners. Van overige vormen van vernieling, bijvoorbeeld aan huis of tuin, is 3 procent slachtoffer geweest; het aantal delicten bedraagt 4 per 100.
Net als voor vandalisme in totaliteit geldt ook voor de twee delictsoorten 'vernielingen aan voertuigen' en 'overige vernielingen' dat deze tussen 2012 en 2013 gelijk zijn gebleven.

4.3.3 Vandalismedelicten - naar delictsoort

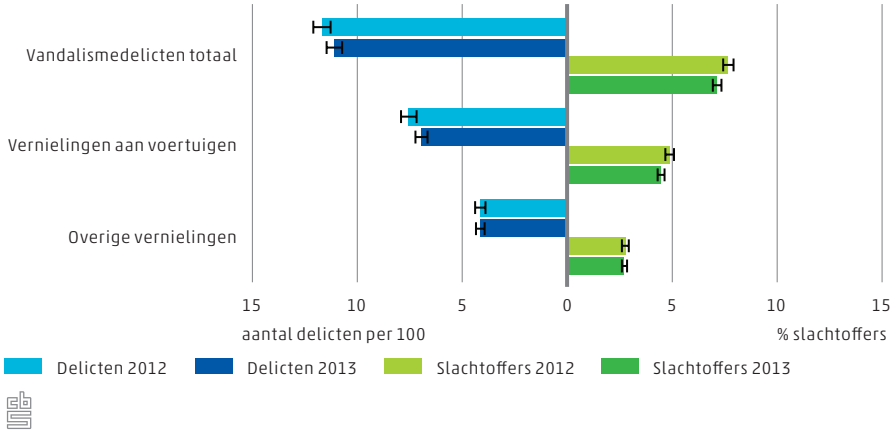

Van vandalismedelicten wordt minder melding en aangifte bij de politie gedaan dan van gewelds- en vermogensdelicten. In 2013 werd minder dan een kwart van de gevallen (22 procent) gemeld en van 15 procent werd daadwerkelijk aangifte gedaan. Ongeveer 8 procent werd aangegeven via een procesverbaal en 7 procent via internet.
De meldings- en aangiftebereidheid rondom vandalismedelicten is tussen 2012 en 2013 niet wezenlijk veranderd.

4.3.4 Vandalismedelicten - melding en aangifte

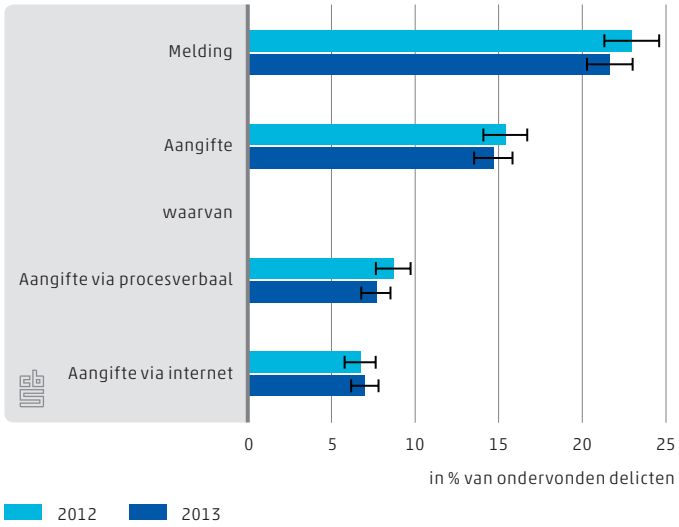

In ruim driekwart van de gevallen (78 procent) vinden vandalismedelicten plaats in de eigen buurt en in ruim 11 procent elders in de eigen woonplaats.
De pleegplek is in de meeste gevallen 'op straat' (42 procent), gevolgd door 'thuis' (38 procent).

4.3.5 Vandalismedelicten - plaats voorval, 2013 [1)]

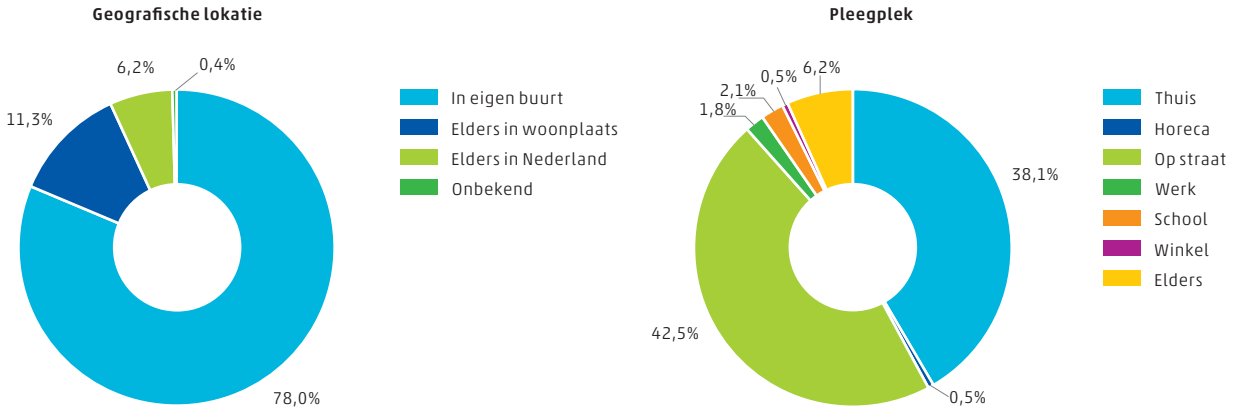

[1)] in % van ondervonden delicten

4.4 Slachtofferschap totaal

In totaal is één op de vijf inwoners (19,8 procent) van Nederland van 15 jaar en ouder in 2013 eenmaal of vaker slachtoffer geweest van één of meer van de eerder genoemde delicten. Dit is gelijk aan 2012.
In de regionale eenheden Noord-Nederland en Oost-Nederland is het totale slachtofferschap lager dan landelijk gemiddeld. In de eenheid Amsterdam is het met bijna 30 procent duidelijk hoger dan gemiddeld en ook hoger dan in alle andere regionale eenheden.
Tussen 2012 en 2013 is het totale slachtofferschap in geen enkele regionale eenheid wezenlijk veranderd.

1 op de 5
is slachtoffer van criminaliteit

4.4.1 Slachtofferschap totaal - naar regionale eenheid

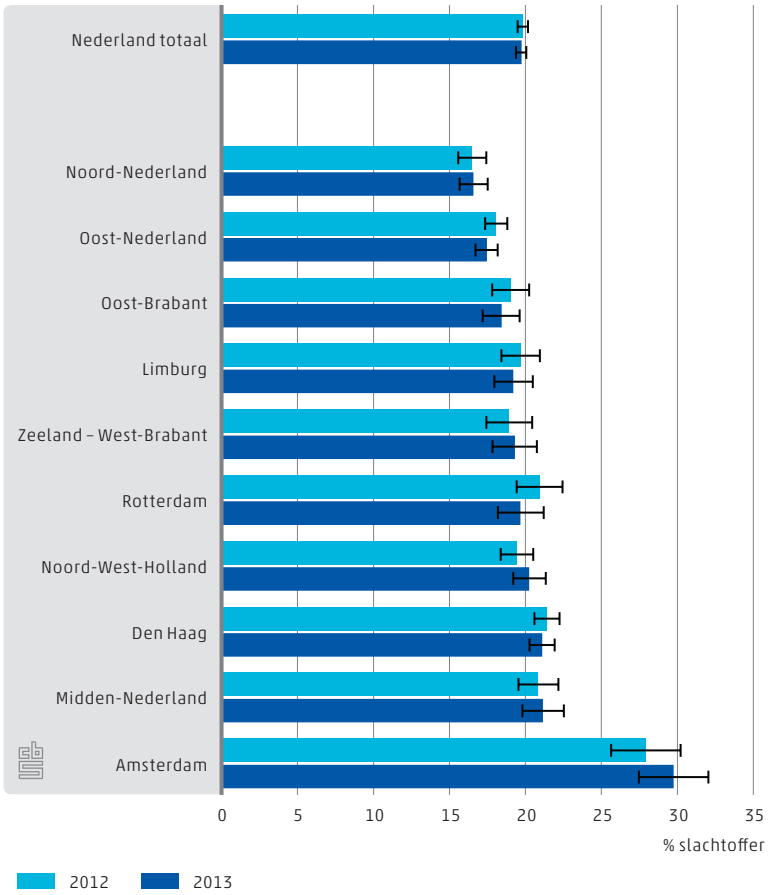

In de districten Fryslân, Drenthe, IJsselland, Twente, Noord en Oost Gelderland, West Utrecht, Rijnmond Zuid-West, Zuid-Holland-Zuid, Zeeland, 's Hertogenbosch, Helmond en Noord en Midden Limburg is het aandeel slachtoffers in totaliteit in 2013 lager dan landelijk gemiddeld. Hoger dan gemiddeld is het totale slachtofferschap in Utrecht Stad, alle vier de districten van Amsterdam, Den Haag Centrum en Den Haag Zuid, Rotterdam Stad en Hart van Brabant.
In geen enkel district is het aandeel slachtoffers tussen 2012 en 2013 wezenlijk veranderd.

4.4.2 Slachtofferschap totaal - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

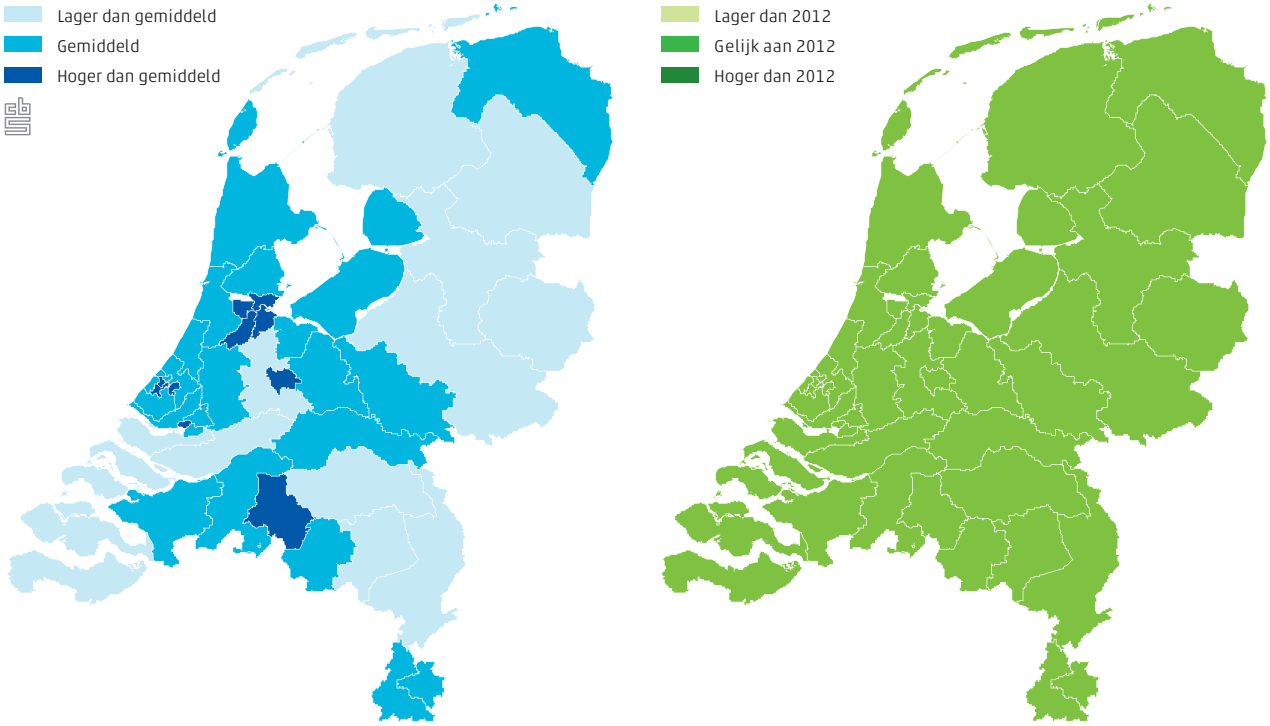

In 2013 is bijna 20 procent van de Nederlanders slachtoffer geweest van een of meerdere gewelds- vermogens- of vandalismedelicten; een percentage dat identiek is aan dat van het jaar ervoor. Het aantal delicten in deze drie categorieën samen bedroeg in 2013 36 per 100; eveneens gelijk aan 2012.
Vermogensdelicten komen het meest voor (in 2013 14 procent slachtoffer; 21 delicten per 100 inwoners), gevolgd door vandalismedelicten (7 procent slachtoffer; 11 delicten per 100) en tenslotte geweldsdelicten (2 procent slachtoffer; 4 delicten per 100).

4.4.3 Slachtofferschap totaal - naar delictsoort

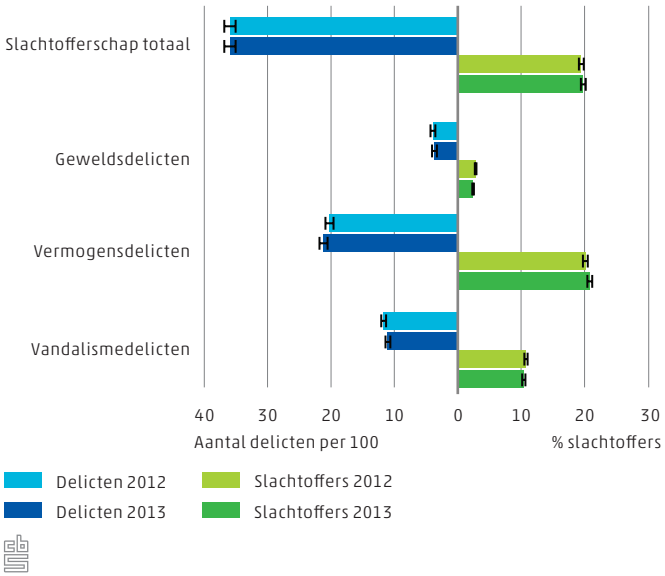

Het slachtofferschap van criminaliteit varieert naar achtergrondkenmerken van slachtoffers.
Mannen zijn meer slachtoffer dan vrouwen, met name van geweld en vandalisme.
Jongeren zijn vaker slachtoffer dan ouderen. In totaliteit is 26 procent van de 15–24-jarigen in 2013 slachtoffer geweest; onder de 65-plussers was dit 12 procent.
Niet-westerse allochtonen zijn vaker slachtoffer van vermogensmisdrijven dan autochtonen en westerse allochtonen. Het slachtofferschap van geweld en vandalisme verschilt niet naar herkomst.
Hoger opgeleiden zijn vaker slachtoffer dan lager opgeleiden, met name van vermogensdelicten en vandalisme.
Homo's en vooral lesbiennes zijn vaker slachtoffer van zowel gewelds- vermogens- als vandalismedelicten.
In (zeer) sterk verstedelijkte gebieden worden beduidend meer inwoners slachtoffer dan in minder of niet verstedelijkte gebieden. In 2013 is het totale slachtofferschap in zeer sterk verstedelijkte gebieden met 26 procent bijna twee keer zo hoog als in niet verstedelijkte gebieden (14 procent).

4.4.4 Slachtofferschap totaal - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Gewelds-delicten	Marge	Vermogens-delicten	Marge	Vandalisme-delicten	Marge	Slachtoffer-schap totaal	Marge
	% slachtoffers							
Totaal	2,4	0,1	13,7	0,3	7,1	0,2	19,8	0,3
Geslacht								
Man	2,9	0,2	13,5	0,4	7,7	0,3	20,1	0,5
Vrouw	1,9	0,2	13,9	0,4	6,6	0,3	19,4	0,4
Leeftijd								
15-24 jaar	4,1	0,5	19,8	1,0	6,7	0,6	25,9	1,1
25-44 jaar	3,1	0,3	14,8	0,5	8,6	0,4	22,2	0,6
45-64 jaar	2,0	0,2	13,0	0,4	7,5	0,3	19,2	0,5
65 jaar en ouder	0,9	0,1	8,6	0,4	4,4	0,3	12,2	0,5
Herkomst								
Autochtoon	2,4	0,1	13,0	0,3	7,0	0,2	19,0	0,3
Westerse allochtoon	2,4	0,4	14,2	0,9	7,7	0,7	20,6	1,0
Niet-westerse allochtoon	2,7	0,5	18,5	1,2	7,2	0,8	24,2	1,3
Opleiding								
Lager onderwijs	1,9	0,2	11,2	0,4	5,5	0,3	16,0	0,5
Middelbaar onderwijs	2,7	0,2	13,7	0,5	7,6	0,4	20,2	0,6
Hoger onderwijs	2,5	0,2	16,5	0,5	8,8	0,4	23,7	0,6
Seksuele geaardheid								
Homo	3,9	1,4	19,3	3,1	8,3	1,9	26,7	3,4
Lesbienne	4,1	1,9	18,1	3,9	11,6	3,1	27,1	4,4
Biseksuele man	4,6	1,7	16,1	3,0	7,4	2,2	22,0	3,3
Biseksuele vrouw	2,2	1,0	15,1	2,2	7,2	1,6	20,4	2,4
Hetero man	3,0	0,2	13,4	0,4	8,0	0,3	20,4	0,5
Hetero vrouw	2,0	0,2	14,5	0,4	6,8	0,3	20,3	0,5
Stedelijkheid								
Zeer sterk stedelijk	3,0	0,3	19,4	0,7	9,2	0,5	26,4	0,8
Sterk stedelijk	2,8	0,3	14,7	0,5	7,9	0,4	21,3	0,6
Matig stedelijk	2,3	0,3	12,7	0,6	7,0	0,4	18,7	0,7
Weinig stedelijk	1,9	0,2	10,1	0,5	5,4	0,4	15,1	0,6
Niet stedelijk	1,7	0,3	9,6	0,7	5,0	0,5	14,3	0,8

Van alle gewelds- vermogens- en vandalismedelicten samen werd in 2013 38 procent bij de politie gemeld. Dit is hetzelfde als in 2012. In 28 procent van de ondervonden delicten werd daadwerkelijk aangifte gedaan; ook dit is vergelijkbaar met het jaar daarvoor. Bijna 20 procent werd aangegeven via een procesverbaal; bijna 10 procent via internet.

4.4.5 Slachtofferschap totaal - melding en aangifte

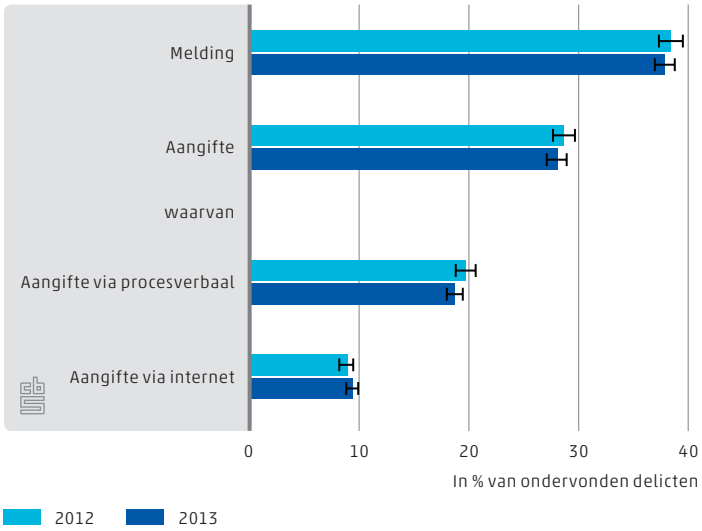

In de regionale eenheid Oost-Brabant is het aandeel meldingen in 2013 hoger dan landelijk gemiddeld. In Noord-Nederland en Amsterdam is dit aandeel lager dan gemiddeld.
Ook het aandeel aangiften is hoger dan gemiddeld in Oost-Brabant. Lager dan gemiddeld is dit aandeel in de regionale eenheid Noord-Nederland.

4.4.6 Slachtofferschap totaal - melding en aangifte naar regionale eenheid

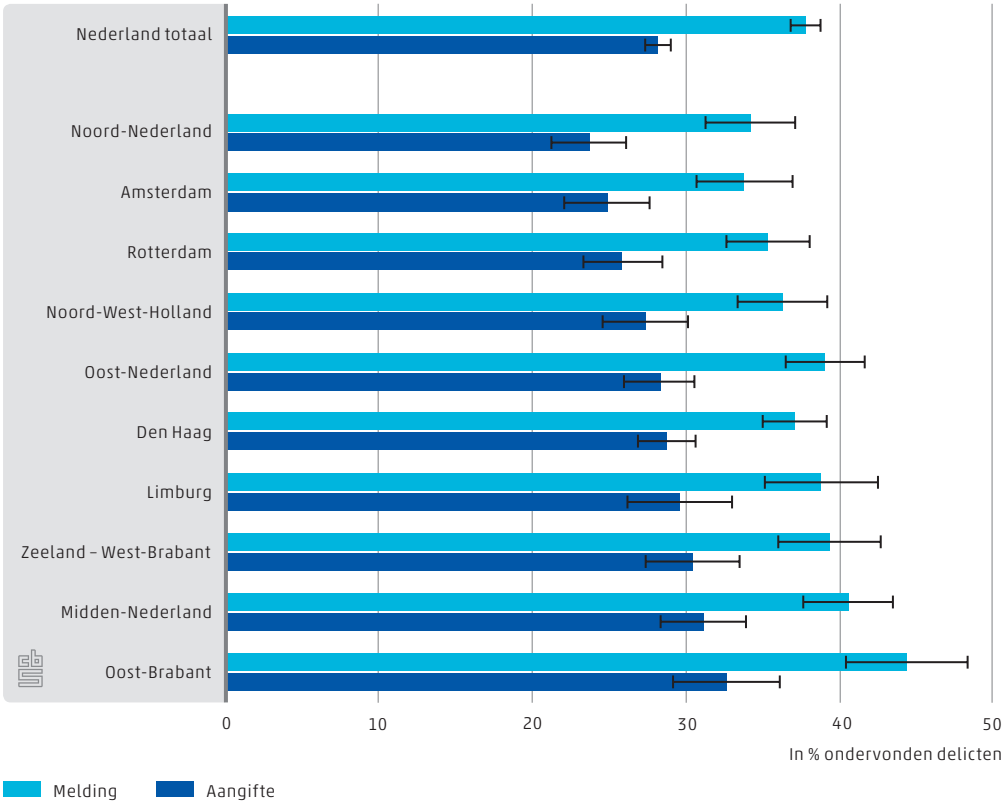

4.5 Identiteitsfraude

Vanaf 2012 wordt in de Veiligheidsmonitor naast slachtofferschap van 'traditionele' criminaliteit ook aandacht besteed aan slachtofferschap van cybercrime, dat wil zeggen criminaliteit die te maken heeft met internet of andere digitale informatiedragers. Een eerste vorm van cybercrime die in de VM is onderzocht is (digitale) identiteitsfraude, dat wil zeggen gebruik zonder toestemming van persoonsgegevens voor financieel gewin. In de context van cybercrime gaat het dan enerzijds om 'skimming', het kopiëren van een bankpas of creditcard in een winkel of bij een pinautomaat, en anderzijds om 'phishing/pharming', het kopiëren van betalingsinformatie via het internet, bijvoorbeeld via een gehackte computer of via een valse website.

In 2013 is 1,3 procent van de Nederlanders slachtoffer geweest van een of meer vormen van identiteitsfraude. Dit is significant lager dan in 2012 toen dit aandeel 1,5 procent bedroeg. Het aantal delicten daalde in deze periode van 1,6 per 100 inwoners naar 1,4 per 100, eveneens een significante daling.
De daling wordt vrijwel geheel veroorzaakt door de afname van skimming. Het aandeel Nederlanders dat hiervan slachtoffer werd, daalde van 1,1 procent in 2012 naar 0,8 procent in 2013. Het slachtofferschap van phishing/pharming veranderde tussen 2012 en 2013 niet, en bedroeg 0,4 procent.

4.5.1 Identiteitsfraude - naar delictsoort

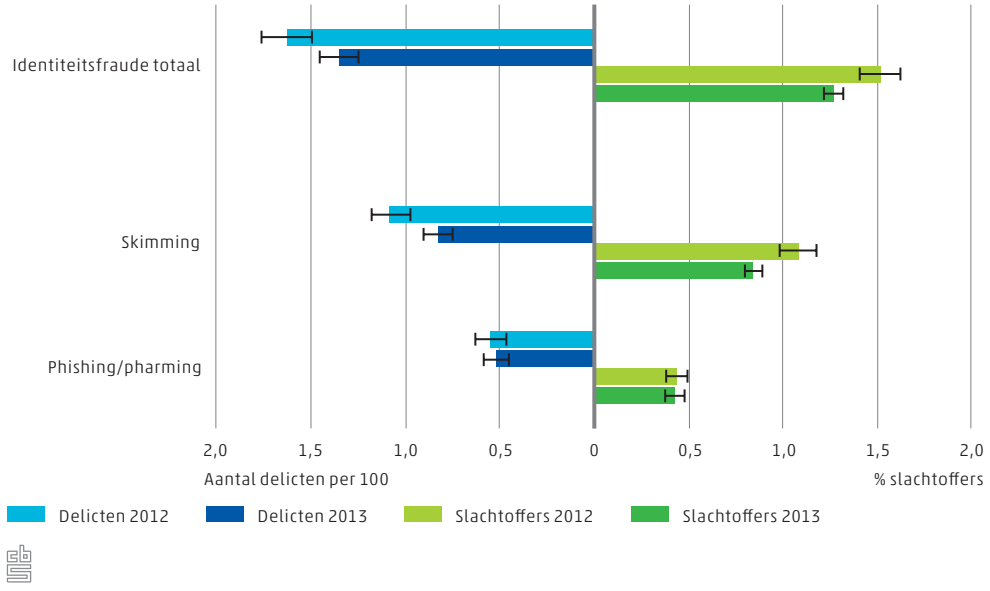

Identiteitsfraude wordt verreweg het meest gemeld bij de bank of een andere financiële instelling. Maar liefst 83 procent van de slachtoffers maakte daar in 2013 melding van wat hen overkomen is. Bij de politie (18 procent) en bij andere instanties (3 procent) werd identiteitsfraude veel minder gemeld. In totaal meldden bijna negen op de tien slachtoffers identiteitsfraude bij een of meerdere van de genoemde instanties.

Daadwerkelijk aangifte van identiteitsfraude werd in 2013 in 13 procent van de gevallen gedaan. Dit gebeurde bijna altijd via een procesverbaal en nauwelijks via internet. Zowel de meldingsbereidheid als aangiftebereidheid is tussen 2012 en 2013 niet veranderd.

4.5.2 Identiteitsfraude - melding en aangifte

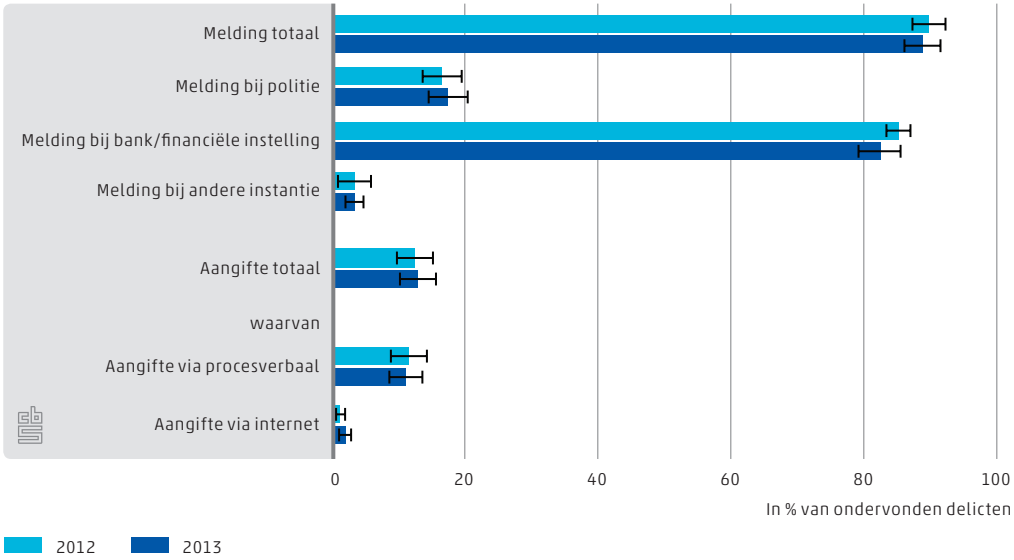

4.6 Koop- en verkoopfraude

Een tweede vorm van cybercrime die in de VM is onderzocht is koop- en verkoopfraude via het internet. Hierbij gaat het om het niet leveren van gekochte goederen of diensten (koopfraude) en/of het niet betalen voor geleverde goederen of diensten (verkoopfraude).

In 2013 is 3,3 procent van de Nederlanders slachtoffer geweest van koop- en verkoopfraude. Dit is significant hoger dan in 2012 toen dit 2,9 procent was. Het aantal delicten nam in deze periode toe van 3,2 per 100 inwoners naar 3,7 per 100, eveneens een stijging.
De toename wordt vrijwel geheel veroorzaakt door de stijging van koopfraude.
Het aandeel Nederlanders dat hiervan slachtoffer is geweest, nam toe van 2,7 procent in 2012 naar 3,1 procent in 2013. Het slachtofferschap van verkoopfraude veranderde tussen 2012 en 2013 niet, en bedroeg 0,2 procent. Koopfraude komt dus veel meer voor dan verkoopfraude.

4.6.1 Koop- en verkoopfraude - naar delictsoort

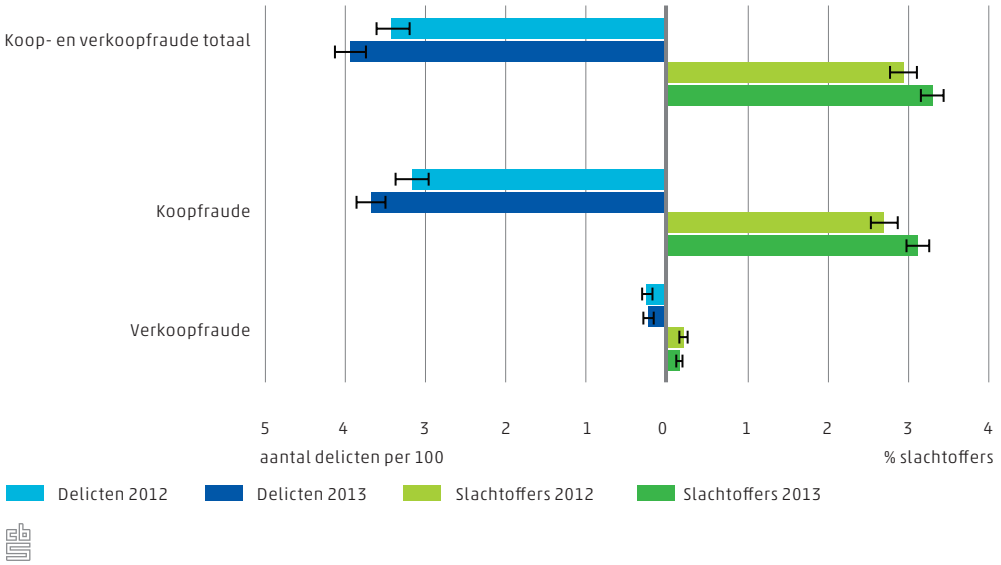

Koop- en verkoopfraude wordt het meest gemeld bij de politie. Ruim een kwart (26 procent) van de fraudegevallen werd hier in 2013 gemeld. Daarna volgen melding bij een andere instantie (17 procent) en bij een consumentenorganisatie (8 procent).
In totaal meldden vier á vijf op de tien slachtoffers koop- en verkoopfraude bij een of meerdere van de genoemde instanties. Deze meldingsbereidheid is dus duidelijk lager dan bij identiteitsfraude.
In 2013 werd in ruim een op de vijf gevallen (23 procent) aangifte bij de politie gedaan. Dit gebeurde vaker via internet dan via een procesverbaal (14 tegen 9 procent).
De meldings- en aangiftebereidheid met betrekking tot koop- en verkoopfraude is tussen 2012 en 2013 niet wezenlijk gewijzigd.

4.6.2 Koop- en verkoopfraude - melding en aangifte

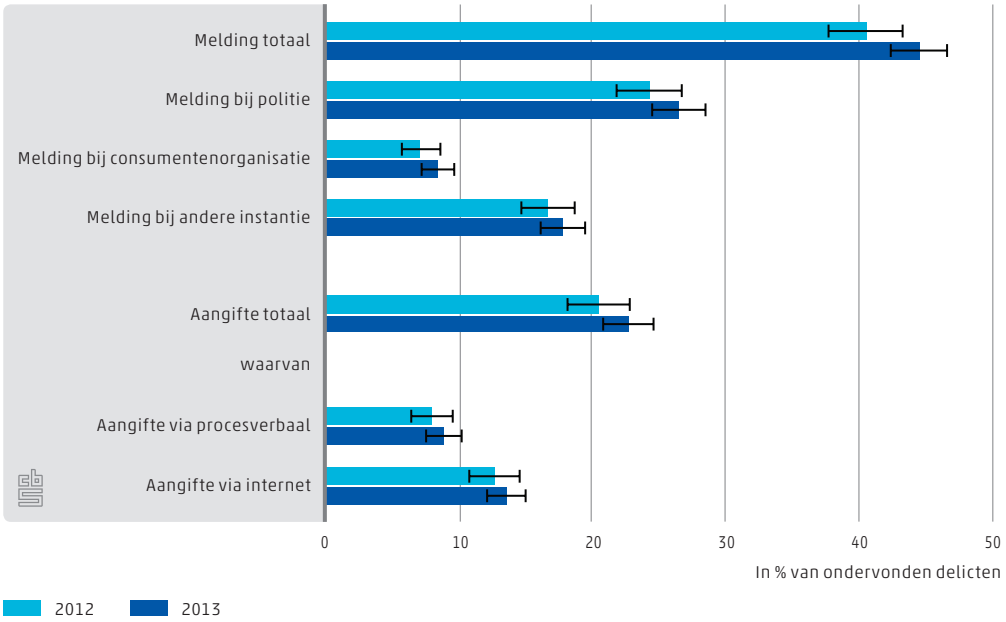

4.7 Hacken

Bij 'hacken' gaat het om het met kwade bedoelingen inbreken of inloggen op iemands computer, e-mailaccount, website of profielsite (bijvoorbeeld Facebook, Twitter, Hyves). In 2013 is 6,3 procent van de Nederlanders slachtoffer geweest van deze vorm van cybercrime. Dit is vergelijkbaar met 2012. Het aantal delicten bedroeg 9,3 per 100 inwoners. Ook dit is vergelijkbaar met het aantal van het jaar ervoor.
In de meeste gevallen heeft de hack plaatsgevonden door in te breken of in te loggen op een e-mailaccount (4 procent slachtoffer in 2013).

4.7.1 Hacken - naar delictsoort

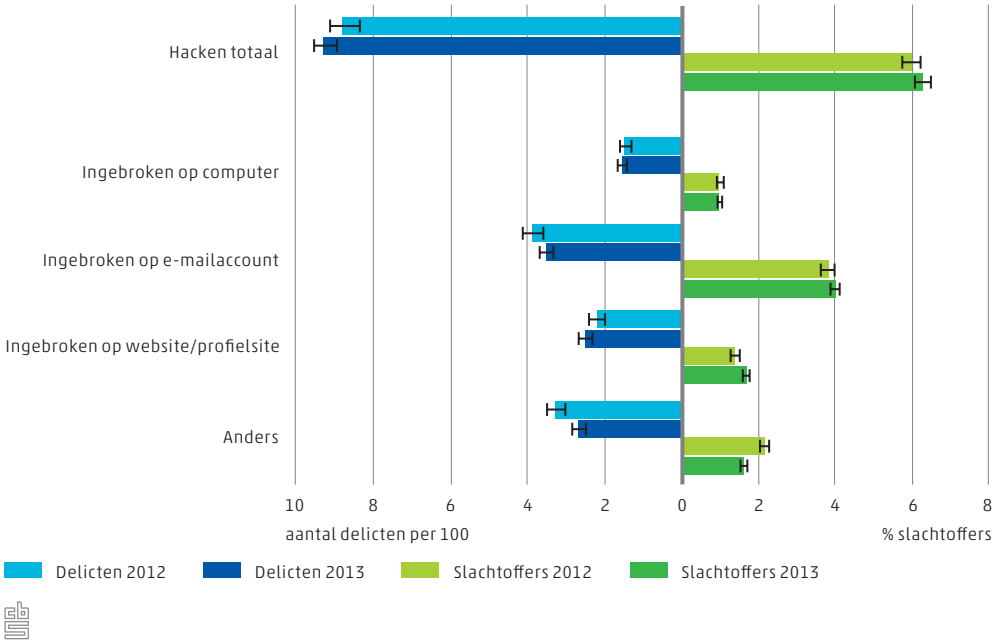

In 2013 werd hacken in een op de vijf gevallen (20 procent) door het slachtoffer gemeld. In 7 procent gebeurde dit bij de politie maar in de meeste gevallen (13 procent) werd melding gemaakt bij een andere instantie. Dit laatste aandeel was in 2012 overigens hoger, namelijk 17%.
Aangifte bij de politie gebeurde slechts zeer incidenteel bij hacken, namelijk in 2 procent van de gevallen.

4.7.2 Hacken - melding en aangifte

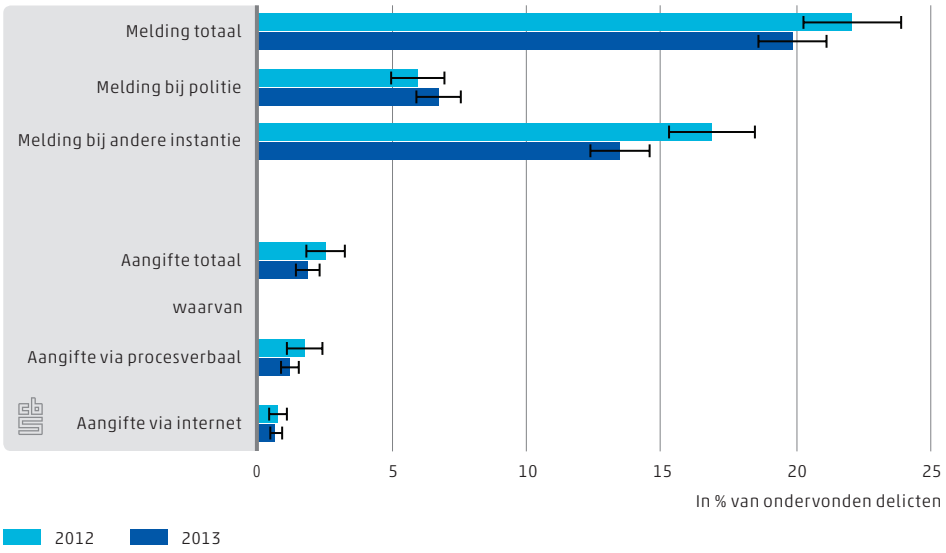

4.8 Cyberpesten

Onder cyberpesten, pesten via het internet, worden in de Veiligheidsmonitor verschillende verschijningsvormen geschaard, variërend van laster (bijvoorbeeld genante of kwetsende websites of profielen over iemand maken, onder valse naam berichten posten op internetfora, foto's of filmpjes verspreiden of roddels vertellen), chantage/afpersing tot bedreiging met geweld.

In 2013 is 3,1 procent van de Nederlanders slachtoffer geweest van een of meerdere vormen van cyberpesten. Dit is vergelijkbaar met 2012. Het aantal delicten bedroeg 6,3 per 100 inwoners. Ook dit is vergelijkbaar met het aantal van het jaar ervoor.
Het aantal delicten per 100 is ongeveer twee keer zo groot als het percentage slachtoffers. Dit betekent dat slachtoffers van cyberpesten gemiddeld ongeveer 2 delicten meemaken. Dit is een relatief hoge frequentie in vergelijking met andere vormen van slachtofferschap.
Laster en andere (dan de genoemde) vormen van cyberpesten komen met elk ongeveer 1 procent slachtoffers in 2013 het meest voor, gevolgd door stalken en bedreiging met geweld. Geen enkele vorm van cyberpesten is tussen 2012 en 2013 toe- of afgenomen.

4.8.1 Cyberpesten - naar delictsoort

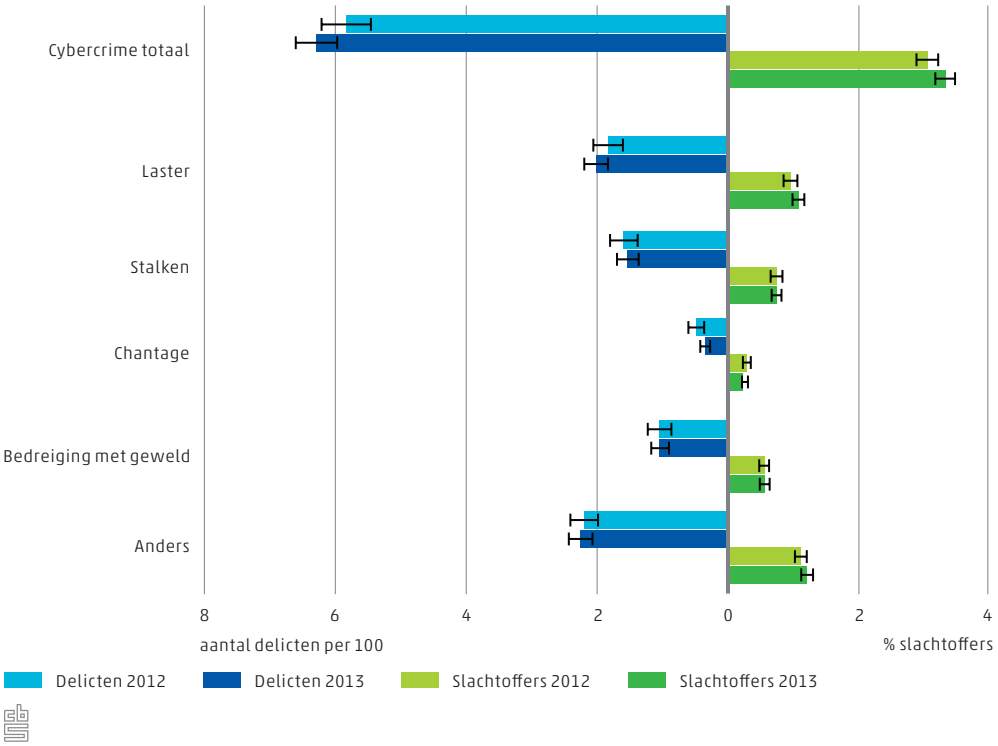

Cyberpesten is in 2013 in bijna 15 procent van de gevallen bij de politie gemeld en in bijna 10 procent van de gevallen bij een andere instantie. In totaal werd 22 procent van de ondervonden delicten gemeld bij politie en/of een andere instantie gemeld. Aangifte bij de politie is in een op de twintig gevallen gedaan (5 procent). Dit gebeurde voor het overgrote deel via een procesverbaal.
De meldings- en aangiftebereidheid rond cyberpesten is tussen 2012 en 2013 niet veranderd.

4.8.2 Cyberpesten - melding en aangifte

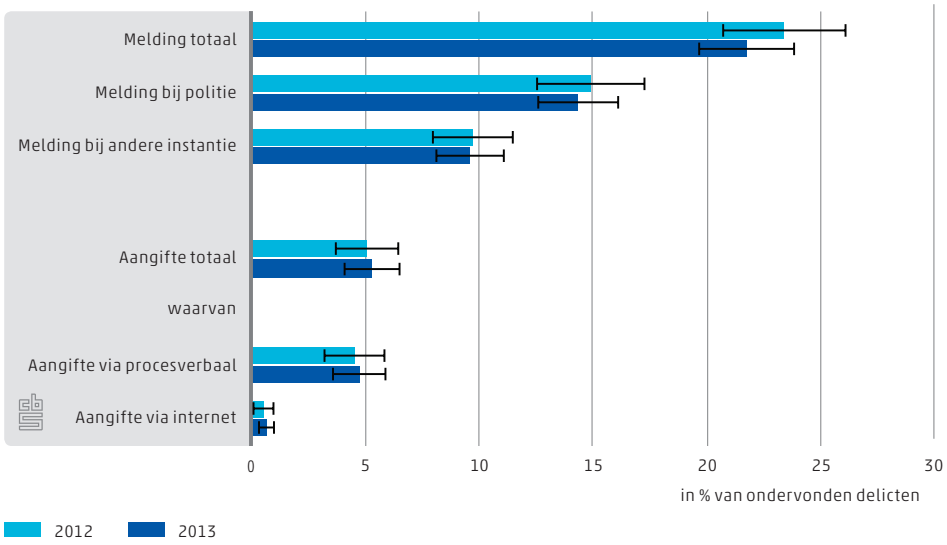

In tweederde van de gevallen (66 procent in 2013) is/zijn de dader(s) van cyberpesten bij het slachtoffer bekend. Na niet nader gedefinieerde 'andere bekenden' (28 procent) gaat het in de meeste gevallen om iemand van werk of studie (18 procent) of een buurtgenoot (12 procent). De cijfers van 2012 wijken niet wezenlijk af van die van 2013.

4.8.3 Cyberpesten - bekendheid dader(s)

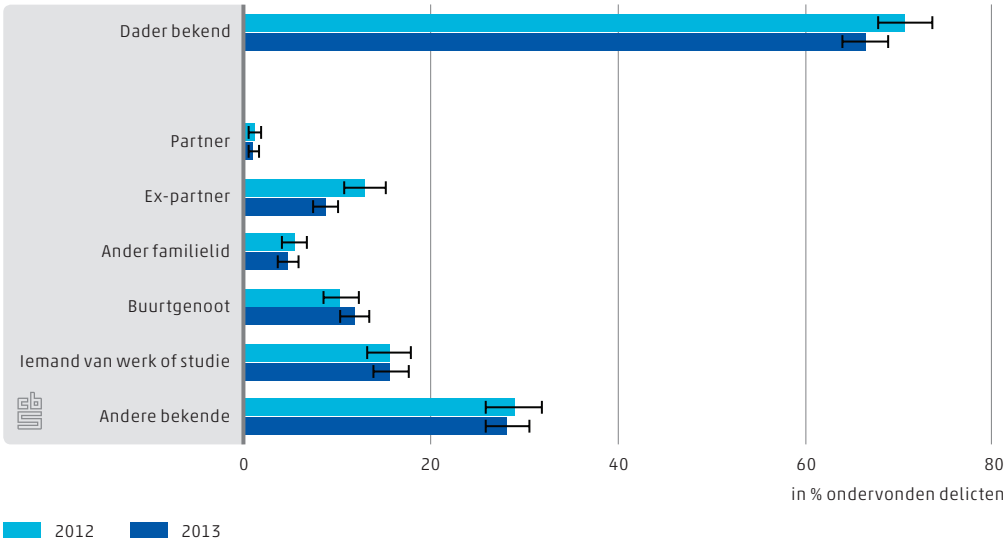

4.9 Cybercrime totaal

In totaal is ongeveer één op de acht Nederlanders (12,6 procent) van 15 jaar en ouder in 2013 eenmaal of vaker slachtoffer geweest van één of meer van de hiervoren genoemde cybercrime delicten. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2012, toen dit aandeel 12,1 procent bedroeg.
De verschillen in cybercrime naar regionale eenheid zijn beperkt; de aandelen slachtoffers variëren in 2013 van 11,5 procent in Limburg tot 13,9 procent in Midden-Nederland. Midden-Nederland is de enige regionale eenheid die significant afwijkt van het landelijke gemiddelde.
Tussen 2012 en 2013 is het slachtofferschap van cybercrime in totaal in geen enkele regionale eenheid wezenlijk veranderd.

4.9.1 Cybercrime totaal - naar regionale eenheid

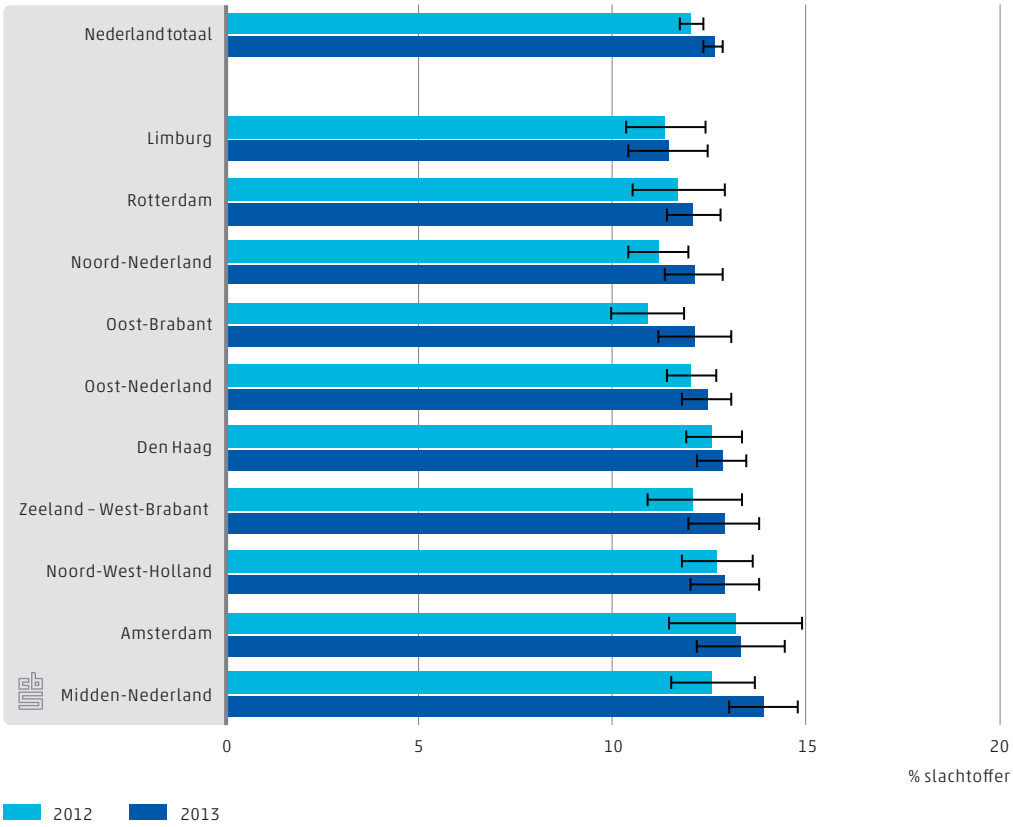

In bijna alle districten wijkt het slachtofferschap van cybercrime in 2013 niet wezenlijk af van het landelijke gemiddelde. Uitzondering is Amsterdam-Zuid, waar het aandeel slachtoffers hoger dan gemiddeld is.
In de districten Fryslân, Rijnmond Zuid-West en Helmond is het aandeel slachtoffers van cybercrime tussen 2012 en 2013 toegenomen.

1 op de 8
is slachtoffer van cybercrime

4.9.2 Cybercrime totaal - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

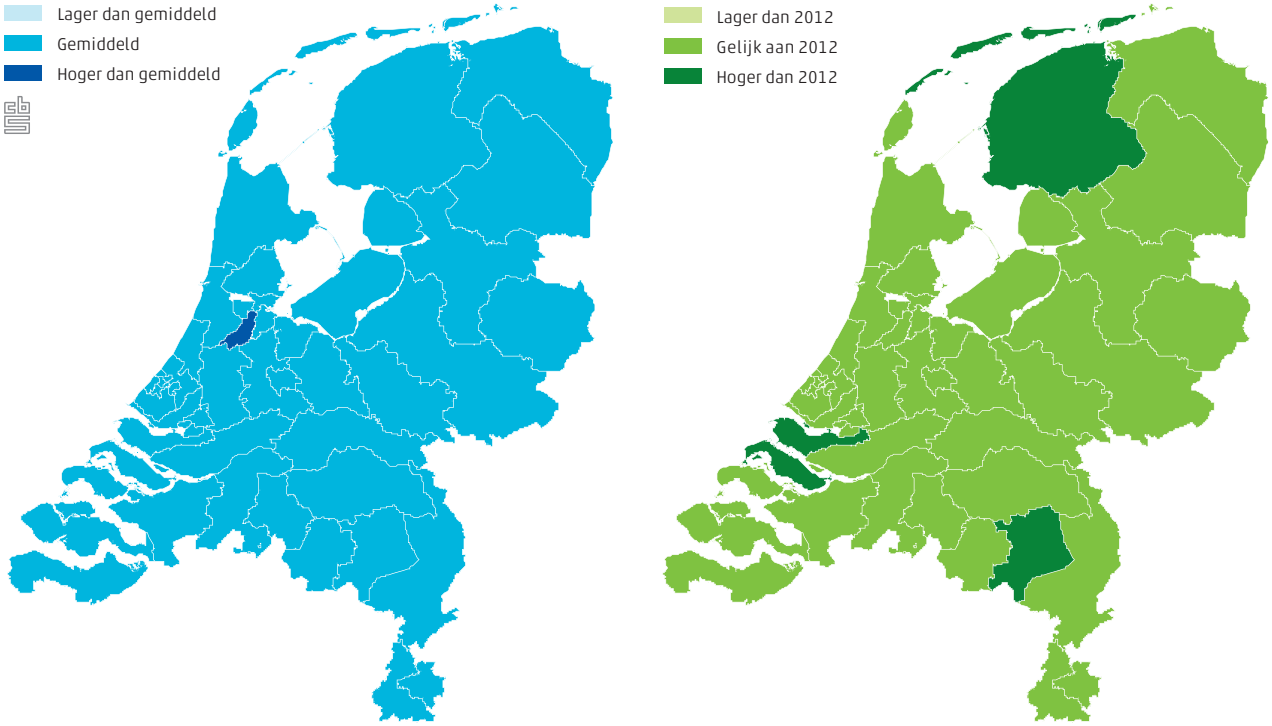

In 2013 is 12,6 procent van de Nederlanders slachtoffer geweest van een of meerdere cybercrimedelicten; een aandeel dat iets hoger is dan dat van het jaar ervoor. Het aantal delicten op het gebied van cybercrime in totaliteit bedroeg in 2013 21 per 100; ook dit is iets hoger dan in 2012.

Hacken komt het meest voor (in 2013 afgerond 6 procent slachtoffer; 9 delicten per 100 inwoners), gevolgd door cyberpesten (3 procent slachtoffer; 6 delicten per 100), koop- en verkoopfraude (3 procent slachtoffer; 4 delicten per 100) en tenslotte identiteitsfraude (1 procent slachtoffer; 1 delict per 100). In de verhouding tussen het aandeel slachtoffers en het aantal delicten valt op te maken dat bij hacken en vooral cyberpesten meer sprake is van herhaald slachtofferschap (dat wil zeggen men is meer dan 1 keer slachtoffer van het zelfde delict) dan bij koop- en verkoopfraude en identiteitsfraude.

4.9.3 Cybercrime totaal delictsoorten

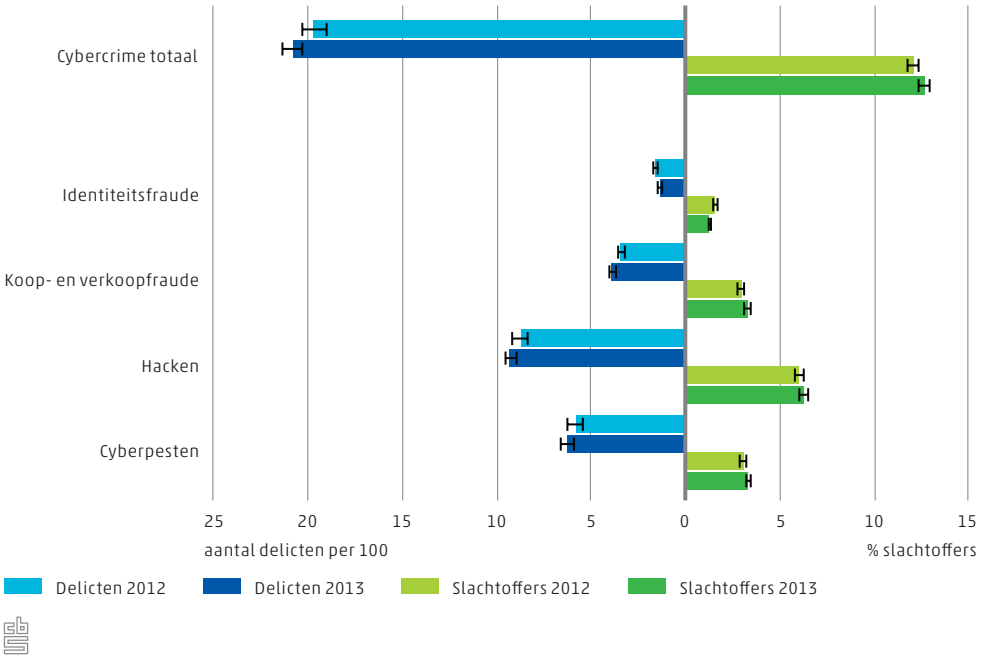

Het slachtofferschap van cybercrime varieert naar achtergrondkenmerken van slachtoffers.
Mannen zijn meer slachtoffer van koop- en verkoopfraude en hacken dan vrouwen. Omgekeerd zijn vrouwen vaker slachtoffer van cyberpesten.
Jongeren zijn vaker slachtoffer dan ouderen, behalve bij identiteitsfraude. Hiervan zijn 25–44-jarigen en 45–65-jarigen het meest slachtoffer.
Het slachtofferschap van cybercrime verschilt weinig naar herkomst. Alleen cyberpesten komt onder niet-westerse allochtonen vaker voor dan onder autochtonen en westerse allochtonen.
Hoger opgeleiden zijn vaker slachtoffer dan lager opgeleiden, behalve bij cyberpesten. Hiervan zijn juist lager- en middelbaar opgeleiden vaker slachtoffer.
Homo's en lesbiennes en in mindere mate biseksuelen zijn vaker slachtoffer van met name cyberpesten.
Het slachtofferschap van cybercrime verschilt veel minder naar stedelijkheid dan het slachtofferschap van traditionele criminaliteit (zie 4.4.4). Hacken en cyberpesten komen in niet stedelijke gebieden minder voor dan in meer verstedelijkte gebieden.

4.9.4 Cybercrime totaal - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Identiteits-fraude	Marge	Koop- en verkoop-fraude	Marge	Hacken	Marge	Cyber-pesten	Marge	Cyber-crime totaal	Marge
	% slachtoffers									
Totaal	1,3	0,1	3,3	0,1	6,2	0,2	3,3	0,1	12,6	0,3
Geslacht										
Man	1,3	0,1	3,5	0,2	7,0	0,3	3,1	0,2	13,4	0,4
Vrouw	1,2	0,1	3,0	0,2	5,5	0,2	3,6	0,2	11,9	0,3
Leeftijd										
15-24 jaar	0,7	0,2	5,4	0,5	8,0	0,6	8,8	0,7	20,0	0,9
25-44 jaar	1,6	0,2	4,6	0,3	7,6	0,4	3,3	0,3	15,3	0,5
45-64 jaar	1,4	0,1	2,7	0,2	5,7	0,3	2,2	0,2	11,0	0,4
65 jaar en ouder	0,9	0,1	0,6	0,1	3,6	0,3	1,1	0,2	5,8	0,3
Herkomst										
Autochtoon	1,3	0,1	3,3	0,2	6,3	0,2	3,2	0,2	12,6	0,3
Westerse allochtoon	1,3	0,3	3,5	0,5	6,5	0,6	3,1	0,5	12,9	0,9
Niet-westerse allochtoon	1,1	0,3	3,1	0,5	5,8	0,7	4,4	0,6	12,7	1,0
Opleiding										
Lager onderwijs	0,9	0,1	2,0	0,2	4,3	0,3	3,6	0,3	9,6	0,4
Middelbaar onderwijs	1,3	0,2	3,8	0,3	6,8	0,4	3,8	0,3	13,9	0,5
Hoger onderwijs	1,7	0,2	4,4	0,3	8,1	0,4	2,6	0,2	15,1	0,5
Seksuele geaardheid										
Homo	2,0	0,9	3,9	1,5	11,1	2,5	6,2	1,9	19,5	3,0
Lesbienne	0,7	0,6	3,0	1,6	8,7	2,8	6,4	2,3	15,4	3,4
Biseksuele man	0,9	0,6	2,5	1,3	8,5	2,2	5,0	1,8	14,6	2,8
Biseksuele vrouw	1,1	0,7	2,9	1,1	4,7	1,2	5,5	1,5	12,4	2,1
Hetero man	1,4	0,1	3,8	0,2	7,1	0,3	3,0	0,2	13,8	0,4
Hetero vrouw	1,4	0,1	3,5	0,2	6,0	0,3	3,7	0,2	13,0	0,4
Stedelijkheid										
Zeer sterk stedelijk	1,2	0,2	3,1	0,3	6,6	0,4	3,6	0,4	12,9	0,6
Sterk stedelijk	1,4	0,2	3,3	0,3	6,5	0,4	3,5	0,3	13,1	0,5
Matig stedelijk	1,4	0,2	3,3	0,3	6,2	0,4	3,4	0,3	12,7	0,6
Weinig stedelijk	1,2	0,2	3,5	0,3	6,1	0,4	3,1	0,3	12,5	0,5
Niet stedelijk	1,0	0,2	3,1	0,4	5,2	0,5	2,9	0,4	11,0	0,7

Van alle gevallen van identiteitsfraude, koop-en verkoopfraude, hacken en cyberpesten samen is in 2013 ongeveer een op de zeven (13 procent) gemeld bij de politie of een andere instantie. Dit is vergelijkbaar met 2012.
Aangifte bij de politie werd in 2013 in ongeveer een op de veertien gevallen (7 procent) gedaan. Ook dit is vergelijkbaar met het jaar ervoor. Het aandeel dat via een procesverbaal werd aangegeven is in 2013 met 4 procent een fractie groter dan het aandeel dat via internet werd aangegeven (3 procent).

4.9.5 Cybercrime totaal - melding en aangifte

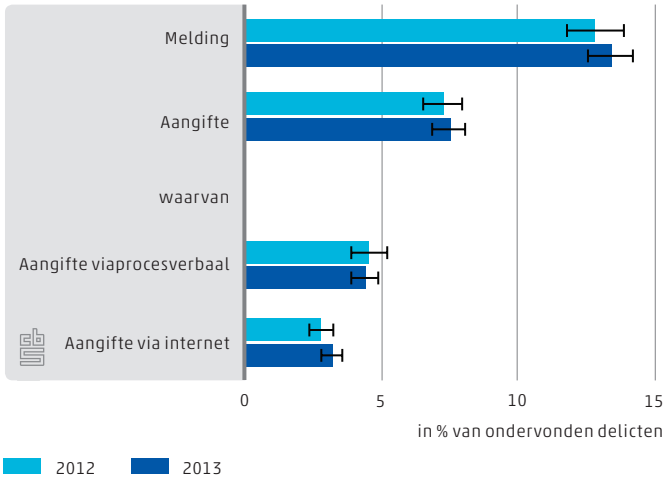

De regionale spreiding van het aandeel meldingen en aangiften is bij cybercrime veel beperkter dan bij traditioneel slachtofferschap (zie 4.4.6). Bij cybercrime was in 2013 in geen enkele regionale eenheid sprake is van een significante afwijking van het landelijke gemiddelde, noch bij meldingen noch bij aangiften.

4.9.6 Cybercrime totaal - melding en aangifte naar regionale eenheid

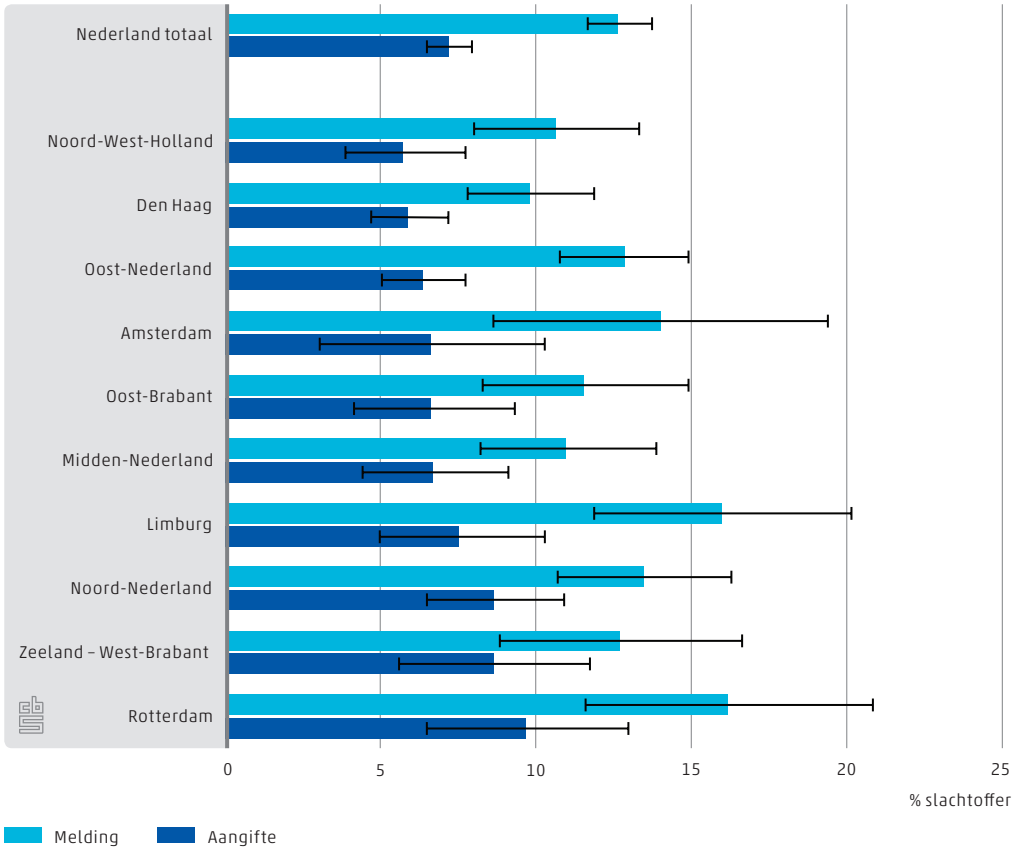

4.10 Trends

Over de periode 2005–2013 laat de ontwikkeling van slachtofferschap van 'traditionele' criminaliteit een gunstig beeld zien. Het totale slachtofferpercentage vertoont een duidelijk dalende trend. Deze daling was het sterkst in de periode 2005–2008, maar na een korte stijging tussen 2008 en 2009, is ook daarna sprake van een licht dalende tendens. Alleen het slachtofferschap van vermogensdelicten is sinds 2008 stabiel gebleven.
Het sterkst afgenomen sinds 2005 is het slachtofferschap van vandalisme. Dit is met ruim een derde deel gedaald (indexcijfer 2013 = 64), gevolgd door vermogensdelicten (indexcijfer = 71) en geweldsmisdrijven (indexcijfer = 73). In totaliteit is het slachtofferschap van criminaliteit sinds 2005 met 28 procent gedaald (indexcijfer 2013 = 72).

4.10.1 Slachtofferschap, trends

4.11 Samenhangen

Tussen slachtofferschap en onveiligheidsgevoelens in de buurt bestaat een gematigde samenhang (R^2 = 0,63). In districten waar relatief veel inwoners slachtoffer zijn van criminaliteit voelen ook meer mensen zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dit zijn vooral de meer verstedelijkte districten die deel uitmaken van de regionale eenheden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. Omgekeerd zijn het slachtofferschap en de buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens lager in de meer landelijke districten in het noorden en oosten van het land, evenals in Zeeland en Zuid-Holland-Zuid.

4.11.1 Samenhang slachtofferschap en onveiligheidsgevoelens in buurt, 2013

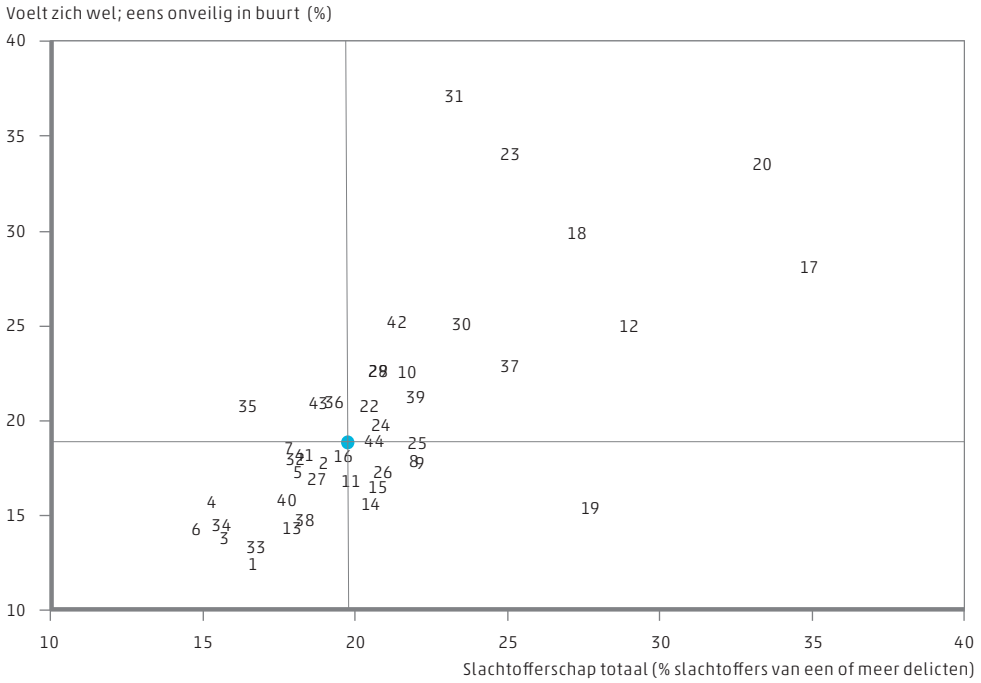

Legenda

1	Fryslân	23	Den Haag Zuid
2	Groningen	24	Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg
3	Drenthe	25	Westland – Delft
4	IJsselland	26	Leiden – Bollenstreek
5	Twente	27	Alphen aan den Rijn – Gouda
6	Noord en Oost Gelderland	28	Rijnmond Noord
7	Gelderland Midden	29	Rotterdam Stad
8	Gelderland Zuid	30	Rijnmond Oost
9	Gooi en Vechtstreek	31	Rotterdam Zuid
10	Flevoland	32	Rijnmond Zuid-West
11	Oost Utrecht	33	Zuid-Holland-Zuid
12	Utrecht Stad	34	Zeeland
13	West Utrecht	35	De Markiezaten
14	Noord Holland Noord	36	De Baronie
15	Zaanstreek Waterland	37	Hart van Brabant
16	Kennemerland	38	's Hertogenbosch
17	Amsterdam Noord	39	Eindhoven
18	Amsterdam Oost	40	Helmond
19	Amsterdam Zuid	41	Noord en Midden Limburg
20	Amsterdam West	42	Parkstad-Limburg
21	Den Haag Centrum	43	Zuid-West-Limburg
22	Den Haag West	44	Nederland Totaal

5. Burgers en politie

Dit hoofdstuk gaat over de relatie burger-politie, en meer in het bijzonder over contacten tussen burgers en politie en het oordeel van de burgers over het functioneren van de politie. Een burger kan om verschillende redenen contact hebben met de politie. Men kan een delict aangeven of melden, maar het kan eveneens gaan om verkeerszaken, vragen om hulp, openbare orde problemen of veiligheidskwesties. Paragraaf 5.1 gaat over dit soort contacten tussen burgers en politie. Ook de tevredenheid over de contacten komt aan de orde. Daarna wordt in paragraaf 5.2 het oordeel van de burger over het functioneren van de politie in de eigen woonbuurt en in paragraaf 5.3 het oordeel over het functioneren van de politie in het algemeen beschreven. De paragrafen 5.4 en 5.5 laten enkele trends respectievelijk samenhangen zien op bovengenoemde terreinen. Meer cijfers over Burgers en politie, uitgesplitst naar regionale eenheden en districten, en persoonskenmerken zijn beschikbaar via StatLine.

5.1 Contacten burgers met politie

In 2013 gaf ruim een kwart (27 procent) van de Nederlanders aan in de afgelopen twaalf maanden wel eens contact te hebben gehad met de politie in de eigen gemeente. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om een melding of aangifte van een delict, een bekeuring of waarschuwing, of zomaar een praatje met een agent op straat. Van degenen die in het afgelopen jaar contact hebben gehad was 58 procent (zeer) tevreden over het laatste contact met de politie. Dit is beide vergelijkbaar met 2012.

Het aandeel mensen dat contact heeft gehad met de politie in de eigen gemeente was in 2013 het laagst in de regionale eenheden Noord-Nederland, Limburg, Zeeland-West-Brabant en Oost-Brabant. Het hoogst was dit aandeel in Amsterdam, Den Haag en Midden-Nederland. De percentages lopen uiteen van 25 procent in Noord-Nederland tot 32 procent in Den Haag. De tevredenheid over het contact met de politie varieert van 53 procent in Limburg tot 61 procent in Midden- Nederland.

58% is tevreden over contact met politie in woonplaats

5.1.1 Contacten burgers met politie - naar regionale eenheid, 2013

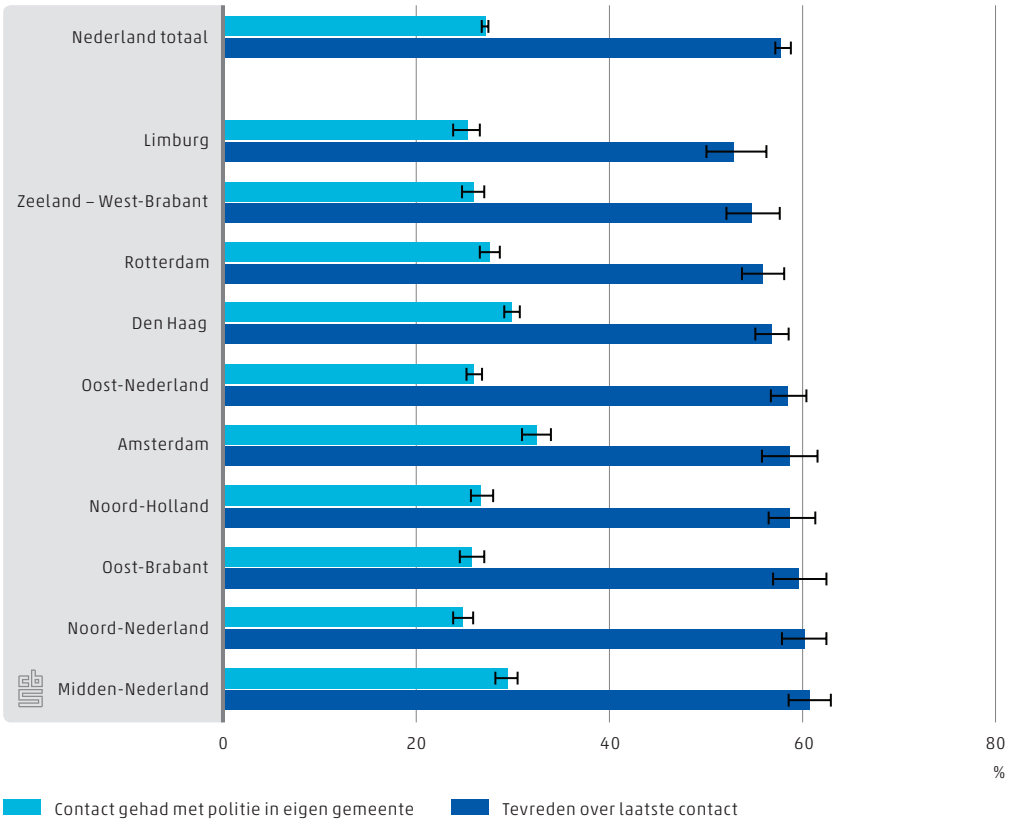

Op districtsniveau zijn er geen verschillen te zien tussen 2013 en 2012. Wel blijken er verschillen tussen de districten en het landelijk gemiddelde. De tevredenheid over het contact met de politie is alleen bovengemiddeld in Oost Utrecht. De tevredenheid ligt onder het landelijk gemiddelde in Den Haag Centrum, Rotterdam Zuid, De Markiezaten, Parkstad-Limburg en Zuid-West-Limburg.

Mannen hebben meer contact met politie gehad dan vrouwen. Ook jongeren hebben duidelijk meer contact met politie dan ouderen. Het aandeel 15–24-jarigen dat contact heeft gehad met de politie is met 34 procent ruim twee keer zo groot als het aandeel 65-plussers (17 procent). Ook zijn er duidelijke verschillen naar opleidingsniveau en stedelijkheid. Hoger opgeleiden hebben meer contact dan lager opgeleiden. Het aandeel dat contact heeft gehad neemt toe met de stedelijkheidsgraad.

1 op de 4

is tevreden over totale functioneren politie in buurt

5.1.2 Contacten burgers met politie - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

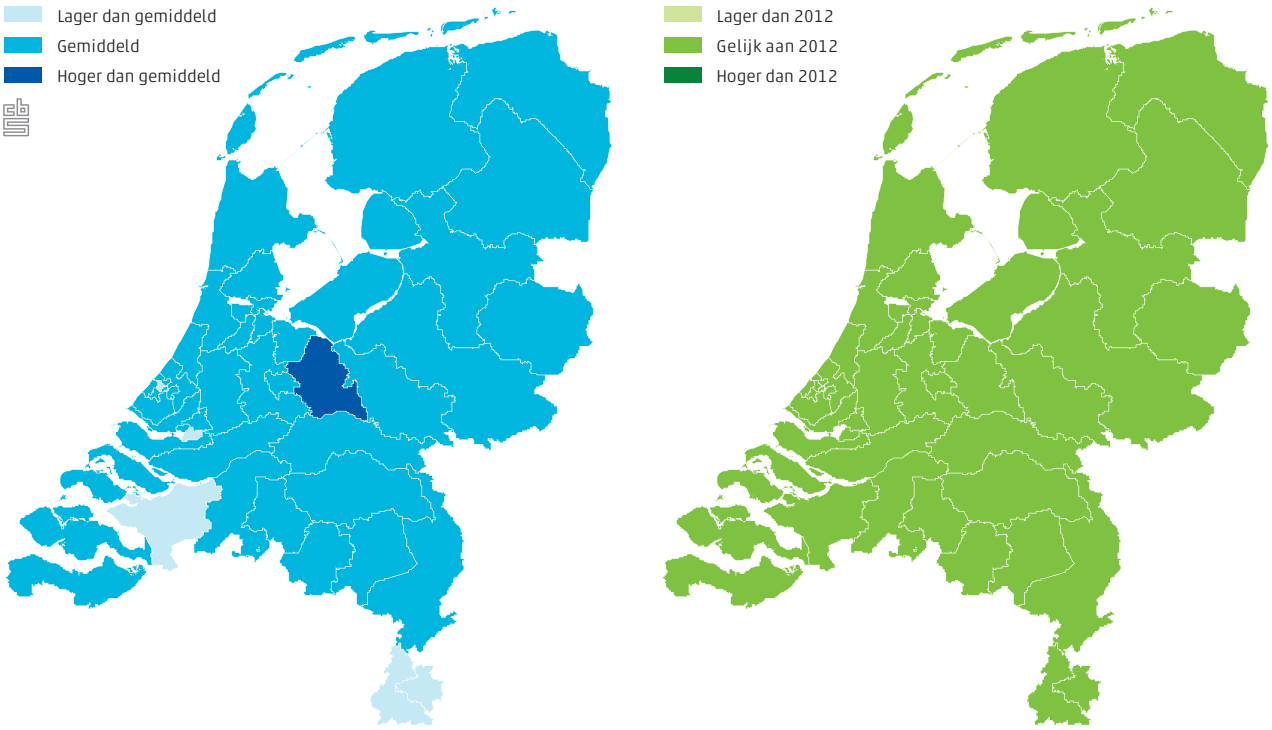

Bij de tevredenheid over de contacten valt op dat ouderen positiever zijn dan jongeren, en dat autochtonen en westerse allochtonen gunstiger oordelen dan allochtonen. Verder zijn vrouwen positiever dan mannen, hoger opgeleiden positiever dan lager opgeleiden. De verschillen naar stedelijkheid zijn geringer.

Aan de burgers die in de voorgaande 12 maanden contact met de politie hebben gehad is gevraagd naar de reden van het laatste contact. Deze redenen kunnen worden ingedeeld in drie categorieën: 'handhaving' (bekeuring, waarschuwing of controle door politie), 'aangifte/melding' (aangifte via internet of persoonlijk waarbij een proces-verbaal of ander document is ondertekend, melding van een verdachte situatie/delict) en 'andere contacten' (opgeroepen als getuige in verband met een delict, verloren/gevonden voorwerpen of dieren, vragen om hulp of advies, sociaal contact of praatje met agent). In 2013 bedroeg het aandeel contacten in verband met handhaving 16 procent, het aandeel contacten in verband met aangifte/melding 38 procent, en het aandeel andere contacten 46 procent. Dit beeld komt overeen met dat in 2012.

In de meeste gevallen (64 procent) gaat het om persoonlijke contacten met de politie. Bijna een kwart van de contacten vindt telefonisch plaats, op afstand gevolgd door contacten via sociale media, en andere contacten al dan niet via internet of op traditionele wijze, bijvoorbeeld schriftelijk.

5.1.3 Contacten burgers met politie - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Contact met politie in eigen gemeente		Tevredenheid over laatste contact	
	% contact gehad	marge	% (zeer) tevreden	marge
Totaal	27,2	0,3	57,9	0,7
Geslacht				
Man	29,0	0,5	4,0	1,1
Vrouw	25,4	0,5	5,6	1,0
Leeftijd				
15-24 jaar	33,5	1,1	54,3	2,1
25-44 jaar	32,2	0,7	56,5	1,3
45-64 jaar	26,0	0,5	59,8	1,1
65 jaar en ouder	16,6	0,5	62,6	1,7
Herkomst				
Autochtoon	27,5	0,4	58,6	0,8
Westerse allochtoon	25,8	1,1	59,0	2,5
niet-westerse allochtoon	25,7	1,3	51,4	3,0
Opleidingsniveau				
Lager onderwijs	21,6	0,6	58,7	1,4
Middelbaar onderwijs	30,1	0,6	57,3	1,3
Hoger onderwijs	31,4	0,6	59,2	1,2
Seksuele geaardheid				
Homo	33,7	3,5	54,4	57,9
Lesbienne	29,2	4,4	56,2	54,4
Biseksuele man	31,7	3,6	54,5	56,2
Biseksuele vrouw	28,9	2,7	62,5	54,5
Hetero man	30,1	0,6	56,6	62,5
Hetero vrouw	27,3	0,5	60,5	56,6
Stedelijkheid				
Zeer sterk stedelijk	32,0	0,8	57,4	1,6
Sterk stedelijk	29,0	0,7	55,7	1,4
Matig stedelijk	26,7	0,8	58,7	1,7
Weinig stedelijk	23,8	0,7	60,5	1,6
Niet stedelijk	21,0	0,9	59,2	2,4

5.1.4 Contacten burgers met politie - naar reden en wijze van contact, 2013

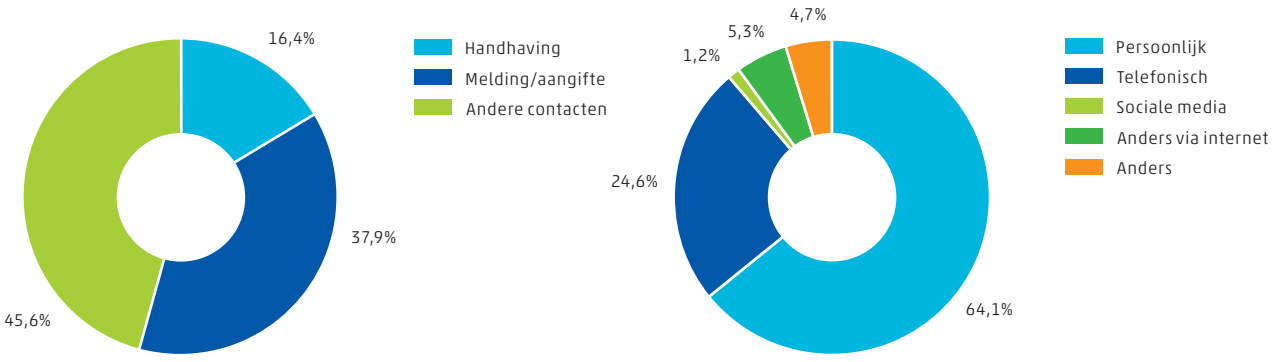

De tevredenheid over handhavingscontacten is het laagst. In 2013 is een minderheid van 41 procent hierover (zeer) tevreden en 29 procent (zeer) ontevreden. Over de contacten in verband met aangifte of melding was 58 procent (zeer) tevreden en 21 procent (zeer) ontevreden. Het hoogst is de tevredenheid over andere contacten met de politie. Over deze contacten was in 2013 64 procent (zeer) tevreden en 14 procent (zeer) ontevreden.

5.1.5 Tevredenheid contact politie - naar reden contact, 2013

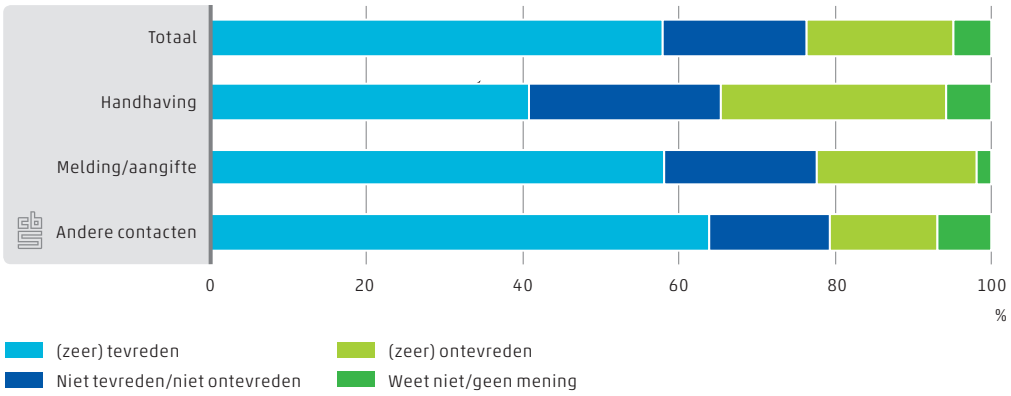

Aan de mensen die over bepaalde punten minder tevreden waren is gevraagd over welke punten men dan minder tevreden was. De meest genoemde reden in 2013 was, net als in 2012, dat de 'problemen niet zijn opgelost'. Ruim vier op de tien (41 procent) gaven dit als reden voor ontevredenheid. Een andere relatief vaak genoemde reden is dat 'de politie onverschillig was' (29 procent).

5.1.6 Redenen ontevredenheid contact politie

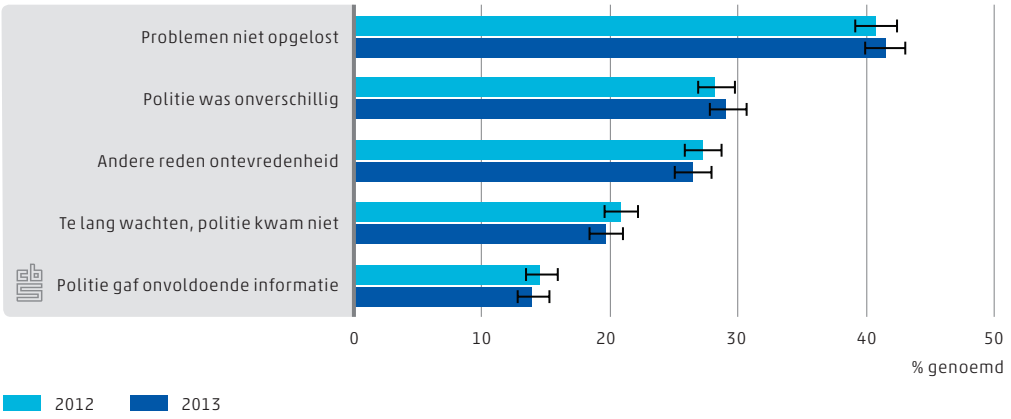

5.2 Functioneren politie in de buurt

In de Veiligheidsmonitor 2013 is aan alle respondenten gevraagd hoe tevreden of ontevreden ze zijn over het totale functioneren van de politie in de buurt. 25 procent is (zeer) tevreden. 9 procent is (zeer) ontevreden, en 20 procent is niet tevreden en niet ontevreden. Opvallend is dat het grootste deel (ruim 41 procent) aangeeft dit niet te kunnen beoordelen. 5 procent heeft de vraag niet beantwoord.

5.2.1 Tevredenheid totale functioneren politie in de buurt, 2013

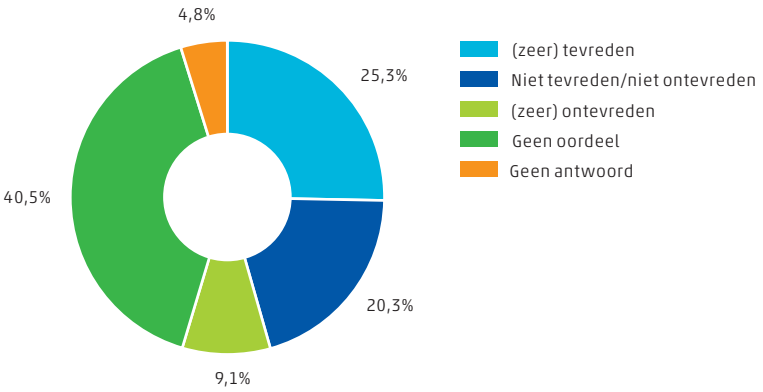

5.2.2 Tevredenheid over totale functioneren politie in buurt - naar regionale eenheid

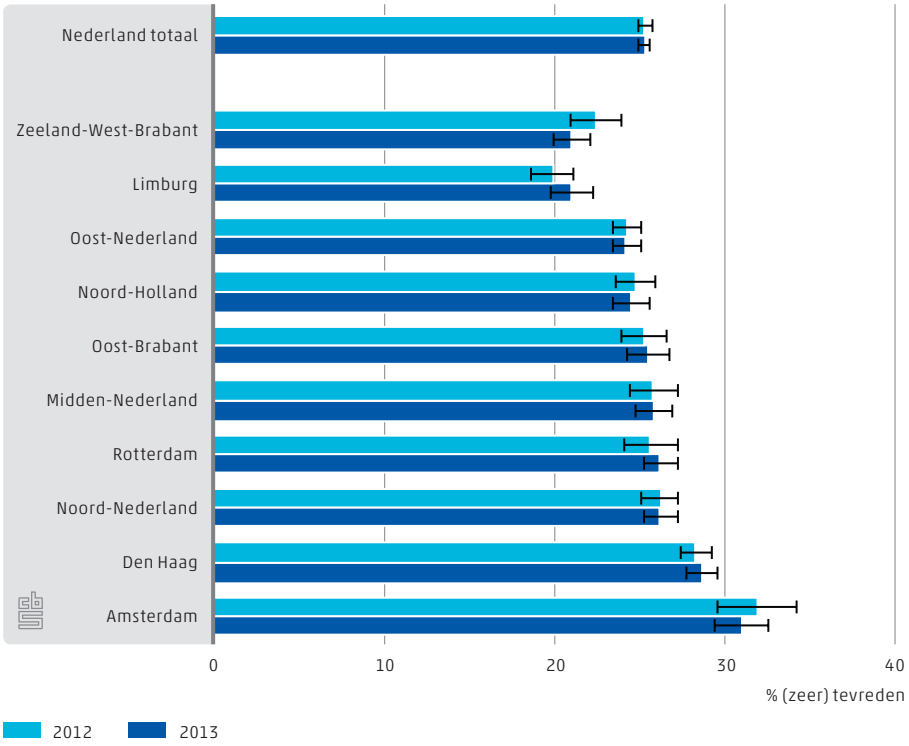

De tevredenheid over het totale functioneren van de politie in de buurt was in 2013 het laagst in Limburg en Zeeland – West-Brabant. Het hoogst was de tevredenheid in Amsterdam en Den Haag. De tevredenheidspercentages lopen uiteen van 21 procent in Limburg tot 31 procent in Amsterdam.

De tevredenheid over het totale functioneren van de politie in de woonbuurt is in 2013 bovengemiddeld voor de districten in de grote steden Amsterdam en Den Haag, Rotterdam Stad, Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg, Westland – Delft, Leiden – Bollenstreek en Fryslân. Het minst tevreden is men in de Limburgse districten, De Markiezaten, De Baronie, Hart van Brabant, Zaanstreek Waterland en Rijnmond Zuid-West. Ook in Drenthe en Noord en Oost Gelderland is de tevredenheid lager dan gemiddeld.

5.2.3 Tevredenheid over totale functioneren politie in buurt - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

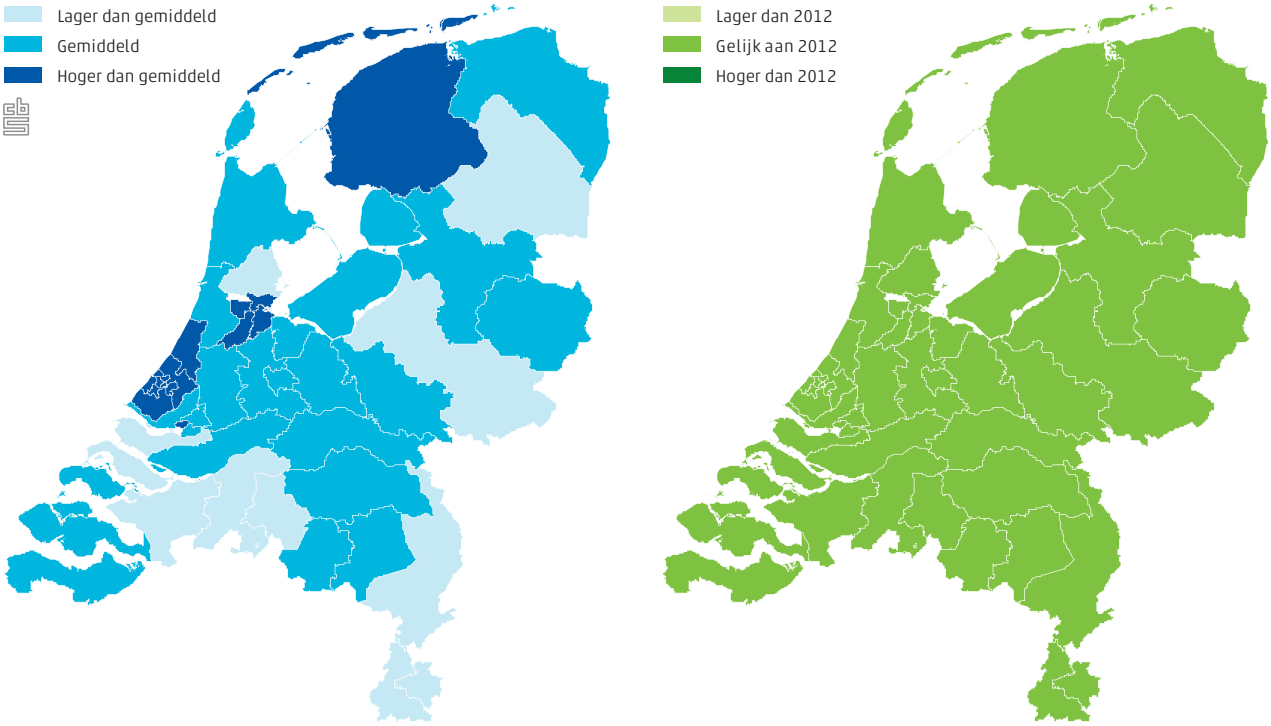

Het aandeel dat (zeer) tevreden is over het totale functioneren van de politie in de woonbuurt is onder mannen hoger dan onder vrouwen, en onder jongeren van 15 tot 25 jaar hoger dan onder de oudere leeftijdscategorieën. Niet-westerse allochtonen zijn tevredener dan westerse allochtonen en autochtonen. Verder is de tevredenheid vooral in zeer sterk stedelijke gebieden hoger dan elders. Voor het aandeel dat (zeer) ontevreden is over het functioneren van de politie in de buurt geldt dat mannen ook vaker (zeer) ontevreden zijn dan vrouwen en jongeren vaker een negatief oordeel hebben dan de 65-plussers.

5.2.4 Tevredenheid over totale functioneren politie in buurt - naar achtergrondkenmerken, 2013

	% (zeer) ontevreden	marge	% (zeer) tevreden	marge
Totaal	9,1	0,2	25,3	0,3
Geslacht				
Man	10,9	0,4	27,7	0,5
Vrouw	7,3	0,4	23,0	0,4
Leeftijd				
15-24 jaar	11,9	0,8	29,4	1,1
25-44 jaar	9,5	0,4	26,5	0,6
45-64 jaar	9,0	0,3	23,9	0,5
65 jaar en ouder	6,4	0,3	22,8	0,6
Herkomst				
Autochtoon	8,9	0,2	24,6	0,4
Westerse allochtoon	8,9	0,7	25,5	1,1
niet-westerse allochtoon	8,9	0,9	30,4	1,4
Opleiding				
Lager onderwijs	8,9	0,4	25,3	0,6
Middelbaar onderwijs	10,4	0,4	24,9	0,6
Hoger onderwijs	7,9	0,4	26,6	0,6
Seksuele geaardheid				
Homo	10,5	2,2	31,7	3,4
Lesbienne	6,9	2,3	27,8	4,3
Biseksuele man	11,1	2,4	33,7	3,5
Biseksuele vrouw	6,6	1,4	24,5	2,6
Hetero man	11,2	0,4	27,6	0,6
Hetero vrouw	7,3	0,3	23,7	0,5
Stedelijkheid				
Zeer sterk stedelijk	9,1	0,5	29,6	0,8
Sterk stedelijk	9,2	0,4	25,2	0,6
Matig stedelijk	9,5	0,5	24,6	0,7
Weinig stedelijk	8,5	0,4	23,5	0,7
Niet stedelijk	8,8	0,6	22,4	0,9

In de Veiligheidsmonitor is de respondenten door middel van een aantal stellingen meer specifiek gevraagd naar hun oordeel over het functioneren van de politie in de eigen buurt.

In 2013 waren ongeveer vier op tien Nederlanders het er (helemaal) mee met de stellingen dat de politie 'je serieus neemt' (43 procent), 'de burgers in de buurt bescherming biedt' (39 procent), 'reageert op problemen in de buurt' (38 procent), en 'haar best doet in de buurt' (37 procent). Het minst is men het (helemaal) eens met de stellingen dat de politie 'contact heeft met bewoners in de buurt' en 'zaken efficiënt aanpakt in de buurt'. Ten opzichte van 2012 is het aandeel dat het helemaal eens is met de stelling dat de politie contact heeft met bewoners van de buurt, iets toegenomen van 20 tot 22 procent.

5.2.5 Oordeel functioneren politie in de buurt

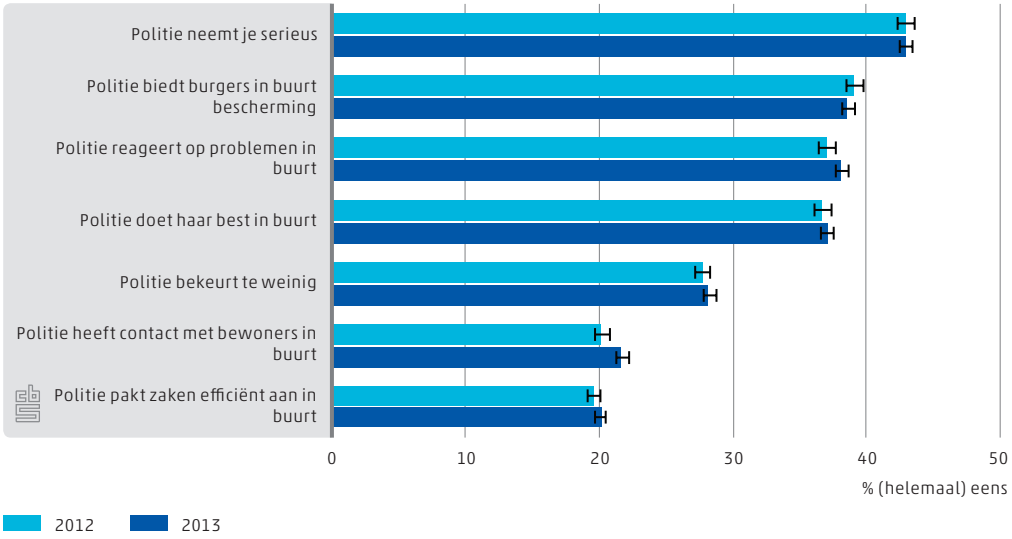

Behalve het oordeel over functioneren van de politie in de buurt is ook het oordeel over de beschikbaarheid van de politie door middel van (in dit geval negatief geformuleerde) stellingen onderzocht. Het meest negatief in 2013 is het oordeel over de zichtbaarheid van de politie. 44 procent vindt dat de politie 'te weinig uit de auto komt in de buurt'. Het minst onderschreven wordt de stelling dat de politie 'niet snel komt als je ze roept' (20 procent).
Dit beeld komt grotendeels overeen met dat van 2012, met als enige verschil dat in 2013 de helft het (helemaal) eens met de stelling dat je de politie 'te weinig zichtbaar is in de buurt' en in 2012 iets meer dan de helft (52 procent).

5.2.6 Oordeel beschikbaarheid politie in de buurt

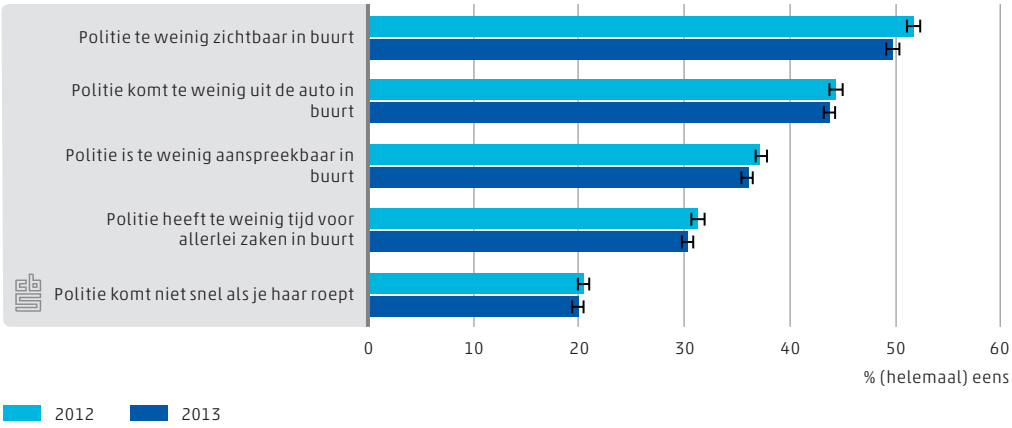

5.2.7 Oordeel optreden en beschikbaarheid in buurt - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Functioneren politie in buurt		Beschikbaarheid politie in buurt	
	schaalscore (0 = laag; 10 = hoog)	marge	schaalscore (0 = laag; 10 = hoog)	marge
Totaal	5,2	0,0	4,4	0,0
Geslacht				
Man	5,2	0,0	4,3	0,0
Vrouw	5,3	0,0	4,4	0,0
Leeftijd				
15-24 jaar	5,1	0,1	4,6	0,1
25-44 jaar	5,2	0,0	4,5	0,0
45-64 jaar	5,2	0,0	4,2	0,0
65 jaar en ouder	5,4	0,1	4,0	0,1
Herkomst				
Autochtoon	5,2	0,0	4,3	0,0
Westerse allochtoon	5,3	0,1	4,4	0,1
niet-westerse allochtoon	5,5	0,1	4,7	0,1
Opleiding				
Lager onderwijs	5,3	0,0	4,2	0,1
Middelbaar onderwijs	5,1	0,0	4,3	0,0
Hoger onderwijs	5,3	0,0	4,7	0,0
Seksuele geaardheid				
Homo	5,3	0,2	4,4	0,3
Lesbienne	5,3	0,3	4,5	0,3
Biseksuele man	5,4	0,2	4,4	0,3
Biseksuele vrouw	5,5	0,2	4,5	0,2
Hetero man	5,1	0,0	4,3	0,0
Hetero vrouw	5,2	0,0	4,5	0,0
Stedelijkheid				
Zeer sterk stedelijk	5,5	0,1	4,8	0,1
Sterk stedelijk	5,2	0,0	4,3	0,0
Matig stedelijk	5,2	0,1	4,3	0,1
Weinig stedelijk	5,1	0,1	4,2	0,1
Niet stedelijk	5,0	0,1	4,1	0,1

Op basis van vijf van de zeven stellingen over het functioneren van de politie in de buurt (de stellingen uit figuur 5.2.5 exclusief 'politie neemt je serieus' en 'politie bekeurt te weinig') en alle stellingen over de beschikbaarheid van de politie in de buurt zijn schaalscores voor het functioneren van de politie in de buurt en de beschikbaarheid van de politie in de buurt berekend. Deze schaalscores lopen van 0 tot 10, waarbij een hogere score overeenkomt met een positiever oordeel over het functioneren respectievelijk de beschikbaarheid van de politie in de buurt.

In 2013 bedroeg de gemiddelde schaalscore voor het functioneren van de politie in de buurt een 5,2 en voor de beschikbaarheid van de politie in de buurt een 4,4. Opvallend is dat ouderen positiever zijn over het functioneren van de politie in de buurt, terwijl ze juist wat negatiever zijn over de beschikbaarheid van de politie. De verschillen met de andere leeftijdsgroepen zijn echter maar gering. Niet-westerse allochtonen zijn zowel over het functioneren als de beschikbaarheid van de politie iets positiever dan autochtonen. Ook in zeer sterk stedelijke gebieden oordeelt men over beide aspecten positiever dan in de minder sterk verstedelijkte gebieden.

5.3 Functioneren politie in algemeen

Na het oordeel van de burger over het functioneren van de politie in de buurt is ten slotte ook diens oordeel over het functioneren van de politie in het algemeen onderzocht.

Daarvoor is op de eerste plaats aan alle respondenten gevraagd hoe tevreden of ontevreden ze zijn over het totale functioneren van de politie het algemeen. Bijna een op de drie (28 procent) is hierover (zeer) tevreden. 10 procent is (zeer) ontevreden, en 26 procent is niet tevreden en niet ontevreden. Net als bij de tevredenheid over het totale functioneren van de politie in de buurt geeft ook hier het grootste deel (34 procent) aan dit niet te kunnen beoordelen.

5.3.1 Tevredenheid totale functioneren politie in algemeen, 2013

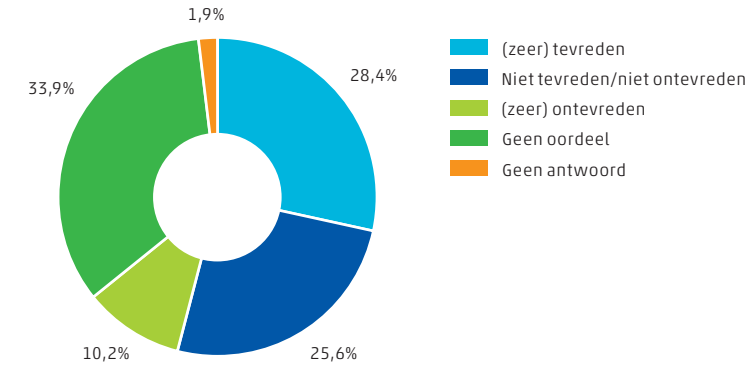

De tevredenheid over het functioneren van de politie in het algemeen is het laagst in Limburg en Zeeland – West-Brabant en het hoogst in Amsterdam, Den Haag en Midden-Nederland.
Ten opzichte van 2012 wijkt alleen Oost-Nederland iets af; het aandeel dat (zeer) tevreden is over het functioneren van de politie in het algemeen is in 2013 iets lager.

5.3.2 Tevredenheid totale functioneren politie in algemeen - naar regionale eenheid

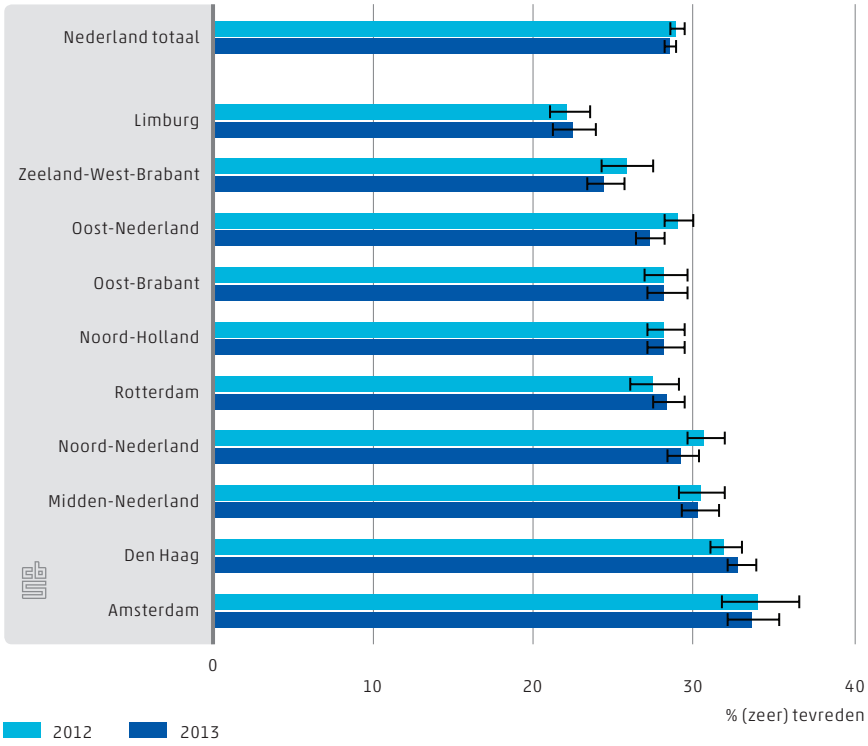

Net als bij de tevredenheid over het totale functioneren van de politie in de woonbuurt is de algemene tevredenheid over het totale functioneren van de politie bovengemiddeld voor alle districten in de grote steden Amsterdam en Den Haag, Rotterdam Stad, Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg, Westland – Delft, Leiden – Bollenstreek en Groningen. Het minst tevreden is men in alle Limburgse districten, De Markiezaten, De Baronie, Zaanstreek Waterland, Gelderland Zuid en Rijnmond Zuid-West. De tevredenheid is ook lager dan gemiddeld in Drenthe. Ook dit stemt nagenoeg overeen met de buurtgerelateerde tevredenheid over het functioneren van de politie. Alleen in het district Leiden – Bollenstreek is de tevredenheid tussen 2012 en 2013 gedaald.

5.3.3 Tevredenheid totale functioneren politie in algemeen - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

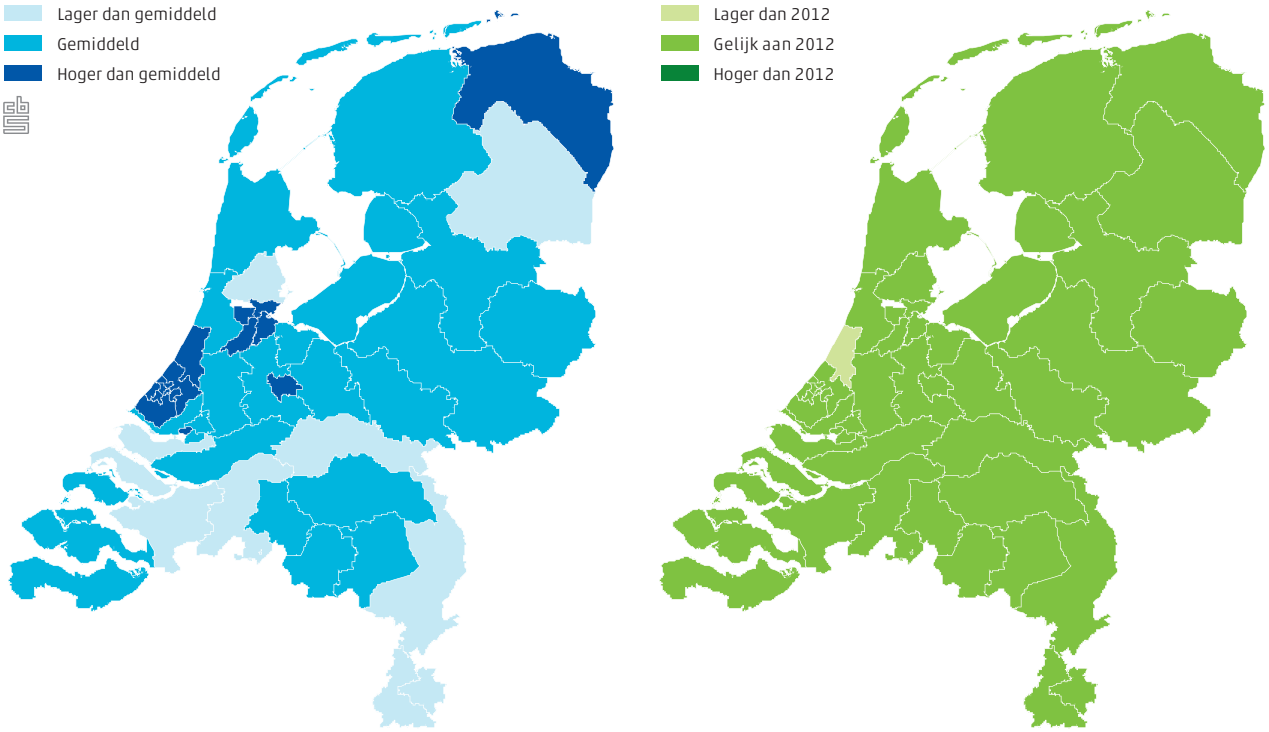

De tevredenheid over het totale functioneren van de politie in het algemeen is onder mannen hoger dan onder vrouwen, onder jongere leeftijdscategorieën hoger dan onder ouderen, bij niet-westerse allochtonen hoger dan bij westerse allochtonen en autochtonen, onder hoger opgeleiden hoger dan onder middelbaar en lager opgeleiden, en in (zeer) sterk stedelijke gebieden hoger dan in minder stedelijke gebieden. Ook homo's en biseksuele mannen zijn meer tevreden dan hetero mannen.
In vergelijking met de tevredenheid over het totale functioneren van de politie in de buurt (tabel 5.2.4) valt op dat de leeftijdsverschillen hier groter zijn. Van de 15–24-jarigen is 36 procent (zeer) tevreden, terwijl dit aandeel bij de 65-plussers slechts 23 procent bedraagt.

Opvallend is dat mannen niet alleen vaker (zeer) tevreden zijn over het totale functioneren van de politie in het algemeen, maar ook het vaakst (zeer) ontevreden. Ook voor ouderen geldt dat zijn niet alleen het minst vaak (zeer) tevreden zijn, maar tegelijkertijd het minst vaak (zeer) ontevreden. Biseksuele vrouwen en hetero vrouwen zijn duidelijk minder vaak (zeer) ontevreden over het functioneren van de politie in het algemeen.

5.3.4 Tevredenheid over totale functioneren politie in algemeen - naar achtergrondkenmerken, 2013

	% (zeer) ontevreden	marge	% (zeer) tevreden	marge
Totaal	10,2	0,2	28,4	0,3
Geslacht				
Man	12,9	0,4	30,8	0,5
Vrouw	7,5	0,3	26,1	0,5
Leeftijd				
15-24 jaar	12,0	0,2	36,4	1,2
25-44 jaar	11,6	0,8	30,7	0,7
45-64 jaar	10,5	0,5	26,2	0,5
65 jaar en ouder	6,0	0,4	22,7	0,6
Herkomst				
Autochtoon	10,1	0,3	28,1	0,4
Westerse allochtoon	9,6	0,8	27,9	1,1
niet-westerse allochtoon	10,9	0,9	31,4	1,4
Opleiding				
Lager onderwijs	9,1	0,4	25,7	0,6
Middelbaar onderwijs	11,7	0,5	28,0	0,6
Hoger onderwijs	10,0	0,4	33,0	0,6
Seksuele geaardheid				
Homo	13,0	2,6	37,4	3,6
Lesbienne	10,2	3,0	30,7	4,3
Biseksuele man	13,0	2,7	38,2	3,7
Biseksuele vrouw	7,3	1,6	28,7	2,7
Hetero man	13,4	0,4	31,0	0,6
Hetero vrouw	7,7	0,3	27,7	0,5
Stedelijkheid				
Zeer sterk stedelijk	9,7	0,6	34,1	0,9
Sterk stedelijk	10,2	0,5	28,4	0,7
Matig stedelijk	10,7	0,5	27,2	0,8
Weinig stedelijk	10,1	0,5	26,2	0,7
Niet stedelijk	10,1	0,7	24,7	0,9

In de Veiligheidsmonitor is de respondenten door middel van een aantal stellingen meer specifiek gevraagd naar hun oordeel over het functioneren van de politie in het algemeen.

Het meest positief is het oordeel van de burger over de bereidheid van de politie om te helpen. Ongeveer de helft is het eens met de stellingen dat de politie 'het uiterste zal doen om je te helpen' (50 procent) en dat de politie 'er voor je is' (48 procent). Duidelijk het minst onderschreven wordt de stelling dat de politie 'criminaliteit succesvol bestrijdt'. Hiermee was slechts 18 procent het in 2013 (helemaal) eens. Het beeld voor 2013 wijkt slechts voor één stelling in geringe mate af van dat van 2012. Het gaat om de stelling dat de politie weet hoe ze criminelen moet vangen; daarmee was in 2013 33 procent het eens en in 2012 35 procent.

5.3.5 Oordeel functioneren politie in algemeen

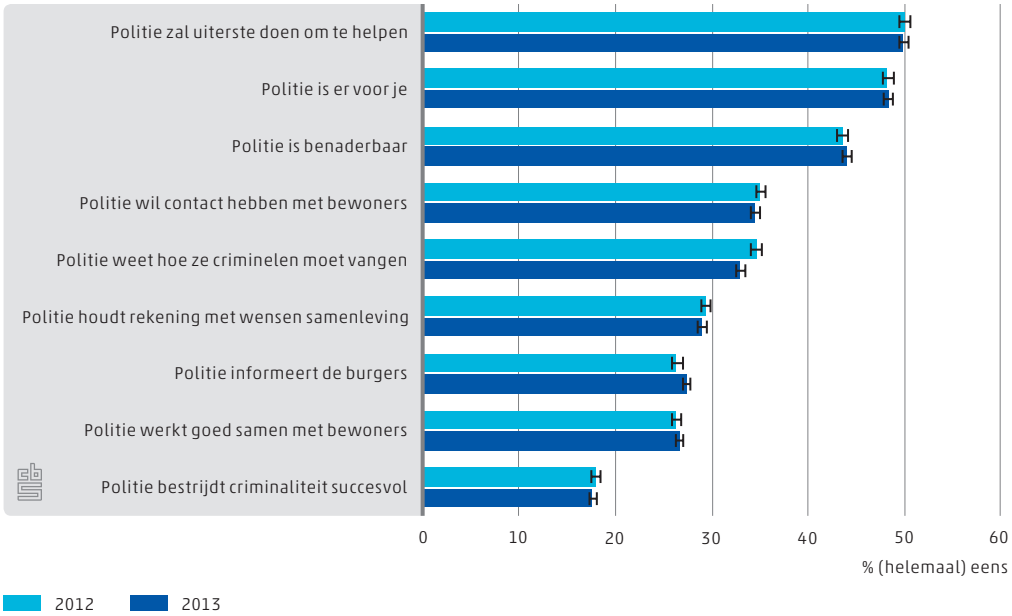

Op basis van deze stellingen is een viertal schaalscores berekend, te weten: 'vertrouwen in politie' (gebaseerd op stellingen: politie zal het uiterste doen om te helpen, politie is er voor je), 'politie als crimefighter' (stellingen: politie weet hoe ze criminelen moet vangen, politie bestrijdt criminaliteit succesvol), 'interactie politie-burgers' (stellingen: politie houdt rekening met wensen van samenleving, politie werkt goed samen met bewoners, politie heeft contact met bewoners uit buurt, politie neemt je serieus) en 'communicatie politie-burgers' (stellingen: politie wil contact hebben met burgers, politie is benaderbaar, politie informeert de burgers). Deze vier schaalscores lopen alle van 0 tot 10, waarbij een hogere score overeenkomt met een positiever oordeel van de burger.

In 2013 bedroeg de gemiddelde schaalscore voor vertrouwen in de politie, politie als crimefighter, interactie politie-burgers, en communicatie politie-burgers achtereenvolgens 6,1, 5,0, 5,1 en 5,3. Dit stemt volledig overeen met de schaalscores van 2012. In grote lijnen oordelen vrouwen iets positiever dan mannen, ouderen positiever dan jongeren en inwoners van zeer sterk stedelijke gebieden positiever dan inwoners van andere gebieden. Er zijn nauwelijks verschillen naar opleiding, herkomst en seksuele geaardheid.

5.3.6 Oordeel vertrouwen, criminaliteitsbestrijding, interactie en communicatie politie - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Vertrouwen in politie		Politie als crimefighter		Interactie politie-burgers		Communicatie politie-burgers	
	schaalscore (0 = laag; 10 = hoog)	marge	schaalscore (0 = laag; 10 = hoog)	marge	schaalscore (0 = laag; 10 = hoog)	marge	schaalscore (0 = laag; 10 = hoog)	marge
Totaal	6,1	0,0	5,0	0,0	5,1	0,0	5,3	0,0
Geslacht								
Man	6,1	0,0	4,9	0,0	5,1	0,0	5,3	0,0
Vrouw	6,2	0,0	5,1	0,0	5,2	0,0	5,4	0,0
Leeftijd								
15-24 jaar	6,3	0,1	5,0	0,1	5,0	0,1	5,0	0,1
25-44 jaar	6,1	0,0	4,9	0,0	5,1	0,0	5,1	0,0
45-64 jaar	6,0	0,0	4,9	0,0	5,1	0,0	5,1	0,0
65 jaar en ouder	6,4	0,0	5,2	0,1	5,4	0,1	5,4	0,0
Herkomst								
Autochtoon	6,1	0,0	4,9	0,0	5,1	0,0	5,3	0,0
Westerse allochtoon	6,0	0,1	5,0	0,1	5,2	0,1	5,4	0,1
Niet-westerse allochtoon	6,1	0,1	5,1	0,1	5,2	0,1	5,4	0,1
Opleiding								
Lager onderwijs	6,2	0,0	5,1	0,0	5,2	0,0	5,3	0,0
Middelbaar onderwijs	6,0	0,0	4,9	0,0	5,0	0,0	5,2	0,0
Hoger onderwijs	6,2	0,0	5,0	0,0	5,2	0,0	5,5	0,0
Seksuele geaardheid								
Homo	6,1	0,2	5,0	0,2	5,2	0,2	5,5	0,2
Lesbienne	6,3	0,3	5,3	0,3	5,3	0,3	5,6	0,3
Biseksuele man	6,2	0,2	5,1	0,2	5,2	0,2	5,4	0,2
Biseksuele vrouw	6,4	0,2	5,3	0,2	5,4	0,2	5,5	0,2
Hetero man	6,1	0,0	4,9	0,0	5,1	0,0	5,3	0,0
Hetero vrouw	6,2	0,0	5,0	0,0	5,2	0,0	5,4	0,0
Stedelijkheid								
Zeer sterk stedelijk	6,3	0,1	5,2	0,1	5,3	0,1	5,5	0,0
Sterk stedelijk	6,1	0,0	4,9	0,0	5,0	0,0	5,3	0,0
Matig stedelijk	6,1	0,1	4,9	0,1	5,1	0,1	5,3	0,0
Weinig stedelijk	6,1	0,0	4,9	0,0	5,1	0,1	5,3	0,0
Niet stedelijk	6,0	0,1	4,9	0,1	5,0	0,1	5,2	0,1

5.4 Trends

In de periode 2005–2013 is de tevredenheid over het contact met de politie in de gemeente en over het optreden van de politie in de buurt gestegen. De stijging van de waardering voor het functioneren in de buurt is iets sterker geweest dan de tevredenheid over de contacten (Indexcijfer 118 tegen 108). De tevredenheid over zowel de contacten als het totale functioneren van de politie in de buurt is in 2013 niet wezenlijk veranderd ten opzichte van 2012.

5.4.1 Tevredenheid contact en tevredenheid totale functioneren politie in buurt

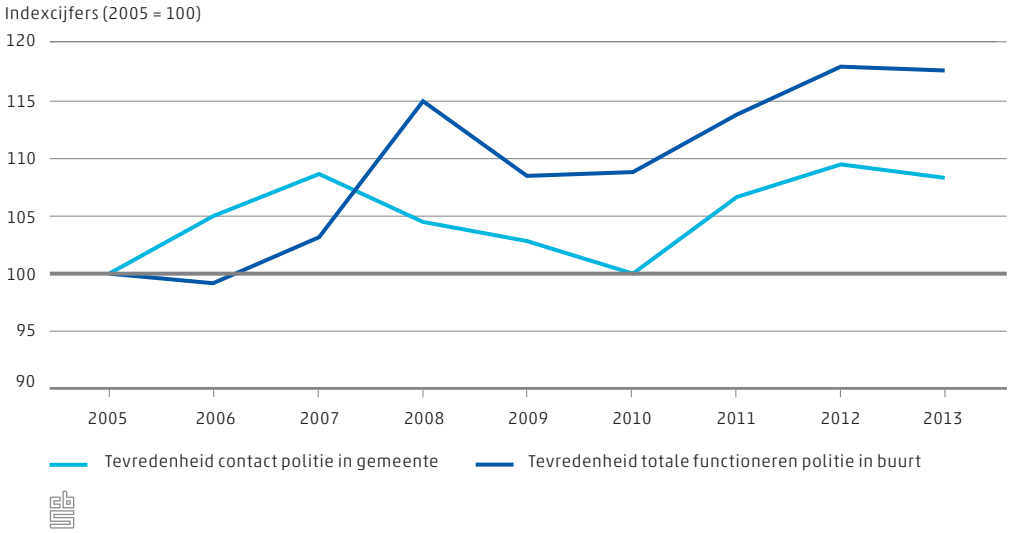

5.5 Samenhangen

Er bestaat een sterke samenhang tussen het oordeel van de burger over het functioneren van de politie in de buurt en diens oordeel over het functioneren van de politie in het algemeen (R^2 = 0,84). In districten waar relatief meer mensen tevreden zijn over het totale functioneren van de politie in de eigen buurt, is men ook tevredener over het totale functioneren van de politie in het algemeen. In Brabantse districten De Markiezaten en de Baronie, Parkstad-Limburg en Zuid-West-Limburg is het oordeel over zowel het functioneren van de politie in de buurt als over het functioneren van de politie in het algemeen duidelijk lager dan gemiddeld. Flink hoger dan gemiddeld zijn beide in de districten van Den Haag en Amsterdam, Utrecht Stad, Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg en Westland – Delft.

5.5.1 Tevredenheid totale functioneren politie in buurt en totale functioneren in algemeen - naar district, 2013

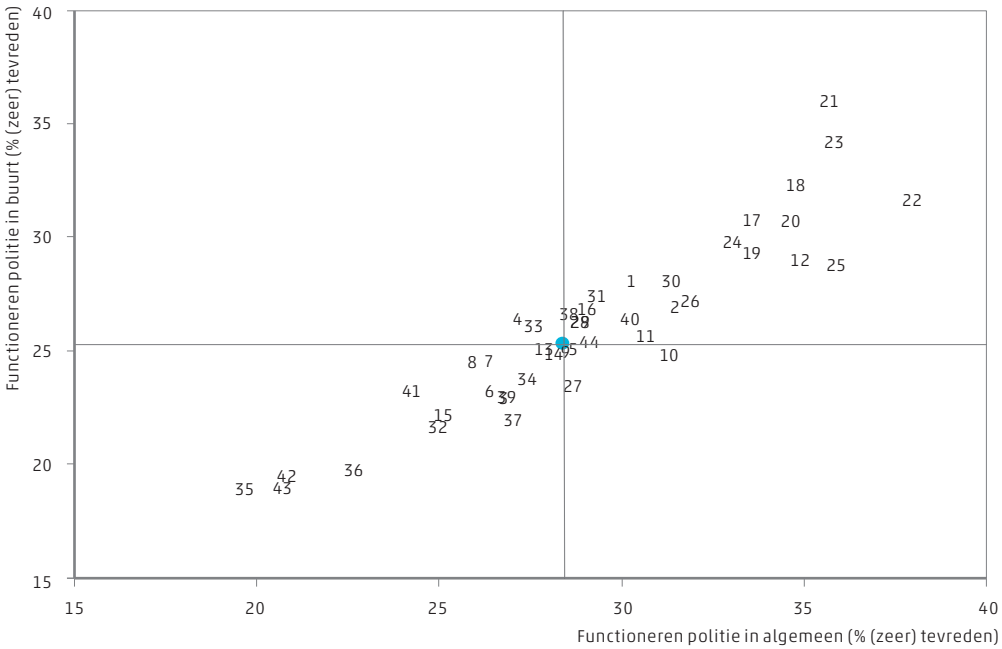

Legenda

1	Fryslân	23	Den Haag Zuid
2	Groningen	24	Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg
3	Drenthe	25	Westland – Delft
4	IJsselland	26	Leiden – Bollenstreek
5	Twente	27	Alphen aan den Rijn – Gouda
6	Noord en Oost Gelderland	28	Rijnmond Noord
7	Gelderland Midden	29	Rotterdam Stad
8	Gelderland Zuid	30	Rijnmond Oost
9	Gooi en Vechtstreek	31	Rotterdam Zuid
10	Flevoland	32	Rijnmond Zuid-West
11	Oost Utrecht	33	Zuid-Holland-Zuid
12	Utrecht Stad	34	Zeeland
13	West Utrecht	35	De Markiezaten
14	Noord Holland Noord	36	De Baronie
15	Zaanstreek Waterland	37	Hart van Brabant
16	Kennemerland	38	's Hertogenbosch
17	Amsterdam Noord	39	Eindhoven
18	Amsterdam Oost	40	Helmond
19	Amsterdam Zuid	41	Noord en Midden Limburg
20	Amsterdam West	42	Parkstad-Limburg
21	Den Haag Centrum	43	Zuid-West-Limburg
22	Den Haag West	44	Nederland Totaal

6. Preventie

In dit laatste hoofdstuk staat het thema preventie centraal. Wat doen burgers om te voorkomen dat ze slachtoffer worden van criminaliteit? Eerst komt in paragraaf 6.1 de gedragsmatige component aan de orde. Daarna wordt ingegaan op de aanwezigheid van technische preventieve voorzieningen in of rond de eigen woning (paragraaf 6.2). Afgesloten wordt met samenhangen op het gebied van preventie (paragrafen 6.3). Meer cijfers over dit thema , uitgesplitst naar regionale eenheid en district, en naar persoonskenmerken zijn beschikbaar via StatLine.

6.1 Sociaal-preventief gedrag

Hoe handelen Nederlanders om te voorkomen dat ze slachtoffer worden van criminaliteit? Om dit sociaal-preventieve gedrag te onderzoeken is in de Veiligheidsmonitor voor een viertal preventieve maatregelen gevraagd hoe vaak deze worden genomen om de eigen woning of bezittingen te beveiligen.

De meest getroffen preventieve maatregel is het meenemen van waardevolle spullen uit de auto. In 2013 geeft 70 procent van de mensen aan dit vaak te doen. 41 procent zegt 's avonds vaak het licht te laten te laten branden wanneer er niemand thuis is. Het in een bewaakte stalling zetten van de fiets en het thuislaten van waardevolle spullen om diefstal of beroving op straat te voorkomen, zijn maatregelen die elk door ruim één op de drie mensen vaak worden getroffen. In 2012 werden waardevolle spullen iets minder vaak thuisgelaten.

6.1.1 Sociaal-preventief gedrag

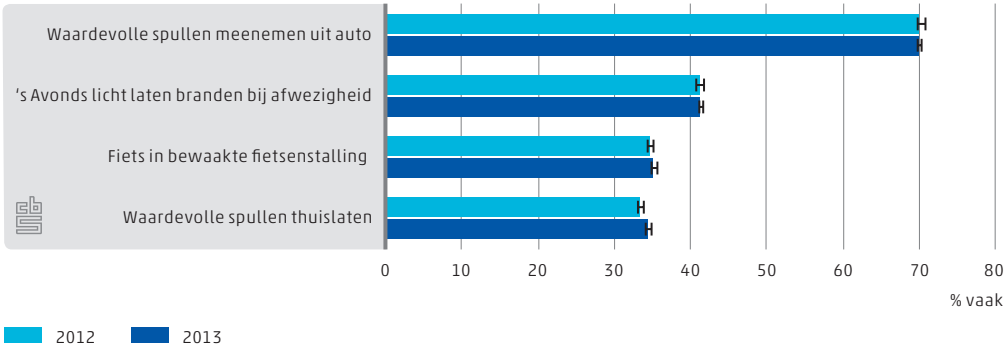

4 op de 10
laat 's avonds licht branden bij afwezigheid

Om een totaalbeeld van het sociaal-preventief gedrag te krijgen, is een somscore berekend voor de vier onderscheiden gedragsmaatregelen. Deze somscore geeft het gemiddeld aantal gedragsmaatregelen weer zoals door respondenten zelf genomen. Hoe hoger de somscore (van 0–4), des te meer is er sprake van sociaal-preventief gedrag.

Evenals in 2012 werden in 2013 per Nederlander gemiddeld 1,8 sociaal-preventieve maatregelen getroffen. In de regionale eenheden Limburg, Oost-Brabant en Zeeland – West-Brabant ligt de somscore voor sociaal-preventief gedrag hoger dan het landelijk gemiddelde. Lager dan gemiddeld is de score in Noord-Holland, Rotterdam, Noord-Nederland en Amsterdam. De somscores lopen uiteen van 1,4 in Amsterdam tot 2,1 in Limburg. Voor alle regionale eenheden geldt dat het gemiddeld aantal genomen gedragsmaatregelen niet is veranderd tussen 2012 en 2013.

6.1.2 Sociaal-preventief gedrag - naar regionale eenheid, 2013

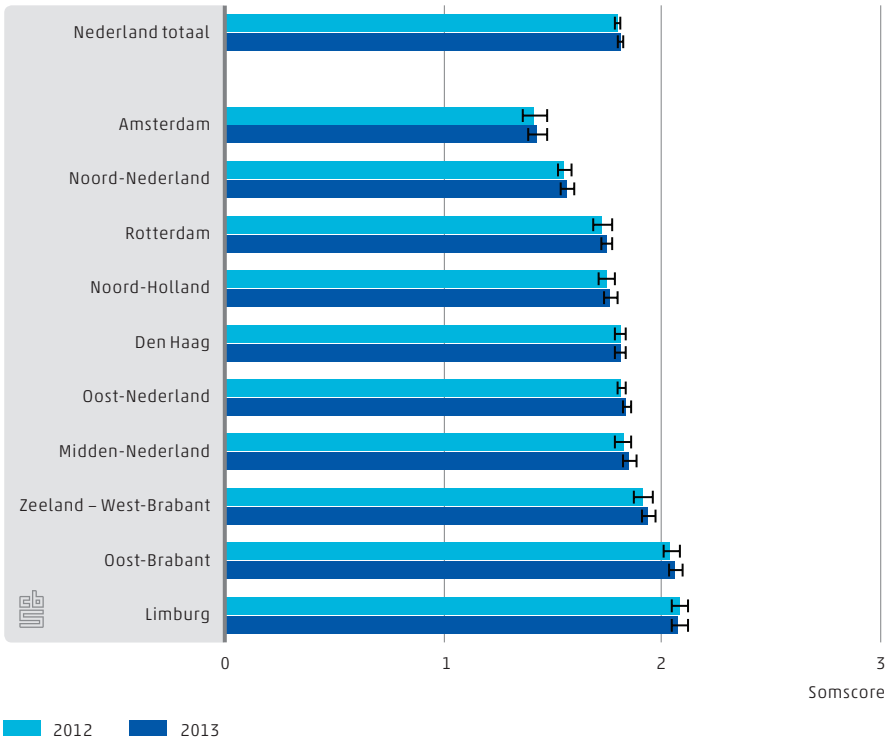

Vooral in de districten van de regionale eenheden Limburg, Oost-Brabant en Zeeland – West-Brabant worden relatief veel sociaal-preventieve gedragsmaatregelen genomen, maar ook enkele districten in de regionale eenheden Midden-Nederland, Oost-Nederland en Den Haag scoren hoger dan landelijk gemiddeld. De minste sociaal-preventieve gedragsmaatregelen worden vooral getroffen in de districten van de regionale eenheden Amsterdam, Rotterdam en Noord-Nederland.
In de verschillende districten is het sociaal-preventief gedrag niet veranderd tussen 2012 en 2013, met uitzondering van Den Haag Zuid. In dit district is het gemiddeld aantal genomen gedragsmaatregelen licht afgenomen.

6.1.3 Sociaal-preventief gedrag - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

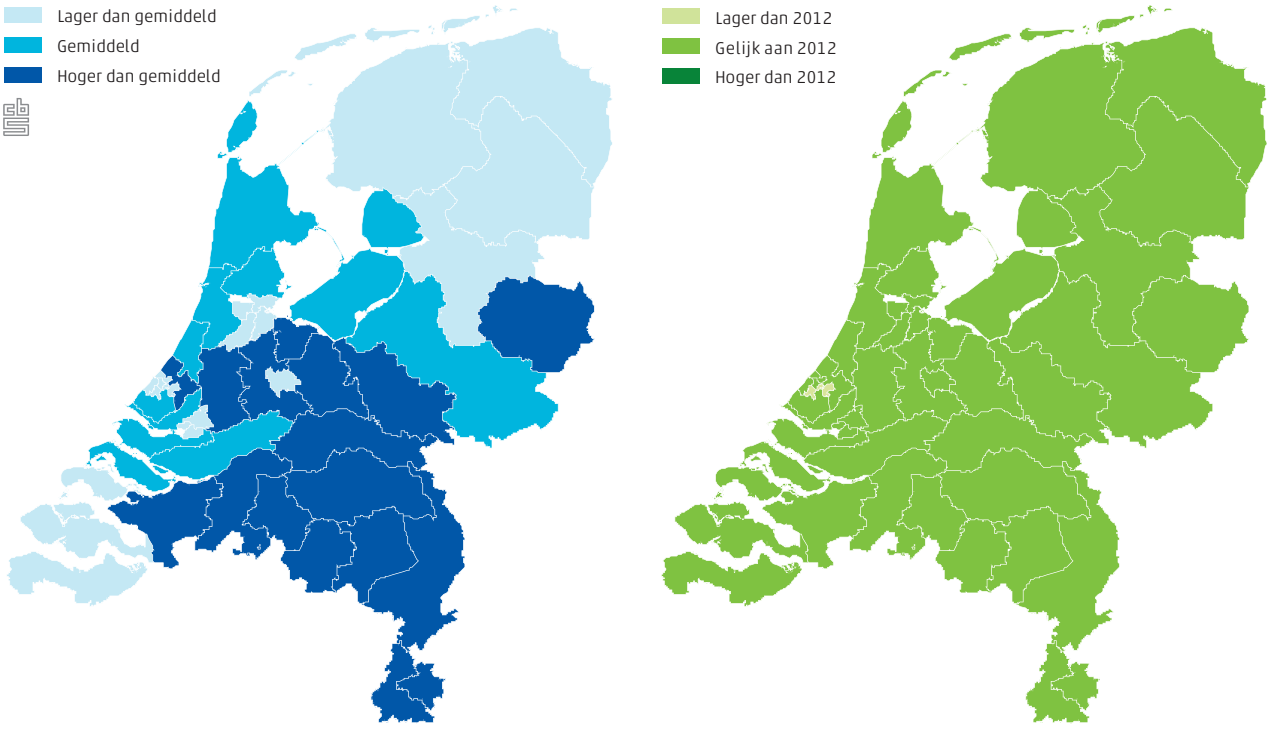

Vrouwen nemen gemiddeld genomen meer maatregelen om de eigen woning of bezittingen te beveiligen dan mannen. De seksuele geaardheid speelt daarbij geen rol. Middelbaar- en hoger opgeleiden nemen dit soort maatregelen vaker dan lager opgeleiden. Mensen in zeer sterk stedelijke gebieden doen dit minder vaak dan mensen in minder verstedelijkte gebieden. De grootste verschillen zijn naar herkomst en leeftijd. Autochtonen en westerse allochtonen (somscores respectievelijk 1,9 en 1,8) nemen vaker sociaal-preventieve maatregelen dan niet-westerse allochtonen (somscore 1,5). 65-plussers en 45- tot 65-jarigen (somscores respectievelijk 1,9 en 2,0) doen dit vaker dan 25- tot 45-jarigen en 15- tot 25-jarigen (somscores respectievelijk 1,6 en 1,5).

6.1.4 Sociaal-preventief gedrag - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Waardevolle spullen uit auto meenemen		's Avonds licht laten branden bij afwezigheid		Fiets in bewaakte fietsenstalling		Waardevolle spullen thuislaten		Somscore	
	%	marge	%	marge	%	marge	%	marge	Somscore (0 = laag); 4 = hoog)	marge
Totaal	69,9	0,4	41,4	0,4	35,1	0,4	34,4	0,4	1,8	0,0
Geslacht										
Man	69,4	0,5	38,5	0,5	33,0	0,5	31,0	0,5	1,7	0,0
Vrouw	70,3	0,5	44,2	0,5	37,1	0,5	37,8	0,5	1,9	0,0
Leeftijd										
15-24 jaar	63,5	1,2	31,9	1,1	31,6	1,1	21,5	1,0	1,5	0,0
25-44 jaar	72,8	0,7	30,6	0,7	30,3	0,7	28,3	0,7	1,6	0,0
45-64 jaar	74,7	0,5	48,9	0,6	40,0	0,6	40,5	0,6	2,0	0,0
65 jaar en ouder	61,7	0,7	52,6	0,7	37,0	0,7	43,4	0,7	1,9	0,0
Herkomst										
Autochtoon	71,8	0,4	43,4	0,4	35,4	0,4	35,0	0,4	1,9	0,0
Westerse allochtoon	68,7	1,2	38,0	1,2	36,9	1,2	36,9	1,2	1,8	0,0
Niet-westerse allochtoon	56,8	1,5	29,7	1,3	31,4	1,4	27,6	1,3	1,5	0,0
Opleiding										
Lager onderwijs	63,9	0,6	46,6	0,6	36,2	0,6	38,4	0,6	1,9	0,0
Middelbaar onderwijs	73,2	0,6	42,1	0,7	35,3	0,7	34,8	0,7	1,9	0,0
Hoger onderwijs	76,5	0,6	36,7	0,6	35,4	0,6	31,3	0,6	1,8	0,0
Seksuele geaardheid										
Homo	65,4	3,5	32,7	3,4	34,3	3,5	33,8	3,4	1,7	0,1
Lesbienne	72,4	4,5	36,6	4,5	39,7	4,7	35,7	4,5	1,8	0,1
Biseksuele man	65,9	3,6	39,5	3,6	35,1	3,5	34,4	3,4	1,7	0,1
Biseksuele vrouw	65,2	2,8	45,3	2,9	39,1	2,8	41,7	2,8	1,9	0,1
Hetero man	71,7	0,6	39,0	0,6	33,4	0,6	30,8	0,6	1,7	0,0
Hetero vrouw	74,8	0,5	44,5	0,6	38,1	0,6	38,3	0,6	2,0	0,0
Stedelijkheid										
Zeer sterk stedelijk	63,0	0,9	29,5	0,8	33,8	0,8	30,8	0,8	1,6	0,0
Sterk stedelijk	72,5	0,7	41,0	0,7	40,6	0,7	35,6	0,7	1,9	0,0
Matig stedelijk	73,6	0,8	45,8	0,8	36,2	0,8	36,2	0,8	1,9	0,0
Weinig stedelijk	70,9	0,7	47,1	0,8	32,1	0,7	35,4	0,7	1,9	0,0
Niet stedelijk	66,8	1,0	44,6	1,1	26,9	0,9	32,9	1,0	1,7	0,0

13% heeft thuis een alarminstallatie

6.2 Preventieve voorzieningen in/rond woning

In de Veiligheidsmonitor is gevraagd of een aantal technische voorzieningen aanwezig zijn om de woning te beveiligen.

Buitenverlichting en extra veiligheidssloten en/of grendels op de buitendeuren zijn het vaakst aangebracht. In 2013 geven 76 respectievelijk 67 procent van de Nederlanders aan dat deze preventieve voorzieningen in hun woning aanwezig zijn. Andere voorzieningen tegen inbraak komen aanzienlijk minder vaak voor: 19 procent heeft (rol)luiken voor ramen en deuren en 13 procent heeft een alarminstallatie. De aanwezigheid van de verschillende preventieve voorzieningen verschilt niet tussen 2012 en 2013.

6.2.1 Preventieve voorzieningen in/rond woning

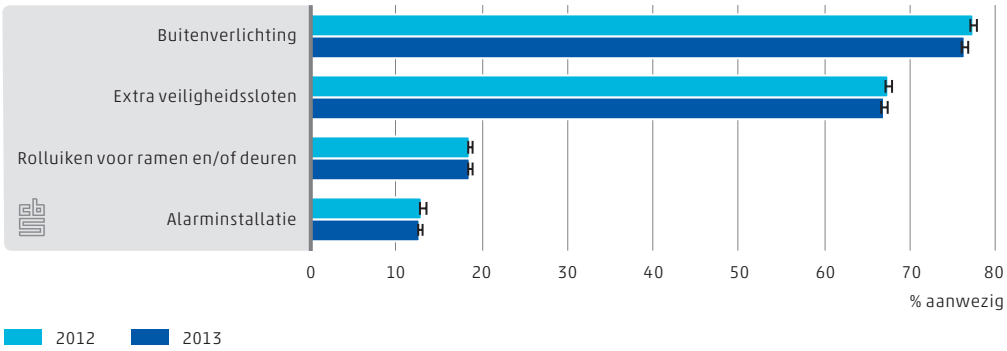

Net als bij het sociaal-preventief gedrag is ook voor de aanwezigheid van preventieve voorzieningen in/rond de woning een somscore berekend. Deze geeft het gemiddeld aantal voorzieningen weer die bij de woning zijn aangebracht. Hoe hoger de score (van 0–4), des te meer preventieve voorzieningen er aanwezig zijn.

In 2013 bedroeg de somscore voor Nederland als geheel een 1,7. Dit betekent dat bij de Nederlander gemiddeld 1,7 preventieve voorzieningen thuis aanwezig zijn. In 2012 lag dit gemiddelde aantal met 1,8 iets hoger.
In de regionale eenheid Limburg is het gemiddelde aantal preventieve voorzieningen in/rond de woning het hoogst (somscore 2,1), en in de regionale eenheid Amsterdam het laagst (somscore 1,2). Dit beeld verschilt niet ten opzichte van 2012. Ook bij de overige regionale eenheden zijn geen verschillen tussen 2012 en 2013.

Vooral in de districten in het zuiden en oosten van Nederland ligt het gemiddelde aantal preventieve voorzieningen in/rond de woning hoger dan landelijk gemiddeld. Lager dan gemiddeld liggen met name districten van de regionale eenheden Amsterdam, Den Haag en Noord-Nederland. De somscores variëren van 2,2 in Noord en Midden Limburg tot 1,1 in Amsterdam West. Voor alle districten geldt dat er tussen 2012 en 2013 geen veranderingen zijn in het gemiddelde aantal aanwezige preventieve voorzieningen.

6.2.2 Preventieve voorzieningen in/rond woning - naar regionale eenheid

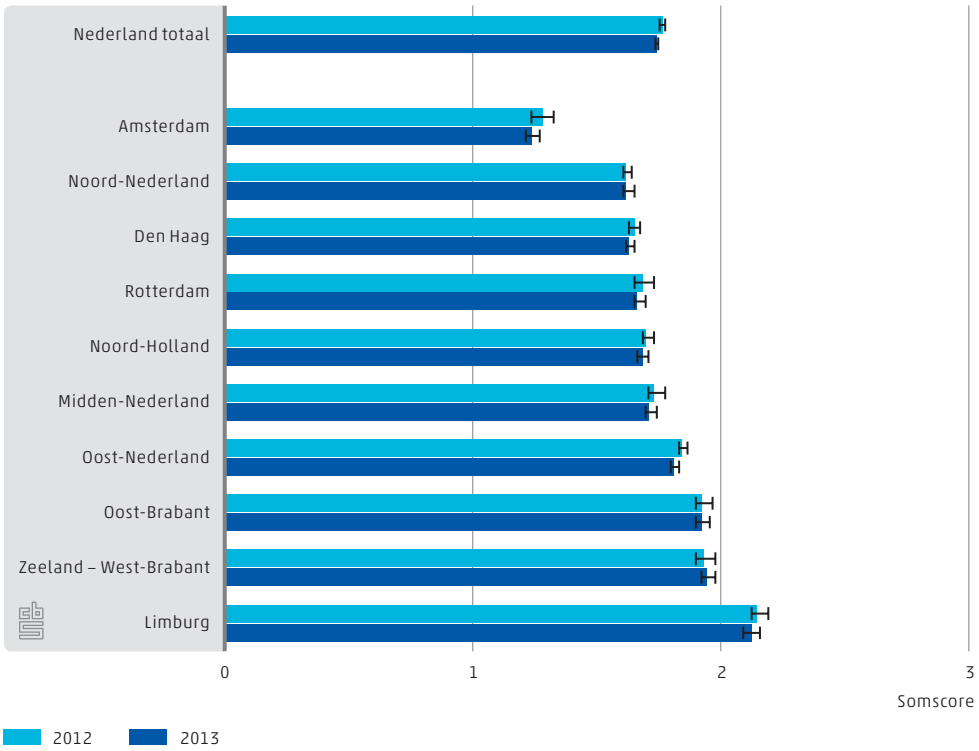

6.2.3 Preventieve voorzieningen in/rond woning - naar district (a) t.o.v. landelijk gemiddelde en (b) 2013 t.o.v. 2012

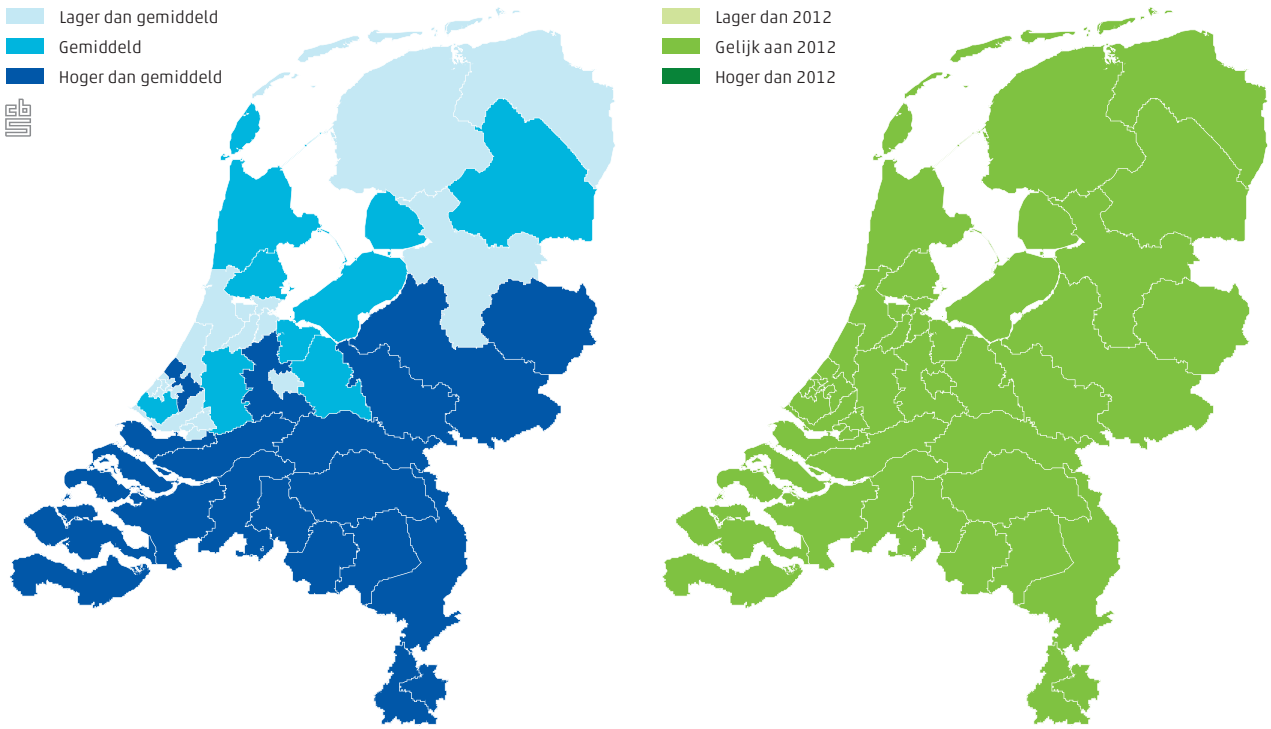

De verschillen naar achtergrondkenmerken als het gaat om de aanwezigheid van preventieve voorzieningen vertonen overeenkomsten met die bij sociaal-preventief gedrag. Vooral bij leeftijd en herkomst zijn duidelijke verschillen. Personen tussen de 45 en 65 jaar treffen gemiddeld de meeste preventieve voorzieningen in/rond de woning (somscore 1,9) en degenen tussen de 15 en 25 jaar de minste (somscore 1,6). Niet-westerse allochtonen nemen ook relatief weinig voorzorgsmaatregelen. Verder worden in zeer sterk stedelijke gebieden minder preventieve voorzieningen getroffen dan in minder verstedelijkte gebieden.

6.2.4 Preventieve voorzieningen - naar achtergrondkenmerken, 2013

	Buitenverlichting		Extra veiligheids-sloten		Rolluiken voor ramen en/of deuren		Alarminstallatie		Somscore	
	% aanwezig	marge	% aanwezig	marge	% aanwezig	marge	% aanwezig	marge	Somscore (0 = laag; 10 = hoog)	marge
Totaal	76,4	0,3	66,8	0,4	18,7	0,3	12,8	0,2	1,7	0,0
Geslacht										
Man	77,2	0,5	67,8	0,5	18,4	0,4	13,5	0,4	1,8	0,0
Vrouw	75,6	0,5	65,9	0,5	18,9	0,4	12,1	0,3	1,7	0,0
Leeftijd										
15-24 jaar	73,2	1,1	53,8	1,2	23,4	1,0	13,5	0,8	1,6	0,0
25-44 jaar	72,7	0,7	64,3	0,7	17,9	0,6	11,1	0,5	1,7	0,0
45-64 jaar	80,6	0,5	71,8	0,5	18,5	0,5	14,8	0,4	1,9	0,0
65 jaar en ouder	77,3	0,6	72,0	0,7	16,7	0,5	11,5	0,4	1,8	0,0
Herkomst										
Autochtoon	79,7	0,3	69,6	0,4	18,8	0,3	13,1	0,3	1,8	0,0
Westerse allochtoon	70,5	1,2	63,6	1,2	18,8	1,0	12,4	0,8	1,7	0,0
Niet-westerse allochtoon	57,5	1,5	49,7	1,5	17,7	1,1	11,1	0,9	1,4	0,0
Opleiding										
Lager onderwijs	77,8	0,6	67,7	0,6	21,1	0,5	11,7	0,4	1,8	0,0
Middelbaar onderwijs	80,0	0,6	69,2	0,7	20,5	0,6	13,7	0,5	1,8	0,0
Hoger onderwijs	74,4	0,6	66,2	0,7	14,7	0,5	13,6	0,5	1,7	0,0
Seksuele geaardheid										
Homo	67,8	3,5	66,0	3,6	15,7	2,7	14,4	2,6	1,6	0,1
Lesbienne	72,1	4,2	63,0	4,7	18,8	3,8	10,0	2,7	1,6	0,1
Biseksuele man	77,9	3,1	67,6	3,6	16,8	2,8	14,8	2,8	1,8	0,1
Biseksuele vrouw	74,1	2,7	65,1	2,9	15,5	2,2	11,6	1,8	1,7	0,1
Hetero man	79,3	0,5	69,3	0,6	18,6	0,5	13,8	0,4	1,8	0,0
Hetero vrouw	77,7	0,5	67,3	0,6	19,4	0,5	12,4	0,4	1,8	0,0
Stedelijkheid										
Zeer sterk stedelijk	56,6	0,9	60,7	0,9	10,1	0,6	9,9	0,5	1,4	0,0
Sterk stedelijk	75,9	0,7	67,9	0,7	17,4	0,6	12,8	0,5	1,7	0,0
Matig stedelijk	81,7	0,7	69,9	0,8	21,1	0,7	14,7	0,6	1,9	0,0
Weinig stedelijk	85,9	0,6	68,8	0,7	24,6	0,7	13,8	0,5	1,9	0,0
Niet stedelijk	85,5	0,7	65,9	1,0	21,4	0,9	13,0	0,7	1,9	0,0

6.3 Samenhangen

Er bestaat een sterke samenhang tussen sociaal-preventief gedrag en de aanwezigheid van preventieve voorzieningen in/rond de woning (R^2 = 0,79). In districten waar veel mensen preventief gedrag vertonen, zoals thuis het licht laten branden, waardevolle spullen meenemen etc. geven ook relatief veel mensen aan dat ze thuis in de technische sfeer preventieve voorzieningen aanwezig zijn, zoals veiligheidssloten of een alarm-installatie. In de districten Rotterdam Stad, Amsterdam West, Amsterdam Noord en Amsterdam Oost zijn zowel het sociaal-preventief gedrag als de aanwezigheid van preventieve voorzieningen in/rond de woning duidelijk lager dan landelijk gemiddeld.

6.3.1 Sociaal-preventief gedrag en aanwezigheid preventieve voorzieninge in/rond woning - naar district, 2013

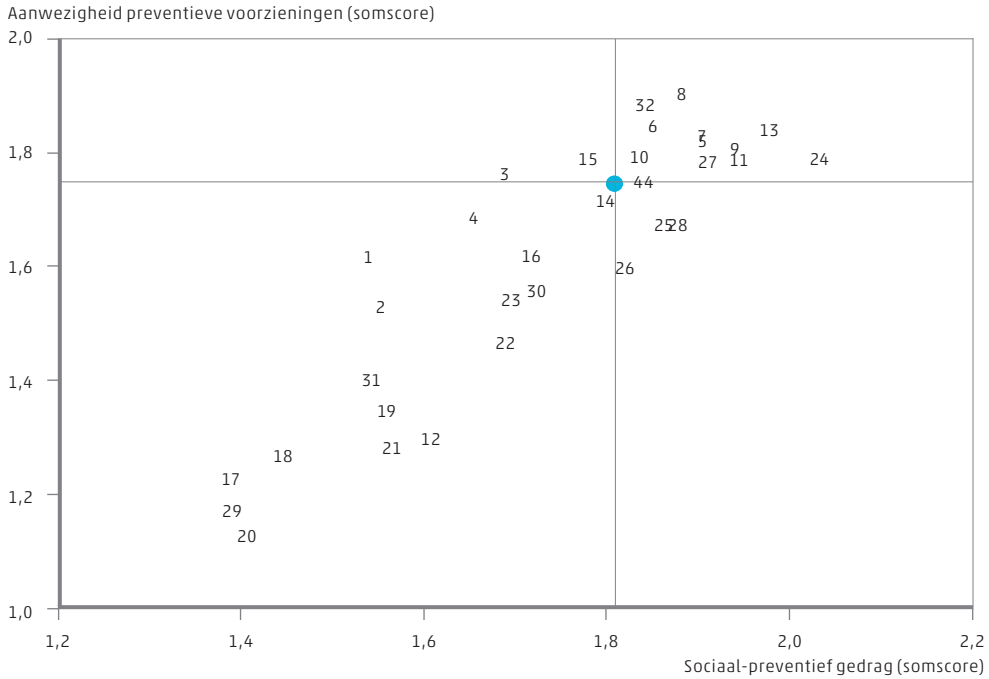

Legenda

1	Fryslân
2	Groningen
3	Drenthe
4	IJsselland
5	Twente
6	Noord en Oost Gelderland
7	Gelderland Midden
8	Gelderland Zuid
9	Gooi en Vechtstreek
10	Flevoland
11	Oost Utrecht
12	Utrecht Stad
13	West Utrecht
14	Noord Holland Noord
15	Zaanstreek Waterland
16	Kennemerland
17	Amsterdam Noord
18	Amsterdam Oost
19	Amsterdam Zuid
20	Amsterdam West
21	Den Haag Centrum
22	Den Haag West
23	Den Haag Zuid
24	Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg
25	Westland – Delft
26	Leiden – Bollenstreek
27	Alphen aan den Rijn - Gouda
28	Rijnmond Noord
29	Rotterdam Stad
30	Rijnmond Oost
31	Rotterdam Zuid
32	Rijnmond Zuid-West
33	Zuid-Holland-Zuid
34	Zeeland
35	De Markiezaten
36	De Baronie
37	Hart van Brabant
38	's Hertogenbosch
39	Eindhoven
40	Helmond
41	Noord en Midden Limburg
42	Parkstad-Limburg
43	Zuid-West-Limburg
44	Nederland Totaal

7.

Uitgelicht:

70 000+ gemeenten

In de hoofdstukken 2 t/m 6 zijn de uitkomsten gepresenteerd op landelijk en politieregionaal niveau. Het is ook mogelijk cijfers weer te geven op gemeentelijk niveau. In dit hoofdstuk staan de 50 grootste gemeenten met meer dan 70 000 inwoners centraal. Een deel van de eerder gepresenteerde uitkomsten wordt voor het jaar 2013 uitgesplitst naar deze 70 000+ gemeenten, of groepen daarbinnen zoals de G4, de G32 en overige 70 000+ gemeenten. Daarbij is een selectie gemaakt van thema's die vanuit gemeentelijke optiek relevant zijn. Het gaat in de paragrafen 7.1 tot en met 7.4 achtereenvolgens om leefbaarheid en overlast in buurt, veiligheidsbeleving, slachtofferschap en politie en burgers. Achterliggend cijfermateriaal over de gemeentelijke uitkomsten is te vinden in de kerncijfertabellen in bijlage II.

7.1 Leefbaarheid en overlast in buurt

In de 70 000+ gemeenten is duidelijk meer sprake van buurtoverlast dan landelijk gemiddeld. In deze gemeenten ervaart in 2013 meer dan de helft van de inwoners (51 procent) veel buurtoverlast. Landelijk is dit 46 procent (zie figuur 2.2.4). Het gaat dan om één of meer vormen van fysieke verloedering, sociale overlast of verkeersoverlast. Binnen de groep van 70 000+ gemeenten wordt de meeste buurtoverlast ervaren in de G4 (54 procent), gevolgd door de G32 (50 procent) en de overige 70 000 gemeenten (46 procent).

7.1.1 Overlast in buurt – naar groepen 70 000+ gemeenten, 2013

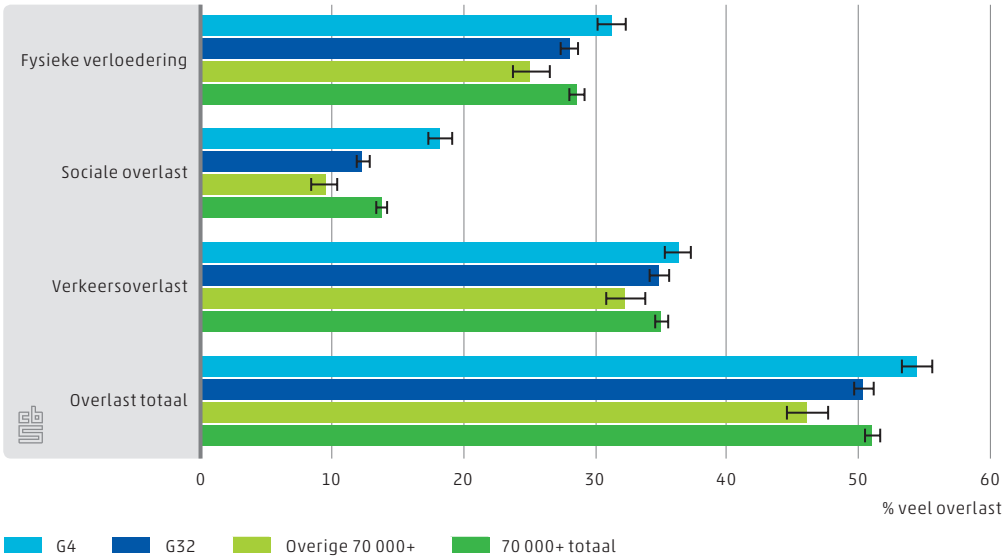

In Heerlen, Sittard-Geleen, Schiedam, Maastricht, Tilburg, 's-Gravenhage, Rotterdam, Zaanstad, Almere en Amsterdam ligt de ervaren buurtoverlast hoger dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten. Lager dan dit gemiddelde is de overlast in Súdwest Fryslân, Amstelveen, Leidschenveen-Voorburg, Groningen, Zwolle, Oss, Apeldoorn, Alphen aan den Rijn, Nijmegen, Lelystad en Hengelo.

De tevredenheid over de gemeente als het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid wijkt in de 70 000+ gemeenten nauwelijks af van het landelijk gemiddelde. In de 70 000+ gemeenten is in 2013 36 procent hierover (zeer) tevreden tegenover 37 procent landelijk (zie figuur 2.3.1). Ook tussen de G4, G32 en overige 70 000+ gemeenten bestaan op dit punt geen wezenlijke verschillen.

51%

inwoners 70 000+ gemeenten ervaart veel overlast in buurt

7.1.2 Overlast totaal in buurt - naar 70 000+ gemeenten, 2013

t.o.v. gemiddelde 70 000+

- Lager
- Gelijk
- Hoger

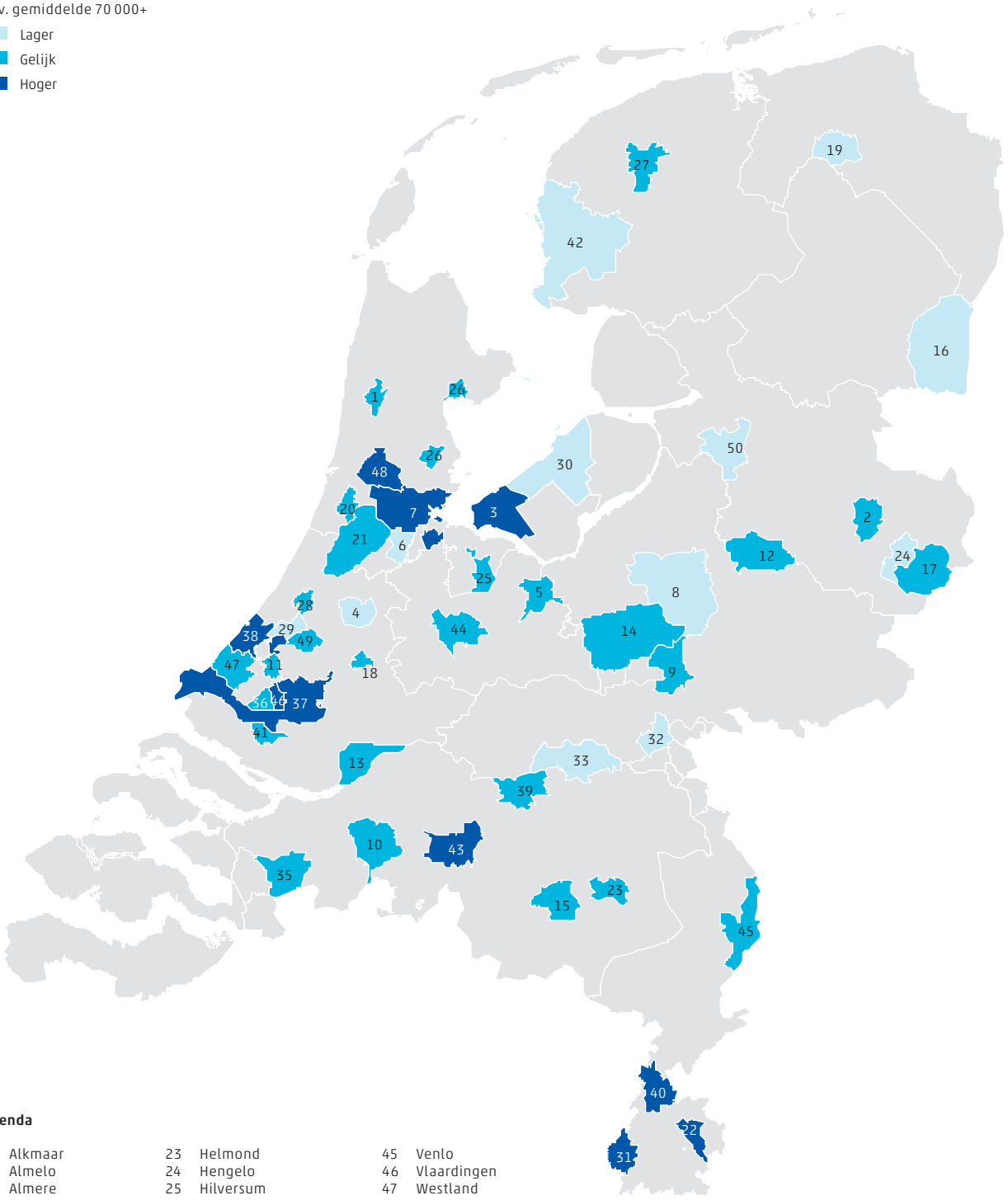

Legenda

1	Alkmaar	23	Helmond	45	Venlo
2	Almelo	24	Hengelo	46	Vlaardingen
3	Almere	25	Hilversum	47	Westland
4	Alphen aan den Rijn	26	Hoorn	48	Zaanstad
5	Amersfoort	27	Leeuwarden	49	Zoetermeer
6	Amstelveen	28	Leiden	50	Zwolle
7	Amsterdam	29	Leidschendam-Voorburg		
8	Apeldoorn	30	Lelystad		
9	Arnhem	31	Maastricht		
10	Breda	32	Nijmegen		
11	Delft	33	Oss		
12	Deventer	34	Purmerend		
13	Dordrecht	35	Roosendaal		
14	Ede	36	Rotterdam		
15	Eindhoven	37	Schiedam		
16	Emmen	38	's Gravenhage		
17	Enschede	39	's Hertogenbosch		
18	Gouda	40	Sittard-Geleen		
19	Groningen	41	Spijkenisse		
20	Haarlem	42	Súdwest Fryslân		
21	Haarlemmermeer	43	Tilburg		
22	Heerlen	44	Utrecht		

7.1.3 Oordeel totale functioneren gemeente op gebied leefbaarheid en veiligheid – naar groepen 70 000+ gemeenten, 2013

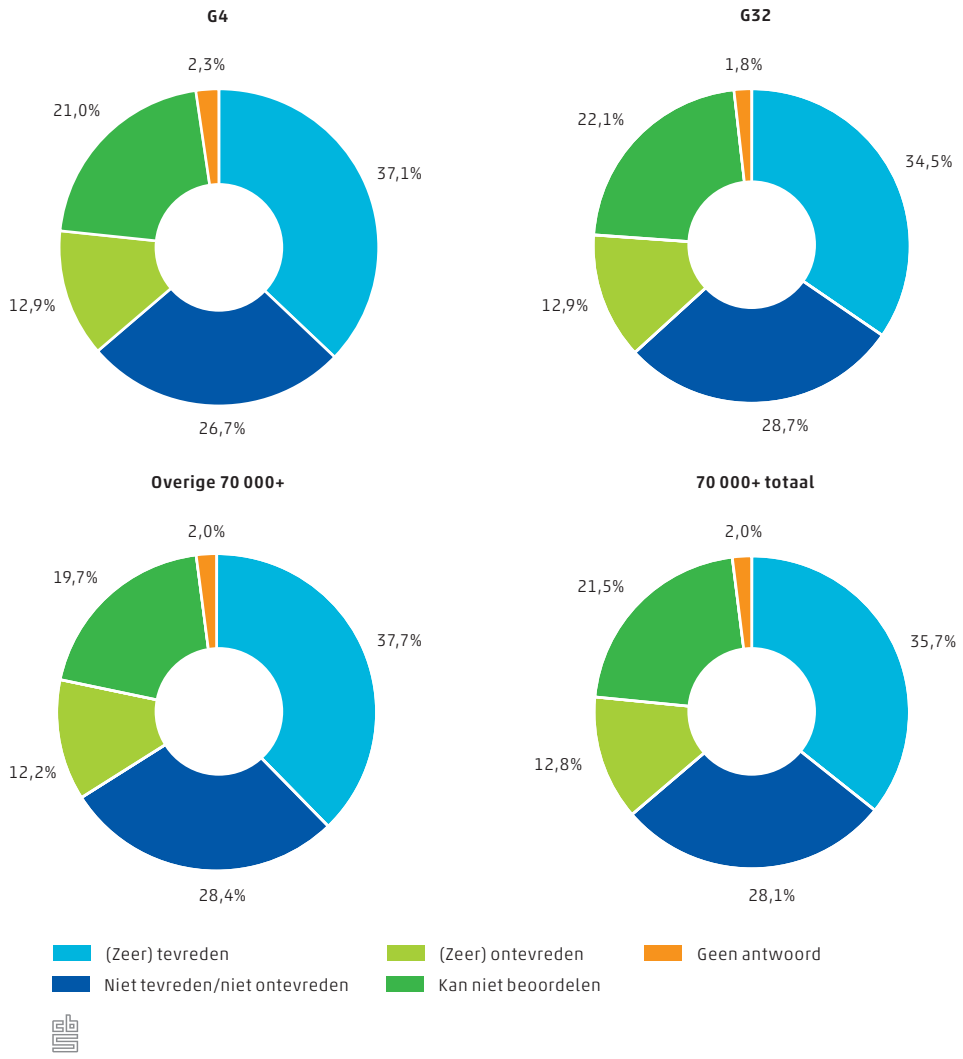

7.2 Veiligheidsbeleving

Bijna een kwart (24 procent) van de inwoners van de 70 000+ gemeenten voelt zich in 2013 wel eens onveilig in de buurt. Landelijk ervaart een kleiner deel (19 procent) buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens (zie figuur 3.1.1). Binnen de 70 000+ gemeenten bestaan er ook verschillen. In de G4 voelt 29 procent zich wel eens onveilig in de buurt, in de G32 is dat 23 procent en in de overige 70 000+ gemeenten gaat het om 18 procent.

De veiligheidsbeleving in algemene zin laat een vergelijkbaar beeld zien. In de 70 000+ gemeenten voelt 42 procent zich in 2013 wel eens onveilig. Voor Nederland totaal is dit 37 procent (zie figuur 3.3.1). Daarbij worden, net als bij de buurtgerelateerde onveiigheid, de meeste algemene onveiligheidsgevoelens ervaren in de G4 (45 procent), gevolgd door de G32 (41 procent) en de overige 70 000+ gemeenten (36 procent).

7.2.1 Onveiligheidsgevoelens – naar groepen 70 000+ gemeenten, 2013

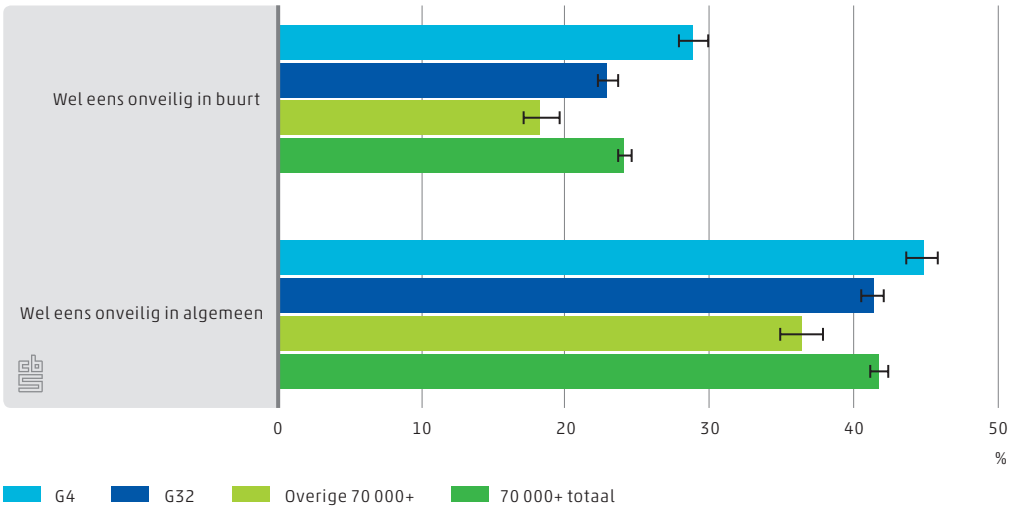

In Gouda, Rotterdam, 's-Gravenhage, Almere, Schiedam, Vlaardingen en Amsterdam liggen de buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens hoger dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten. In Súdwest Fryslân, Oss, Amstelveen, Westland, Alphen aan den Rijn, Purmerend, Haarlem, Amersfoort, Emmen, Hengelo, Dordrecht, Den Bosch, Haarlemmermeer, Leidschendam-Voorburg, Helmond en Zaanstad liggen deze juist lager.

Tussen sociale overlast en ervaren onveiligheidsgevoelens in de buurt bestaat een gematigd verband (R^2 = 0,57).[1)] Dat wil zeggen dat 70 000+ gemeenten waar men veel buurtoverlast heeft in de sociale sfeer, zoals rondhangende jongeren en dronken mensen op straat, ook vaak gemeenten zijn waar men de meeste buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens ervaart, en omgekeerd. In de gemeente Súdwest Fryslân zijn zowel de sociale overlast als de buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens duidelijk lager dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten. De buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens, maar vooral de sociale buurtoverlast, liggen in Maastricht juist hoger dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

[1)] R^2 drukt de sterkte van het lineaire verband uit op niveau 70 000+ gemeenten. De waarde daarvan kan variëren tussen 0 (geen verband) en 1 (volledig positief of negatief verband).

7.2.2 Onveiligheidsgevoelens in buurt - naar 70 000+ gemeenten, 2013

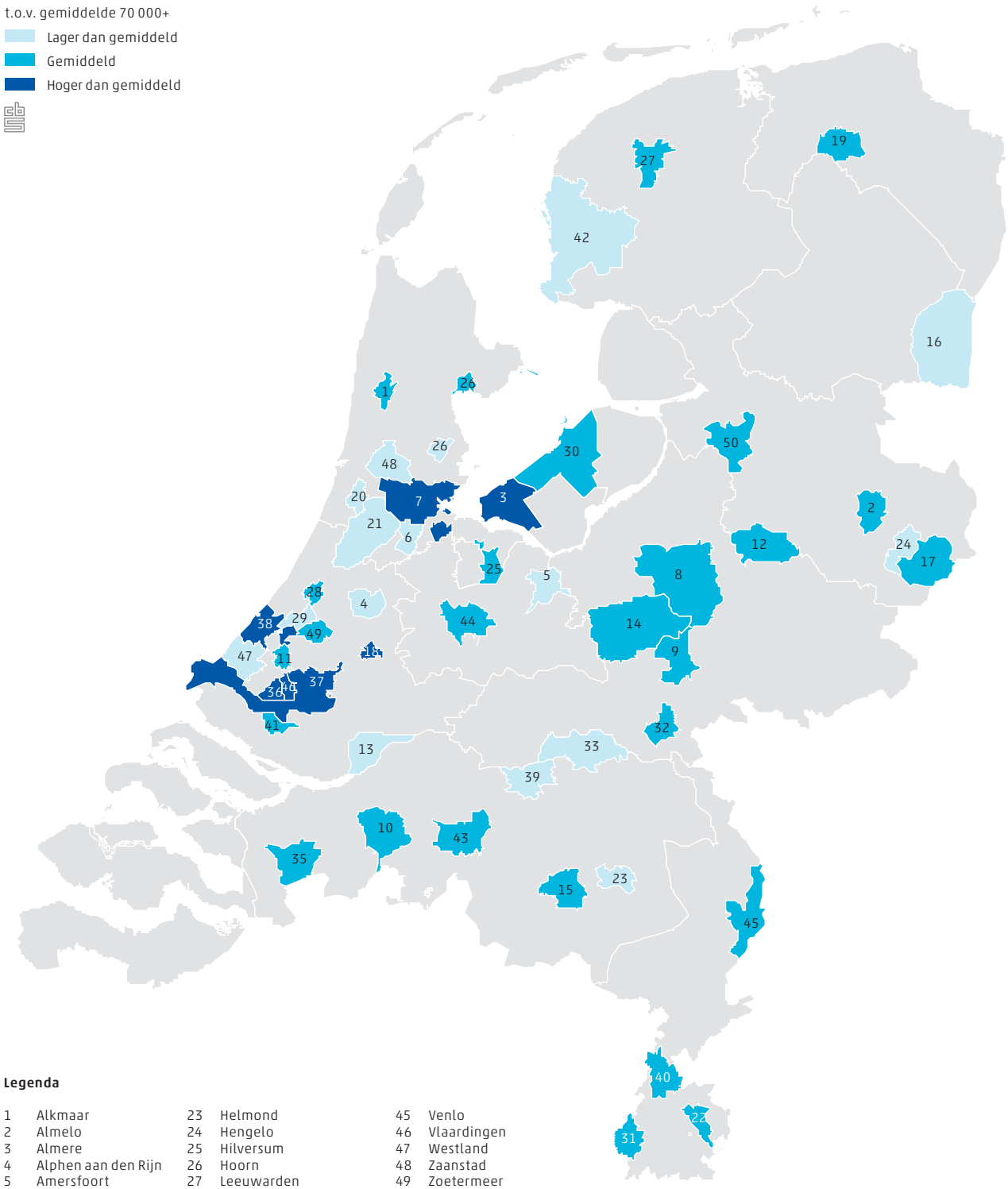

Legenda

1	Alkmaar	23	Helmond	45	Venlo
2	Almelo	24	Hengelo	46	Vlaardingen
3	Almere	25	Hilversum	47	Westland
4	Alphen aan den Rijn	26	Hoorn	48	Zaanstad
5	Amersfoort	27	Leeuwarden	49	Zoetermeer
6	Amstelveen	28	Leiden	50	Zwolle
7	Amsterdam	29	Leidschendam-Voorburg		
8	Apeldoorn	30	Lelystad		
9	Arnhem	31	Maastricht		
10	Breda	32	Nijmegen		
11	Delft	33	Oss		
12	Deventer	34	Purmerend		
13	Dordrecht	35	Roosendaal		
14	Ede	36	Rotterdam		
15	Eindhoven	37	Schiedam		
16	Emmen	38	's Gravenhage		
17	Enschede	39	's Hertogenbosch		
18	Gouda	40	Sittard-Geleen		
19	Groningen	41	Spijkenisse		
20	Haarlem	42	Súdwest Fryslân		
21	Haarlemmermeer	43	Tilburg		
22	Heerlen	44	Utrecht		

7.2.3 Sociale overlast en onveiligheidsgevoelens in buurt, 70 000+ gemeenten, 2013

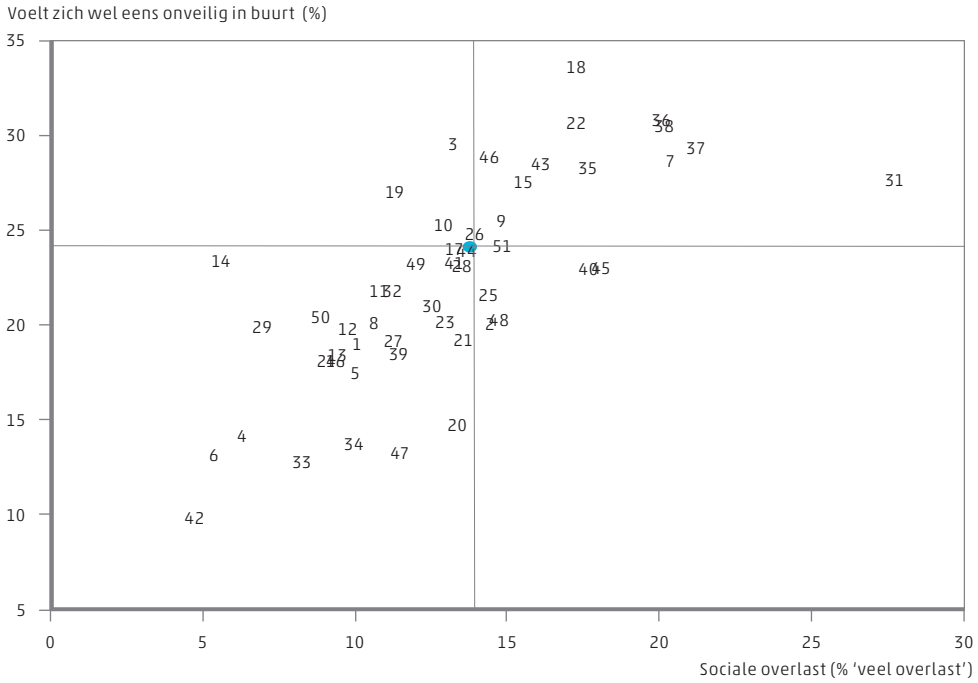

Legenda

1	Alkmaar	23	Helmond	45	Venlo
2	Almelo	24	Hengelo	46	Vlaardingen
3	Almere	25	Hilversum	47	Westland
4	Alphen aan den Rijn	26	Hoorn	48	Zaanstad
5	Amersfoort	27	Leeuwarden	49	Zoetermeer
6	Amstelveen	28	Leiden	50	Zwolle
7	Amsterdam	29	Leidschendam-Voorburg	51	70 000+ totaal
8	Apeldoorn	30	Lelystad		
9	Arnhem	31	Maastricht		
10	Breda	32	Nijmegen		
11	Delft	33	Oss		
12	Deventer	34	Purmerend		
13	Dordrecht	35	Roosendaal		
14	Ede	36	Rotterdam		
15	Eindhoven	37	Schiedam		
16	Emmen	38	's Gravenhage		
17	Enschede	39	's Hertogenbosch		
18	Gouda	40	Sittard-Geleen		
19	Groningen	41	Spijkenisse		
20	Haarlem	42	Súdwest Fryslân		
21	Haarlemmermeer	43	Tilburg		
22	Heerlen	44	Utrecht		

7.3 Slachtofferschap criminaliteit

Het aandeel dat in 2013 slachtoffer is geweest van één of meerdere delicten is met 24 tegen 20 procent (zie figuur 4.4.1) groter in de 70 000+ gemeenten dan landelijk gemiddeld. Zowel geweldsdelicten, vermogensdelicten als vandalisme komen vaker voor in de 70 000+ gemeenten. Daarbij is het slachtofferschap duidelijk hoger in de G4 dan in de G32 en in de overige 70 000+ gemeenten. In totaal is in de G4 28 procent van de inwoners eenmaal of vaker slachtoffer geweest van een delict, in de G32 is dit 23 procent en in de overige 70 000+ gemeenten 20 procent.

7.3.1 Slachtofferschap naar groepen 70 000+ gemeenten, 2013

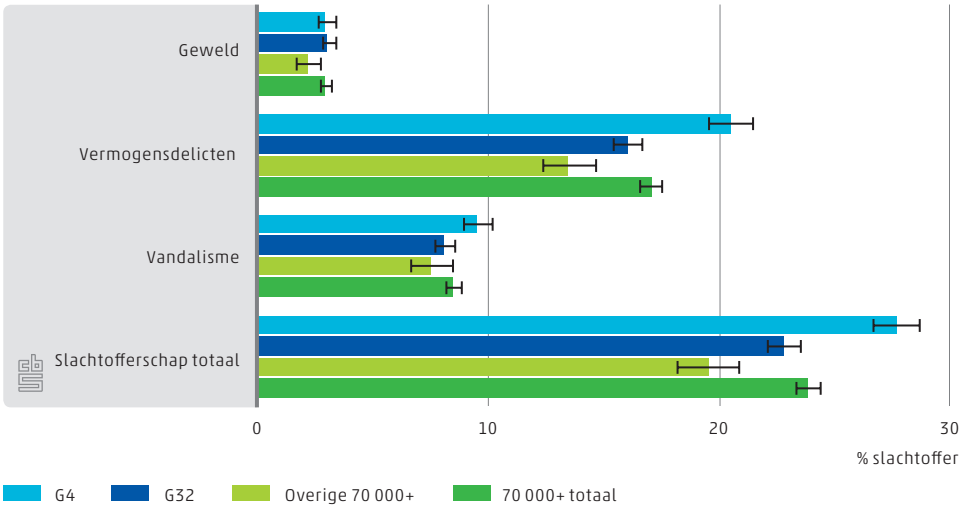

In Amsterdam ligt het totale slachtofferschap met 32 procent duidelijk hoger dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten (24 procent). Dit geldt met 29 procent ook voor Nijmegen en Utrecht. Lager dan dit gemiddelde is het aandeel slachtoffers in Súdwest Fryslân, Emmen, Alphen aan den Rijn, Dordrecht, Ede, Leidschendam-Voorburg, 's-Hertogenbosch, Spijkenisse, Vlaardingen, Hengelo, Zaanstad en Helmond.

1 op de 4

inwoners 70 000+ gemeenten is slachtoffer van criminaliteit

7.3.2 Slachtofferschap totaal - naar 70 000+ gemeenten, 2013

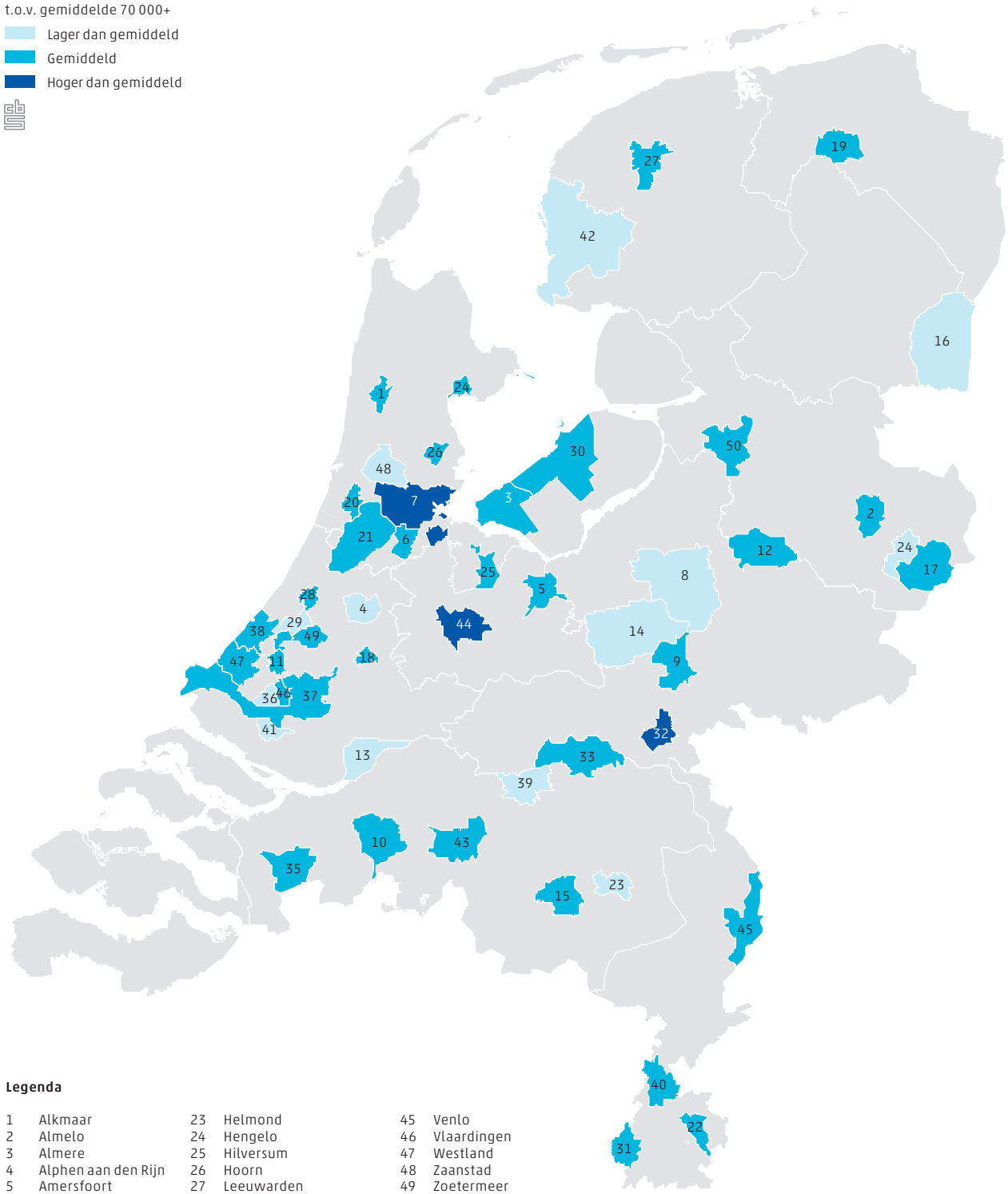

Legenda

1	Alkmaar	23	Helmond	45	Venlo
2	Almelo	24	Hengelo	46	Vlaardingen
3	Almere	25	Hilversum	47	Westland
4	Alphen aan den Rijn	26	Hoorn	48	Zaanstad
5	Amersfoort	27	Leeuwarden	49	Zoetermeer
6	Amstelveen	28	Leiden	50	Zwolle
7	Amsterdam	29	Leidschendam-Voorburg		
8	Apeldoorn	30	Lelystad		
9	Arnhem	31	Maastricht		
10	Breda	32	Nijmegen		
11	Delft	33	Oss		
12	Deventer	34	Purmerend		
13	Dordrecht	35	Roosendaal		
14	Ede	36	Rotterdam		
15	Eindhoven	37	Schiedam		
16	Emmen	38	's Gravenhage		
17	Enschede	39	's Hertogenbosch		
18	Gouda	40	Sittard-Geleen		
19	Groningen	41	Spijkenisse		
20	Haarlem	42	Súdwest Fryslân		
21	Haarlemmermeer	43	Tilburg		
22	Heerlen	44	Utrecht		

Er bestaat een zwak verband tussen de sociale overlast in de buurt en slachtofferschap totaal (R^2 = 0,31). In 70 000+ gemeenten waar men relatief veel sociale overlast in de buurt ervaart, is het aandeel slachtoffers van één of meerdere delicten niet altijd hoog, en omgekeerd. Zoals eerder beschreven, zijn zowel de sociale buurtoverlast als het totale slachtofferschap relatief laag in de gemeente Súdwest Fryslân. In Maastricht is de sociale overlast in de buurt duidelijk hoger dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten, maar wijkt het aandeel slachtoffers niet af. Amsterdam is een gemeente die hoog scoort op zowel sociale buurtoverlast als totaal slachtofferschap.

7.3.3 Sociale overlast in buurt en slachtofferschap totaal, 70 000+ gemeenten, 2013

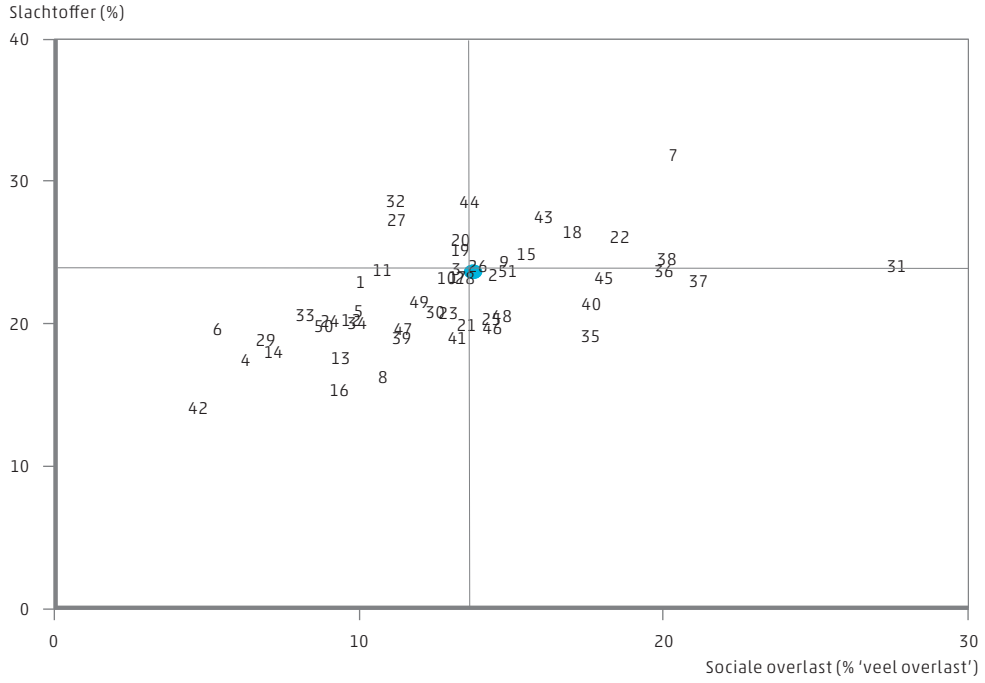

Legenda

1	Fryslân	23	Den Haag Zuid
2	Groningen	24	Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg
3	Drenthe	25	Westland – Delft
4	IJsselland	26	Leiden – Bollenstreek
5	Twente	27	Alphen aan den Rijn – Gouda
6	Noord en Oost Gelderland	28	Rijnmond Noord
7	Gelderland Midden	29	Rotterdam Stad
8	Gelderland Zuid	30	Rijnmond Oost
9	Gooi en Vechtstreek	31	Rotterdam Zuid
10	Flevoland	32	Rijnmond Zuid-West
11	Oost Utrecht	33	Zuid-Holland-Zuid
12	Utrecht Stad	34	Zeeland
13	West Utrecht	35	De Markiezaten
14	Noord Holland Noord	36	De Baronie
15	Zaanstreek Waterland	37	Hart van Brabant
16	Kennemerland	38	's Hertogenbosch
17	Amsterdam Noord	39	Eindhoven
18	Amsterdam Oost	40	Helmond
19	Amsterdam Zuid	41	Noord en Midden Limburg
20	Amsterdam West	42	Parkstad-Limburg
21	Den Haag Centrum	43	Zuid-West-Limburg
22	Den Haag West	44	Nederland Totaal

7.4 Burgers en politie

Aan burgers die in voorgaande 12 maanden contact met de politie hebben gehad in de eigen gemeente, is gevraagd hoe tevreden of ontevreden ze waren over het optreden van de politie bij de laatste gelegenheid. Het aandeel dat hier in 2013 (zeer) tevreden over was, bedraagt in de 70 000+ gemeenten 56 procent. Dit is vergelijkbaar met het landelijke beeld (zie figuur 5.1.5). De G4, G32 en overige 70 000+ gemeenten verschillen hierin niet van elkaar.
Aan alle burgers is gevraagd naar de tevredenheid over het totale functioneren van de politie in de buurt. In tegenstelling tot de tevredenheid over het contact met de politie, zijn inwoners van de 70 000+ gemeenten hierover meer tevreden dan landelijk gemiddeld. In de 70 000+ gemeenten geeft 27 procent (zeer) tevreden te zijn over het functioneren van de politie in de buurt tegen 25 procent landelijk (zie figuur 5.2.1). Vooral in de G4 is men hier met 31 procent positief over. In de G32 is dit 25 procent en in de overige 70 000+ gemeenten 27 procent.

7.4.1 Tevredenheid over politie - naar groepen 70 000+ gemeenten, 2013

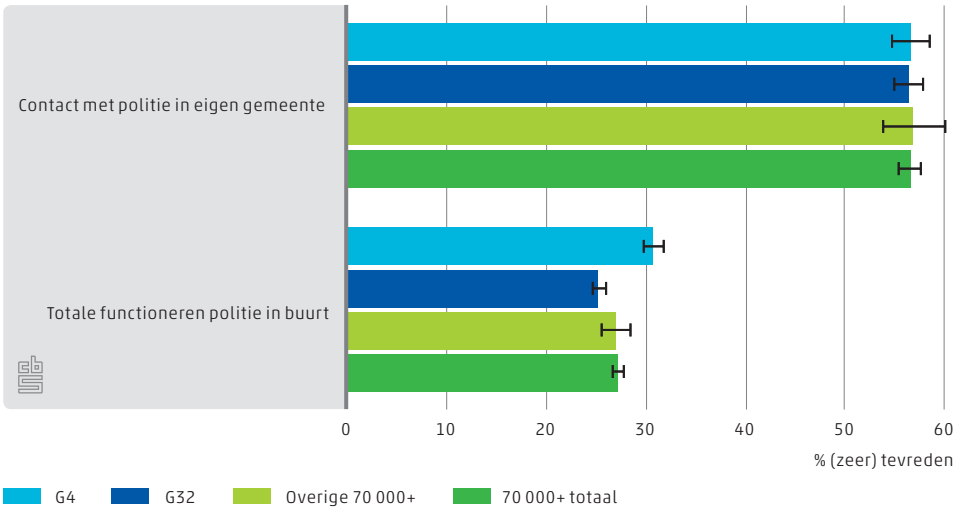

In Leidschendam-Voorburg, 's-Gravenhage, Groningen en Amsterdam ligt het aandeel dat (zeer) tevreden is over het totale functioneren van de politie in de buurt hoger dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten. Lager dan dit gemiddelde scoren Sittard-Geleen, Roosendaal, Zwolle, Hoorn, Apeldoorn, Eindhoven, Emmen, Hengelo, Almere en Zaanstad.

7.4.2 Totale functioneren politie in buurt - naar 70 000+ gemeenten, 2013

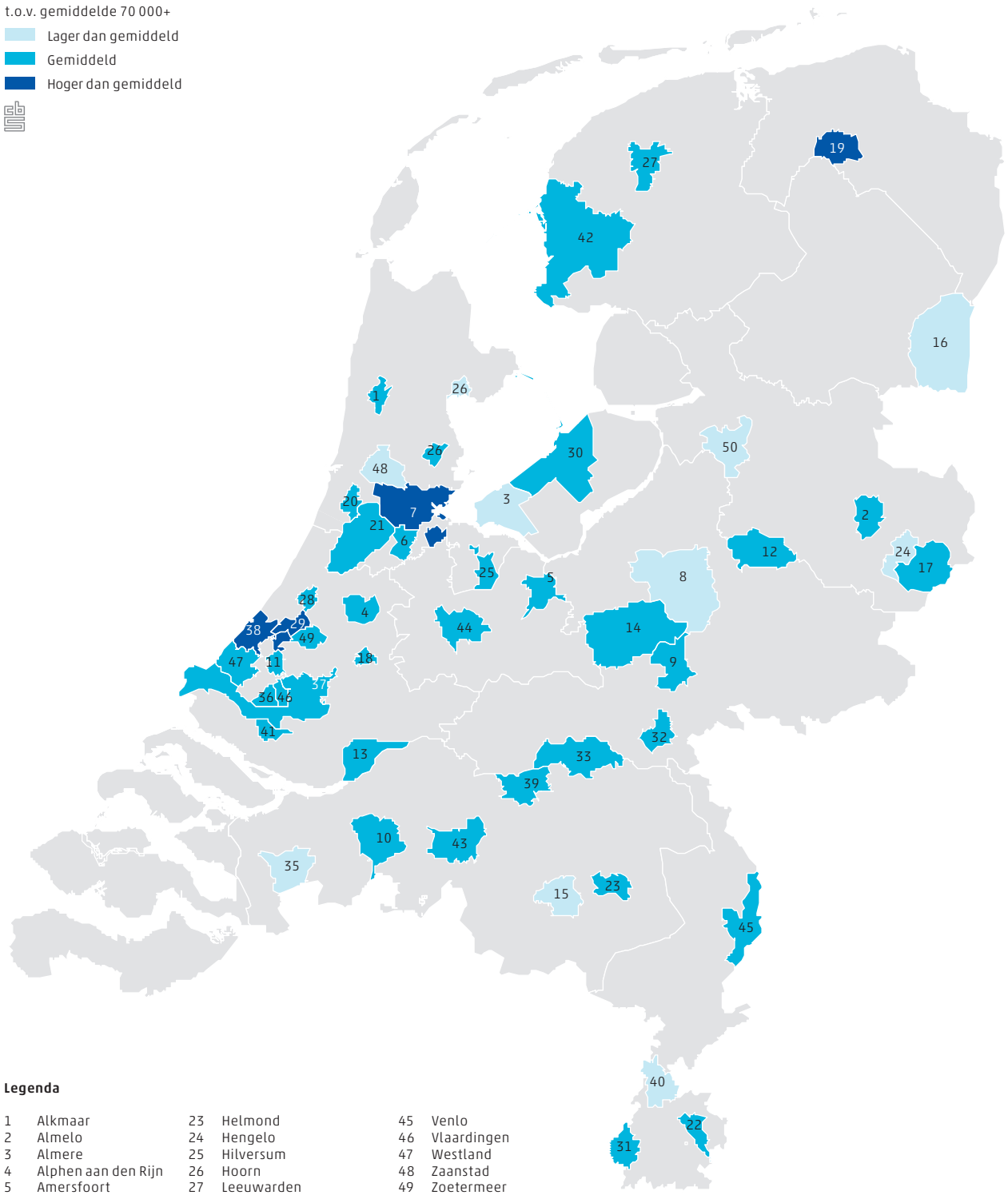

Legenda

1	Alkmaar	23	Helmond	45	Venlo
2	Almelo	24	Hengelo	46	Vlaardingen
3	Almere	25	Hilversum	47	Westland
4	Alphen aan den Rijn	26	Hoorn	48	Zaanstad
5	Amersfoort	27	Leeuwarden	49	Zoetermeer
6	Amstelveen	28	Leiden	50	Zwolle
7	Amsterdam	29	Leidschendam-Voorburg		
8	Apeldoorn	30	Lelystad		
9	Arnhem	31	Maastricht		
10	Breda	32	Nijmegen		
11	Delft	33	Oss		
12	Deventer	34	Purmerend		
13	Dordrecht	35	Roosendaal		
14	Ede	36	Rotterdam		
15	Eindhoven	37	Schiedam		
16	Emmen	38	's Gravenhage		
17	Enschede	39	's Hertogenbosch		
18	Gouda	40	Sittard-Geleen		
19	Groningen	41	Spijkenisse		
20	Haarlem	42	Súdwest Fryslân		
21	Haarlemmermeer	43	Tilburg		
22	Heerlen	44	Utrecht		

8.

Capita Selecta

Dit afsluitende hoofdstuk bevat een selectie van analyses met betrekking tot twee kernthema's van de Veiligheidsmonitor: veiligheidsbeleving en slachtofferschap. In paragraaf 8.1 worden veiligheidsbeleving en slachtofferschap uitgesplitst naar de persoonskenmerken leeftijd en geslacht en naar seksuele geaardheid. Daarna wordt ingegaan op affectieve, cognitieve en gedragsmatige dimensies van veiligheidsbeleving (8.2). In paragraaf 8.3 staat de samenhang tussen veiligheidsbeleving en omgevingsfactoren centraal. In paragraaf 8.4 komt aan de orde in welke mate de veiligheidsbeleving verschilt naar slachtofferervaringen die men heeft opgedaan. Afgesloten wordt met een uitsplitsing van slachtofferschap van diverse delictsoorten naar enkelvoudig en herhaald slachtofferschap (8.5). Meer achtergrondcijfers zijn te vinden in bijlage III.

8.1 Veiligheidsbeleving en slachtofferschap – naar persoonskenmerken

Onveiligheidsgevoelens zijn onder jongeren hoger dan onder ouderen en onder vrouwen hoger dan onder mannen.
Zo voelen in 2013 bijna zes op de tien (58 procent) vrouwen in de leeftijd van 15–24 jaar zich wel eens onveilig. Dit is beduidend hoger dan het landelijke gemiddelde van 37 procent en het dubbele van het aandeel vrouwen van 65 jaar en ouder. Het aandeel jonge vrouwen dat zich onveilig voelt bedraagt ook bijna het dubbele van het aandeel jonge mannen. De onveiligheidsgevoelens van mannen nemen met de leeftijd veel minder sterk af dan van vrouwen.
Ook het slachtofferschap van criminaliteit is hoger onder jongeren dan onder ouderen. Mannen en vrouwen van 15 tot 25 jaar zijn ruim twee keer zo vaak slachtoffer van criminaliteit als oudere mannen en vrouwen. Anders dan bij onveiligheidsgevoelens bestaat bij slachtofferschap geen wezenlijk verschil tussen jonge mannen en jonge vrouwen.

8.1.1 Percentage mannen en vrouwen dat zich wel eens onveilig voelt en slachtofferschap - naar leeftijd en geslacht, 2013

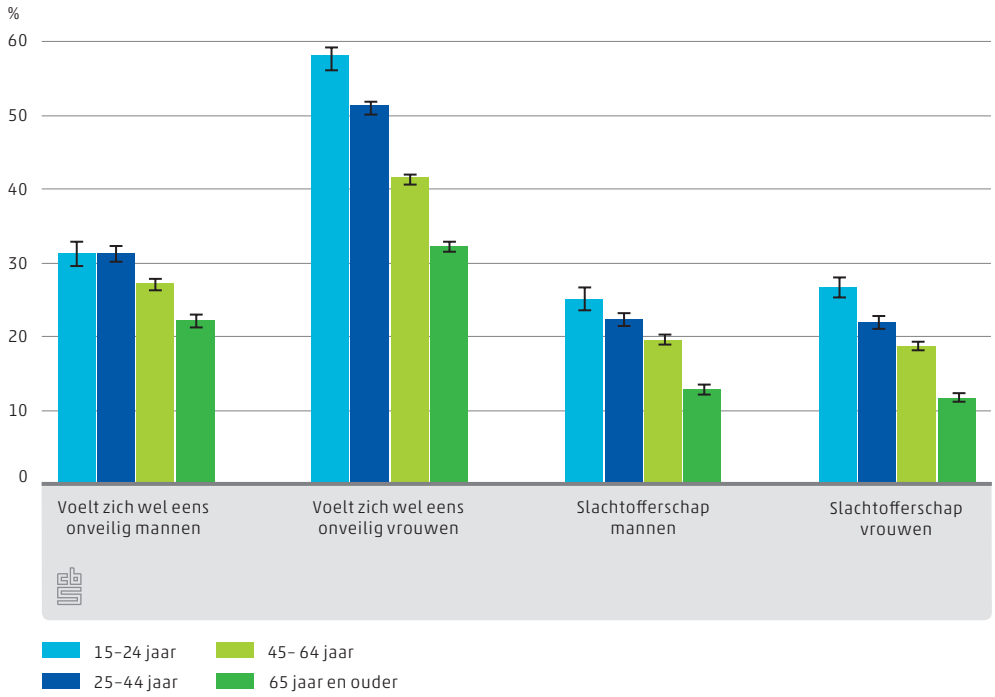

Homoseksuelen voelen zich onveiliger, worden meer respectloos behandeld, en zijn vaker slachtoffer van criminaliteit dan biseksuelen en vooral heteroseksuelen.
In 2013 voelt 22 procent van de homoseksuele mannen zich wel eens onveilig in de eigen buurt, wordt 32 procent vaak respectloos behandeld door onbekenden op straat, en is 27 procent in 2013 slachtoffer geweest van criminaliteit; Onder de hetero mannen bedragen deze aandelen achtereenvolgens 14, 23 en 20 procent; alle significant lager.
Bij vrouwen is een soortgelijk patroon herkenbaar als het gaat om respectloze behandeling en slachtofferschap. Lesbiennes worden vaker respectloos behandeld dan hetero vrouwen (29 procent tegen 23 procent) en zijn vaker slachtoffer (27 procent tegen 20 procent). De onveiligheidsgevoelens in de buurt verschillen niet wezenlijk tussen beide groepen.
Tussen homo's en lesbiennes bestaan op de onderzochte items van veiligheidsbeleving en slachtofferschap geen wezenlijke verschillen. Biseksuele mannen en – vrouwen wijken niet significant af van hetero mannen – en vrouwen.

8.1.2 Veiligheidsbeleving en slachtofferschap - naar seksuele geaardheid, 2013

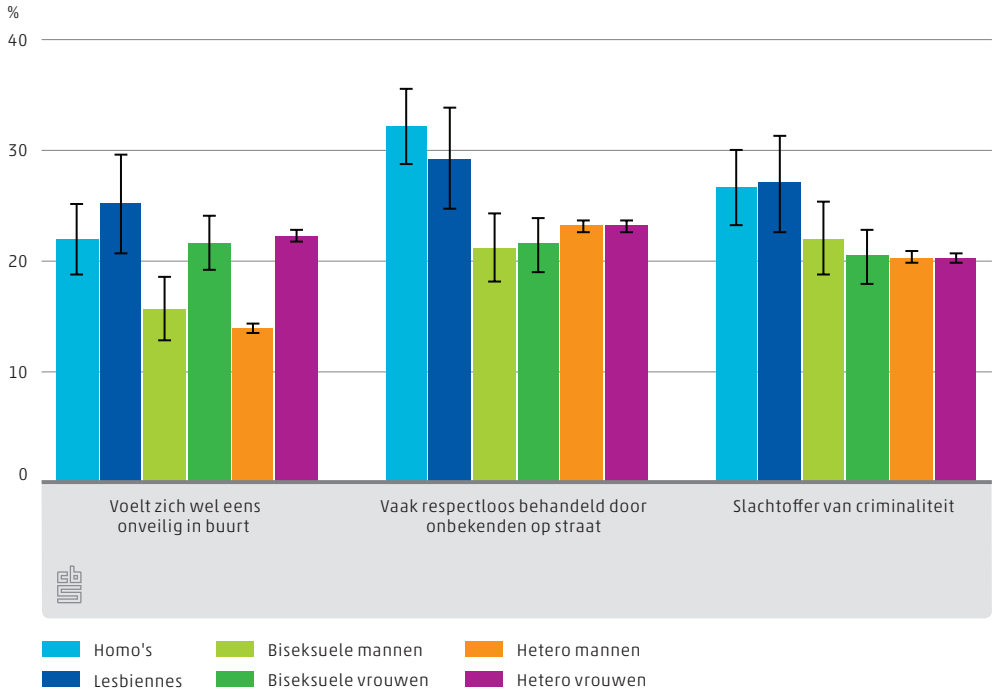

8.2 Veiligheidsbeleving - naar affectieve, cognitieve en gedragsdimensies

De beleving van veiligheid door burgers kent verschillende dimensies. Een bekende driedeling is die in een affectieve/gevoelsdimensie, een cognitieve/ verstandelijke dimensie en een gedragsdimensie.
In de Veiligheidsmonitor zijn deze dimensies geoperationaliseerd in een aantal vraagstellingen rondom veiligheidsbeleving. Aan de hand van een drietal van deze vraagstellingen die elk voor één van de genoemde dimensies staan, wordt in deze paragraaf weergegeven in welke mate de veiligheidsbeleving verschilt naar de persoonskenmerken geslacht, leeftijd en opleiding. Daarbij ligt het accent op de veiligheidsbeleving in de eigen woonbuurt.

De vraagstelling 'Voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt?' is gebruikt om de affectieve dimensie van veiligheidsbeleving te operationaliseren. In 2013 voelen bijna twee op de tien Nederlanders (19 procent) zich wel eens onveilig in de buurt. Vrouwen voelen zich duidelijk meer onveilig dan mannen. Jongeren van 15 tot 25 jaar voelen zich veel onveiliger dan de andere leeftijdsgroepen, en vooral ouderen. De onveiligheidsgevoelens in de buurt verschillen daarentegen niet naar opleidingsniveau.

'Heeft u het idee dat er veel, weinig of geen criminaliteit plaatsvindt in uw buurt?' is een vraag die in de VM is gesteld op de cognitieve dimensie van veiligheidsbeleving uit te werken. Ruim een op de tien (11 procent) heeft het idee dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de eigen buurt. In tegenstelling tot bij de gevoelens van onveiligheid bestaat er bij deze inschatting van de omvang van de criminaliteit in de eigen woonomgeving geen wezenlijk verschil tussen mannen en vrouwen. Niet alleen 15- tot 25-jarigen maar ook 25- tot 45-jarigen taxeren de hoeveelheid criminaliteit beduidend hoger dan 45- tot 65-jarigen en vooral 65-plussers. Hoger opgeleiden hebben meer het idee dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de eigen buurt dan middelbaar en lager opgeleiden.

Om de gedragsmatige dimensie van veiligheidsbeleving te operationaliseren is in de VM onder meer gekozen voor de vraag: 'Komt het wel eens voor dat u in uw eigen buurt omloopt of omrijdt om onveilige plekken te vermijden?', waarbij men met 'vaak', 'soms', 'zelden of nooit' of 'geen antwoord' kon antwoorden. Ongeveer een op de veertig Nederlanders (2,6 procent) geeft in 2013 aan vaak dit soort vermijdingsgedrag uit veiligheidsoverwegingen te vertonen. Vrouwen doen dit ruim twee keer zo vaak als mannen, en 15- tot 25-jarigen veel meer dan de andere leeftijdsgroepen. De verschillen naar opleidingsniveau zijn relatief groot: lager opgeleiden rijden of lopen vaker om om onveilige plekken te mijden dan middelbaar en vooral hoger opgeleiden.

8.2.1 Veiligheidsbeleving affectief, cognitief en in gedrag - naar geslacht, leeftijd en opleiding, 2013

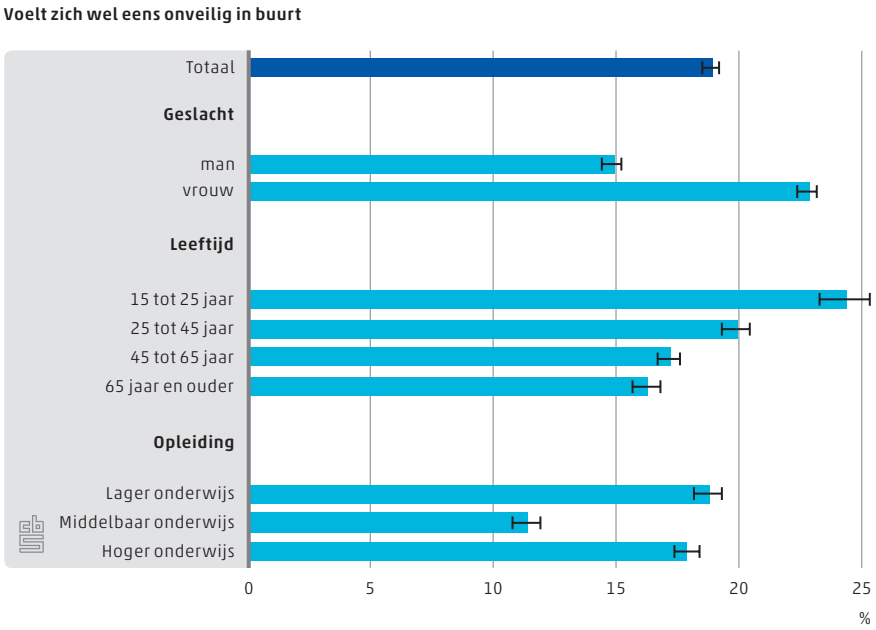

8.2.1 Veiligheidsbeleving affectief, cognitief en in gedrag - naar geslacht, leeftijd en opleiding, 2013 (slot)

Heeft idee dat er veel criminaliteit plaatsvindt in buurt

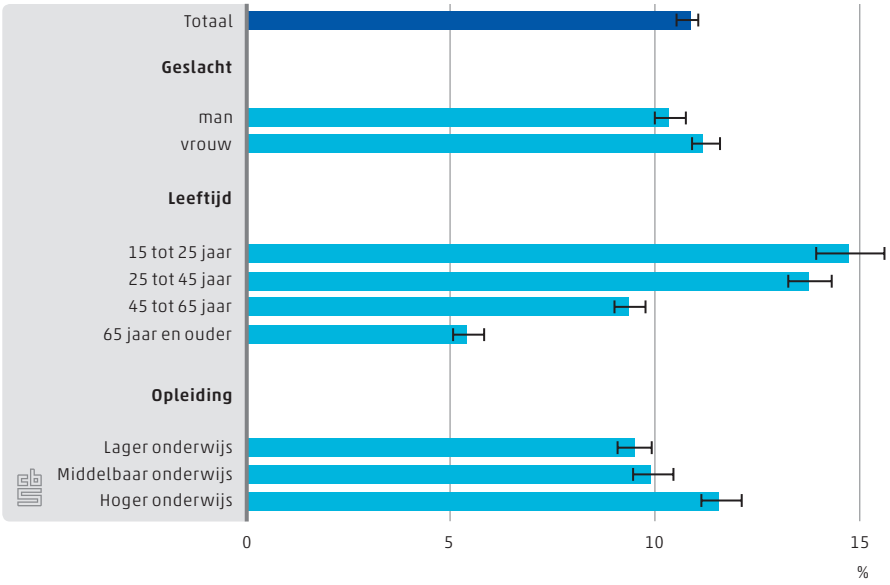

Loopt of rijdt om in eigen buurt om onveilige plekken te vermijden

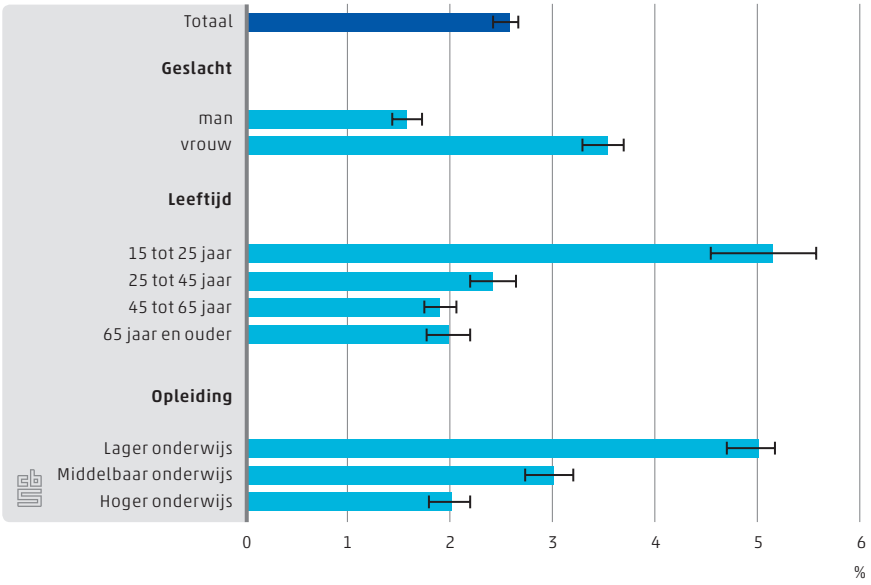

8.3 Veiligheidsbeleving - samenhang met omgevingsfactoren

De veiligheidsbeleving van de burger wordt niet alleen bepaald door intrinsieke (persoons-)kenmerken maar ook door extrinsieke (omgevings-)kenmerken. Bekend is dat vier 'soorten' omgevingen van invloed kunnen zijn: de fysieke, de sociale, de criminele en de institutionele omgeving.

In deze paragraaf staat de vraag centraal in welke mate de veiligheidbeleving samenhangt met factoren in deze vier omgevingen. Net zoals in de vorige paragraaf staat de veiligheidsbeleving in de eigen buurt centraal. Voor een aantal indicatoren uit de VM die achtereenvolgens de fysieke, sociale, criminele en institutionele omgeving representeren is op districtsniveau de samenhang met onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt berekend. Deze samenhang is weergegeven in het kwadraat van de correlatiecoëfficiënt R die de sterkte van deze samenhang in een cijfer tussen 0 en 1 uitdrukt. De waarden kunnen als volgt geïnterpreteerd worden: 0–0,04: geen verband; 0,04–0,16: zeer zwak verband; 0,16–0,36: zwak verband; 0,36–0,64: gematigd verband; 0,64–0,81: sterk verband; 0,81–1: zeer sterk verband.

Fysieke verloedering in de buurt, zoals rommel op straat, vernieling van straatmeubilair en dergelijke, en met name de overlastervaring daarvan, hangen met R^2 van 0,76 veel sterker samen met onveiligheidsgevoelens in de buurt dan het oordeel over de fysieke voorzieningen zoals het onderhoud van de openbare ruimte en de aanwezigheid van voorzieningen voor kinderen en jongeren. Dit oordeel over fysieke voorzieningen heeft slechts een zeer zwak verband (R^2 = 0,07) met buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens. Het oordeel over sociale cohesie in de buurt hangt zeer sterk samen met onveiligheidsgevoelens in de buurt (R^2 = 0,85).
Ook het vóórkomen en meer nog het ervaren van sociale overlast en specifiekere vormen daarbinnen zoals overlast van rondhangende jongeren en drugsgebruik of drugshandel op straat hangen met R-kwadraten van ongeveer 0,8 tot 0,9 zeer sterk samen met onveiligheidsgevoelens in de buurt. Hetzelfde geldt voor overlast door buurtbewoners. Het verband met factoren in de instutionele omgeving, zoals de tevredenheid over het functioneren van de gemeente inzake de aanpak van leefbaarheid en veiligheid (R^2 = 0,14) en de tevredenheid over het totale functioneren van de politie in de buurt (R^2 = 0,33) en het oordeel over de beschikbaarheid van de politie in de buurt (R^2 = 0,14) is veel zwakker.

8.3.1 Veiligheidsbeleving en samenhang met omgevingskenmerken, 2013

	Samenhang met veiligheidsbeleving in buurt (% voelt zich wel eens onveilig in buurt)
	R^2
Fysieke omgeving	
Oordeel over fysieke voorzieningen in buurt (schaalscore 0–10)	0,07
Fysieke verloedering in buurt (% komt weleens voor)	0,59
Fysieke verloedering in buurt (% ervaart veel overlast)	0,76
Sociale omgeving	
Oordeel over sociale cohesie in buurt (schaalscore 0–10)	0,85
Criminele omgeving	
Sociale overlast in buurt (% komt weleens voor)	0,82
Sociale overlast in buurt (% ervaart veel overlast)	0,91
Overlast rondhangende jongeren in buurt (% komt weleens voor)	0,80
Overlast rondhangende jongeren in buurt (% ervaart veel overlast)	0,90
Overlast door buurtbewoners (% komt weleens voor)	0,85
Overlast door buurtbewoners (% ervaart veel overlast)	0,89
Drugsgebruik of drugshandel, bijvoorbeeld op straat of in coffeeshop (% komt weleens voor)	0,79
Drugsgebruik of drugshandel, bijvoorbeeld op straat of in coffeeshop (% ervaart veel overlast)	0,88
Institutionele omgeving	
Tevredenheid over totale functioneren politie in buurt (% (zeer) tevreden))	0,33
Oordeel over beschikbaarheid politie in buurt (schaalscore 0–10)	0,14
Tevredenheid over totale functioneren gemeente op gebied van leefbaarheid en veiligheid (% (zeer) tevreden))	0,14

Tussen het ervaren van fysieke verloedering en de veiligheidsbeleving in de buurt bestaat een duidelijk positief verband. In de districten waar relatief veel mensen veel overlast van fysieke verloedering in de buurt ervaren zijn de onveiligheidsgevoelens in de buurt relatief hoog, en omgekeerd.
Vooral in de districten Amsterdam Noord, Amsterdam West, Parkstad-Limburg, Den Haag Zuid, Rotterdam Stad, Rotterdam Zuid en met name Den Haag Centrum zijn zowel de ervaren overlast van fysieke verloedering als de onveiligheidsgevoelens in de buurt in 2013 duidelijk hoger dan landelijk gemiddeld. In met name Fryslân en Noord en Oost Gelderland zijn beide lager dan gemiddeld.

8.3.2 Fysieke omgeving: Fysieke verloedering en veiligheidsbeleving - naar district, 2013

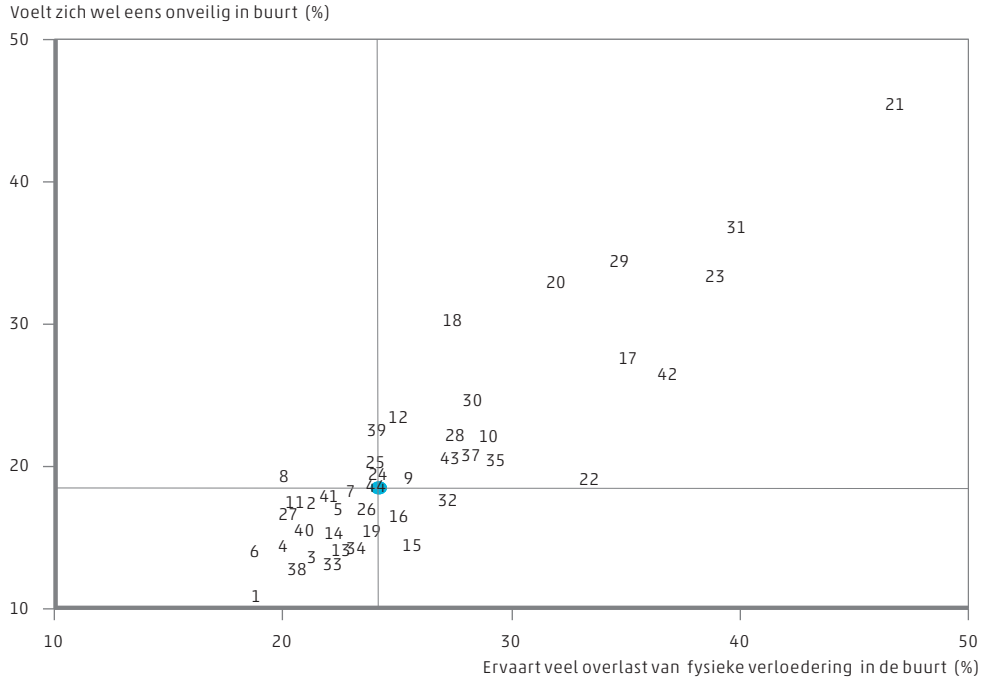

Legenda

1	Fryslân	23	Den Haag Zuid
2	Groningen	24	Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg
3	Drenthe	25	Westland – Delft
4	IJsselland	26	Leiden – Bollenstreek
5	Twente	27	Alphen aan den Rijn – Gouda
6	Noord en Oost Gelderland	28	Rijnmond Noord
7	Gelderland Midden	29	Rotterdam Stad
8	Gelderland Zuid	30	Rijnmond Oost
9	Gooi en Vechtstreek	31	Rotterdam Zuid
10	Flevoland	32	Rijnmond Zuid-West
11	Oost Utrecht	33	Zuid-Holland-Zuid
12	Utrecht Stad	34	Zeeland
13	West Utrecht	35	De Markiezaten
14	Noord Holland Noord	36	De Baronie
15	Zaanstreek Waterland	37	Hart van Brabant
16	Kennemerland	38	's Hertogenbosch
17	Amsterdam Noord	39	Eindhoven
18	Amsterdam Oost	40	Helmond
19	Amsterdam Zuid	41	Noord en Midden Limburg
20	Amsterdam West	42	Parkstad-Limburg
21	Den Haag Centrum	43	Zuid-West-Limburg
22	Den Haag West	44	Nederland Totaal

Tussen het oordeel over de sociale cohesie in de buurt en de veiligheidsbeleving in de buurt bestaat een negatief verband. Naarmate het oordeel over de sociale samenhang positiever is zijn de onveiligheidsgevoelens lager, en vice versa.
Vooral in de districten Fryslân, Drenthe, Noord en Oost Gelderland en 's Hertogenbosch is het oordeel over de sociale cohesie in de buurt in 2013 positiever dan landelijk gemiddeld en zijn de onveiligheidsgevoelens in de buurt lager dan gemiddeld. In met name Amsterdam West, Rotterdam Stad, Den Haag Zuid, Rotterdam Zuid en Den Haag Centrum is het oordeel over de sociale cohesie negatiever dan landelijk gemiddeld en zijn de buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens hoger dan gemiddeld.

8.3.3 Sociale omgeving: Sociale cohesie en veiligheidsbeleving - naar district, 2013

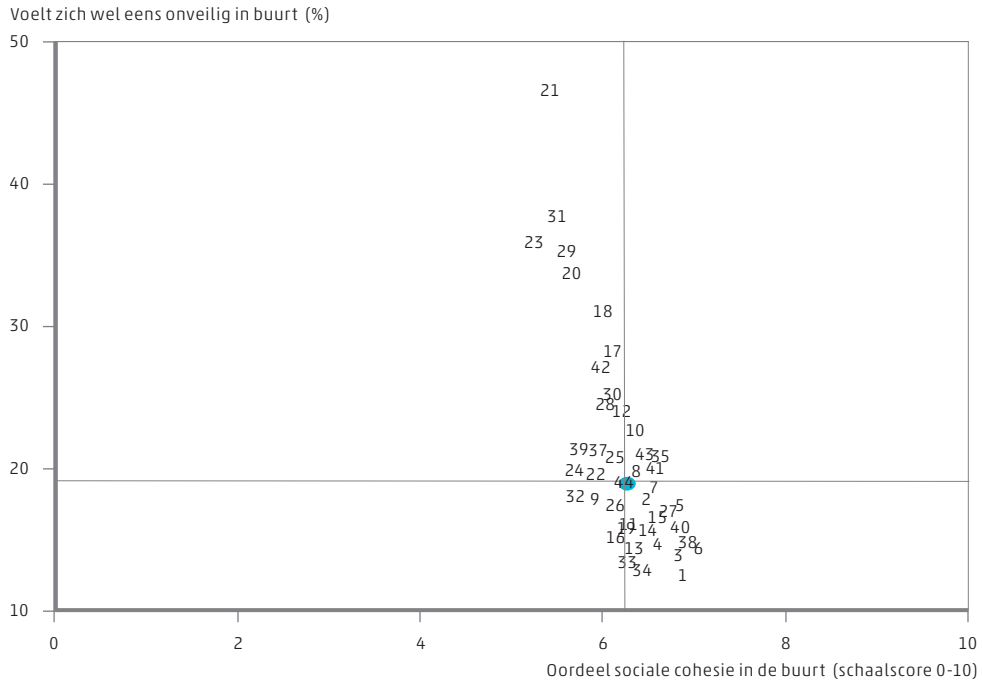

Legenda

1	Fryslân	23	Den Haag Zuid
2	Groningen	24	Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg
3	Drenthe	25	Westland – Delft
4	IJsselland	26	Leiden – Bollenstreek
5	Twente	27	Alphen aan den Rijn – Gouda
6	Noord en Oost Gelderland	28	Rijnmond Noord
7	Gelderland Midden	29	Rotterdam Stad
8	Gelderland Zuid	30	Rijnmond Oost
9	Gooi en Vechtstreek	31	Rotterdam Zuid
10	Flevoland	32	Rijnmond Zuid-West
11	Oost Utrecht	33	Zuid-Holland-Zuid
12	Utrecht Stad	34	Zeeland
13	West Utrecht	35	De Markiezaten
14	Noord Holland Noord	36	De Baronie
15	Zaanstreek Waterland	37	Hart van Brabant
16	Kennemerland	38	's Hertogenbosch
17	Amsterdam Noord	39	Eindhoven
18	Amsterdam Oost	40	Helmond
19	Amsterdam Zuid	41	Noord en Midden Limburg
20	Amsterdam West	42	Parkstad-Limburg
21	Den Haag Centrum	43	Zuid-West-Limburg
22	Den Haag West	44	Nederland Totaal

Tussen het ervaren van sociale overlast in de buurt en onveiligheidsgevoelens in de buurt bestaat een positief verband. Naarmate meer mensen sociale overlast ervaren stijgen de onveiligheidsgevoelens in de buurt, en vice versa.
Vooral in de districten Amsterdam Noord, Amsterdam Oost, Amsterdam West, Den Haag Zuid, Rotterdam Stad, Rotterdam Zuid en Den Haag Centrum is zowel het aandeel inwoners dat veel sociale overlast in de buurt ervaart als het aandeel dat zich onveilig voelt in de buurt in 2013 duidelijk hoger dan landelijk gemiddeld. In met name Fryslân, IJsselland, Noord en Oost Gelderland, Zuid-Holland-Zuid en Zeeland zijn zowel het ervaren van sociale overlast als de buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens lager dan gemiddeld.

8.3.4 Criminele omgeving: Sociale overlast in buurt en veiligheidsbeleving, 2013

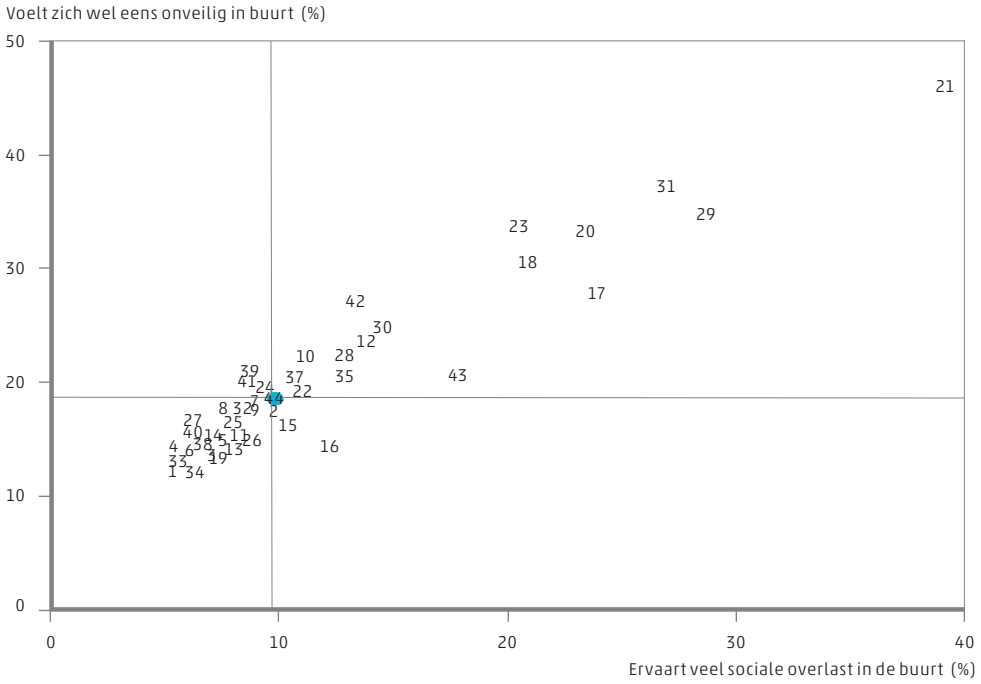

Legenda

1	Fryslân	23	Den Haag Zuid
2	Groningen	24	Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg
3	Drenthe	25	Westland – Delft
4	IJsselland	26	Leiden – Bollenstreek
5	Twente	27	Alphen aan den Rijn – Gouda
6	Noord en Oost Gelderland	28	Rijnmond Noord
7	Gelderland Midden	29	Rotterdam Stad
8	Gelderland Zuid	30	Rijnmond Oost
9	Gooi en Vechtstreek	31	Rotterdam Zuid
10	Flevoland	32	Rijnmond Zuid-West
11	Oost Utrecht	33	Zuid-Holland-Zuid
12	Utrecht Stad	34	Zeeland
13	West Utrecht	35	De Markiezaten
14	Noord Holland Noord	36	De Baronie
15	Zaanstreek Waterland	37	Hart van Brabant
16	Kennemerland	38	's Hertogenbosch
17	Amsterdam Noord	39	Eindhoven
18	Amsterdam Oost	40	Helmond
19	Amsterdam Zuid	41	Noord en Midden Limburg
20	Amsterdam West	42	Parkstad-Limburg
21	Den Haag Centrum	43	Zuid-West-Limburg
22	Den Haag West	44	Nederland Totaal

Tussen de tevredenheid over het totale functioneren van de politie in de buurt en de veiligheidsbeleving in de buurt bestaat geen duidelijk verband. Er zijn districten waar de tevredenheid over het functioneren van de politie hoger is dan gemiddeld en de onveiligheidsgevoelens lager dan gemiddeld, maar er zijn ook districten waar een positiever oordeel over de politie gepaard gaat met hogere onveiligheidsgevoelens dan gemiddeld. Hetzelfde speelt ook bij districten waar de tevredenheid over de politie lager is dan gemiddeld.

8.3.5 Institutionele omgeving: Tevredenheid functioneren politie in buurt en veiligheidsbeleving 2013

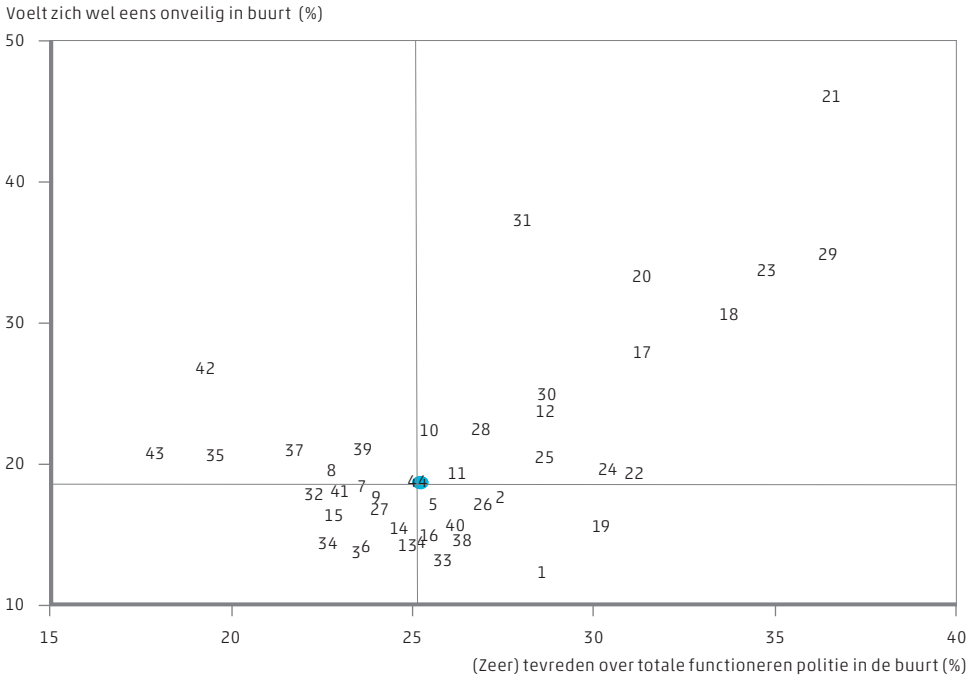

Legenda

1	Fryslân	23	Den Haag Zuid
2	Groningen	24	Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg
3	Drenthe	25	Westland – Delft
4	IJsselland	26	Leiden – Bollenstreek
5	Twente	27	Alphen aan den Rijn – Gouda
6	Noord en Oost Gelderland	28	Rijnmond Noord
7	Gelderland Midden	29	Rotterdam Stad
8	Gelderland Zuid	30	Rijnmond Oost
9	Gooi en Vechtstreek	31	Rotterdam Zuid
10	Flevoland	32	Rijnmond Zuid-West
11	Oost Utrecht	33	Zuid-Holland-Zuid
12	Utrecht Stad	34	Zeeland
13	West Utrecht	35	De Markiezaten
14	Noord Holland Noord	36	De Baronie
15	Zaanstreek Waterland	37	Hart van Brabant
16	Kennemerland	38	's Hertogenbosch
17	Amsterdam Noord	39	Eindhoven
18	Amsterdam Oost	40	Helmond
19	Amsterdam Zuid	41	Noord en Midden Limburg
20	Amsterdam West	42	Parkstad-Limburg
21	Den Haag Centrum	43	Zuid-West-Limburg
22	Den Haag West	44	Nederland Totaal

8.4 Veiligheidsbeleving - naar slachtofferervaring

In 2013 voelde 37 procent van alle Nederlanders zich wel eens onveilig. Van de personen die in de afgelopen 12 maanden slachtoffer van geweld zijn geweest voelde 64 procent zich wel eens onveilig. Onder slachtoffers van vermogens- en vandalisemedelicten bedroegen deze aandelen achtereenvolgens 53 en 54 procent. Van degenen die in de afgelopen 12 maanden geen slachtoffer van een gewelds- vermogens- of vandalisme-delict zijn geweest, voelde 33 procent zich wel eens onveilig.
Slachtoffers van criminaliteit, en vooral slachtoffers van geweld, voelen zich dus duidelijk onveiliger dan personen die geen recente slachtofferervaringen hebben opgedaan.

8.4.1 Veiligheidsbeleving - naar slachtofferervaring, 2013

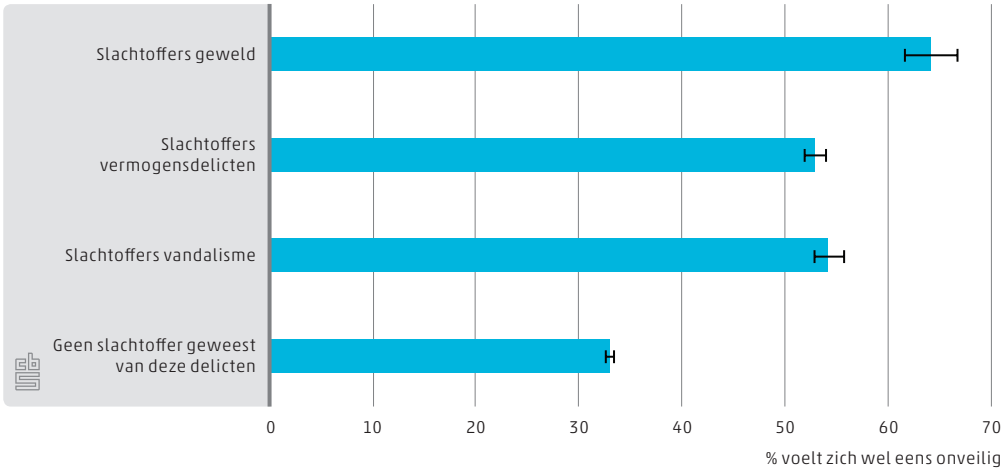

In 2013 achtte 12 procent van alle Nederlanders de kans (heel) groot om in de komende 12 maanden slachtoffer te worden van woninginbraak. Een kleiner aandeel schatte de kans (heel) groot in om in de komende 12 maanden slachtoffer te worden van zakkenrollerij zonder geweld (5 procent), beroving met geweld (3 procent) en mishandeling (3 procent).
De inschatting van de kans om slachtoffer te worden is sterk afhankelijk van de slachtofferervaring. Van de personen die in 2013 slachtoffer zijn geweest van een woninginbraak of een poging daartoe, achtte maar liefst 52 procent de kans (heel) groot om in de komende 12 maanden weer slachtoffer te worden van een woninginbraak. Van degenen bij wie in 2013 niet is ingebroken achtte 11 procent de kans hierop (heel) groot. Ook bij de inschatting van de kans op zakkenrollerij, beroving en mishandeling bestaan duidelijke verschillen naar slachtofferervaring.

8.4.2 Inschatting kans op slachtofferschap - naar slachtoffererervaring, 2013

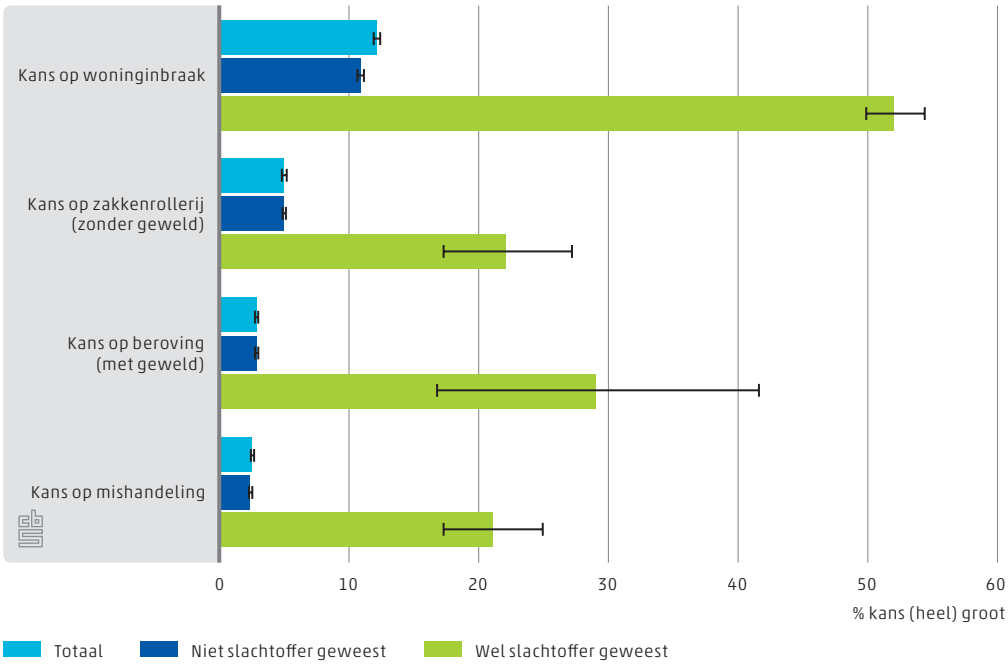

8.5 Slachtofferschap - enkelvoudig en herhaald

In hoofdstuk 4 over slachtofferschap en ondervonden delicten is het aandeel personen weergegeven dat in de afgelopen 12 maanden slachtoffer is geweest van één of meerdere delicten. In deze paragraaf worden deze uitkomsten verbijzonderd naar het aandeel personen dat één keer slachtoffer is geweest van een delict (enkelvoudig slachtofferschap) en het aandeel personen dat 2 keer of vaker slachtoffer is geweest van hetzelfde delict (herhaald slachtofferschap).

Van geweldsdelicten in totaliteit was in 2013 1,4 procent van de Nederlanders één keer slachtoffer; 1,0 procent was dit twee keer of vaker. Herhaald slachtofferschap komt bij bedreiging meer voor dan bij mishandeling en geweld met seksuele bedoelingen.
Bij de vermogensdelicten komt herhaald slachtofferschap het meest voor bij fietsdiefstal (enkelvoudig: 2,4 procent; herhaald 1,4 procent), gevolgd door (poging tot) inbraak en diefstal uit of vanaf de auto.
Vandalismedelicten kennen het hoogste aandeel herhaald slachtofferschap. Bij deze delictsoort is het aandeel herhaald slachtofferschap met 3,4 procent bijna even groot als het aandeel enkelvoudig slachtofferschap (3,7 procent). Vooral bij vernielingen aan voertuigen komt herhaald slachtofferschap relatief veel voor.

8.5.1 Slachtofferschap gewelds- vermogens- en vandalismedelicten - enkelvoudig en herhaald, 2013

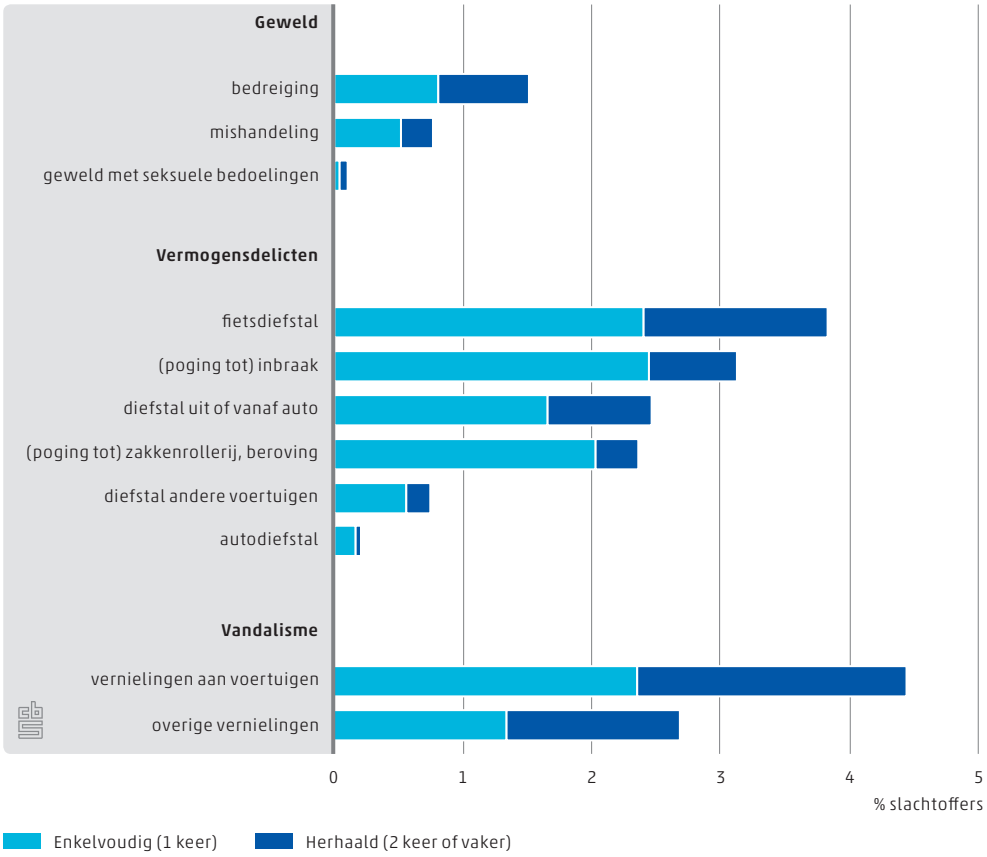

Bij cybercrime komt herhaald slachtofferschap bij hacken (enkelvoudig: 4,0 procent; herhaald: 2,2 procent) en cyberpesten (enkelvoudig: 2,4 procent; herhaald: 2,1 procent) veel meer voor dan bij koop- en verkoopfraude en identiteitsfraude. Binnen cyberpesten is voor 'laster', 'stalken' en 'bedreiging met geweld' het aandeel herhaald slachtofferschap zelfs groter dan het enkelvoudig slachtofferschap. Met name voor stalken (stelselmatig inbreuk plegen op iemands persoonlijke levenssfeer) geldt dat dit herhaalde karakter van het slachtofferschap in de aard van het delict besloten ligt.

8.5.2 Slachtofferschap identiteitsfraude, koop- en verkoopfraude, hacken en cyberpesten - enkelvoudig en herhaald, 2013

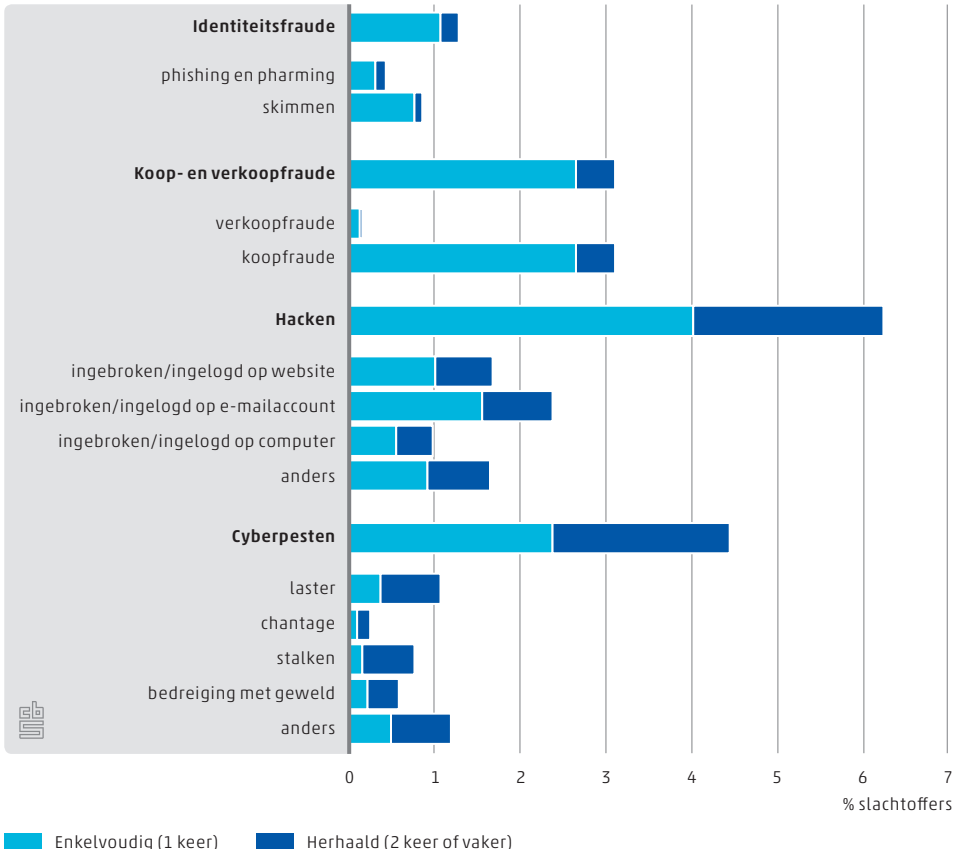

Bijlagen

I Tabellen Nederland totaal, regionale eenheden en districten (hoofdstukken 2 t/m 6)

1. Toelichting

2. Leefbaarheid en overlast in buurt
2.1 Landelijk overzicht indicatoren leefbaarheid en overlast in buurt
2.2 Rapportcijfer leefbaarheid in buurt
2.3 Fysieke verloedering
2.4 Sociale overlast
2.5 Verkeersoverlast
2.6 Overlast totaal

3. Veiligheidsbeleving
3.1 Landelijk overzicht indicatoren veiligheidsbeleving
3.2 Onveiligheidsgevoelens in buurt
3.3 Rapportcijfer veiligheid in buurt
3.4 Onveiligheidsgevoelens in algemeen
3.5 Respectloos gedrag door onbekenden op straat

4. Slachtofferschap en ondervonden delicten
4.1 Landelijk overzicht indicatoren slachtofferschap en ondervonden delicten
4.2 Geweldsdelicten
4.3 Vermogensdelicten
4.4 Vandalismedelicten
4.5 Slachtofferschap totaal
4.6 Melding van ondervonden delicten
4.7 Aangifte van ondervonden delicten
4.8 Cybercrime totaal
4.9 Melding van ondervonden cybercrimedelicten
4.10 Aangifte van ondervonden cybercrimedelicten

5. Burgers en politie
5.1 Landelijk overzicht indicatoren burgers en politie
5.2 Contact met politie in eigen gemeente
5.3 Tevredenheid contact met politie
5.4 Tevredenheid functioneren politie in buurt
5.5 Tevredenheid functioneren politie in algemeen

6. Preventie
6.1 Landelijk overzicht indicatoren preventie
6.2 Sociaal-preventief gedrag
6.3 Preventieve voorzieningen in/rond woning

1 Toelichting

Deze bijlage bevat kerncijfertabellen waarin de belangrijkste onderzoeksresultaten behorende bij de hoofdstukken 2 t/m 6 zijn opgenomen.

Elke thematische set van tabellen begint met een landelijk overzicht van indicatoren met uitkomsten voor Nederland totaal voor de jaren 2012 en 2013. Daarna volgt telkens een aantal tabellen, waarin een selectie van de uitkomsten is uitgesplitst naar de 10 regionale eenheden en 43 districten, eveneens voor de jaren 2012 en 2013.

In alle tabellen zijn ook de bij de uitkomsten behorende betrouwbaarheidsmarges opgenomen. Verder is door middel van '+' en '-' weergegeven of de uitkomsten van 2012 en 2013 significant hoger of lager zijn dan het landelijk gemiddelde in die jaren, en of de uitkomsten van 2013 significant hoger of lager zijn dan die van 2012.

Meer cijfers zijn beschikbaar in de overenkomstige StatLine-tabellen.

2 Leefbaarheid en overlast in buurt

2.1 Landelijk overzicht van indicatoren leefbaarheid en overlast in de buurt

	2012	Marge	2013	Marge	Verschil 2013 t.o.v. 2012[1)]
	% (helemaal) mee eens				
Leefbaarheid buurt					
Fysieke voorzieningen in buurt					
In de buurt zijn wegen, paden en pleinen goed onderhouden	69,7	0,4	68,1	0,4	-
In de buurt zijn perken, plantsoenen en paden goed onderhouden	68,4	0,4	67,1	0,4	-
In de buurt is het buiten goed verlicht	77,5	0,4	77,9	0,3	
In de buurt zijn goede speelplekken voor kinderen	61,2	0,4	61,0	0,4	
In de buurt zijn goede voorzieningen voor jongeren	24,2	0,4	24,5	0,3	
	schaalscore (0–10)				
Fysieke voorzieningen	6,3	0,0	6,2	0,0	
	% (helemaal) mee eens				
Sociale cohesie in buurt					
De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks	24,3	0,4	24,5	0,3	
De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om	69,0	0,4	68,3	0,4	
Ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen	42,9	0,4	42,7	0,4	
Ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen	60,4	0,5	59,8	0,4	
Ik heb veel contact met andere buurtbewoners	37,0	0,4	37,1	0,4	
Ik ben tevreden over de bevolkingssamenstelling in de buurt	68,8	0,4	67,4	0,4	-
	schaalscore (0–10)				
Sociale cohesie	6,2	0,0	6,2	0,0	
	%				
Vindt dat de eigen buurt in het afgelopen jaar:					
is vooruitgegaan	11,2	0,3	9,4	0,2	-
is achteruitgegaan	14,5	0,3	14,6	0,3	
is gelijk gebleven	69,8	0,4	71,8	0,3	+

2.1 Landelijk overzicht van indicatoren leefbaarheid en overlast in de buurt (slot)

	2012	Marge	2013	Marge	Verschil 2013 t.o.v. 2012[1)]
	rapportcijfer				
Beoordelingleefbaarheid buurt					
Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt	7,4	0,0	7,4	0,0	
	% komt wel eens voor				
Overlast in buurt					
Fysieke verloedering					
Rommel op straat	55,8	0,4	55,3	0,4	
Straatmeubilair dat vernield is	33,5	0,4	31,4	0,4	-
Bekladde muren of gebouwen	28,3	0,4	26,7	0,3	-
Hondenpoep	70,3	0,4	69,7	0,4	
	% ervaart veel overlast				
Rommel op straat	6,8	0,3	6,6	0,2	
Straatmeubilair dat vernield is	3,3	0,2	2,9	0,1	-
Bekladde muren of gebouwen	2,2	0,2	2,0	0,1	
Hondenpoep	19,6	0,4	19,9	0,3	
	% komt wel eens voor				
Sociale overlast					
Dronken mensen op straat	27,2	0,4	26,9	0,3	
Drugsgebruik of drugshandel, bijvoorbeeld op staat of in coffeeshop	24,1	0,4	24,0	0,3	
Overlast door buurtbewoners	27,6	0,4	28,6	0,3	+
Mensen die op straat worden lastiggevallen	14,8	0,3	14,5	0,3	
Rondhangende jongeren	41,6	0,5	39,5	0,4	-
	% ervaart veel overlast				
Dronken mensen op straat	3,1	0,2	3,1	0,1	
Drugsgebruik of drugshandel, bijvoorbeeld op staat of in coffeeshop	3,7	0,2	3,8	0,2	
Overlast door buurtbewoners	5,1	0,2	5,2	0,2	
Mensen die op straat worden lastiggevallen	1,7	0,1	1,4	0,1	
Rondhangende jongeren	6,7	0,3	6,2	0,2	-
	% komt wel eens voor				
Verkeersoverlast					
Te hard rijden	70,9	0,4	71,6	0,3	
Parkeerproblemen, bijvoorbeeld fout geparkeerde voertuigen of drukte	51,0	0,5	49,8	0,4	-
Agressief gedrag in het verkeer	30,8	0,4	31,1	0,3	
	% ervaart veel overlast				
Te hard rijden	21,8	0,4	22,1	0,3	
Parkeerproblemen, bijvoorbeeld fout geparkeerde voertuigen of drukte	17,7	0,4	16,9	0,3	-
Agressief gedrag in het verkeer	6,3	0,2	6,3	0,2	
Oordeel functioneren gemeente					
Tevredenheid totale functioneren gemeente betreffende aanpak leefbaarheid en veiligheid	**%**				
(Zeer) tevreden	38,6	0,4	37,1	0,4	-
Niet tevreden/niet ontevreden	27,5	0,4	27,7	0,3	
(Zeer) ontevreden	11,4	0,3	12,3	0,2	+
Kan niet beoordelen/geen antwoord	22,4	0,4	22,8	0,3	
	% (helemaal) mee eens				
De gemeente:					
heeft aandacht voor verbeteren leefbaarheid en veiligheid in buurt	48,5	0,5	46,6	0,4	-
informeert de buurt over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt	41,8	0,5	41,0	0,4	
betrekt de buurt bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt	34,9	0,5	34,3	0,4	

[1)] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

2.2 Leefbaarheid in de buurt - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	rapportcijfer						
Nederland	7,4	0,0		7,4	0,0		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	7,5	0,0	+	7,4	0,0	+	
Fryslân (D)	7,5	0,1	+	7,5	0,1	+	
Groningen (District)	7,4	0,1		7,4	0,1		
Drenthe (D)	7,5	0,0	+	7,4	0,0	+	
Oost-Nederland (RE)	7,5	0,0	+	7,5	0,0	+	
IJsselland (D)	7,5	0,1	+	7,5	0,1	+	
Twente (D)	7,5	0,1	+	7,4	0,1		
Noord en Oost Gelderland (D)	7,6	0,0	+	7,6	0,1	+	
Gelderland Midden (D)	7,5	0,1	+	7,4	0,0		
Gelderland Zuid (D)	7,5	0,1	+	7,4	0,1		
Midden-Nederland (RE)	7,4	0,0		7,4	0,0		
Gooi en Vechtstreek (D)	7,5	0,1	+	7,5	0,1	+	
Flevoland (D)	7,2	0,1	-	7,2	0,1	-	
Oost Utrecht (D)	7,5	0,1	+	7,4	0,1		
Utrecht Stad (D)	7,2	0,2	-	7,3	0,1		
West Utrecht (D)	7,5	0,1		7,5	0,1	+	
Noord-Holland (RE)	7,4	0,0	+	7,5	0,0	+	
Noord Holland Noord (D)	7,5	0,1	+	7,5	0,0	+	
Zaanstreek Waterland (D)	7,4	0,1		7,4	0,1		
Kennemerland (D)	7,4	0,1		7,4	0,1		
Amsterdam (RE)	7,2	0,1	-	7,2	0,1	-	
Amsterdam Noord (D)	7,2	0,2		7,3	0,1		
Amsterdam Oost (D)	7,2	0,1		7,1	0,1	-	
Amsterdam Zuid (D)	7,6	0,1	+	7,6	0,1	+	
Amsterdam West (D)	6,9	0,2	-	6,9	0,1	-	
Den Haag (RE)	7,3	0,0	-	7,3	0,0	-	
Den Haag Centrum (D)	6,4	0,1	-	6,4	0,1	-	
Den Haag West (D)	7,5	0,1	+	7,5	0,1	+	
Den Haag Zuid (D)	6,5	0,1	-	6,5	0,1	-	
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	7,4	0,1		7,4	0,0		
Westland - Delft (D)	7,4	0,1		7,4	0,1		
Leiden - Bollenstreek (D)	7,4	0,1		7,5	0,0	+	
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	7,4	0,1		7,4	0,0		
Rotterdam (RE)	7,1	0,1	-	7,1	0,0	-	
Rijnmond Noord (D)	7,2	0,1	-	7,2	0,1	-	
Rotterdam Stad (D)	6,7	0,3	-	6,8	0,1	-	
Rijnmond Oost (D)	7,1	0,1	-	7,1	0,1	-	
Rotterdam Zuid (D)	6,3	0,2	-	6,5	0,1	-	
Rijnmond Zuid-West (D)	7,3	0,1		7,3	0,0	-	
Zuid-Holland-Zuid (D)	7,4	0,0		7,4	0,1		
Zeeland - West-Brabant (RE)	7,4	0,0		7,4	0,0		
Zeeland (D)	7,4	0,1		7,5	0,0	+	
De Markiezaten (D)	7,4	0,1		7,3	0,1		
De Baronie (D)	7,4	0,1		7,4	0,1		
Hart van Brabant (D)	7,3	0,1		7,3	0,1	-	
Oost-Brabant (RE)	7,5	0,0	+	7,4	0,0	+	
's Hertogenbosch (D)	7,5	0,1	+	7,5	0,1	+	
Eindhoven (D)	7,4	0,1		7,3	0,1		
Helmond (D)	7,5	0,1	+	7,5	0,1	+	

2.2 Leefbaarheid in de buurt - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	rapportcijfer						
Limburg (RE)	7,4	0,0		7,3	0,0	-	
Noord en Midden Limburg (D)	7,5	0,1	+	7,4	0,1	+	
Parkstad-Limburg (D)	7,1	0,1	-	7,0	0,1	-	
Zuid-West-Limburg (D)	7,3	0,1		7,3	0,1		

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

2.3 Fysieke verloedering - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% ervaart veel overlast						
Nederland	24,5	0,4		24,4	0,3		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	20,5	1,0	-	19,8	0,9	-	
Fryslân (D)	21,4	1,8	-	19,0	1,7	-	
Groningen (District)	20,7	1,6	-	20,3	1,6	-	
Drenthe (D)	18,9	1,5	-	20,3	1,0	-	
Oost-Nederland (RE)	20,5	0,8	-	20,6	0,8	-	
IJsselland (D)	21,6	1,7	-	20,2	1,9	-	
Twente (D)	20,0	1,7	-	21,5	1,7	-	
Noord en Oost Gelderland (D)	17,5	1,5	-	17,8	1,5	-	
Gelderland Midden (D)	22,4	1,8		23,2	1,6		
Gelderland Zuid (D)	22,1	1,7	-	21,0	1,9	-	
Midden-Nederland (RE)	24,9	1,4		24,3	1,0		
Gooi en Vechtstreek (D)	25,9	1,9		25,8	2,7		
Flevoland (D)	28,1	2,1	+	27,9	1,8	+	
Oost Utrecht (D)	24,0	2,7		22,2	2,0		
Utrecht Stad (D)	25,4	4,5		23,9	2,7		
West Utrecht (D)	22,0	3,3		22,8	2,5		
Noord-Holland (RE)	24,4	1,1		24,1	1,1		
Noord Holland Noord (D)	22,5	1,7		21,1	1,5	-	
Zaanstreek Waterland (D)	24,8	2,0		26,0	2,0		
Kennemerland (D)	26,6	2,1		26,8	2,2		
Amsterdam (RE)	29,0	2,3	+	28,0	1,5	+	
Amsterdam Noord (D)	33,5	5,7	+	34,1	3,4	+	
Amsterdam Oost (D)	22,3	4,3		26,3	2,6		
Amsterdam Zuid (D)	24,1	3,5		22,8	2,6		
Amsterdam West (D)	37,0	5,2	+	30,9	3,2	+	
Den Haag (RE)	27,4	0,9	+	27,5	0,8	+	
Den Haag Centrum (D)	45,5	2,1	+	46,0	3,2	+	
Den Haag West (D)	32,3	2,0	+	32,4	2,9	+	
Den Haag Zuid (D)	40,7	1,9	+	39,4	2,5	+	
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	23,6	2,0		24,4	1,5		
Westland - Delft (D)	23,6	1,8		24,3	3,0		
Leiden - Bollenstreek (D)	22,8	2,3		23,9	1,3		
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	23,2	2,7		21,9	1,7	-	

2.3 Fysieke verloedering - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% ervaart veel overlast						
Rotterdam (RE)	29,1	1,6	+	27,9	1,0	+	
Rijnmond Noord (D)	29,1	4,0	+	27,9	2,0	+	
Rotterdam Stad (D)	40,5	10,7	+	33,7	3,8	+	
Rijnmond Oost (D)	25,1	4,1		27,2	3,1		
Rotterdam Zuid (D)	47,3	6,8	+	38,9	3,9	+	
Rijnmond Zuid-West (D)	26,7	3,3		26,1	1,6		
Zuid-Holland-Zuid (D)	23,6	1,3		23,8	1,8		
Zeeland – West-Brabant (RE)	24,8	1,6		26,3	1,2	+	
Zeeland (D)	22,2	2,0		22,1	1,5	-	
De Markiezaten (D)	26,2	3,6		29,7	2,8	+	
De Baronie (D)	21,6	3,0		25,4	2,4		
Hart van Brabant (D)	29,6	3,8	+	28,6	2,5	+	
Oost-Brabant (RE)	21,4	1,2	-	22,0	1,1	-	
's Hertogenbosch (D)	19,8	1,6	-	20,9	1,7	-	
Eindhoven (D)	24,5	2,7		24,4	2,5		
Helmond (D)	20,9	2,5	-	21,2	1,6	-	
Limburg (RE)	28,7	1,4	+	28,5	1,4	+	
Noord en Midden Limburg (D)	22,2	1,7	-	23,7	1,8		
Parkstad-Limburg (D)	39,9	3,4	+	37,3	3,3	+	
Zuid-West-Limburg (D)	30,1	2,7	+	29,0	2,6	+	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

2.4 Sociale overlast - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% ervaart veel overlast						
Nederland	10,2	0,3		9,8	0,2		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	6,4	0,6	-	6,7	0,6	-	
Fryslân (D)	5,5	1,0	-	5,4	1,0	-	
Groningen (District)	7,7	1,1	-	8,7	1,3		
Drenthe (D)	5,9	1,0	-	6,0	0,7	-	
Oost-Nederland (RE)	6,9	0,5	-	7,1	0,5	-	
IJsselland (D)	6,1	1,0	-	5,5	1,2	-	
Twente (D)	6,5	1,1	-	7,6	1,1	-	
Noord en Oost Gelderland (D)	5,9	1,0	-	6,2	1,0	-	
Gelderland Midden (D)	8,3	1,2	-	7,9	1,1	-	
Gelderland Zuid (D)	7,7	1,1	-	8,8	1,4		
Midden-Nederland (RE)	10,4	1,1		9,4	0,7		
Gooi en Vechtstreek (D)	10,5	1,4		9,0	1,9		
Flevoland (D)	9,6	1,5		9,9	1,2		
Oost Utrecht (D)	9,2	2,0		8,4	1,4		
Utrecht Stad (D)	16,7	4,0	+	12,5	2,2	+	
West Utrecht (D)	7,6	2,1	-	8,1	1,7		
Noord-Holland (RE)	10,0	0,8		9,7	0,8		
Noord Holland Noord (D)	8,1	1,2	-	7,2	0,9	-	
Zaanstreek Waterland (D)	11,5	1,5		10,5	1,4		
Kennemerland (D)	11,3	1,6		12,3	1,7	+	

2.4 Sociale overlast - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]	
	% ervaart veel overlast							
Amsterdam (RE)	17,0	2,0	+	17,3	1,3	+		
Amsterdam Noord (D)	23,8	5,3	+	22,6	3,1	+		
Amsterdam Oost (D)	14,4	3,7	+	19,6	2,5	+		
Amsterdam Zuid (D)	11,5	2,8		7,5	1,7	-		
Amsterdam West (D)	20,3	4,3	+	22,1	3,1	+		
Den Haag (RE)	11,9	0,6	+	11,2	0,6	+		
Den Haag Centrum (D)	39,9	2,1	+	37,9	3,1	+		
Den Haag West (D)	9,7	1,3		9,7	2,0			
Den Haag Zuid (D)	21,4	1,6	+	19,2	2,1	+		
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	8,5	1,4		8,1	0,9	-		
Westland - Delft (D)	8,7	1,2		8,1	2,0			
Leiden - Bollenstreek (D)	8,4	1,5		8,9	0,9			
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	9,0	1,9		7,7	1,2	-		
Rotterdam (RE)	14,8	1,4	+	12,5	0,8	+		-
Rijnmond Noord (D)	12,1	2,8		11,6	1,4	+		
Rotterdam Stad (D)	45,1	10,7	+	27,4	3,8	+		-
Rijnmond Oost (D)	12,2	3,0		13,2	2,5	+		
Rotterdam Zuid (D)	27,9	6,2	+	25,7	3,6	+		
Rijnmond Zuid-West (D)	10,5	2,4		8,5	1,0	-		
Zuid-Holland-Zuid (D)	9,3	0,9		7,1	1,1	-		-
Zeeland - West-Brabant (RE)	9,6	1,1		9,4	0,8			
Zeeland (D)	7,5	1,3	-	6,4	0,9	-		
De Markiezaten (D)	10,4	2,5		11,6	2,0			
De Baronie (D)	8,8	2,1		9,2	1,7			
Hart van Brabant (D)	11,6	2,8		10,8	1,7			
Oost-Brabant (RE)	7,6	0,8	-	7,6	0,8	-		
's Hertogenbosch (D)	7,4	1,1	-	6,8	1,1	-		
Eindhoven (D)	10,0	1,9		10,2	1,9			
Helmond (D)	5,5	1,5	-	6,3	0,9	-		
Limburg (RE)	13,0	1,1	+	12,3	1,0	+		
Noord en Midden Limburg (D)	10,0	1,3		8,7	1,2			
Parkstad-Limburg (D)	14,6	2,4	+	13,4	2,4	+		
Zuid-West-Limburg (D)	16,0	2,3	+	16,5	2,2	+		

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

2.5 Verkeersoverlast - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% ervaart veel overlast						
Nederland	32,3	0,4		32,0	0,4		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	27,4	1,1	-	27,2	1,0	-	
Fryslân (D)	26,8	1,9	-	25,8	1,9	-	
Groningen (District)	28,2	1,8	-	27,8	1,8	-	
Drenthe (D)	27,1	1,7	-	28,4	1,1	-	
Oost-Nederland (RE)	28,7	0,8	-	29,6	0,9	-	
IJsselland (D)	29,1	1,9	-	26,6	2,1	-	
Twente (D)	27,5	1,8	-	30,5	1,9		
Noord en Oost Gelderland (D)	27,7	1,8	-	28,4	1,8	-	
Gelderland Midden (D)	29,4	1,9	-	32,6	1,7		
Gelderland Zuid (D)	30,3	1,9		29,5	2,1		

2.5 Verkeersoverlast - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% ervaart veel overlast						
Midden-Nederland (RE)	33,6	1,5		32,0	1,1		
Gooi en Vechtstreek (D)	35,9	2,1	+	31,9	2,8		
Flevoland (D)	31,1	2,2		31,2	1,9		
Oost Utrecht (D)	32,7	3,0		30,9	2,2		
Utrecht Stad (D)	39,5	5,1	+	35,2	3,0		
West Utrecht (D)	30,7	3,6		31,6	2,8		
Noord-Holland (RE)	32,9	1,2		32,6	1,2		
Noord Holland Noord (D)	30,3	1,9		30,1	1,6		
Zaanstreek Waterland (D)	34,8	2,2		35,8	2,2	+	
Kennemerland (D)	34,9	2,3		33,8	2,3		
Amsterdam (RE)	32,3	2,4		32,3	1,6		
Amsterdam Noord (D)	35,4	5,7		35,8	3,4	+	
Amsterdam Oost (D)	25,1	4,3	-	30,2	2,7		
Amsterdam Zuid (D)	29,1	3,7		27,1	2,8	-	
Amsterdam West (D)	39,8	5,2	+	37,1	3,4	+	
Den Haag (RE)	33,2	1,0		32,7	0,9		
Den Haag Centrum (D)	47,8	2,2	+	43,9	3,2	+	
Den Haag West (D)	34,8	2,1		34,3	2,9		
Den Haag Zuid (D)	44,8	1,9	+	40,4	2,5	+	
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	29,3	2,1	-	30,3	1,6		
Westland - Delft (D)	30,7	1,9		30,4	3,2		
Leiden - Bollenstreek (D)	26,4	2,4	-	30,0	1,4	-	
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	34,2	3,0		31,2	1,8		
Rotterdam (RE)	37,5	1,7	+	35,8	1,0	+	
Rijnmond Noord (D)	38,2	4,3	+	35,8	2,2	+	
Rotterdam Stad (D)	42,2	10,7		40,6	4,0	+	
Rijnmond Oost (D)	30,4	4,3		34,1	3,2		
Rotterdam Zuid (D)	52,2	6,8	+	46,0	4,0	+	
Rijnmond Zuid-West (D)	37,0	3,6	+	34,3	1,7	+	
Zuid-Holland-Zuid (D)	35,0	1,4	+	32,7	1,9		
Zeeland - West-Brabant (RE)	34,9	1,7	+	35,8	1,3	+	
Zeeland (D)	29,9	2,2		31,2	1,6		
De Markiezaten (D)	35,6	4,0		38,3	3,0	+	
De Baronie (D)	35,9	3,5		34,5	2,6		
Hart van Brabant (D)	37,8	3,9	+	39,3	2,7	+	
Oost-Brabant (RE)	30,3	1,4	-	29,2	1,2	-	
's Hertogenbosch (D)	32,1	1,9		28,8	1,8	-	
Eindhoven (D)	31,5	2,8		30,9	2,7		
Helmond (D)	25,9	2,7	-	28,0	1,7	-	
Limburg (RE)	36,7	1,5	+	36,4	1,5	+	
Noord en Midden Limburg (D)	31,0	1,9		30,4	1,9		
Parkstad-Limburg (D)	46,2	3,4	+	45,5	3,5	+	
Zuid-West-Limburg (D)	38,1	2,9	+	38,7	2,9	+	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

2.6 Overlast totaal - naar regionale eenheid en district[1)]

	2012	Marge	[2)]	2013	Marge	[2)]	Verschil t.o.v. 2012[3)]
	% ervaart veel overlast						
Nederland	46,1	0,5		45,9	0,4		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	39,8	1,2	-	39,6	1,1	-	
Fryslân (D)	39,3	2,1	-	37,6	2,1	-	
Groningen (District)	42,1	2,0	-	41,3	2,0	-	
Drenthe (D)	37,7	1,9	-	40,2	1,2	-	
Oost-Nederland (RE)	40,3	0,9	-	41,7	0,9	-	
IJsselland (D)	41,0	2,0	-	39,7	2,3	-	
Twente (D)	39,4	2,0	-	41,9	2,0	-	
Noord en Oost Gelderland (D)	37,8	1,9	-	39,0	1,9	-	
Gelderland Midden (D)	42,1	2,1	-	45,1	1,8		
Gelderland Zuid (D)	42,3	2,1	-	42,9	2,4	-	
Midden-Nederland (RE)	47,7	1,6		46,0	1,2		
Gooi en Vechtstreek (D)	49,4	2,1	+	46,8	3,1		
Flevoland (D)	47,9	2,3		48,1	2,1		
Oost Utrecht (D)	46,8	3,1		44,3	2,4		
Utrecht Stad (D)	51,5	5,1		48,4	3,2		
West Utrecht (D)	44,2	4,0		43,7	2,9		
Noord-Holland (RE)	46,9	1,3		45,9	1,2		
Noord Holland Noord (D)	44,0	2,1		42,3	1,7	-	
Zaanstreek Waterland (D)	47,5	2,3		49,4	2,3	+	
Kennemerland (D)	50,1	2,4	+	48,3	2,4		
Amsterdam (RE)	51,0	2,5	+	51,5	1,7	+	
Amsterdam Noord (D)	56,9	5,9	+	60,2	3,4	+	
Amsterdam Oost (D)	43,1	5,0		50,1	2,9	+	
Amsterdam Zuid (D)	46,9	4,0		42,9	3,1		
Amsterdam West (D)	58,3	5,3	+	55,9	3,5	+	
Den Haag (RE)	48,9	1,1	+	48,4	0,9	+	
Den Haag Centrum (D)	69,6	2,0	+	67,7	3,1	+	
Den Haag West (D)	51,8	2,2	+	50,8	3,1	+	
Den Haag Zuid (D)	64,3	1,8	+	60,1	2,6	+	
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	44,6	2,3		44,9	1,8		
Westland - Delft (D)	44,7	2,1		44,0	3,4		
Leiden - Bollenstreek (D)	41,5	2,7	-	45,0	1,5		
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	47,4	3,2		44,9	2,0		
Rotterdam (RE)	52,4	1,7	+	50,8	1,1	+	
Rijnmond Noord (D)	52,7	4,4	+	50,1	2,3	+	
Rotterdam Stad (D)	68,5	9,6	+	60,6	4,0	+	
Rijnmond Oost (D)	47,3	4,8		50,6	3,4	+	
Rotterdam Zuid (D)	67,2	6,4	+	63,9	3,9	+	
Rijnmond Zuid-West (D)	50,8	3,7	+	47,7	1,8		
Zuid-Holland-Zuid (D)	47,1	1,5		46,1	2,1		
Zeeland - West-Brabant (RE)	47,6	1,8		48,9	1,3	+	
Zeeland (D)	42,4	2,4	-	42,9	1,7	-	
De Markiezaten (D)	47,5	4,2		52,3	3,0	+	
De Baronie (D)	47,1	3,6		47,7	2,8		
Hart van Brabant (D)	52,7	4,1	+	53,0	2,8	+	

2.6 Overlast totaal - naar regionale eenheid en district[1] (slot)

	2012	Marge	[2]	2013	Marge	[2]	Verschil t.o.v. 2012[3]
	% ervaart veel overlast						
Oost-Brabant (RE)	43,0	1,5	-	42,0	1,3	-	
's Hertogenbosch (D)	43,0	2,0	-	40,5	2,0	-	
Eindhoven (D)	46,3	3,0		45,5	2,9		
Helmond (D)	39,2	2,9	-	40,7	1,9	-	
Limburg (RE)	51,1	1,5	+	50,9	1,5	+	
Noord en Midden Limburg (D)	43,9	2,1		43,2	2,0	-	
Parkstad-Limburg (D)	62,3	3,3	+	60,9	3,4	+	
Zuid-West-Limburg (D)	53,2	3,0	+	54,8	2,9	+	

[1] Overlast totaal geeft het aandeel mensen weer dat veel overlast ervaart van een of meer van de in totaal 13 onderscheiden overlastvormen. Het betreft 4 overlastvormen in de categorie fysieke verloedering, 4 overlastvormen in de categorie sociale overlast, 3 overlastvormen in de categorie verkeersoverlast, aangevuld met de overlastvormen 'overlast door buurtbewoners' en 'hinder van horecagelegenheden, zoals cafés, restaurants of snackbars.

[2] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[3] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

3 Veiligheidsbeleving

3.1 Landelijk overzicht indicatoren van veiligheidsbeleving

	2012	Marge	2013	Marge	Verschil 2013 t.o.v. 2012[1)]
	%				
Veiligheidsbeleving in de buurt					
Onveiligheidsgevoelens in de eigen woonbuurt					
voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	18,0	0,4	18,8	0,3	+
voelt zich vaak onveilig in eigen buurt	1,7	0,1	1,8	0,1	
	% 'komt vaak voor'				
Komt het wel eens voor dat u:					
's-avonds niet open doet omdat u het niet veilig vindt	8,1	0,3	8,7	0,2	+
in uw eigen buurt omloopt of omrijdt om onveilige plekken te vermijden	2,6	0,2	2,6	0,1	
zich onveilig voelt als u 's-avonds bij u in de buurt op straat loopt	3,7	0,2	3,6	0,1	
zich onveilig voelt als u 's-avonds alleen thuis bent	2,6	0,2	2,6	0,1	
bang bent dat u zelf slachtoffer wordt van criminaliteit	3,4	0,2	3,7	0,2	
	%				
Beoordeling voorkomen criminaliteit inde buurt					
veel	9,8	0,3	10,7	0,2	+
weinig	65,3	0,4	65,0	0,4	
geen	17,5	0,3	16,7	0,3	-
Beoordeling ontwikkeling criminaliteit inde buurt					
toegenomen	13,9	0,3	15,5	0,3	+
afgenomen	3,9	0,2	3,6	0,1	
gelijk gebleven	50,9	0,5	50,1	0,4	-
	rapportcijfer				
Rapportcijfer over veiligheid in de buurt	7,1	0,0	7,1	0,0	-
	% wel eens ('vaak'/'soms')				
Veiligheidsbeleving in de woonplaats					
Onveiligheidsgevoelens op specifieke plekken in eigen woonplaats:					
Voelt zich wel eens ('vaak'/'soms') onveilig					
rondom uitgaansgelegenheden	25,4	0,4	24,7	0,3	
op plekken waar groepen jongeren rondhangen	44,4	0,5	43,1	0,4	-
in het centrum van woonplaats	18,9	0,4	18,0	0,3	-
in winkelgebied/winkelcentrum	14,7	0,3	14,2	0,3	
in het openbaar vervoer	19,4	0,4	18,6	0,3	-
bij het treinstation	19,6	0,4	19,1	0,3	
in eigen huis	8,9	0,3	9,2	0,2	
	%				
Veiligheidsbeleving in het algemeen					
Onveiligheidsgevoelens in het algemeen					
voelt zich wel eens onveilig	36,6	0,4	36,7	0,4	
voelt zich vaak onveilig	1,8	0,1	1,9	0,1	
	% (heel) groot				
Kans op slachtofferschap van					
zakkenrollerij (zonder geweld)	3,9	0,2	5,1	0,2	+
beroving op straat (met geweld)	2,7	0,2	2,9	0,1	
inbraak in uw woning	10,2	0,3	12,1	0,3	+
mishandeling	2,4	0,2	2,5	0,1	

3.1 Landelijk overzicht indicatoren van veiligheidsbeleving (slot)

	2012	Marge	2013	Marge	Verschil 2013 t.o.v. 2012[1)]
	% wel eens ('vaak'/'soms')				
Respectloos gedrag					
door onbekenden op straat	22,4	0,4	22,1	0,3	
door onbekenden in openbaar vervoer	15,4	0,3	15,0	0,3	
door personeel van winkels of bedrijven	17,3	0,4	17,0	0,3	
door personeel van overheidsinstanties	13,6	0,3	13,6	0,3	
door bekenden (partner, familie, vrienden)	6,7	0,2	6,7	0,2	

[1)] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

3.2 Onveiligheidsgevoelens in de buurt - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% wel eens						
Nederland	18,0	0,4		18,8	0,3		+
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	13,4	0,8	-	14,6	0,8	-	
Fryslân (District)	11,4	1,5	-	12,3	1,5	-	
Groningen (D)	15,6	1,5	-	17,7	1,6		
Drenthe (D)	13,2	1,3	-	13,8	0,9	-	
Oost-Nederland (RE)	15,0	0,7	-	16,4	0,7	-	+
IJsselland (D)	13,2	1,4	-	14,5	1,8	-	
Twente (D)	14,5	1,5	-	17,2	1,6		
Noord en Oost Gelderland (D)	13,2	1,4	-	14,2	1,4	-	
Gelderland Midden (D)	16,6	1,6		18,5	1,5		
Gelderland Zuid (D)	17,8	1,6		17,8	1,8		
Midden-Nederland (RE)	18,6	1,3		19,1	1,0		
Gooi en Vechtstreek (D)	18,0	1,7		17,7	2,3		
Flevoland (D)	19,3	1,9		22,4	1,6	+	
Oost Utrecht (D)	16,8	2,4		17,7	1,9		
Utrecht Stad (D)	23,6	4,3	+	23,8	2,7	+	
West Utrecht (D)	16,7	3,1		14,3	2,1	-	
Noord-Holland (RE)	15,9	1,0	-	16,1	0,9	-	
Noord Holland Noord (D)	15,1	1,5	-	15,5	1,3	-	
Zaanstreek Waterland (D)	15,9	1,7	-	16,4	1,7	-	
Kennemerland (D)	16,9	1,8		16,7	1,9		
Amsterdam (RE)	25,2	2,2	+	26,6	1,5	+	
Amsterdam Noord (D)	27,1	5,4	+	28,0	3,3	+	
Amsterdam Oost (D)	26,4	4,4	+	30,7	2,8	+	
Amsterdam Zuid (D)	17,9	3,2		15,6	2,3	-	
Amsterdam West (D)	30,5	4,8	+	33,4	3,4	+	
Den Haag (RE)							
Den Haag Centrum (D)	43,8	2,1	+	46,1	3,2	+	
Den Haag West (D)	20,2	1,8	+	19,4	2,5		
Den Haag Zuid (D)	37,0	1,8	+	33,8	2,4	+	
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	19,4	1,9		19,7	1,4		
Westland - Delft (D)	19,4	1,6		18,8	2,7		
Leiden - Bollenstreek (D)	13,7	1,9	-	17,2	1,2	-	+
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	16,3	2,4		16,8	1,6	-	
Rotterdam (RE)	21,8	1,5	+	21,8	0,9	+	
Rijnmond Noord (D)	22,8	3,7	+	22,5	1,8	+	
Rotterdam Stad (D)	39,9	10,5	+	34,9	3,9	+	
Rijnmond Oost (D)	21,6	4,1		25,0	3,1	+	
Rotterdam Zuid (D)	36,7	6,5	+	37,3	3,9	+	
Rijnmond Zuid-West (D)	16,7	2,7		17,9	1,5		
Zuid-Holland-Zuid (D)	15,2	1,1	-	13,2	1,5	-	
Zeeland - West-Brabant (RE)	17,7	1,4		19,8	1,1		
Zeeland (D)	14,8	1,7	-	14,4	1,3	-	
De Markiezaten (D)	16,9	3,1		20,7	2,5		
De Baronie (D)	16,6	2,7		20,9	2,3		
Hart van Brabant (D)	22,1	3,5	+	22,8	2,4	+	
Oost-Brabant (RE)	16,4	1,1	-	16,8	1,1	-	
's Hertogenbosch (D)	15,2	1,5	-	14,7	1,5	-	
Eindhoven (D)	20,1	2,5		21,1	2,5		
Helmond (D)	14,5	2,2	-	15,7	1,5	-	

3.2 Onveiligheidsgevoelens in de buurt - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	1)	2013	Marge	1)	Verschil t.o.v. 2012 2)
	% wel eens						
Limburg (RE)	21,3	1,3	+	20,5	1,3	+	
Noord en Midden Limburg (D)	16,3	1,6		18,1	1,6		
Parkstad-Limburg (D)	23,9	3,0	+	25,1	3,0	+	
Zuid-West-Limburg (D)	26,6	2,7	+	20,8	2,4		-

1) Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

2) In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

3.3 Veiligheid in de buurt - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	1)	2013	Marge	1)	Verschil t.o.v. 2012 2)
	rapportcijfer						
Nederland	7,1	0,0		7,1	0,0		-
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	7,4	0,0	+	7,4	0,0	+	-
Fryslân (District)	7,5	0,1	+	7,5	0,1	+	
Groningen (D)	7,3	0,1	+	7,3	0,1	+	
Drenthe (D)	7,5	0,0	+	7,3	0,0	+	-
Oost-Nederland (RE)	7,3	0,0	+	7,3	0,0	+	-
IJsselland (D)	7,4	0,1	+	7,4	0,1	+	
Twente (D)	7,4	0,1	+	7,2	0,1	+	-
Noord en Oost Gelderland (D)	7,5	0,1	+	7,4	0,1	+	
Gelderland Midden (D)	7,3	0,1	+	7,1	0,0		-
Gelderland Zuid (D)	7,2	0,1		7,1	0,1		
Midden-Nederland (RE)	7,1	0,0		7,1	0,0		
Gooi en Vechtstreek (D)	7,2	0,1		7,2	0,1		
Flevoland (D)	7,0	0,1	-	6,9	0,1	-	
Oost Utrecht (D)	7,2	0,1		7,1	0,1		
Utrecht Stad (D)	6,8	0,2	-	6,8	0,1	-	
West Utrecht (D)	7,2	0,1		7,3	0,1	+	
Noord-Holland (RE)	7,2	0,0	+	7,2	0,0	+	
Noord Holland Noord (D)	7,3	0,1	+	7,3	0,0	+	
Zaanstreek Waterland (D)	7,2	0,1	+	7,2	0,1	+	
Kennemerland (D)	7,2	0,1		7,1	0,1		
Amsterdam (RE)	6,8	0,1	-	6,8	0,1	-	
Amsterdam Noord (D)	6,9	0,2	-	6,7	0,1	-	
Amsterdam Oost (D)	6,8	0,1	-	6,6	0,1	-	
Amsterdam Zuid (D)	7,3	0,1	+	7,3	0,1	+	
Amsterdam West (D)	6,4	0,2	-	6,4	0,1	-	
Den Haag (RE)	7,0	0,0	-	7,0	0,0	-	
Den Haag Centrum (D)	5,8	0,1	-	5,8	0,1	-	
Den Haag West (D)	7,1	0,1		7,2	0,1		
Den Haag Zuid (D)	6,2	0,1	-	6,2	0,1	-	
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	7,0	0,1	-	7,0	0,0	-	
Westland - Delft (D)	7,1	0,1		7,1	0,0		
Leiden - Bollenstreek (D)	7,4	0,1	+	7,2	0,0	+	-
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	7,1	0,1		7,2	0,1		

3.3 Veiligheid in de buurt - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	rapportcijfer						
Rotterdam (RE)	6,9	0,1	-	6,9	0,0	-	
Rijnmond Noord (D)	6,9	0,1	-	6,9	0,1	-	
Rotterdam Stad (D)	6,0	0,4	-	6,2	0,1	-	
Rijnmond Oost (D)	6,8	0,1	-	6,8	0,1	-	
Rotterdam Zuid (D)	5,9	0,2	-	6,0	0,1	-	
Rijnmond Zuid-West (D)	7,0	0,1	-	7,0	0,0	-	
Zuid-Holland-Zuid (D)	7,2	0,0	+	7,3	0,1	+	
Zeeland – West-Brabant (RE)	7,1	0,0		7,1	0,0		
Zeeland (D)	7,3	0,1	+	7,4	0,0	+	
De Markiezaten (D)	7,1	0,1		7,0	0,1	-	
De Baronie (D)	7,1	0,1		7,0	0,1	-	
Hart van Brabant (D)	6,9	0,1	-	6,9	0,1	-	
Oost-Brabant (RE)	7,2	0,0	+	7,2	0,0	+	
's Hertogenbosch (D)	7,3	0,1	+	7,3	0,1	+	
Eindhoven (D)	7,0	0,1	-	7,0	0,1	-	
Helmond (D)	7,3	0,1	+	7,3	0,0	+	
Limburg (RE)	7,0	0,0	-	7,0	0,0	-	
Noord en Midden Limburg (D)	7,2	0,1	+	7,2	0,1		
Parkstad-Limburg (D)	6,8	0,1	-	6,7	0,1	-	
Zuid-West-Limburg (D)	6,9	0,1	-	6,9	0,1	-	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

3.4 Onveiligheidsgevoelens in het algemeen - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% wel eens						
Nederland	36,6	0,4		36,7	0,4		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	29,7	1,1	-	30,6	1,0	-	
Fryslân (D)	27,2	1,9	-	28,1	1,9	-	
Groningen (District)	33,1	1,9	-	34,9	2,0		
Drenthe (D)	28,9	1,8	-	28,8	1,2	-	
Oost-Nederland (RE)	33,9	0,9	-	34,4	0,9	-	
IJsselland (D)	30,1	1,9	-	32,9	2,2	-	
Twente (D)	30,7	1,9	-	33,6	2,0	-	
Noord en Oost Gelderland (D)	32,6	1,9	-	31,6	1,8	-	
Gelderland Midden (D)	38,1	2,1		37,1	1,8		
Gelderland Zuid (D)	38,1	2,1		37,5	2,3		
Midden-Nederland (RE)	39,8	1,6	+	40,2	1,2	+	
Gooi en Vechtstreek (D)	40,5	2,1	+	38,3	3,0		
Flevoland (D)	40,2	2,3	+	41,6	2,0	+	
Oost Utrecht (D)	35,7	3,0		38,2	2,3		
Utrecht Stad (D)	47,2	5,1	+	45,6	3,2	+	
West Utrecht (D)	38,8	3,9		38,3	2,9		
Noord-Holland (RE)	34,8	1,3	-	33,5	1,2	-	
Noord Holland Noord (D)	32,9	2,0	-	32,5	1,7	-	
Zaanstreek Waterland (D)	33,9	2,2	-	33,7	2,2	-	
Kennemerland (D)	37,6	2,3		34,6	2,3		

3.4 Onveiligheidsgevoelens in het algemeen - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% wel eens						
Amsterdam (RE)	42,0	2,5	+	43,3	1,7	+	
Amsterdam Noord (D)	38,7	5,8		43,5	3,5	+	
Amsterdam Oost (D)	42,3	5,0	+	45,9	2,9	+	
Amsterdam Zuid (D)	39,5	4,0		37,7	3,1		
Amsterdam West (D)	46,6	5,3	+	46,7	3,5	+	
Den Haag (RE)	40,2	1,0	+	40,1	0,9	+	
Den Haag Centrum (D)	54,9	2,1	+	53,8	3,2	+	
Den Haag West (D)	43,8	2,2	+	40,3	3,1	+	
Den Haag Zuid (D)	49,1	1,9	+	49,2	2,6	+	
Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg (D)	40,8	2,2	+	39,5	1,8	+	
Westland – Delft (D)	37,1	2,0		39,9	3,3		
Leiden – Bollenstreek (D)	34,5	2,6		36,9	1,5		
Alphen aan den Rijn – Gouda (D)	37,3	3,1		35,3	1,9		
Rotterdam (RE)	39,3	1,7	+	38,1	1,1		
Rijnmond Noord (D)	42,2	4,3	+	38,8	2,2		
Rotterdam Stad (D)	56,9	10,7	+	48,1	4,1	+	
Rijnmond Oost (D)	39,3	4,7		41,3	3,4	+	
Rotterdam Zuid (D)	48,1	6,8	+	45,6	4,0	+	
Rijnmond Zuid-West (D)	35,6	3,6		35,0	1,7		
Zuid-Holland-Zuid (D)	32,9	1,4	-	32,7	2,0	-	
Zeeland – West-Brabant (RE)	36,6	1,8		37,0	1,3		
Zeeland (D)	32,5	2,3	-	31,5	1,6	-	
De Markiezaten (D)	36,1	4,1		37,5	2,9		
De Baronie (D)	37,0	3,5		37,0	2,7		
Hart van Brabant (D)	40,1	4,0		41,5	2,7	+	
Oost-Brabant (RE)	35,2	1,4		35,3	1,3		
's Hertogenbosch (D)	34,9	1,9		33,5	1,9	-	
Eindhoven (D)	36,3	2,9		38,8	2,9		
Helmond (D)	34,6	2,9		34,7	1,9		
Limburg (RE)	39,5	1,5	+	39,4	1,5	+	
Noord en Midden Limburg (D)	36,9	2,0		37,5	2,0		
Parkstad-Limburg (D)	38,8	3,4		42,2	3,5	+	
Zuid-West-Limburg (D)	43,5	3,0	+	40,2	2,9	+	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

3.5 Respectloosgedrag door onbekenden op straat - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% komt wel eens voor						
Nederland	22,4	0,4		22,1	0,3		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	18,3	1,0	-	17,1	0,9	-	
Fryslân (D)	17,6	1,7	-	15,6	1,6	-	
Groningen (District)	21,1	1,7		19,5	1,7	-	
Drenthe (D)	16,0	1,5	-	16,0	1,0	-	

3.5 Respectloosgedrag door onbekenden op straat - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	1)	2013	Marge	1)	Verschil t.o.v. 2012 2)	
	% komt wel eens voor							
Oost-Nederland (RE)	19,6	0,8	-	19,1	0,8	-		
IJsselland (D)	19,3	1,7	-	19,1	1,9	-		
Twente (D)	19,4	1,7	-	18,8	1,6	-		
Noord en Oost Gelderland (D)	17,7	1,6	-	16,8	1,5	-		
Gelderland Midden (D)	20,7	1,8		21,5	1,6			
Gelderland Zuid (D)	21,3	1,8		20,2	1,9			
Midden-Nederland (RE)	24,7	1,4	+	25,1	1,1	+		
Gooi en Vechtstreek (D)	25,8	1,9	+	23,4	2,7			
Flevoland (D)	24,5	2,1		24,5	1,7	+		
Oost Utrecht (D)	22,2	2,7		22,0	2,1			
Utrecht Stad (D)	33,5	4,8	+	36,2	3,1	+		
West Utrecht (D)	20,3	3,3		21,7	2,5			
Noord-Holland (RE)	21,8	1,1		22,4	1,1			
Noord Holland Noord (D)	20,2	1,7	-	20,3	1,5			
Zaanstreek Waterland (D)	22,7	2,0		22,8	2,0			
Kennemerland (D)	23,2	2,0		24,6	2,2	+		
Amsterdam (RE)	33,7	2,4	+	34,3	1,6	+		
Amsterdam Noord (D)	39,8	5,8	+	41,4	3,5	+		
Amsterdam Oost (D)	30,2	4,5	+	31,0	2,7	+		
Amsterdam Zuid (D)	28,2	3,7	+	27,3	2,8	+		
Amsterdam West (D)	38,5	5,1	+	39,5	3,5	+		
Den Haag (RE)	25,7	0,9	+	25,3	0,8	+		
Den Haag Centrum (D)	38,6	2,1	+	39,3	3,2	+		
Den Haag West (D)	29,2	2,0	+	27,4	2,9	+		
Den Haag Zuid (D)	32,7	1,8	+	29,1	2,4	+		
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	22,6	1,9		22,9	1,5			
Westland - Delft (D)	25,1	1,8	+	24,2	3,0			
Leiden - Bollenstreek (D)	21,7	2,2		23,6	1,3			
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	23,8	2,8		23,0	1,8			
Rotterdam (RE)	26,2	1,6	+	24,4	1,0	+		
Rijnmond Noord (D)	27,6	4,0	+	25,9	2,1	+		
Rotterdam Stad (D)	50,0	10,7	+	35,2	3,9	+		-
Rijnmond Oost (D)	23,6	4,0		27,2	3,1	+		
Rotterdam Zuid (D)	34,6	6,4	+	28,1	3,5	+		
Rijnmond Zuid-West (D)	20,7	3,0		20,9	1,5			
Zuid-Holland-Zuid (D)	22,3	1,3		20,7	1,8			
Zeeland - West-Brabant (RE)	21,2	1,6		20,0	1,1	-		
Zeeland (D)	17,6	1,9	-	16,7	1,3	-		
De Markiezaten (D)	22,4	3,7		20,6	2,5			
De Baronie (D)	20,5	3,0		19,2	2,3	-		
Hart van Brabant (D)	24,2	3,7		23,4	2,4			
Oost-Brabant (RE)	17,9	1,2	-	18,8	1,1	-		
's Hertogenbosch (D)	16,9	1,6	-	18,2	1,7	-		
Eindhoven (D)	22,1	2,6		21,5	2,6			
Helmond (D)	14,9	2,2	-	16,8	1,4	-		
Limburg (RE)	19,3	1,3	-	19,6	1,3	-		
Noord en Midden Limburg (D)	17,3	1,6	-	17,3	1,6	-		
Parkstad-Limburg (D)	19,0	2,8	-	23,7	3,1			
Zuid-West-Limburg (D)	22,5	2,6		20,1	2,5			

1) Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

2) In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

4 Slachtofferschap en ondervonden delicten

4.1 Landelijk overzicht indicatoren van slachtofferschap en ondervonden delicten

	2012	Marge	2013	Marge	Verschil 2013 t.o.v. 2012[1]	2012	Marge	2013	Marge	Verschil 2013 t.o.v. 2012[1]
	%					ondervonden delicten per 100 inwoners				
Persoonlijk slachtofferschap										
Slachtofferschap totaal (traditioneel)	19,8	0,4	19,8	0,3		35,8	0,9	35,9	0,8	
geweldsdelicten totaal	2,6	0,2	2,4	0,1		3,9	0,3	3,7	0,2	
bedreiging	1,6	0,1	1,5	0,1		2,4	0,2	2,4	0,2	
mishandeling	0,9	0,1	0,8	0,1		1,3	0,2	1,0	0,1	
seksuele delicten	0,1	0,0	0,1	0,0		0,1	0,1	0,2	0,0	
vermogensdelicten totaal	13,2	0,3	13,7	0,3		20,2	0,7	21,2	0,6	
(poging tot) inbraak	2,9	0,2	3,1	0,1		3,9	0,3	4,1	0,2	
poging tot inbraak	1,7	0,1	1,8	0,1		2,4	0,2	2,5	0,2	
inbraak	1,2	0,1	1,3	0,1		1,5	0,2	1,6	0,1	
fietsdiefstal	3,7	0,2	3,8	0,2		5,0	0,3	5,5	0,3	
autodiefstal (18+)	0,2	0,0	0,2	0,0		0,2	0,1	0,2	0,0	
diefstal uit en vanaf de auto (18+)	2,6	0,2	2,5	0,0		3,6	0,2	3,4	0,2	
diefstal andere voertuigen (18+)	0,7	0,1	0,8	0,1		0,8	0,1	1,0	0,1	
(poging tot) zakkenrollerij, beroving	2,3	0,2	2,4	0,1		2,1	0,2	2,3	0,1	
poging tot zakkenrollerij	0,4	0,1	0,5	0,1	+	0,4	0,1	0,6	0,1	+
zakkenrollerij	1,6	0,1	1,6	0,1		1,5	0,1	1,5	0,1	
poging tot beroving	0,1	0,0	0,1	0,0		0,1	0,0	0,1	0,0	
beroving	0,1	0,0	0,1	0,0		0,1	0,0	0,1	0,0	
overige diefstal	3,8	0,2	3,9	0,2		4,5	0,3	4,7	0,2	
vandalismedelicten totaal	7,7	0,3	7,1	0,2	-	11,7	0,4	11,1	0,4	
vernielingen aan voertuigen (18+)	4,9	0,2	4,4	0,2	-	7,5	0,4	6,9	0,3	
overige vernielingen	2,8	0,2	2,7	0,1		4,1	0,3	4,1	0,2	
Slachtofferschap totaal (cybercrime)	12,1	0,3	12,6	0,3	+	19,7	0,6	20,8	0,5	+
identiteitsfraude	1,5	0,1	1,3	0,1	-	1,6	0,1	1,3	0,1	-
skimmen	1,1	0,1	0,8	0,1	-	1,1	0,1	0,8	0,1	-
phishing en pharming	0,4	0,1	0,4	0,0		0,5	0,1	0,5	0,1	
koop- en verkoopfraude	2,9	0,2	3,3	0,1	+	3,4	0,2	3,9	0,2	+
koop	2,7	0,2	3,1	0,1	+	3,2	0,2	3,9	0,2	+
verkoop	0,2	0,0	0,2	0,0		0,2	0,1	0,2	0,1	
hacken	6,0	0,2	6,2	0,2		8,8	0,4	9,3	0,3	
computer	1,0	0,1	1,0	0,1		1,5	0,2	1,5	0,1	
emailaccount	2,7	0,2	2,4	0,1	-	3,9	0,3	3,5	0,2	
website	1,4	0,1	1,7	0,1	+	2,2	0,2	2,5	0,2	
anders	2,2	0,1	1,6	0,1	-	3,3	0,2	2,7	0,2	-
cyberpesten	3,1	0,2	3,3	0,1		5,9	0,4	6,3	0,3	
laster	1,0	0,1	1,1	0,1		1,8	0,2	2,0	0,2	
chantage	0,3	0,1	0,2	0,0		1,6	0,2	1,5	0,2	
stalken	0,7	0,1	0,7	0,1		0,5	0,1	0,3	0,1	
bedreiging	0,6	0,1	0,6	0,1		1,0	0,2	1,1	0,1	
anders	1,1	0,1	1,2	0,1		2,2	0,2	2,3	0,2	

[1] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

4.2 Slachtofferschap van geweldsdelicten - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% slachtoffers						
Nederland	2,6	0,2		2,4	0,1		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	2,2	0,4		2,4	0,4		
Fryslân (District)	1,4	0,5	-	2,4	0,7		
Groningen (D)	3,0	0,8		2,6	0,7		
Drenthe (D)	2,2	0,6		2,1	0,4		
Oost-Nederland (RE)	2,2	0,3		2,4	0,3		
IJsselland (D)	2,3	0,7		1,8	0,7		
Twente (D)	2,1	0,6		2,0	0,6		
Noord en Oost Gelderland (D)	1,8	0,6	-	2,4	0,6		
Gelderland Midden (D)	2,5	0,7		2,7	0,7		
Gelderland Zuid (D)	2,3	0,7		3,0	0,8		
Midden-Nederland (RE)	2,6	0,6		2,4	0,4		
Gooi en Vechtstreek (D)	2,7	0,8		2,5	1,0		
Flevoland (D)	2,6	0,9		3,2	0,8		
Oost Utrecht (D)	2,3	0,9		2,0	0,8		
Utrecht Stad (D)	2,9	1,9		2,9	1,0		
West Utrecht (D)	2,9	1,5		1,5	0,7	-	
			-			-	
Noord-Holland (RE)	2,7	0,5		2,3	0,4		
Noord Holland Noord (D)	2,5	0,7		2,4	0,6		
Zaanstreek Waterland (D)	3,1	0,9		2,4	0,7		
Kennemerland (D)	2,7	0,8		2,1	0,7		
Amsterdam (RE)	3,4	1,0		2,9	0,6		
Amsterdam Noord (D)	4,0	2,3		3,9	1,3	+	
Amsterdam Oost (D)	3,3	2,0		3,4	1,2		
Amsterdam Zuid (D)	1,8	1,3		1,5	0,8	-	
Amsterdam West (D)	4,8	2,4		3,3	1,4		
			-			-	
Den Haag (RE)	2,7	0,4		2,3	0,3		
Den Haag Centrum (D)	3,9	0,9	+	3,5	1,1		
Den Haag West (D)	2,3	0,7		2,2	1,0		
Den Haag Zuid (D)	4,0	0,8	+	2,7	0,8		
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	2,3	0,7		2,8	0,6		
Westland - Delft (D)	2,3	0,7		2,4	1,1		
Leiden - Bollenstreek (D)	2,0	0,8		2,0	0,5		
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	3,4	1,2		1,8	0,6		
			-			-	
Rotterdam (RE)	3,1	0,7		2,4	0,4		
Rijnmond Noord (D)	1,7	1,1		2,6	0,8		
Rotterdam Stad (D)	8,5	6,2		3,0	1,4		
Rijnmond Oost (D)	2,0	1,4		2,6	1,2		
Rotterdam Zuid (D)	7,0	3,5	+	3,8	1,5		
Rijnmond Zuid-West (D)	2,4	1,2		1,9	0,4		
Zuid-Holland-Zuid (D)	2,4	0,5		2,0	0,6		
			-				
Zeeland - West-Brabant (RE)	2,7	0,7		2,3	0,4		
Zeeland (D)	2,2	0,8		2,0	0,6		
De Markiezaten (D)	2,9	1,6		1,7	0,8		
De Baronie (D)	2,2	1,1		2,6	0,9		
Hart van Brabant (D)	3,7	1,6		2,7	1,0		
			-			-	
Oost-Brabant (RE)	2,4	0,5		2,7	0,5		
's Hertogenbosch (D)	2,0	0,6		2,5	0,7		
Eindhoven (D)	2,7	1,0		2,7	1,1		
Helmond (D)	2,7	1,1		3,0	0,7		

4.2 Slachtofferschap van geweldsdelicten - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	1)	2013	Marge	1)	Verschil t.o.v. 2012 2)
	% slachtoffers						
Limburg (RE)	2,5	0,5		2,2	0,5		
Noord en Midden Limburg (D)	1,7	0,5	-	2,2	0,6		
Parkstad-Limburg (D)	2,3	1,1		2,7	1,3		
Zuid-West-Limburg (D)	4,0	1,3		1,9	0,8		

1) Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

2) In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

4.3 Slachtofferschap van vermogensdelicten - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	1)	2013	Marge	1)	Verschil t.o.v. 2012 2)
	% slachtoffers						
Nederland	13,2	0,3		13,7	0,3		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	10,7	0,8	-	11,4	0,8	-	
Fryslân (District)	9,0	1,3	-	10,9	1,4	-	
Groningen (D)	13,0	1,5		13,2	1,5		
Drenthe (D)	10,0	1,2	-	9,9	0,8	-	
Oost-Nederland (RE)	11,8	0,6	-	11,9	0,6	-	
IJsselland (D)	9,8	1,3	-	10,4	1,5	-	
Twente (D)	12,6	1,4		12,6	1,4		
Noord en Oost Gelderland (D)	9,6	1,2	-	9,4	1,2	-	
Gelderland Midden (D)	12,3	1,4		12,5	1,3		
Gelderland Zuid (D)	15,1	1,5	+	15,6	1,8		
Midden-Nederland (RE)	13,8	1,1		14,9	0,9	+	
Gooi en Vechtstreek (D)	15,1	1,6		15,2	2,3		
Flevoland (D)	12,3	1,6		14,6	1,4		
Oost Utrecht (D)	12,1	2,0		12,9	1,7		
Utrecht Stad (D)	19,3	4,3	+	21,1	2,7	+	
West Utrecht (D)	12,0	2,6		12,6	2,0		
Noord-Holland (RE)	12,2	0,9		13,7	0,9		
Noord Holland Noord (D)	11,2	1,3	-	13,1	1,2		
Zaanstreek Waterland (D)	13,3	1,6		12,7	1,5		
Kennemerland (D)	12,9	1,6		15,2	1,8		
Amsterdam (RE)	20,1	2,1	+	22,5	1,4	+	
Amsterdam Noord (D)	21,1	5,0	+	25,7	3,0	+	
Amsterdam Oost (D)	16,5	3,6		21,0	2,5	+	
Amsterdam Zuid (D)	17,9	3,2	+	19,6	2,5	+	
Amsterdam West (D)	25,0	4,7	+	24,8	3,2	+	
Den Haag (RE)	14,8	0,7	+	14,6	0,7		
Den Haag Centrum (D)	24,5	1,9	+	24,8	2,8	+	
Den Haag West (D)	17,0	1,7	+	13,4	2,2		
Den Haag Zuid (D)	20,3	1,6	+	17,8	2,0	+	
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	13,6	1,6		13,4	1,2		
Westland - Delft (D)	15,1	1,5	+	15,1	2,5		
Leiden - Bollenstreek (D)	13,5	1,9		14,0	1,1		
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	10,3	1,9	-	11,8	1,4	-	

4.3 Slachtofferschap van vermogensdelicten - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	1)	2013	Marge	1)	Verschil t.o.v. 2012 2)
	% slachtoffers						
Rotterdam (RE)	13,6	1,3		13,4	0,8		
Rijnmond Noord (D)	13,9	3,1		13,7	1,7		
Rotterdam Stad (D)	31,4	10,0	+	21,6	3,4	+	
Rijnmond Oost (D)	16,1	3,6		16,5	2,7		
Rotterdam Zuid (D)	14,2	4,6		17,5	3,2	+	
Rijnmond Zuid-West (D)	11,0	2,5		11,0	1,1	-	
Zuid-Holland-Zuid (D)	9,8	0,9	-	9,6	1,2	-	
Zeeland – West-Brabant (RE)	11,9	1,3		13,5	1,0		
Zeeland (D)	7,7	1,3	-	9,2	1,0	-	
De Markiezaten (D)	11,4	2,8		12,4	2,1		
De Baronie (D)	14,1	2,6		13,9	2,0		
Hart van Brabant (D)	13,8	2,9		17,8	2,2	+	
Oost-Brabant (RE)	13,3	1,1		12,7	1,0		
's Hertogenbosch (D)	11,8	1,3		12,0	1,4	-	
Eindhoven (D)	15,2	2,2		15,4	2,2		
Helmond (D)	14,0	2,2		11,1	1,2	-	
Limburg (RE)	13,6	1,1		13,1	1,1		
Noord en Midden Limburg (D)	11,4	1,4	-	11,9	1,3	-	
Parkstad-Limburg (D)	12,8	2,4		13,7	2,5		
Zuid-West-Limburg (D)	17,2	2,4	+	14,5	2,1		

1) Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

2) In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

4.4 Slachtofferschap van vandalismedelicten - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	1)	2013	Marge	1)	Verschil t.o.v. 2012 2)
	% slachtoffers						
Nederland	7,7	0,3		7,1	0,2		-
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	6,6	0,6	-	5,5	0,5	-	
Fryslân (D)	6,0	1,0	-	5,6	1,0	-	
Groningen (District)	7,5	1,1		5,8	1,0	-	
Drenthe (D)	6,1	1,0	-	5,2	0,6	-	
Oost-Nederland (RE)	7,1	0,5		6,1	0,5	-	-
IJsselland (D)	7,1	1,1		6,2	1,1		
Twente (D)	7,3	1,1		6,1	1,0		
Noord en Oost Gelderland (D)	5,9	1,0	-	5,0	0,9	-	
Gelderland Midden (D)	7,9	1,2		7,0	1,0		
Gelderland Zuid (D)	7,8	1,2		6,5	1,2		
Midden-Nederland (RE)	7,8	0,9		7,6	0,6		
Gooi en Vechtstreek (D)	8,4	1,2		7,1	1,7		
Flevoland (D)	8,7	1,3		6,9	1,0		
Oost Utrecht (D)	6,3	1,5		7,9	1,3		
Utrecht Stad (D)	10,3	3,2		10,6	1,9	+	
West Utrecht (D)	6,2	2,0		5,6	1,4		
Noord-Holland (RE)	7,9	0,7		8,1	0,7	+	
Noord Holland Noord (D)	6,6	1,1		7,5	1,0		
Zaanstreek Waterland (D)	8,1	1,2		8,5	1,3		
Kennemerland (D)	9,3	1,4		8,7	1,4		

4.4 Slachtofferschap van vandalismedelicten - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% slachtoffers						
Amsterdam (RE)	10,1	1,5	+	9,7	1,0	+	
Amsterdam Noord (D)	13,2	4,0	+	12,9	2,4	+	
Amsterdam Oost (D)	9,1	2,7		8,1	1,6		
Amsterdam Zuid (D)	9,2	2,4		9,1	1,8		
Amsterdam West (D)	9,8	3,1		9,7	2,0	+	
Den Haag (RE)	8,2	0,6		8,0	0,5	+	
Den Haag Centrum (D)	11,2	1,3	+	10,9	1,9	+	
Den Haag West (D)	8,6	1,2		8,0	1,6		
Den Haag Zuid (D)	11,2	1,2	+	10,0	1,6	+	
Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg (D)	7,2	1,2		7,7	0,9		
Westland – Delft (D)	6,9	1,1		7,4	1,8		
Leiden – Bollenstreek (D)	8,2	1,5		7,5	0,8		
Alphen aan den Rijn – Gouda (D)	7,2	1,8		7,4	1,2		
Rotterdam (RE)	8,4	1,0		7,5	0,6		
Rijnmond Noord (D)	8,0	2,3		7,6	1,1		
Rotterdam Stad (D)	9,2	6,0		10,4	2,4	+	
Rijnmond Oost (D)	9,3	2,7		8,6	2,0		
Rotterdam Zuid (D)	12,5	4,4	+	6,6	1,8		
Rijnmond Zuid-West (D)	6,7	1,8		7,3	0,9		
Zuid-Holland-Zuid (D)	7,5	0,8		6,7	1,0		
Zeeland – West-Brabant (RE)	7,8	1,0		7,4	0,7		
Zeeland (D)	6,8	1,2		6,0	0,8	-	
De Markiezaten (D)	7,9	2,3		6,9	1,6		
De Baronie (D)	8,3	0,0	+	7,8	1,5		
Hart van Brabant (D)	8,3	2,2		8,4	1,5		
Oost-Brabant (RE)	6,7	0,8		6,2	0,7	-	
's Hertogenbosch (D)	6,7	1,0		6,2	1,0		
Eindhoven (D)	7,6	1,6		6,4	1,4		
Helmond (D)	5,4	1,4	-	5,8	0,8	-	
Limburg (RE)	7,3	0,8		6,8	0,8		
Noord en Midden Limburg (D)	6,2	1,0	-	6,1	1,0		
Parkstad-Limburg (D)	9,2	2,0		9,5	2,1	+	
Zuid-West-Limburg (D)	7,5	1,5		5,8	1,4		

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

4.5 Totaal slachtofferschap - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% slachtoffers						
Nederland	19,8	0,4		19,8	0,3		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	16,5	0,9	-	16,6	0,9	-	
Fryslân (District)	14,4	1,6	-	16,1	1,6	-	
Groningen (D)	19,3	1,7		18,3	1,7		
Drenthe (D)	15,9	1,5	-	15,1	0,9	-	

4.5 Totaal slachtofferschap - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	1)	2013	Marge	1)	Verschil t.o.v. 2012 2)
	% slachtoffers						
Oost-Nederland (RE)	18,1	0,7	-	17,5	0,7	-	
IJsselland (D)	16,8	1,6	-	16,0	1,8	-	
Twente (D)	18,9	1,7		17,5	1,6	-	
Noord en Oost Gelderland (D)	14,9	1,5	-	14,2	1,4	-	
Gelderland Midden (D)	19,1	1,7		19,3	1,5		
Gelderland Zuid (D)	21,7	1,8		21,4	2,0		
Midden-Nederland (RE)	20,9	1,3		21,2	1,0	+	
Gooi en Vechtstreek (D)	22,9	1,8	+	21,5	2,6		
Flevoland (D)	19,8	1,9		20,9	1,6		
Oost Utrecht (D)	18,4	2,4		19,4	1,9		
Utrecht Stad (D)	27,2	4,7	+	28,7	2,9	+	
West Utrecht (D)	18,6	3,1		17,1	2,2	-	
Noord-Holland (RE)	19,4	1,1		20,2	1,0		
Noord Holland Noord (D)	17,8	1,6	-	19,7	1,4		
Zaanstreek Waterland (D)	20,5	1,9		19,9	1,9		
Kennemerland (D)	20,8	2,0		21,1	2,0		
Amsterdam (RE)	27,9	2,3	+	29,8	1,5	+	
Amsterdam Noord (D)	30,5	5,5	+	34,1	3,3	+	
Amsterdam Oost (D)	23,9	4,2		27,0	2,7	+	
Amsterdam Zuid (D)	25,7	3,6	+	26,7	2,8	+	
Amsterdam West (D)	32,1	5,0	+	32,5	3,4	+	
Den Haag (RE)	21,4	0,8	+	21,1	0,8	+	
Den Haag Centrum (D)	31,3	2,0	+	32,2	3,0	+	
Den Haag West (D)	23,7	1,9	+	20,5	2,5		
Den Haag Zuid (D)	28,3	1,7	+	25,3	2,3	+	
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	19,2	1,8		20,0	1,5		
Westland - Delft (D)	20,4	1,7		21,4	2,9		
Leiden - Bollenstreek (D)	20,2	2,2		20,1	1,2		
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	17,5	2,5		17,9	1,6		
Rotterdam (RE)	20,9	1,5		19,7	0,9		
Rijnmond Noord (D)	20,0	3,5		19,9	1,9		
Rotterdam Stad (D)	38,4	10,5	+	28,7	3,7	+	
Rijnmond Oost (D)	24,1	4,1		22,7	3,0		
Rotterdam Zuid (D)	24,8	5,8		23,5	3,5		
Rijnmond Zuid-West (D)	17,4	2,9		17,2	1,3	-	
Zuid-Holland-Zuid (D)	16,9	1,1	-	16,0	1,5	-	
Zeeland - West-Brabant (RE)	18,9	1,5		19,3	1,1		
Zeeland (D)	13,8	1,7	-	14,8	1,3	-	
De Markiezaten (D)	18,9	3,4		17,2	2,3		
De Baronie (D)	20,6	3,0		20,0	2,3		
Hart van Brabant (D)	21,9	3,4		24,3	2,4	+	
Oost-Brabant (RE)	19,0	1,2		18,4	1,1		
's Hertogenbosch (D)	17,2	1,6	-	17,5	1,6	-	
Eindhoven (D)	22,1	2,6		21,2	2,5		
Helmond (D)	18,9	2,5		17,0	1,4	-	
Limburg (RE)	19,7	1,3		19,2	1,2		
Noord en Midden Limburg (D)	16,8	1,6	-	17,5	1,6	-	
Parkstad-Limburg (D)	20,1	2,8		22,1	3,0		
Zuid-West-Limburg (D)	23,5	2,6	+	19,5	2,4		

1) Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

2) In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

4.6 Melding van ondervonden delicten totaal - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	in % van ondervonden delicten						
Nederland	38,4	1,1		37,9	0,9		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	34,4	3,1		34,2	2,9		
Fryslân (District)	34,1	6,1		30,2	5,0	-	
Groningen (D)	32,7	4,8		35,5	5,5		
Drenthe (D)	37,4	5,5		38,0	3,5		
Oost-Nederland (RE)	37,4	2,3		39,1	2,6		
IJsselland (D)	33,9	5,0		41,3	6,4		
Twente (D)	34,6	5,0		30,9	4,8	-	
Noord en Oost Gelderland (D)	39,1	5,4		39,9	5,8		
Gelderland Midden (D)	38,6	5,4		37,4	4,8		
Gelderland Zuid (D)	39,4	4,8		46,2	6,1	+	
Midden-Nederland (RE)	38,8	4,0		40,5	2,9		
Gooi en Vechtstreek (D)	40,1	4,7		35,6	6,6		
Flevoland (D)	39,9	5,8		40,7	4,9		
Oost Utrecht (D)	39,1	7,5		38,3	6,5		
Utrecht Stad (D)	37,9	12,0		42,0	6,5		
West Utrecht (D)	36,8	10,1		45,8	7,3		
Noord-Holland (RE)	37,2	3,2		36,4	3,0		
Noord Holland Noord (D)	39,4	5,4		36,9	4,1		
Zaanstreek Waterland (D)	37,3	5,6		37,1	5,7		
Kennemerland (D)	34,8	5,3		35,4	5,5		
Amsterdam (RE)	32,9	4,4		33,8	3,1		
Amsterdam Noord (D)	27,8	8,1	-	28,9	5,2	-	
Amsterdam Oost (D)	32,4	8,2		34,5	6,0		
Amsterdam Zuid (D)	28,4	7,2	-	30,5	5,7	-	
Amsterdam West (D)	40,1	9,2		39,3	6,7		
Den Haag (RE)	40,9	2,4		37,1	2,1		
Den Haag Centrum (D)	38,1	3,8		41,1	5,9		
Den Haag West (D)	35,5	4,1		34,1	7,0		
Den Haag Zuid (D)	40,7	4,0		33,6	5,1		
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	44,3	5,5		46,7	4,4	+	
Westland - Delft (D)	35,4	4,5		36,1	7,3		
Leiden - Bollenstreek (D)	42,1	5,9		34,6	3,4		
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	46,2	9,0		35,4	5,2		
Rotterdam (RE)	40,5	4,4		35,3	2,7		
Rijnmond Noord (D)	37,9	10,5		34,2	5,1		
Rotterdam Stad (D)	-	.		30,0	6,5	-	
Rijnmond Oost (D)	37,9	9,6		34,7	8,0		
Rotterdam Zuid (D)	49,6	14,5		39,4	8,9		
Rijnmond Zuid-West (D)	40,9	9,5		36,4	4,1		
Zuid-Holland-Zuid (D)	35,9	3,7		35,8	5,6		
Zeeland - West-Brabant (RE)	37,7	4,8		39,4	3,4		
Zeeland (D)	29,9	7,1	-	41,6	5,3		
De Markiezaten (D)	30,5	11,8		38,4	7,6		
De Baronie (D)	38,1	8,2		36,8	6,6		
Hart van Brabant (D)	46,3	9,7		41,1	6,3		

4.6 Melding van ondervonden delicten totaal - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	in % van ondervonden delicten						
Oost-Brabant (RE)	42,4	3,9		44,4	3,9	+	
's Hertogenbosch (D)	38,6	5,3		43,4	6,7		
Eindhoven (D)	44,0	7,3		43,6	6,9		
Helmond (D)	47,1	8,1		47,5	4,5	+	
Limburg (RE)	43,1	3,6		38,8	3,7		
Noord en Midden Limburg (D)	40,5	5,4		44,9	5,0	+	
Parkstad-Limburg (D)	43,1	7,8		30,3	6,7		
Zuid-West-Limburg (D)	45,3	6,1		38,4	7,4		

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

4.7 Aangifte van ondervonden delicten totaal - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	in % van ondervonden delicten						
Nederland	28,7	1,0		28,1	0,9		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	25,4	3,0		23,6	2,4	-	
Fryslân (District)	28,6	5,9		22,0	4,2	-	
Groningen (D)	22,8	4,6	-	23,4	4,4		
Drenthe (D)	25,9	4,8		26,5	3,1		
Oost-Nederland (RE)	28,3	2,1		28,2	2,3		
IJsselland (D)	23,3	4,3		27,5	5,5		
Twente (D)	26,0	4,9		22,9	4,3	-	
Noord en Oost Gelderland (D)	31,0	5,0		26,3	4,9		
Gelderland Midden (D)	30,1	4,8		28,6	4,6		
Gelderland Zuid (D)	29,4	4,3		35,2	5,9	+	
Midden-Nederland (RE)	28,9	3,5		31,0	2,8		
Gooi en Vechtstreek (D)	31,8	4,4		26,6	5,7		
Flevoland (D)	27,4	5,0		30,2	4,2		
Oost Utrecht (D)	30,2	7,2		30,7	6,2		
Utrecht Stad (D)	27,8	9,8		32,8	6,3		
West Utrecht (D)	28,1	8,7		33,4	6,7		
Noord-Holland (RE)	27,8	2,9		27,3	2,8		
Noord Holland Noord (D)	29,1	5,0		29,2	4,1		
Zaanstreek Waterland (D)	28,7	5,0		27,6	5,1		
Kennemerland (D)	26,0	4,9		25,2	5,2		
Amsterdam (RE)	22,2	3,7	-	24,8	2,8		
Amsterdam Noord (D)	19,0	6,4	-	21,9	4,4	-	
Amsterdam Oost (D)	22,8	7,0		27,0	5,4		
Amsterdam Zuid (D)	21,5	6,2		21,8	5,1	-	
Amsterdam West (D)	24,7	8,2		27,4	6,1		
Den Haag (RE)	30,8	2,2		28,6	1,9		
Den Haag Centrum (D)	26,4	3,3		28,3	5,1		
Den Haag West (D)	27,7	3,8		26,4	6,3		
Den Haag Zuid (D)	32,5	4,0		27,8	4,9		
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	31,6	5,0		36,2	4,2	+	
Westland - Delft (D)	27,8	4,2		29,5	7,2		
Leiden - Bollenstreek (D)	33,3	5,8		25,7	3,0		
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	32,8	7,9		27,7	4,9		

4.7 Aangifte van ondervonden delicten totaal - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	in % van ondervonden delicten						
Rotterdam (RE)	29,9	4,1		25,8	2,5		
Rijnmond Noord (D)	30,2	9,8		27,2	4,6		
Rotterdam Stad (D)	-	.		21,5	6,0		
Rijnmond Oost (D)	26,5	8,6		23,6	7,7		
Rotterdam Zuid (D)	40,0	15,6		27,3	7,5		
Rijnmond Zuid-West (D)	33,1	9,1		29,3	3,8		
Zuid-Holland-Zuid (D)	26,0	3,3		25,2	4,9		
Zeeland – West-Brabant (RE)	29,2	4,6		30,4	3,1		
Zeeland (D)	22,6	6,6		30,7	4,8		
De Markiezaten (D)	23,2	10,3		31,5	7,4		
De Baronie (D)	28,6	7,7		28,0	5,7		
Hart van Brabant (D)	37,3	9,7		31,7	6,0		
Oost-Brabant (RE)	31,0	3,5		32,6	3,5	+	
's Hertogenbosch (D)	27,1	4,7		31,0	5,7		
Eindhoven (D)	31,3	6,6		32,0	6,3		
Helmond (D)	37,6	7,6	+	36,6	4,5	+	
Limburg (RE)	33,4	3,5	+	29,5	3,5		
Noord en Midden Limburg (D)	31,8	5,1		32,4	4,9		
Parkstad-Limburg (D)	30,9	7,0		23,7	6,1		
Zuid-West-Limburg (D)	36,2	6,1	+	30,6	7,1		

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

4.8 Totaal slachtofferschap van cybercrime delicten - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% slachtoffers						
Nederland	12,1	0,3		12,6	0,3		+
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	11,2	0,8		12,1	0,8		
Fryslân (District)	9,7	1,3	–	12,5	1,5		+
Groningen (D)	12,9	1,4		11,9	1,4		
Drenthe (D)	11,2	1,3		11,9	0,9		
Oost-Nederland (RE)	12,1	0,6		12,5	0,6		
IJsselland (D)	13,2	1,5		11,1	1,5		
Twente (D)	12,2	1,4		12,2	1,4		
Noord en Oost Gelderland (D)	11,3	1,3		12,3	1,3		
Gelderland Midden (D)	12,1	1,4		12,9	1,3		
Gelderland Zuid (D)	12,1	1,5		13,8	1,7		
Midden-Nederland (RE)	12,6	1,1		13,9	0,9	+	
Gooi en Vechtstreek (D)	14,6	1,6	+	13,4	2,2		
Flevoland (D)	12,9	1,6		13,5	1,4		
Oost Utrecht (D)	12,3	2,2		14,2	1,8		
Utrecht Stad (D)	11,7	3,4		14,3	2,3		
West Utrecht (D)	12,3	2,7		14,0	2,2		

4.8 Totaal slachtofferschap van cybercrime delicten - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]	
	% slachtoffers							
Noord-Holland (RE)	12,7	0,9		12,9	0,9			
Noord Holland Noord (D)	11,6	1,4		13,4	1,3			
Zaanstreek Waterland (D)	12,3	1,5		13,3	1,7			
Kennemerland (D)	14,4	1,7	+	12,1	1,6			
Amsterdam (RE)	13,2	1,7		13,3	1,1			
Amsterdam Noord (D)	15,6	4,3		12,7	2,4			
Amsterdam Oost (D)	8,8	2,8	-	13,3	2,0			
Amsterdam Zuid (D)	13,1	2,8		16,4	2,5	+		
Amsterdam West (D)	15,7	3,9		10,7	2,1			
Den Haag (RE)	12,6	0,7		12,9	0,6			
Den Haag Centrum (D)	13,1	1,5		13,8	2,2			
Den Haag West (D)	12,1	1,5		13,2	2,1			
Den Haag Zuid (D)	14,0	1,4	+	13,5	1,9			
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	13,0	1,6		12,4	1,2			
Westland - Delft (D)	11,8	1,4		12,7	2,4			
Leiden - Bollenstreek (D)	12,5	1,9		12,9	1,0			
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	12,6	2,2		12,5	1,4			
Rotterdam (RE)	11,7	1,2		12,1	0,7			
Rijnmond Noord (D)	12,3	3,0		12,4	1,5			
Rotterdam Stad (D)	15,6	7,8		13,3	2,7			
Rijnmond Oost (D)	12,0	3,0		12,7	2,3			
Rotterdam Zuid (D)	15,6	5,2		12,0	2,7			
Rijnmond Zuid-West (D)	8,5	2,2	-	12,2	1,1			+
Zuid-Holland-Zuid (D)	11,3	1,0		11,3	1,3			
Zeeland - West-Brabant (RE)	12,1	1,2		12,9	0,9			
Zeeland (D)	12,6	1,7		11,7	1,1			
De Markiezaten (D)	10,5	2,5		14,6	2,2			
De Baronie (D)	13,5	2,5		13,1	2,0			
Hart van Brabant (D)	11,6	2,7		12,5	1,9			
Oost-Brabant (RE)	10,9	0,9		12,1	0,9			
's Hertogenbosch (D)	11,2	1,3		12,5	1,4			
Eindhoven (D)	12,2	2,0		11,3	1,9			
Helmond (D)	9,0	1,8	-	12,4	1,3			+
Limburg (RE)	11,4	1,0		11,5	1,0			
Noord en Midden Limburg (D)	11,9	1,4		11,6	1,4			
Parkstad-Limburg (D)	12,3	2,4		11,0	2,3			
Zuid-West-Limburg (D)	10,0	1,9		11,6	2,0			

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

4.9 Melding van ondervonden cybercrime delicten totaal - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]	
	in % van ondervonden delicten							
Nederland	12,7	1,0		13,3	0,8			
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	13,5	2,8		16,0	2,6			
Fryslân (District)	14,0	5,2		15,4	4,8			
Groningen (D)	14,8	4,8		15,2	4,7			
Drenthe (D)	11,2	4,3		18,1	3,3	+		
Oost-Nederland (RE)	12,8	2,1		12,9	2,0			
IJsselland (D)	11,8	4,0		15,2	5,9			
Twente (D)	13,9	4,9		9,4	3,3			
Noord en Oost Gelderland (D)	13,2	4,6		13,7	4,1			
Gelderland Midden (D)	14,2	5,1		13,8	4,1			
Gelderland Zuid (D)	10,4	4,1		12,8	4,9			
Midden-Nederland (RE)	11,0	2,8		12,5	2,7			
Gooi en Vechtstreek (D)	9,8	3,7		14,0	6,8			
Flevoland (D)	13,7	5,0		15,8	5,3			
Oost Utrecht (D)	7,2	4,5		8,8	4,4			
Utrecht Stad (D)	15,1	11,6		17,0	9,3			
West Utrecht (D)	11,9	7,6		9,1	4,5			
Noord-Holland (RE)	10,6	2,7		10,4	2,1			
Noord Holland Noord (D)	11,4	4,5		12,5	3,3			
Zaanstreek Waterland (D)	7,9	3,3	-	9,4	3,1			
Kennemerland (D)	11,3	4,7		8,6	4,0			
Amsterdam (RE)	14,0	5,4		12,4	3,7			
Amsterdam Noord (D)	11,0	9,1		15,1	9,8			
Amsterdam Oost (D)	.	.	.	17,1	9,1			
Amsterdam Zuid (D)	16,6	8,7		7,9	4,5	-		
Amsterdam West (D)	11,9	10,2		11,2	6,5			
Den Haag (RE)	9,8	2,1		12,6	2,2			
Den Haag Centrum (D)	12,7	4,3		11,0	5,4			
Den Haag West (D)	8,5	4,0		4,8	2,9	-		
Den Haag Zuid (D)	11,5	3,6		12,6	5,8			
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	10,4	3,8		15,1	4,4			
Westland - Delft (D)	11,8	4,4		13,0	8,7			
Leiden - Bollenstreek (D)	6,8	3,6	-	13,8	3,3			+
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	9,8	7,5		14,0	5,9			
Rotterdam (RE)	16,2	4,7		14,0	2,4			
Rijnmond Noord (D)	5,4	5,1	-	20,3	7,5			+
Rotterdam Stad (D)	.	.	.	11,6	7,2			
Rijnmond Oost (D)	16,2	11,0		12,6	6,8			
Rotterdam Zuid (D)	.	.	.	10,0	7,2			
Rijnmond Zuid-West (D)	24,6	13,7		13,9	3,1			
Zuid-Holland-Zuid (D)	12,0	3,4		13,0	4,0			
Zeeland - West-Brabant (RE)	12,7	3,9		12,8	2,7			
Zeeland (D)	13,5	5,3		12,0	3,7			
De Markiezaten (D)	9,8	8,2		10,8	5,0			
De Baronie (D)	15,8	8,9		14,5	6,4			
Hart van Brabant (D)	10,3	6,9		13,3	5,4			

4.9 Melding van ondervonden cybercrime delicten totaal - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	in % van ondervonden delicten						
Oost-Brabant (RE)	11,6	3,3		14,9	3,2		
's Hertogenbosch (D)	12,2	4,8		15,8	5,5		
Eindhoven (D)	10,8	5,6		15,7	6,5		
Helmond (D)	11,2	8,0		12,7	3,6		
Limburg (RE)	16,0	4,2		14,8	3,6		
Noord en Midden Limburg (D)	14,4	4,6		15,5	4,8		
Parkstad-Limburg (D)	20,3	9,4		10,9	7,5		
Zuid-West-Limburg (D)	14,9	9,5		16,8	7,5		

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

4.10 Aangifte van ondervonden cybercrime delicten totaal - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	in % van ondervonden delicten						
Nederland	7,1	0,7		7,4	0,6		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	8,6	2,2		8,6	1,9		
Fryslân (District)	8,3	3,6		9,3	3,8		
Groningen (D)	9,5	4,0		7,3	3,2		
Drenthe (D)	7,7	3,8		9,2	2,3		
Oost-Nederland (RE)	6,3	1,4		7,7	1,6		
IJsselland (D)	5,9	2,7		9,6	5,1		
Twente (D)	6,8	3,4		5,8	2,7		
Noord en Oost Gelderland (D)	5,3	2,8		8,1	3,0		
Gelderland Midden (D)	7,6	3,3		6,3	2,6		
Gelderland Zuid (D)	5,8	2,7		9,3	4,2		
Midden-Nederland (RE)	6,7	2,4		7,6	2,3		
Gooi en Vechtstreek (D)	4,3	2,1	-	10,0	5,9		
Flevoland (D)	6,1	3,1		10,6	4,9		
Oost Utrecht (D)	6,0	4,3		3,5	2,4	-	
Utrecht Stad (D)	13,0	11,3		11,9	8,8		
West Utrecht (D)	5,9	5,2		5,0	3,2		
Noord-Holland (RE)	5,7	1,9		6,8	1,6		
Noord Holland Noord (D)	5,8	2,8		8,8	2,7		
Zaanstreek Waterland (D)	4,2	2,4		4,9	2,2		
Kennemerland (D)	6,4	3,7		5,4	3,1		
Amsterdam (RE)	6,6	3,7		6,7	2,6		
Amsterdam Noord (D)	.	.	.	10,7	8,6		
Amsterdam Oost (D)	.	.	.	7,0	5,0		
Amsterdam Zuid (D)	7,2	5,2		4,8	3,5		
Amsterdam West (D)	.	.	.	5,4	4,1		

4.10 Aangifte van ondervonden cybercrime delicten totaal - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	in % van ondervonden delicten						
Den Haag (RE)	5,8	1,3		6,0	1,3		
Den Haag Centrum (D)	6,4	2,9		6,4	4,2		
Den Haag West (D)	6,2	3,5		2,5	2,1	-	
Den Haag Zuid (D)	6,5	2,5		6,5	4,0		
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	7,3	3,2		6,9	2,7		
Westland - Delft (D)	5,5	3,0		.	.	.	.
Leiden - Bollenstreek (D)	5,0	3,1		8,7	2,7		
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	5,2	3,4		4,5	2,0	-	
Rotterdam (RE)	9,7	3,3		6,7	1,3		
Rijnmond Noord (D)	.	.	.	9,6	3,3		
Rotterdam Stad (D)	.	.	.	6,9	6,2		
Rijnmond Oost (D)	9,0	8,3		5,1	3,8		
Rotterdam Zuid (D)	.	.	.	2,7	2,6	-	
Rijnmond Zuid-West (D)	12,9	8,4		7,8	2,2		
Zuid-Holland-Zuid (D)	8,3	3,0		6,5	2,5		
Zeeland - West-Brabant (RE)	8,6	3,1		6,8	1,9		
Zeeland (D)	10,9	4,9		7,3	3,0		
De Markiezaten (D)	9,2	8,1		5,3	3,2		
De Baronie (D)	5,8	5,3		8,0	4,8		
Hart van Brabant (D)	9,6	6,8		6,2	3,4		
Oost-Brabant (RE)	6,6	2,6		7,9	2,2		
's Hertogenbosch (D)	7,4	4,0		7,4	3,6		
Eindhoven (D)	6,6	4,4		10,3	5,1		
Helmond (D)	.	.	.	6,5	2,2		
Limburg (RE)	7,5	2,7		8,9	3,0		
Noord en Midden Limburg (D)	8,5	3,6		8,6	3,4		
Parkstad-Limburg (D)	11,3	7,6		.	.	.	.
Zuid-West-Limburg (D)	2,4	2,2	-	11,7	6,7		+

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

5 Burgers en politie

5.1 Landelijk overzicht indicatoren burgers en politie

	2012	Marge	2013	Marge	Verschil 2013 t.o.v. 2012[1)]	
	% contact gehad					
Contact politie en tevredenheid hierover laatste contact						
Afgelopen 12 maanden contact gehad met de politie in de eigen gemeente	27,7	0,4	27,2	0,3		
	% van contact					
Reden van het politiecontact						
handhaving	17,3	0,7	16,4	0,6		
melding/aangifte	38,2	0,9	37,9	0,7		
andere contacten	44,5	0,9	45,6	0,7		
Wijze van contact						
persoonlijk	65,7	0,9	64,1	0,8		
telefonisch	23,5	0,8	24,6	0,7		
sociale media	1,1	0,2	1,2	0,2		
internet/website	5,3	0,5	5,3	0,4		
andere wijze	4,2	0,4	4,7	0,3		
	% (zeer) tevreden					
Tevredenheid over het laatste politiecontact	58,6	0,9	57,9	0,7		
Tevredenheid over						
handhaving	43,2	2,2	40,8	1,8		
melding/aangifte	58,6	1,5	58,1	1,2		
andere contacten	64,5	1,3	63,9	1,1		
	% genoemd					
Reden van ontevredenheid contact politie						
politie liet me te lang wachten, was te laat of kwam niet	20,8	1,3	19,6	1,1		
politie gaf onvoldoende informatie	14,6	1,2	13,9	1,0		
politie was onverschillig	28,2	1,4	29,1	1,2		
problemen niet opgelost	40,7	1,6	41,5	1,3		
andere reden	27,2	1,4	26,4	1,2		
	% (zeer) tevreden					
Functioneren politie in de buurt						
Tevredenheid over totale functioneren van de politie in de buurt	25,3	0,4	25,3	0,3		
	% (helemaal) eens					
Oordeel over functioneren politie in de buurt						
de politie biedt de burgers in deze buurt bescherming	39,0	0,6	38,6	0,5		
de politie heeft hier contact met de bewoners uit de buurt	20,2	0,5	21,7	0,4		+
de politie reageert op de problemen hier in de buurt	37,0	0,6	38,1	0,5		+
de politie doet in deze buurt haar best	36,7	0,6	37,0	0,5		
de politie pakt de zaken in deze buurt efficiënt aan	19,7	0,5	20,1	0,4		
de politie bekeurt hier te weinig	27,7	0,6	28,1	0,5		
de politie neemt je serieus	42,8	0,6	42,8	0,5		
	schaalscore (0–10)					
Oordeel over functioneren van de politie in de buurt	5,2	0,0	5,2	0,0		

5.1 Landelijk overzicht indicatoren burgers en politie (slot)

	2012	Marge	2013	Marge	Verschil 2013 t.o.v. 2012[1]
	% (helemaal) eens				
Oordeel over beschikbaarheid politie in de buurt					
je ziet de politie in de buurt te weinig	51,7	0,6	49,8	0,5	-
de politie komt hier te weinig uit de auto	44,4	0,6	43,7	0,5	
de politie is hier te weinig aanspreekbaar	37,2	0,6	36,0	0,5	-
de politie heeft hier te weinig tijd voor allerlei zaken	31,2	0,6	30,3	0,5	
de politie komt niet snel als je ze roept	20,4	0,5	19,9	0,4	
	schaalscore (0–10)				
Beschikbaarheid van de politie	4,3	0,0	4,4	0,0	+
	% (zeer) tevreden				
Oordeel over politie algemeen					
Tevredenheid over totale functioneren politie in het algemeen	28,9	0,4	28,4	0,3	
	% (helemaal) eens				
Oordeel over totale functioneren politie in het algemeen					
de politie weet hoe ze boeven moet vangen	34,6	0,6	33,0	0,5	-
de politie wil contact hebben met burgers	35,0	0,5	34,5	0,5	
de politie houdt rekening met de wensen van de samenleving	29,3	0,5	28,9	0,4	
de politie werkt goed samen met de bewoners	26,2	0,5	26,6	0,4	
als het er echt om gaat dan is de politie er voor je	48,2	0,6	48,3	0,5	
de politie is benaderbaar	43,6	0,6	44,0	0,5	
de politie informeert de burgers	26,4	0,5	27,4	0,4	+
de politie bestrijdt succesvol de criminaliteit	18,0	0,5	17,6	0,4	
als het er echt om gaat zal de politie het uiterste doen om je te helpen	50,0	0,6	49,9	0,5	
	schaalscore (0–10)				
Oordeel over totale functioneren politie in het algemeen					
vertrouwen in de politie	6,1	0,0	6,1	0,0	
politie als crimefighter	5,0	0,0	5,0	0,0	-
interactie politie-burgers	5,1	0,0	5,1	0,0	
communicatie politie-burgers	5,3	0,0	5,3	0,0	

[1] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

5.2 Contact met politie in gemeente - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]	
	% contact							
Nederland	27,7	0,4		27,2	0,3			
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	25,0	1,1	-	24,9	1,0	-		
Fryslân (District)	23,7	1,9	-	25,5	1,9			
Groningen (D)	27,6	1,9		25,9	1,9			
Drenthe (D)	23,4	1,7	-	22,8	1,1	-		
Oost-Nederland (RE)	25,7	0,8	-	25,9	0,8	-		
IJsselland (D)	28,1	1,9		25,8	2,1			
Twente (D)	23,8	1,8	-	26,0	1,8			
Noord en Oost Gelderland (D)	23,4	1,7	-	23,6	1,7	-		
Gelderland Midden (D)	26,5	1,9		26,0	1,6			
Gelderland Zuid (D)	28,3	1,9		29,3	2,2			
Midden-Nederland (RE)	29,4	1,5		29,3	1,1	+		
Gooi en Vechtstreek (D)	32,0	2,0	+	30,7	2,9	+		
Flevoland (D)	30,8	2,2	+	31,9	2,0	+		
Oost Utrecht (D)	27,5	2,8		27,7	2,2			
Utrecht Stad (D)	33,1	4,9	+	31,8	2,9	+		
West Utrecht (D)	26,0	3,5		25,7	2,6			
Noord-Holland (RE)	27,0	1,2		26,7	1,1			
Noord Holland Noord (D)	25,1	1,8	-	25,9	1,6			
Zaanstreek Waterland (D)	27,8	2,1		26,6	2,1			
Kennemerland (D)	28,8	2,2		27,7	2,2			
Amsterdam (RE)	34,7	2,4	+	32,4	1,5	+		
Amsterdam Noord (D)	40,0	5,8	+	37,0	3,4	+		
Amsterdam Oost (D)	30,5	4,6		32,2	2,7	+		
Amsterdam Zuid (D)	33,0	3,8	+	32,3	3,0	+		
Amsterdam West (D)	36,7	5,1	+	29,8	3,2			
Den Haag (RE)	31,5	1,0	+	29,8	0,9	+		
Den Haag Centrum (D)	37,0	2,1	+	34,2	3,1	+		
Den Haag West (D)	37,1	2,1	+	33,8	2,9	+		
Den Haag Zuid (D)	36,5	1,8	+	31,5	2,4	+		-
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	30,6	2,1	+	31,4	1,7	+		
Westland - Delft (D)	28,9	1,9		31,2	3,2	+		
Leiden - Bollenstreek (D)	28,6	2,5		28,0	1,4			
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	29,9	3,0		25,5	1,7			
Rotterdam (RE)	27,8	1,6		27,6	1,0			
Rijnmond Noord (D)	29,0	4,0		29,0	2,2			
Rotterdam Stad (D)	31,3	9,7		33,2	3,8	+		
Rijnmond Oost (D)	27,2	4,2		27,1	3,1			
Rotterdam Zuid (D)	33,3	6,4		30,1	3,7			
Rijnmond Zuid-West (D)	26,5	3,3		25,8	1,5			
Zuid-Holland-Zuid (D)	25,5	1,3	-	26,0	1,9			
Zeeland - West-Brabant (RE)	26,5	1,7		25,9	1,2			
Zeeland (D)	24,8	2,1	-	23,3	1,5	-		
De Markiezaten (D)	22,5	3,5	-	23,7	2,6	-		
De Baronie (D)	27,1	3,3		24,9	2,5			
Hart van Brabant (D)	30,3	3,9		31,0	2,7	+		
Oost-Brabant (RE)	26,1	1,3		25,7	1,2			
's Hertogenbosch (D)	24,7	1,8	-	25,0	1,8			
Eindhoven (D)	28,2	2,7		27,7	2,7			
Helmond (D)	26,4	2,7		24,5	1,7	-		

5.2 Contact met politie in gemeente - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% contact						
Limburg (RE)	26,4	1,4		25,2	1,4	-	
Noord en Midden Limburg (D)	23,2	1,8	-	23,2	1,7	-	
Parkstad-Limburg (D)	28,2	3,1		26,6	3,1		
Zuid-West-Limburg (D)	29,6	2,8		27,1	2,6		

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

5.3 Tevredenheid met laatste politie contact in gemeente - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% contact gehad						
Nederland	58,6	0,9		57,9	0,7		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	61,7	2,4		60,1	2,3		
Groningen (District)	65,0	4,4	+	59,8	4,4		
Fryslân (D)	60,4	4,0		59,7	4,2		
Drenthe (D)	59,0	4,2		61,2	2,7		
Oost-Nederland (RE)	60,8	1,8		58,5	1,9		
IJsselland (D)	60,8	4,0		61,4	4,6		
Twente (D)	60,4	4,2		54,7	4,2		
Noord en Oost Gelderland (D)	60,7	4,2		60,9	4,1		
Gelderland Midden (D)	61,9	4,0		60,4	3,6		
Gelderland Zuid (D)	60,1	4,0		55,3	4,5		
Midden-Nederland (RE)	59,5	2,9		60,7	2,2		
Gooi en Vechtstreek (D)	54,5	3,8		57,3	5,6		
Flevoland (D)	57,6	4,3		56,7	3,7		
Oost Utrecht (D)	65,5	5,7	+	65,6	4,6	+	
Utrecht Stad (D)	56,2	9,0		59,9	5,3		
West Utrecht (D)	59,8	7,9		61,6	5,8		
Noord-Holland (RE)	57,4	2,6		58,8	2,5		
Noord Holland Noord (D)	55,0	4,2		60,7	3,7		
Zaanstreek Waterland (D)	58,2	4,4		53,5	4,5		
Kennemerland (D)	59,5	4,4		59,8	4,7		
Amsterdam (RE)	57,2	4,3		58,6	2,9		
Amsterdam Noord (D)	51,8	9,5		60,7	5,6		
Amsterdam Oost (D)	56,5	9,0		56,7	5,2		
Amsterdam Zuid (D)	61,2	7,1		61,4	5,5		
Amsterdam West (D)	57,9	8,6		55,8	6,2		
Den Haag (RE)	59,7	1,9		56,8	1,7		
Den Haag Centrum (D)	56,8	3,5		51,3	5,6	-	
Den Haag West (D)	60,7	3,6		58,7	5,3		
Den Haag Zuid (D)	56,7	3,1		56,8	4,7		
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	61,8	4,1		55,9	3,3		
Westland - Delft (D)	60,6	3,9		57,4	6,3		
Leiden - Bollenstreek (D)	63,4	5,0		57,4	2,9		
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	55,9	6,0		57,0	4,0		

5.3 Tevredenheid met laatste politie contact in gemeente - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% contact gehad						
Rotterdam (RE)	54,8	3,4		55,9	2,2		
Rijnmond Noord (D)	54,7	8,1		59,0	4,5		
Rotterdam Stad (D)	-	.		53,0	6,8		
Rijnmond Oost (D)	56,8	9,0		52,9	6,9		
Rotterdam Zuid (D)	51,2	11,8		48,0	7,2		
Rijnmond Zuid-West (D)	55,5	7,4		59,7	3,2		
Zuid-Holland-Zuid (D)	58,2	2,9		57,1	4,2		
Zeeland – West-Brabant (RE)	55,1	3,7		54,8	2,7		
Zeeland (D)	60,6	4,9		60,1	3,7		
De Markiezaten (D)	53,8	8,7		47,0	6,3	-	
De Baronie (D)	54,7	7,2		55,3	5,7		
Hart van Brabant (D)	52,0	7,7		55,4	5,3		
Oost-Brabant (RE)	59,3	2,9		59,6	2,8		
's Hertogenbosch (D)	59,9	4,1		60,0	4,2		
Eindhoven (D)	57,5	5,6		58,2	5,7		
Helmond (D)	60,4	5,9		60,5	3,8		
Limburg (RE)	57,1	3,2		53,1	3,1	-	
Noord en Midden Limburg (D)	58,5	4,4		58,8	4,3		
Parkstad-Limburg (D)	58,0	6,6		46,8	6,9	-	
Zuid-West-Limburg (D)	54,9	5,8		50,5	5,7	-	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

5.4 Tevredenheid functioneren politie in de buurt - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% (zeer) tevreden						
Nederland	25,3	0,4		25,3	0,3		
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	26,2	1,1		26,2	1,0		
Groningen (District)	26,9	2,0		28,1	1,9	+	
Fryslân (D)	28,1	1,9	+	26,9	1,9		
Drenthe (D)	22,9	1,7	-	22,9	1,1	-	
Oost-Nederland (RE)	24,2	0,8		24,2	0,8		
IJsselland (D)	28,1	1,9	+	25,4	2,1		
Twente (D)	25,7	1,8		25,0	1,8		
Noord en Oost Gelderland (D)	21,2	1,6	-	23,1	1,7	-	
Gelderland Midden (D)	24,6	1,9		24,5	1,6		
Gelderland Zuid (D)	23,1	1,8	-	23,4	2,0		
Midden-Nederland (RE)	25,8	1,4		25,9	1,1		
Gooi en Vechtstreek (D)	23,4	1,8		24,9	2,6		
Flevoland (D)	26,7	2,1		24,8	1,9		
Oost Utrecht (D)	24,7	2,7		26,4	2,1		
Utrecht Stad (D)	29,0	4,7		28,0	2,9		
West Utrecht (D)	25,1	3,5		25,0	2,6		

5.4 Tevredenheid functioneren politie in de buurt - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% (zeer) tevreden						
Noord-Holland (RE)	24,7	1,2		24,5	1,1		
Noord Holland Noord (D)	22,7	1,8	-	24,8	1,6		
Zaanstreek Waterland (D)	22,9	2,0	-	22,1	2,0	-	
Kennemerland (D)	28,3	2,2	+	25,6	2,1		
Amsterdam (RE)	31,8	2,4	+	31,0	1,5	+	
Amsterdam Noord (D)	32,1	5,6	+	30,7	3,2	+	
Amsterdam Oost (D)	33,9	4,8	+	33,1	2,8	+	
Amsterdam Zuid (D)	33,1	3,8	+	29,6	2,9	+	
Amsterdam West (D)	28,6	4,9		30,7	3,3	+	
Den Haag (RE)	28,3	0,9	+	28,6	0,8	+	
Den Haag Centrum (D)	35,3	2,0	+	36,0	3,1	+	
Den Haag West (D)	33,0	2,1	+	30,5	2,9	+	
Den Haag Zuid (D)	30,9	1,7	+	34,2	2,5	+	
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	28,4	2,0	+	29,8	1,7	+	
Westland - Delft (D)	28,5	1,9	+	28,9	3,1	+	
Leiden - Bollenstreek (D)	28,9	2,5	+	27,1	1,4	+	
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	21,9	2,6	-	23,4	1,8		
Rotterdam (RE)	25,6	1,6		26,2	1,0		
Rijnmond Noord (D)	28,8	4,0		26,2	2,1		
Rotterdam Stad (D)	35,8	10,2		35,9	3,9	+	
Rijnmond Oost (D)	24,8	4,3		28,0	3,1		
Rotterdam Zuid (D)	22,6	5,9		27,4	3,7		
Rijnmond Zuid-West (D)	23,6	3,1		21,5	1,4	-	
Zuid-Holland-Zuid (D)	24,6	1,3		26,0	1,9		
Zeeland - West-Brabant (RE)	22,4	1,5	-	21,1	1,1	-	
Zeeland (D)	24,9	2,1		23,7	1,5		
De Markiezaten (D)	20,2	3,3	-	18,8	2,4	-	
De Baronie (D)	21,2	3,0	-	19,7	2,3	-	
Hart van Brabant (D)	23,1	3,6		21,9	2,3	-	
Oost-Brabant (RE)	25,3	1,3		25,5	1,2		
's Hertogenbosch (D)	23,6	1,7		26,6	1,8		
Eindhoven (D)	25,9	2,7		22,9	2,5		
Helmond (D)	27,5	2,7		26,4	1,8		
Limburg (RE)	19,8	1,2	-	20,9	1,3	-	
Noord en Midden Limburg (D)	20,8	1,7	-	23,2	1,8	-	
Parkstad-Limburg (D)	19,3	2,7	-	19,4	2,7	-	
Zuid-West-Limburg (D)	18,9	2,3	-	18,9	2,3	-	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

5.5 Tevredenheid functioneren politie in het algemeen - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	1)	2013	Marge	1)	Verschil t.o.v. 2012 2)	
	% (zeer) tevreden							
Nederland	28,9	0,4		28,4	0,3			
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	30,7	1,1	+	29,2	1,1			
Fryslân (D)	32,8	2,1	+	29,8	2,0			
Groningen (District)	31,7	1,9	+	31,0	2,0	+		
Drenthe (D)	26,7	1,7	-	26,3	1,1	-		
Oost-Nederland (RE)	29,0	0,9		27,2	0,8	-		-
IJsselland (D)	31,2	1,9		27,8	2,1			
Twente (D)	30,7	1,9		28,2	1,9			
Noord en Oost Gelderland (D)	27,3	1,8		26,4	1,7			
Gelderland Midden (D)	28,4	1,9		27,7	1,7			
Gelderland Zuid (D)	28,1	1,9		26,0	2,1	-		
Midden-Nederland (RE)	30,4	1,5		30,3	1,1	+		
Gooi en Vechtstreek (D)	25,9	1,9	-	28,0	2,8			
Flevoland (D)	29,8	2,2		30,7	2,0			
Oost Utrecht (D)	30,1	2,9		30,3	2,2			
Utrecht Stad (D)	36,9	5,0	+	34,7	3,0	+		
West Utrecht (D)	28,7	3,6		27,2	2,7			
Noord-Holland (RE)	28,1	1,2		28,2	1,1			
Noord Holland Noord (D)	25,5	1,8	-	28,2	1,6			
Zaanstreek Waterland (D)	28,1	2,1		24,5	2,0	-		
Kennemerland (D)	31,5	2,2		30,4	2,3			
Amsterdam (RE)	34,0	2,4	+	33,6	1,6	+		
Amsterdam Noord (D)	34,0	5,6		33,0	3,2	+		
Amsterdam Oost (D)	36,3	4,8	+	34,6	2,8	+		
Amsterdam Zuid (D)	35,1	3,9	+	32,8	3,0	+		
Amsterdam West (D)	30,8	4,9		34,0	3,4	+		
Den Haag (RE)	31,9	1,0	+	32,8	0,9	+		
Den Haag Centrum (D)	37,6	2,1	+	35,1	3,1	+		
Den Haag West (D)	36,2	2,1	+	38,1	3,0	+		
Den Haag Zuid (D)	32,5	1,8	+	35,2	2,5	+		
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	31,7	2,1	+	32,4	1,7	+		
Westland - Delft (D)	31,2	1,9	+	35,4	3,3	+		
Leiden - Bollenstreek (D)	36,5	2,6	+	31,3	1,4	+		-
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	23,7	2,7	-	28,0	1,9			
Rotterdam (RE)	27,4	1,5		28,3	1,0			
Rijnmond Noord (D)	29,8	4,0		28,2	2,2			
Rotterdam Stad (D)	33,5	10,1		35,6	3,9	+		
Rijnmond Oost (D)	27,8	4,3		30,7	3,2			
Rotterdam Zuid (D)	20,2	5,5	-	28,7	3,7			
Rijnmond Zuid-West (D)	26,1	3,2		24,3	1,5	-		
Zuid-Holland-Zuid (D)	28,2	1,4		28,3	1,9			
Zeeland - West-Brabant (RE)	25,8	1,6	-	24,4	1,2	-		
Zeeland (D)	28,9	2,2		26,8	1,5			
De Markiezaten (D)	19,9	3,3	-	20,3	2,5	-		
De Baronie (D)	23,6	3,1	-	23,3	2,4	-		
Hart van Brabant (D)	29,7	3,9		26,4	2,5			

5.5 Tevredenheid functioneren politie in het algemeen - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	% (zeer) tevreden						
Oost-Brabant (RE)	28,1	1,3		28,2	1,2		
's Hertogenbosch (D)	26,9	1,8		28,6	1,9		
Eindhoven (D)	30,2	2,8		26,2	2,7		
Helmond (D)	28,0	2,7		29,6	1,9		
Limburg (RE)	22,2	1,3	-	22,4	1,3	-	
Noord en Midden Limburg (D)	24,8	1,8	-	23,6	1,8	-	
Parkstad-Limburg (D)	20,1	2,8	-	21,5	3,0	-	
Zuid-West-Limburg (D)	19,9	2,4	-	21,4	2,4	-	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

6 Preventie

6.1 Landelijk overzicht indicatoren van preventie

	2012	Marge	2013	Marge	Verschil t.o.v. 2012[1]
	% vaak				
Socio-preventieve gedragsmaatregelen					
's Avonds licht laten branden bij afwezigheid	41,1	0,4	41,4	0,4	
Fiets in bewaakte fietsenstalling	34,7	0,4	35,1	0,4	
Waardevolle spullen meenemen uit auto	70,1	0,4	69,9	0,4	
Waardevolle spullen thuis laten om diefstal/beroving te voorkomen	33,4	0,4	34,4	0,4	+
	somscore[2]				
Somscore van totaal socio-preventie gedrag	1,8	0,0	1,8	0,0	
	% aanwezig				
Aanwezigheid van techno-preventieve maatregelen					
Extra veiligheidssloten/grendels op buitendeuren	67,5	0,4	66,8	0,4	
(Rol)luiken voor ramen/deuren	18,7	0,3	18,7	0,3	
Buitenverlichting	77,3	0,4	76,4	0,3	-
Alarminstallatie in huis	13,0	0,3	12,8	0,2	
	somscore[2]				
Somscore van totaal techno-preventieve maatregelen	1,8	0,0	1,7	0,0	-

[1] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

[2] Maximaal 4 maatregelen/voorzieningen.

6.2 Sociaal preventief gedrag - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]	
	somscore[3]							
Nederland	1,8	0,0		1,8	0,0			
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	1,6	0,0	-	1,6	0,0	-		
Fryslân (D)	1,5	0,1	-	1,5	0,1	-		
Groningen (District)	1,5	0,0	-	1,5	0,0	-		
Drenthe (D)	1,6	0,0	-	1,7	0,0	-		
Oost-Nederland (RE)	1,8	0,0		1,8	0,0			
IJsselland (D)	1,6	0,1	-	1,7	0,1	-		
Twente (D)	1,8	0,1		1,9	0,1	+		
Noord en Oost Gelderland (D)	1,8	0,0		1,8	0,0			
Gelderland Midden (D)	1,9	0,1	+	1,9	0,0	+		
Gelderland Zuid (D)	1,9	0,1	+	1,9	0,1	+		
Midden-Nederland (RE)	1,8	0,0		1,8	0,0			
Gooi en Vechtstreek (D)	1,9	0,1	+	1,9	0,1	+		
Flevoland (D)	1,7	0,1		1,8	0,1			
Oost Utrecht (D)	1,9	0,1	+	1,9	0,1	+		
Utrecht Stad (D)	1,5	0,1	-	1,6	0,1	-		
West Utrecht (D)	1,9	0,1	+	2,0	0,1	+		
Noord-Holland (RE)	1,7	0,0	-	1,8	0,0	-		
Noord Holland Noord (D)	1,7	0,1		1,8	0,0			
Zaanstreek Waterland (D)	1,7	0,1	-	1,7	0,1			
Kennemerland (D)	1,8	0,1		1,7	0,1			
Amsterdam (RE)	1,4	0,1	-	1,4	0,0	-		
Amsterdam Noord (D)	1,4	0,1	-	1,4	0,1	-		
Amsterdam Oost (D)	1,3	0,1	-	1,4	0,1	-		
Amsterdam Zuid (D)	1,6	0,1	-	1,5	0,1	-		
Amsterdam West (D)	1,4	0,1	-	1,4	0,1	-		
Den Haag (RE)	1,8	0,0		1,8	0,0			
Den Haag Centrum (D)	1,5	0,1	-	1,5	0,1	-		
Den Haag West (D)	1,7	0,1	-	1,7	0,1	-		
Den Haag Zuid (D)	1,8	0,0		1,7	0,1	-		-
Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	2,0	0,1	+	2,0	0,0	+		
Westland - Delft (D)	1,9	0,1	+	1,8	0,1			
Leiden - Bollenstreek (D)	1,7	0,1		1,8	0,0			
Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	1,8	0,1		1,9	0,0	+		
Rotterdam (RE)	1,7	0,0	-	1,7	0,0	-		
Rijnmond Noord (D)	1,8	0,1		1,8	0,1			
Rotterdam Stad (D)	1,4	0,3		1,4	0,1	-		
Rijnmond Oost (D)	1,6	0,1	-	1,7	0,1	-		
Rotterdam Zuid (D)	1,7	0,2		1,5	0,1			
Rijnmond Zuid-West (D)	1,8	0,1		1,8	0,0			
Zuid-Holland-Zuid (D)	1,9	0,0	+	1,8	0,1			
Zeeland - West-Brabant (RE)	1,9	0,0	+	1,9	0,0	+		
Zeeland (D)	1,6	0,1	-	1,6	0,0	-		
De Markiezaten (D)	2,0	0,1	+	2,0	0,1	+		
De Baronie (D)	2,0	0,1	+	2,0	0,1	+		
Hart van Brabant (D)	2,1	0,1	+	2,1	0,1	+		

6.2 Sociaal preventief gedrag - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	somscore[3]						
Oost-Brabant (RE)	2,0	0,0	+	2,1	0,0	+	
's Hertogenbosch (D)	2,0	0,1	+	2,0	0,1	+	
Eindhoven (D)	2,0	0,1	+	2,0	0,1	+	
Helmond (D)	2,1	0,1	+	2,1	0,1	+	
Limburg (RE)	2,1	0,0	+	2,1	0,0	+	
Noord en Midden Limburg (D)	2,1	0,1	+	2,0	0,1	+	
Parkstad-Limburg (D)	2,0	0,1	+	2,1	0,1	+	
Zuid-West-Limburg (D)	2,1	0,1	+	2,1	0,1	+	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

[2] In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

[3] Maximaal 4 voorzieningen.

6.3 Preventieve voorzieningen in/rond de woning - naar regionale eenheid en district

	2012	Marge	[1]	2013	Marge	[1]	Verschil t.o.v. 2012[2]
	somscore[3]						
Nederland	1,8	0,0		1,7	0,0		-
Noord-Nederland (Regionale Eenheid)	1,6	0,0	-	1,6	0,0	-	
Fryslân (D)	1,6	0,0	-	1,6	0,0	-	
Groningen (District)	1,5	0,0	-	1,5	0,0	-	
Drenthe (D)	1,7	0,0		1,8	0,0		
Oost-Nederland (RE)	1,8	0,0	+	1,8	0,0	+	
IJsselland (D)	1,7	0,0	-	1,7	0,0	-	
Twente (D)	1,8	0,0	+	1,8	0,0	+	
Noord en Oost Gelderland (D)	1,9	0,0	+	1,8	0,0	+	
Gelderland Midden (D)	1,8	0,0	+	1,8	0,0	+	
Gelderland Zuid (D)	1,9	0,0	+	1,9	0,1	+	
Midden-Nederland (RE)	1,7	0,0		1,7	0,0	-	
Gooi en Vechtstreek (D)	1,9	0,0	+	1,8	0,1		
Flevoland (D)	1,8	0,0		1,8	0,0		
Oost Utrecht (D)	1,8	0,1	+	1,8	0,0		
Utrecht Stad (D)	1,3	0,1	-	1,3	0,1	-	
West Utrecht (D)	1,9	0,1	+	1,8	0,1	+	
Noord-Holland (RE)	1,7	0,0	-	1,7	0,0	-	
Noord Holland Noord (D)	1,7	0,0		1,7	0,0		
Zaanstreek Waterland (D)	1,8	0,0		1,8	0,0		
Kennemerland (D)	1,6	0,0	-	1,6	0,0	-	
Amsterdam (RE)	1,3	0,0	-	1,2	0,0	-	
Amsterdam Noord (D)	1,3	0,1	-	1,2	0,1	-	
Amsterdam Oost (D)	1,2	0,1	-	1,3	0,1	-	
Amsterdam Zuid (D)	1,4	0,1	-	1,3	0,1	-	
Amsterdam West (D)	1,2	0,1	-	1,1	0,1	-	

6.3 Preventieve voorzieningen in/rond de woning - naar regionale eenheid en district (slot)

	2012	Marge	1)	2013	Marge	1)	Verschil t.o.v. 2012 2)
	somscore 3)						
Den Haag (RE)	1,7	0,0	-	1,6	0,0	-	
Den Haag Centrum (D)	1,3	0,0	-	1,3	0,1	-	
Den Haag West (D)	1,5	0,0	-	1,5	0,1	-	
Den Haag Zuid (D)	1,6	0,0	-	1,5	0,1	-	
Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg (D)	1,8	0,0		1,8	0,0	+	
Westland – Delft (D)	1,7	0,0	-	1,7	0,1		
Leiden – Bollenstreek (D)	1,6	0,1	-	1,6	0,0	-	
Alphen aan den Rijn – Gouda (D)	1,8	0,1		1,8	0,0		
Rotterdam (RE)	1,7	0,0	-	1,7	0,0	-	
Rijnmond Noord (D)	1,7	0,1	-	1,7	0,0	-	
Rotterdam Stad (D)	1,4	0,3		1,2	0,1	-	
Rijnmond Oost (D)	1,5	0,1	-	1,6	0,1	-	
Rotterdam Zuid (D)	1,4	0,1	-	1,4	0,1		
Rijnmond Zuid-West (D)	1,9	0,1	+	1,9	0,0	+	
Zuid-Holland-Zuid (D)	1,9	0,0	+	1,8	0,0	+	
Zeeland – West-Brabant (RE)	1,9	0,0	+	1,9	0,0	+	
Zeeland (D)	1,9	0,0	+	1,9	0,0	+	
De Markiezaten (D)	2,1	0,1	+	2,1	0,1	+	
De Baronie (D)	2,0	0,1	+	1,9	0,1	+	
Hart van Brabant (D)	1,8	0,1		1,9	0,1	+	
Oost-Brabant (RE)	1,9	0,0	+	1,9	0,0	+	
's Hertogenbosch (D)	2,0	0,0	+	1,9	0,0	+	
Eindhoven (D)	1,8	0,1		1,8	0,1	+	
Helmond (D)	2,0	0,1	+	2,0	0,0	+	
Limburg (RE)	2,2	0,0	+	2,1	0,0	+	
Noord en Midden Limburg (D)	2,2	0,0	+	2,2	0,0	+	
Parkstad-Limburg (D)	2,2	0,1	+	2,2	0,1	+	
Zuid-West-Limburg (D)	2,0	0,1	+	2,0	0,1	+	

1) Significant hoger (+) of lager (-) dan het landelijk gemiddelde.

2) In 2013 significant hoger (+) of lager (-) dan in 2012.

3) Maximaal 4 voorzieningen.

II Tabellen 70 000+ gemeenten (hoofdstuk 7)

7. Uitgelicht: 70 000+ gemeenten
Toelichting
7.1 Fysieke verloedering in buurt
7.2 Sociale overlast in buurt
7.3 Verkeersoverlast in buurt
7.4 Overlast totaal in buurt
7.5 Tevredenheid functioneren gemeente
7.6 Onveiligheidsgevoelens in buurt
7.7 Onveiligheidsgevoelens in algemeen
7.8 Slachtofferschap geweldsdelicten
7.9 Slachtofferschap vermogensdelicten
7.10 Slachtofferschap vandalismedelicten
7.11 Slachtofferschap totaal
7.12 Tevredenheid over contact met politie in gemeente
7.13 Tevredenheid over functioneren politie in buurt

Toelichting

Deze bijlage bevat kerncijfertabellen waarin de belangrijkste onderzoeksresultaten behorende bij hoofdstuk 7 zijn opgenomen.

Elke tabel bevat uitkomsten voor het jaar 2013 voor de 70 000+ gemeenten totaal en daarbinnen de G4, de G32 en de overige 70 000+ gemeenten, alsmede de vijftig afzonderlijke 70 000+ gemeenten.

In alle tabellen zijn ook de bij de uitkomsten behorende betrouwbaarheidsmarges opgenomen. Verder is door middel van '+' en '-' weergegeven of de uitkomsten significant hoger of lager zijn dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

7.1 Fysieke verloedering - naar gemeenten met 70 000+ inwoners, 2013

	Waarde	Marge	[1]
	% ervaart veel overlast[2]		
70 000+ gemeenten totaal	28,6	0,5	
G4	31,2	1,0	+
G32	28,0	0,7	
Overige 70 000+	25,1	1,4	-
Alkmaar	23,8	5,4	
Almelo	28,1	5,6	
Almere	34,5	1,2	+
Alphen aan den Rijn	22,7	5,6	
Amersfoort	26,2	4,5	
Amstelveen	17,0	5,0	-
Amsterdam	29,4	1,7	
Apeldoorn	19,8	3,6	-
Arnhem	30,4	3,9	
Breda	26,1	3,8	
Delft	30,6	5,6	
Deventer	28,3	5,4	
Dordrecht	27,7	5,1	
Ede	22,8	4,7	-
Eindhoven	29,0	3,7	
Emmen	24,5	1,8	-
Enschede	29,5	4,1	
Gouda	27,8	5,5	
Groningen	19,9	3,1	-
Haarlem	29,8	4,4	
Haarlemmermeer	24,8	4,4	
Heerlen	40,0	6,0	+
Helmond	26,4	2,5	
Hengelo	23,6	1,9	-
Hilversum	30,0	4,9	
Hoorn	27,7	5,9	
Leeuwarden	33,2	5,7	
Leiden	28,2	2,4	
Leidschendam-Voorburg	21,4	2,6	-
Lelystad	23,9	5,3	
Maastricht	31,3	4,7	
Nijmegen	22,0	3,5	-
Oss	21,4	5,6	-
Purmerend	29,4	5,8	
Roosendaal	31,2	5,7	
Rotterdam	32,0	2,2	+
Schiedam	36,7	2,9	+
's Gravenhage	37,8	1,7	+
's Hertogenbosch	27,4	4,4	
Sittard-Geleen	33,9	5,3	
Spijkenisse	31,8	2,9	
Súdwest Fryslân	17,9	4,3	-
Tilburg	32,0	3,8	
Utrecht	23,9	2,7	-
Venlo	32,7	5,2	
Vlaardingen	30,1	3,3	
Westland	22,8	4,8	-
Zaanstad	30,1	2,0	
Zoetermeer	30,0	1,9	
Zwolle	23,4	4,2	-

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

[2] Eén of meerdere vormen van fysieke verloedering (4 items).

7.2 Sociale overlast - naar gemeenten met 70 000+ inwoners, 2013

	Waarde	Marge	[1]
	% ervaart veel overlast[2]		
70 000+ gemeenten totaal	13,7	0,4	
G4	18,2	0,9	+
G32	12,3	0,5	-
Overige 70 000+	9,4	1,0	-
Alkmaar	9,1	3,3	-
Almelo	13,4	4,5	
Almere	12,2	0,8	-
Alphen aan den Rijn	5,3	3,3	-
Amersfoort	9,0	3,0	-
Amstelveen	4,4	2,6	-
Amsterdam	19,4	1,5	+
Apeldoorn	9,8	2,8	-
Arnhem	13,8	3,1	
Breda	11,8	2,9	
Delft	9,6	3,7	
Deventer	8,6	3,7	-
Dordrecht	8,3	3,0	-
Ede	6,1	2,7	-
Eindhoven	14,4	3,0	
Emmen	8,2	1,2	-
Enschede	12,1	3,0	
Gouda	15,9	4,7	
Groningen	12,2	2,8	
Haarlem	12,2	3,3	
Haarlemmermeer	12,4	3,5	
Heerlen	17,4	4,7	
Helmond	11,8	2,0	
Hengelo	7,9	1,2	-
Hilversum	13,2	3,9	
Hoorn	12,8	4,3	
Leeuwarden	10,1	3,7	
Leiden	12,4	1,8	
Leidschendam-Voorburg	5,8	1,4	-
Lelystad	11,4	4,4	
Maastricht	26,6	4,6	+
Nijmegen	10,1	2,6	-
Oss	7,1	3,3	-
Purmerend	8,8	3,9	-
Roosendaal	16,5	4,3	
Rotterdam	18,9	1,9	+
Schiedam	20,0	2,5	+
's Gravenhage	19,0	1,3	+
's Hertogenbosch	10,3	2,9	-
Sittard-Geleen	16,5	4,3	
Spijkenisse	12,1	2,1	
Súdwest Fryslân	3,6	2,2	-
Tilburg	15,0	2,9	
Utrecht	12,5	2,2	
Venlo	16,9	4,2	
Vlaardingen	13,3	2,5	
Westland	10,3	3,8	
Zaanstad	13,6	1,5	
Zoetermeer	10,9	1,3	-
Zwolle	7,7	2,8	-

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

[2] Eén of meer vormen van sociale overlast (4 items).

7.3 Verkeersoverlast - naar gemeenten met 70 000+ inwoners, 2013

	Waarde	Marge	[1]
	% ervaart veel overlast[2]		
70 000+ gemeenten totaal	34,9	0,6	
G4	36,2	1,1	
G32	34,8	0,8	
Overige 70 000+	32,2	1,5	-
Alkmaar	33,8	6,1	
Almelo	38,8	6,1	
Almere	32,2	1,2	-
Alphen aan den Rijn	28,5	5,6	-
Amersfoort	30,4	4,5	
Amstelveen	25,3	5,6	-
Amsterdam	33,3	1,7	
Apeldoorn	33,2	4,3	
Arnhem	39,8	4,1	+
Breda	37,2	4,2	
Delft	28,1	5,5	-
Deventer	33,6	5,7	
Dordrecht	32,2	5,2	
Ede	34,4	5,2	
Eindhoven	33,4	3,9	
Emmen	35,1	2,0	
Enschede	38,7	4,3	
Gouda	36,7	5,9	
Groningen	26,7	3,5	-
Haarlem	35,4	4,5	
Haarlemmermeer	33,3	4,7	
Heerlen	49,7	6,1	+
Helmond	36,1	2,8	
Hengelo	32,7	2,1	
Hilversum	35,4	5,1	
Hoorn	31,7	6,0	
Leeuwarden	33,3	5,6	
Leiden	29,6	2,5	-
Leidschendam-Voorburg	27,6	2,9	-
Lelystad	31,3	5,8	
Maastricht	41,2	5,1	+
Nijmegen	27,6	3,8	-
Oss	32,4	6,1	
Purmerend	36,9	6,0	
Roosendaal	41,6	6,0	+
Rotterdam	38,7	2,3	+
Schiedam	44,1	3,0	+
's Gravenhage	38,6	1,7	+
's Hertogenbosch	30,1	4,3	
Sittard-Geleen	42,4	5,6	+
Spijkenisse	38,1	3,0	
Súdwest Fryslân	22,5	4,5	-
Tilburg	43,5	4,1	+
Utrecht	35,2	3,0	
Venlo	39,1	5,3	
Vlaardingen	34,8	3,4	
Westland	32,5	5,2	
Zaanstad	39,1	2,1	+
Zoetermeer	35,0	1,9	
Zwolle	25,7	4,3	-

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

[2] Eén of meer vormen van verkeersoverlast (max 3 items).

7.4 Totale ervaren overlast - naar gemeenten met 70 000+ inwoners, 2013

	Waarde	Marge	[1]
	% ervaart veel overlast[2]		
70 000+ gemeenten totaal	51,0	0,6	
G4	54,3	1,1	+
G32	50,3	0,8	
Overige 70 000+	46,0	1,6	-
Alkmaar	46,2	6,5	
Almelo	50,9	6,2	
Almere	53,7	1,3	+
Alphen aan den Rijn	43,1	6,4	-
Amersfoort	47,2	5,0	
Amstelveen	37,2	6,2	-
Amsterdam	53,5	1,8	+
Apeldoorn	42,7	4,5	-
Arnhem	54,8	4,2	
Breda	48,9	4,4	
Delft	46,9	6,0	
Deventer	49,5	6,1	
Dordrecht	48,0	5,5	
Ede	45,3	5,5	
Eindhoven	50,4	4,2	
Emmen	47,8	2,1	-
Enschede	53,7	4,5	
Gouda	53,8	6,2	
Groningen	41,9	3,9	-
Haarlem	52,1	4,7	
Haarlemmermeer	46,1	4,9	
Heerlen	63,4	5,9	+
Helmond	50,7	2,8	
Hengelo	45,0	2,2	-
Hilversum	52,1	5,4	
Hoorn	46,8	6,4	
Leeuwarden	54,5	6,0	
Leiden	49,0	2,7	
Leidschendam-Voorburg	40,9	3,2	-
Lelystad	44,2	6,2	-
Maastricht	58,5	5,1	+
Nijmegen	43,9	4,2	-
Oss	42,6	6,4	-
Purmerend	51,6	6,2	
Roosendaal	54,5	6,0	
Rotterdam	55,8	2,4	+
Schiedam	60,1	2,9	+
's Gravenhage	57,8	1,7	+
's Hertogenbosch	46,0	4,8	
Sittard-Geleen	61,2	5,5	+
Spijkenisse	54,1	3,1	
Súdwest Fryslân	34,6	5,3	-
Tilburg	58,3	4,1	+
Utrecht	48,4	3,2	
Venlo	54,3	5,4	
Vlaardingen	51,4	3,5	
Westland	45,0	5,6	
Zaanstad	54,4	2,1	+
Zoetermeer	52,3	2,0	
Zwolle	42,1	4,9	-

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

[2] Totaal van een of meer vormen van fysieke veloedering, sociale overlast en verkeersoverlast (max 11 items).

7.5 Tevredenheid over functioneren gemeente op gebied leefbaarheid en veiligheid - naar gemeenten met 70 000+ inwoners, 2013

	(Zeer) tevreden	Marge	1)	Niet tevreden/ niet ontevreden	Marge	1)	(Zeer) ontevreden	Marge	1)	Kan dit niet beoordelen	Marge	1)
	%											
70 000+ gemeenten totaal	35,7	0,6		28,1	0,5		12,8	0,4		23,4	0,5	
G4	37,1	1,1		26,7	1,0		12,9	0,7		12,9	0,7	-
G32	34,5	0,8		28,7	0,7		12,9	0,5		12,9	0,5	-
Overige 70 000+	37,7	1,6		28,4	1,4		12,2	1,1		12,2	1,1	-
Alkmaar	40,0	6,4		23,5	5,5		9,7	0,4	-	26,8	5,8	
Almelo	25,0	5,5	-	28,4	5,6		19,3	4,0	+	27,3	5,4	
Almere	29,2	1,2	-	31,0	1,2	+	16,5	5,0		23,3	1,1	
Alphen aan den Rijn	35,9	6,4		27,2	5,7		11,3	0,9	-	25,6	5,6	
Amersfoort	31,3	4,6		31,2	4,7		11,7	4,1		25,8	4,4	
Amstelveen	50,1	6,4	+	26,4	5,6		4,9	3,3	-	18,6	5,2	
Amsterdam	40,5	1,8	+	25,9	1,6		11,2	2,7		22,4	1,6	
Apeldoorn	32,2	4,2		29,8	4,1		12,2	1,1		25,9	3,9	
Arnhem	34,8	4,1		30,1	3,8		11,8	3,0		23,4	3,5	
Breda	34,3	4,2		30,2	4,0		12,4	2,7		23,0	3,5	
Delft	32,4	5,7		32,6	5,7		13,4	2,8		21,5	4,9	
Deventer	38,6	5,9		27,6	5,4		12,7	3,8		21,1	4,9	
Dordrecht	33,7	5,3		28,9	4,9		10,2	4,1		27,2	4,9	
Ede	36,5	5,4		28,2	4,9		11,6	3,3		23,7	4,7	
Eindhoven	32,7	4,0		29,6	3,8		10,7	3,6		27,0	3,6	
Emmen	26,2	1,9	-	28,1	1,9		19,3	2,6	+	26,4	1,8	+
Enschede	37,5	4,4		26,8	3,9		11,2	1,7		24,5	3,8	
Gouda	28,1	5,7	-	35,9	6,0	+	20,3	2,9	+	15,7	4,3	-
Groningen	48,1	4,0	+	24,7	3,4		7,9	5,0		19,3	3,1	-
Haarlem	37,1	4,6		28,4	4,2		12,4	2,0		22,0	3,9	
Haarlemmermeer	38,9	4,8		24,6	4,2		12,3	3,1		24,2	4,1	
Heerlen	30,9	5,8		25,2	5,3		14,6	3,2		29,2	5,4	
Helmond	34,2	2,7		27,8	2,6		11,4	4,5		26,6	2,5	+
Hengelo	36,1	2,2		26,7	2,0		12,2	1,9		25,1	2,0	
Hilversum	32,5	5,1		30,2	4,9		15,2	1,5	+	22,1	4,2	
Hoorn	33,9	6,1		34,3	6,1		12,0	3,9		19,7	4,9	
Leeuwarden	40,6	5,9		27,2	5,3		9,0	4,2		23,2	5,0	
Leiden	37,3	2,6		26,5	2,4		11,1	3,5		25,1	2,4	
Leidschendam-Voorburg	46,0	3,3	+	24,4	2,7	-	8,8	1,6	-	20,9	2,7	
Lelystad	31,6	5,7		28,4	5,5		15,6	1,8	+	24,5	5,5	
Maastricht	29,3	4,8	-	30,9	4,8		17,1	4,4		22,7	4,3	
Nijmegen	39,5	4,2		25,1	3,6		10,1	3,8		25,3	3,7	
Oss	37,9	6,1		23,8	5,5		15,9	2,5	+	22,4	5,1	
Purmerend	36,0	6,0		30,0	5,5		8,6	4,8		25,4	5,4	
Roosendaal	27,6	5,5	-	34,6	5,7	+	21,0	3,7	+	16,8	4,7	-
Rotterdam	32,6	2,3	-	28,5	2,1		15,0	4,9		23,9	2,0	
Schiedam	22,7	2,6	-	27,9	2,6		23,3	1,7	+	26,1	2,6	
's Gravenhage	34,7	1,7		26,8	1,5		14,6	2,5		23,9	1,5	
's Hertogenbosch	39,2	4,7		26,9	4,2		8,1	1,2	-	25,8	4,2	
Sittard-Geleen	19,8	4,4	-	39,7	5,6	+	17,1	2,6	+	23,4	4,8	
Spijkenisse	33,0	2,9		32,2	2,9	+	14,5	4,2		20,3	2,5	-
Súdwest Fryslân	40,7	5,5		24,6	4,7		9,9	2,2	-	24,8	4,8	
Tilburg	33,5	4,0		30,1	3,8		15,3	3,3		21,0	3,3	
Utrecht	40,7	3,1	+	24,9	2,7		10,5	2,9		23,9	2,8	
Venlo	28,3	4,9	-	31,2	5,1		18,0	1,8	+	22,4	4,5	
Vlaardingen	37,6	3,5		28,0	3,1		12,2	4,1		22,2	2,8	
Westland	39,3	5,4		26,6	4,9		12,4	2,3		21,8	4,4	
Zaanstad	28,7	1,9	-	31,7	1,9	+	16,0	3,8		23,5	1,8	
Zoetermeer	36,5	2,0		30,0	1,8		11,2	1,5		22,3	1,7	
Zwolle	48,9	5,0	+	23,3	4,2		7,4	1,3	-	20,4	3,8	

1) Significant hoger (+) of lager (-) dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

7.6 Onveiligheidsgevoelens in de buurt - naar gemeenten met 70 000+ inwoners, 2013

	Waarde	Marge	[1]	Waarde	Marge	[1]
	% weleens			% vaak		
70 000+ gemeenten totaal	24,1	0,5		2,7	0,2	
G4	28,8	1,0	+	3,7	0,4	+
G32	22,9	0,7	-	2,5	0,3	
Overige 70 000+	18,2	1,2	-	1,5	0,4	-
Alkmaar	18,9	4,9		2,2	2,2	
Almelo	20,0	5,4		3,7	2,9	
Almere	29,4	1,2	+	3,8	0,5	+
Alphen aan den Rijn	14,1	4,8	-	.	.	.
Amersfoort	17,4	3,9	-	0,9	0,9	-
Amstelveen	13,1	4,4	-	.	.	.
Amsterdam	28,5	1,7	+	3,6	0,8	
Apeldoorn	20,9	3,8		2,5	1,6	
Arnhem	25,4	3,8		2,6	1,5	
Breda	25,2	3,9		3,7	1,9	
Delft	21,7	5,0		2,3	1,8	
Deventer	19,7	5,1		.	.	.
Dordrecht	18,4	4,4	-	2,4	2,1	
Ede	22,1	4,6		2,6	1,7	
Eindhoven	27,4	3,8		1,9	1,0	
Emmen	18,0	1,7	-	2,2	0,7	
Enschede	23,9	3,9		2,3	1,5	
Gouda	33,9	5,8	+	.	.	.
Groningen	26,6	3,6		2,0	1,0	
Haarlem	14,7	3,4	-	1,5	1,2	
Haarlemmermeer	19,1	4,0	-	1,5	1,2	
Heerlen	29,3	5,6		3,3	2,3	
Helmond	20,1	2,3	-	2,2	0,9	
Hengelo	18,0	1,7	-	1,6	0,6	-
Hilversum	21,5	4,4		.	.	.
Hoorn	24,7	5,7		.	.	.
Leeuwarden	19,1	4,8		2,4	1,9	
Leiden	23,0	2,3		2,1	0,8	
Leidschendam-Voorburg	19,8	2,5	-	1,8	0,9	
Lelystad	20,9	5,3		3,4	2,6	
Maastricht	27,5	4,6		3,4	1,9	
Nijmegen	21,7	3,5		1,9	1,2	
Oss	12,8	4,4	-	.	.	.
Purmerend	13,7	4,4	-	2,5	2,1	
Roosendaal	28,1	5,4		1,8	1,6	
Rotterdam	30,7	2,2	+	4,1	0,9	+
Schiedam	29,2	2,8	+	4,5	1,3	+
's Gravenhage	30,3	1,5	+	4,3	0,6	+
's Hertogenbosch	18,4	3,7	-	3,3	1,7	
Sittard-Geleen	22,8	4,8		2,2	1,9	
Spijkenisse	23,2	2,6		1,6	0,7	-
Súdwest Fryslân	9,9	3,4	-	.	.	.
Tilburg	28,3	3,8		3,5	1,5	
Utrecht	23,8	2,7		2,5	1,1	
Venlo	22,9	4,6		2,7	1,7	
Vlaardingen	28,7	3,3	+	3,1	1,2	
Westland	13,3	3,9	-	.	.	.
Zaanstad	20,2	1,7	-	2,1	0,7	
Zoetermeer	23,1	1,7		2,4	0,6	
Zwolle	20,3	4,1		2,0	1,4	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

7.7 Onveiligheidsgevoelens in het algemeen - naar gemeenten met 70 000+ inwoners, 2013

	Waarde	Marge	[1]	Waarde	Marge	[1]
	% weleens			% vaak		
70 000+ gemeenten totaal	41,7	0,6		2,6	0,2	
G4	44,8	1,1	+	3,7	0,4	+
G32	41,4	0,8		2,3	0,2	
Overige 70 000+	36,4	1,5	-	1,5	0,4	-
Alkmaar	38,7	6,4		2,7	2,3	
Almelo	37,2	6,1		2,9	2,5	
Almere	46,1	1,3	+	3,8	0,5	+
Alphen aan den Rijn	31,7	6,1	-	0,0	0,0	-
Amersfoort	39,8	4,9		1,9	1,4	
Amstelveen	34,4	6,1	-	.	.	.
Amsterdam	44,3	1,8	+	3,6	0,8	+
Apeldoorn	39,1	4,4		1,8	1,3	
Arnhem	42,7	4,2		2,2	1,4	
Breda	40,6	4,3		2,6	1,5	
Delft	45,9	6,0		2,2	1,7	
Deventer	43,5	6,0		.	.	.
Dordrecht	36,2	5,3		1,8	1,4	
Ede	39,2	5,4		2,7	1,9	
Eindhoven	42,4	4,1		2,2	1,4	
Emmen	30,4	2,0	-	1,9	0,6	
Enschede	42,1	4,4		2,0	1,4	
Gouda	48,9	6,2	+	1,6	1,5	
Groningen	45,5	4,0		2,0	1,1	
Haarlem	35,4	4,5	-	1,1	0,9	-
Haarlemmermeer	33,9	4,7	-	1,1	0,9	-
Heerlen	46,0	6,1		2,0	1,5	
Helmond	37,4	2,8	-	2,4	1,0	
Hengelo	33,7	2,2	-	1,5	0,6	-
Hilversum	40,7	5,3		1,2	1,1	-
Hoorn	40,1	6,3		2,8	2,4	
Leeuwarden	39,2	5,9		2,6	2,3	
Leiden	43,5	2,7		1,9	0,8	
Leidschendam-Voorburg	38,8	3,2		1,9	0,9	
Lelystad	41,4	6,1		3,2	2,2	
Maastricht	45,4	5,2		2,0	1,3	
Nijmegen	42,8	4,2		2,5	1,3	
Oss	36,3	6,2		.	.	.
Purmerend	30,9	5,7	-	2,4	2,0	
Roosendaal	48,8	6,1	+	2,7	1,9	
Rotterdam	43,6	2,4		3,7	0,8	+
Schiedam	45,1	3,0		4,0	1,2	
's Gravenhage	46,5	1,7	+	4,3	0,6	+
's Hertogenbosch	37,8	4,6		2,9	1,7	
Sittard-Geleen	45,8	5,7		3,6	2,2	
Spijkenisse	40,0	3,1		2,1	0,9	
Súdwest Fryslân	22,4	4,6	-	.	.	.
Tilburg	48,9	4,2	+	3,2	1,6	
Utrecht	45,6	3,2	+	2,8	1,2	
Venlo	42,5	5,3		3,8	2,2	
Vlaardingen	41,9	3,5		2,7	1,2	
Westland	32,6	5,3	-	.	.	.
Zaanstad	38,0	2,0	-	2,4	0,7	
Zoetermeer	43,3	2,0		2,7	0,7	
Zwolle	39,7	4,8		1,4	1,2	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

7.8 Slachtoffers van één of meer geweldsdelicten in gemeenten met 70 000+ inwoners, 2013

	Waarde	Marge	[1]
	%		
70 000+ gemeenten totaal	2,9	0,2	
G4	3,0	0,4	
G32	3,1	0,3	
Overige 70 000+	2,2	0,5	
Alkmaar	3,3	2,1	
Almelo	2,7	2,2	
Almere	3,1	0,5	
Alphen aan den Rijn	.	.	.
Amersfoort	3,4	1,9	
Amstelveen	.	.	.
Amsterdam	3,3	0,7	
Apeldoorn	2,8	1,5	
Arnhem	3,3	1,7	
Breda	2,6	1,5	
Delft	3,2	2,2	
Deventer	2,5	2,0	
Dordrecht	2,0	1,6	
Ede	4,1	2,3	
Eindhoven	3,0	1,6	
Emmen	2,5	0,7	
Enschede	3,4	1,8	
Gouda	2,9	2,0	
Groningen	4,1	1,7	
Haarlem	2,2	1,7	
Haarlemmermeer	1,2	0,9	-
Heerlen	3,6	2,5	
Helmond	3,6	1,1	
Hengelo	2,4	0,7	
Hilversum	2,8	1,9	
Hoorn	1,9	1,7	
Leeuwarden	4,6	2,9	
Leiden	2,2	0,8	
Leidschendam-Voorburg	1,8	0,9	
Lelystad	4,7	2,9	
Maastricht	3,0	1,9	
Nijmegen	3,7	1,7	
Oss	3,6	2,8	
Purmerend	2,5	1,9	
Roosendaal	.	.	.
Rotterdam	2,9	0,8	
Schiedam	3,6	1,3	
's Gravenhage	2,6	0,6	
's Hertogenbosch	3,6	1,9	
Sittard-Geleen	2,4	1,9	
Spijkenisse	3,3	1,2	
Súdwest Fryslân	2,1	1,7	
Tilburg	3,7	1,7	
Utrecht	2,9	1,0	
Venlo	3,6	2,3	
Vlaardingen	2,7	1,2	
Westland	2,2	1,8	
Zaanstad	2,8	0,7	
Zoetermeer	3,3	0,8	
Zwolle	1,5	1,3	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

7.9 Slachtoffers van één of meer vermogensdelicten - naar gemeenten met 70 000+ inwoners, 2013

	Waarde	Marge	[1]
	%		
70 000+ gemeenten totaal	17,1	0,5	
G4	20,5	0,9	+
G32	16,1	0,6	
Overige 70 000+	13,5	1,1	-
Alkmaar	15,9	4,9	
Almelo	16,5	5,1	
Almere	16,9	0,9	
Alphen aan den Rijn	13,6	4,5	
Amersfoort	13,5	3,5	
Amstelveen	13,5	4,4	
Amsterdam	24,2	1,6	+
Apeldoorn	11,7	2,9	-
Arnhem	16,1	3,2	
Breda	17,1	3,4	
Delft	16,4	4,8	
Deventer	13,1	4,2	
Dordrecht	10,6	3,4	-
Ede	11,9	3,6	-
Eindhoven	18,6	3,4	
Emmen	10,3	1,4	-
Enschede	18,4	3,6	
Gouda	15,5	4,4	
Groningen	18,9	3,2	
Haarlem	19,4	4,0	
Haarlemmermeer	14,8	3,6	
Heerlen	17,2	5,0	
Helmond	14,3	2,0	-
Hengelo	14,3	1,6	-
Hilversum	15,5	3,9	
Hoorn	15,7	4,7	
Leeuwarden	20,4	5,2	
Leiden	17,2	2,1	
Leidschendam-Voorburg	13,0	2,3	-
Lelystad	14,4	4,7	
Maastricht	17,1	4,0	
Nijmegen	21,3	3,5	+
Oss	14,8	4,7	
Purmerend	12,5	4,0	-
Roosendaal	14,0	4,2	
Rotterdam	17,7	1,9	
Schiedam	15,0	2,2	
's Gravenhage	17,4	1,3	
's Hertogenbosch	12,3	3,2	-
Sittard-Geleen	16,2	4,2	
Spijkenisse	11,8	2,1	-
Súdwest Fryslân	10,0	3,4	-
Tilburg	20,4	3,5	
Utrecht	21,1	2,7	+
Venlo	15,8	4,0	
Vlaardingen	12,7	2,5	-
Westland	14,2	4,0	
Zaanstad	13,8	1,5	-
Zoetermeer	14,3	1,4	-
Zwolle	14,7	3,5	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

7.10 Slachtoffers van één of meer vandalismedelicten - naar gemeenten met 70 000+ inwoners, 2013

	Waarde	Marge	[1]
	%		
70 000+ gemeenten totaal	8,5	0,3	
G4	9,5	0,6	+
G32	8,1	0,4	
Overige 70 000+	7,5	0,9	
Alkmaar	8,3	3,8	
Almelo	9,0	3,6	
Almere	8,1	0,7	
Alphen aan den Rijn	5,8	3,0	
Amersfoort	8,8	2,7	
Amstelveen	8,5	3,9	
Amsterdam	10,2	1,1	+
Apeldoorn	5,9	2,2	-
Arnhem	8,8	2,3	
Breda	8,5	2,5	
Delft	7,5	3,2	
Deventer	8,3	3,1	
Dordrecht	8,3	3,0	
Ede	5,9	2,5	
Eindhoven	7,8	2,1	
Emmen	5,4	1,0	-
Enschede	7,5	2,4	
Gouda	14,0	4,6	+
Groningen	7,1	2,1	
Haarlem	11,0	3,0	
Haarlemmermeer	7,0	2,4	
Heerlen	11,4	3,9	
Helmond	7,1	1,5	
Hengelo	6,9	1,1	-
Hilversum	6,0	2,5	
Hoorn	11,3	4,2	
Leeuwarden	9,5	3,5	
Leiden	8,5	1,5	
Leidschendam-Voorburg	7,2	1,7	
Lelystad	6,5	3,0	
Maastricht	7,0	2,7	
Nijmegen	8,4	2,4	
Oss	6,0	3,2	
Purmerend	10,5	4,0	
Roosendaal	8,7	3,4	
Rotterdam	8,2	1,3	
Schiedam	9,3	1,8	
's Gravenhage	9,4	1,0	
's Hertogenbosch	7,7	2,7	
Sittard-Geleen	7,4	2,9	
Spijkenisse	7,9	1,7	
Súdwest Fryslân	4,9	2,4	-
Tilburg	9,3	2,2	
Utrecht	10,6	1,9	
Venlo	9,7	3,5	
Vlaardingen	7,7	1,9	
Westland	6,8	3,0	
Zaanstad	7,8	1,1	
Zoetermeer	8,7	1,2	
Zwolle	6,7	2,4	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

7.11 Totaal slachtoffers van één of meer delicten - naar gemeenten met 70 000+ inwoners, 2013

	Waarde	Marge	[1]
	%		
70 000+ gemeenten totaal	23,8	0,5	
G4	27,6	1,0	+
G32	22,8	0,7	
Overige 70 000+	19,5	1,3	-
Alkmaar	23,0	5,7	
Almelo	23,6	5,6	
Almere	24,0	1,1	
Alphen aan den Rijn	17,6	5,0	-
Amersfoort	21,1	4,0	
Amstelveen	19,8	5,2	
Amsterdam	31,9	1,7	+
Apeldoorn	16,4	3,4	-
Arnhem	24,5	3,7	
Breda	23,3	3,8	
Delft	23,9	5,3	
Deventer	20,4	4,9	
Dordrecht	17,8	4,2	-
Ede	18,2	4,3	-
Eindhoven	25,0	3,7	
Emmen	15,6	1,6	-
Enschede	23,5	3,9	
Gouda	26,6	5,5	
Groningen	25,3	3,6	
Haarlem	26,0	4,3	
Haarlemmermeer	20,1	4,0	
Heerlen	26,2	5,6	
Helmond	20,9	2,3	-
Hengelo	20,3	1,9	-
Hilversum	20,5	4,3	
Hoorn	24,2	5,5	
Leeuwarden	27,4	5,6	
Leiden	23,3	2,3	
Leidschendam-Voorburg	19,1	2,6	-
Lelystad	20,9	5,3	
Maastricht	24,2	4,5	
Nijmegen	28,7	3,9	+
Oss	20,7	5,3	
Purmerend	20,2	5,0	
Roosendaal	19,3	4,7	
Rotterdam	23,9	2,0	
Schiedam	23,2	2,6	
's Gravenhage	24,7	1,5	
's Hertogenbosch	19,2	3,9	-
Sittard-Geleen	21,5	4,7	
Spijkenisse	19,2	2,5	-
Súdwest Fryslân	14,3	4,0	-
Tilburg	27,6	3,8	
Utrecht	28,7	2,9	+
Venlo	23,3	4,7	
Vlaardingen	19,8	2,9	-
Westland	19,8	4,6	
Zaanstad	20,7	1,7	-
Zoetermeer	21,7	1,7	
Zwolle	20,0	4,0	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

7.12 Tevredenheid over contact politie in eigen gemeente - naar gemeenten met 70 000+ inwoners, 2013

	(Zeer) tevreden	Marge	[1]	(Zeer) ontevreden	Marge	[1]
	%					
70 000+ gemeenten totaal	56,5	1,1		19,3	0,9	
G4	56,6	1,9		18,8	1,6	
G32	56,3	1,5		19,4	1,2	
Overige 70 000+	56,9	3,0		20,1	2,5	
Alkmaar	66,9	11,5		12,2	7,4	
Almelo	53,1	11,8		19,9	9,1	
Almere	54,8	2,2		21,6	1,8	
Alphen aan den Rijn	54,2	13,1		27,2	12,2	
Amersfoort	63,8	9,6		17,2	7,7	
Amstelveen	59,3	11,2		19,6	8,7	
Amsterdam	58,2	3,1		18,2	2,6	
Apeldoorn	57,2	9,4		19,8	7,8	
Arnhem	55,1	7,8		23,4	6,9	
Breda	54,2	8,1		22,8	6,8	
Delft	55,2	10,2		19,7	8,3	
Deventer	61,7	11,1		18,6	9,1	
Dordrecht	60,5	10,4		18,7	8,6	
Ede	66,0	10,8		17,7	8,8	
Eindhoven	56,1	7,8		23,3	6,5	
Emmen	61,0	4,5		20,6	3,9	
Enschede	47,2	8,3		24,6	7,2	
Gouda	59,7	11,6		20,7	9,9	
Groningen	62,9	7,0		14,3	5,1	
Haarlem	63,5	8,5		14,9	6,1	
Haarlemmermeer	61,0	9,6		18,3	7,7	
Heerlen	49,2	12,3		21,2	9,4	
Helmond	60,4	5,2		16,6	4,0	
Hengelo	57,2	4,4		21,4	3,8	
Hilversum	49,4	9,5		25,3	8,4	
Hoorn	57,4	12,3		15,9	9,9	
Leeuwarden	52,2	11,1		28,3	10,0	
Leiden	55,7	4,8		14,9	3,6	-
Leidschendam-Voorburg	60,2	5,9		16,3	4,4	
Lelystad	58,4	11,6		20,0	9,3	
Maastricht	51,1	9,2		16,7	6,6	
Nijmegen	50,3	7,6		20,6	6,3	
Oss	61,4	12,2		20,3	9,8	
Purmerend	51,1	11,8		24,5	10,8	
Roosendaal	50,6	11,7		24,0	9,9	
Rotterdam	52,6	4,4		19,3	3,7	
Schiedam	52,2	5,8		24,6	5,2	
's Gravenhage	56,5	3,1		21,0	2,6	
's Hertogenbosch	49,9	9,2		14,5	6,1	
Sittard-Geleen	53,0	11,0		21,4	9,5	
Spijkenisse	57,1	5,9		20,9	4,8	
Súdwest Fryslân	65,8	11,8		13,9	8,3	
Tilburg	58,1	7,0		16,9	4,9	
Utrecht	59,9	5,3		15,5	4,0	
Venlo	52,4	9,8		17,6	7,3	
Vlaardingen	57,2	6,6		14,9	4,5	
Westland	60,3	10,9		17,4	8,6	
Zaanstad	52,7	3,9		22,0	3,3	
Zoetermeer	53,0	3,8		21,1	3,3	
Zwolle	52,8	9,7		19,0	7,5	

[1] Significant hoger (+) of lager (-) dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

7.13 Tevredenheid over functioneren politie in eigen buurt - naar gemeenten met 70 000+ inwoners, 2013

	(Zeer) tevreden	Marge	1)	Niet tevreden/ niet ontevreden	Marge	1)	(Zeer) ontevreden	Marge	1)	Kan dit niet beoordelen	Marge	1)
	%											
70 000+ gemeenten totaal	27,1	0,5		20,7	0,5		9,3	0,4		42,9	0,6	
G4	30,7	1,0	+	21,4	0,9		9,5	0,7		38,4	1,1	-
G32	25,3	0,7	-	20,1	0,6		9,2	0,5		45,4	0,8	+
Overige 70 000+	26,9	1,4		21,3	1,3		9,5	1,0		42,2	1,6	
Alkmaar	30,3	6,2		16,6	4,6		6,0	2,8	-	47,1	6,5	
Almelo	26,7	5,4		17,7	5,0		10,6	4,1		45,0	6,1	
Almere	22,3	1,1	-	22,9	1,1	+	12,6	0,9	+	42,2	1,2	
Alphen aan den Rijn	27,5	6,1		15,1	4,6	-	11,7	4,3		45,8	6,4	
Amersfoort	26,7	4,4		19,8	4,0		7,3	2,7		46,2	5,0	
Amstelveen	32,6	6,0		23,1	5,4		7,4	3,8		36,8	6,1	
Amsterdam	32,0	1,7	+	21,4	1,5		9,0	1,1		37,6	1,8	-
Apeldoorn	20,9	3,7	-	19,0	3,7		9,1	2,7		51,0	4,5	+
Arnhem	27,0	3,9		22,4	3,6		9,2	2,5		41,5	4,1	
Breda	24,7	3,9		22,4	3,6		7,9	2,3		45,1	4,3	
Delft	28,9	5,6		21,4	4,9		7,6	3,4		42,2	5,9	
Deventer	25,2	5,4		19,2	4,9		5,7	2,6	-	49,9	6,1	+
Dordrecht	30,5	5,2		18,6	4,3		8,0	3,1		42,9	5,4	
Ede	25,9	4,8		19,9	4,4		9,3	3,4		44,9	5,5	
Eindhoven	21,6	3,5	-	21,6	3,5		10,0	2,4		46,8	4,2	
Emmen	22,0	1,8	-	17,2	1,6	-	11,0	1,4		49,7	2,1	+
Enschede	26,1	4,0		18,6	3,5		10,6	2,9		44,7	4,4	
Gouda	25,7	5,3		22,7	5,2		12,0	4,1		39,5	6,1	
Groningen	32,6	3,8	+	16,7	3,0	-	7,2	2,2		43,6	3,9	
Haarlem	23,9	4,0		21,3	3,9		6,5	2,4	-	48,3	4,7	+
Haarlemmermeer	26,5	4,3		22,9	4,3		8,6	2,8		42,0	4,8	
Heerlen	21,8	5,1		20,7	5,2		10,0	3,8		47,5	6,1	
Helmond	27,4	2,5		20,8	2,4		7,4	1,5	-	44,4	2,8	
Hengelo	22,0	1,9	-	18,8	1,8		9,0	1,3		50,2	2,3	+
Hilversum	29,6	5,1		18,3	4,1		9,1	3,2		43,0	5,3	
Hoorn	20,8	5,2	-	23,8	5,6		11,6	4,3		43,9	6,3	
Leeuwarden	27,0	5,4		15,9	4,4		9,1	3,6		47,9	6,0	
Leiden	28,6	2,4		18,8	2,1		7,2	1,5	-	45,3	2,7	
Leidschendam-Voorburg	34,7	3,2	+	18,5	2,5		6,9	1,6	-	40,0	3,2	
Lelystad	24,9	5,4		18,0	4,6		12,1	4,4		45,0	6,1	
Maastricht	23,7	4,5		20,8	4,2		13,8	3,4	+	41,8	5,1	
Nijmegen	27,9	3,9		18,4	3,2		7,1	2,2		46,5	4,2	
Oss	26,8	5,7		23,1	5,4		8,4	3,9		41,7	6,2	
Purmerend	23,9	5,4		27,6	5,5	+	8,9	3,8		39,6	5,9	
Roosendaal	18,0	4,5	-	23,4	5,0		17,4	4,7	+	41,2	6,0	
Rotterdam	28,4	2,2		22,9	2,0		11,7	1,6	+	37,1	2,3	-
Schiedam	24,8	2,7		22,8	2,5		11,8	2,0	+	40,6	2,9	
's Gravenhage	33,0	1,6	+	21,0	1,4		9,6	1,0		36,4	1,7	-
's Hertogenbosch	27,8	4,3		16,9	3,7		6,9	2,4		48,3	4,8	+
Sittard-Geleen	16,3	4,2	-	19,7	4,6		11,5	3,7		52,5	5,7	+
Spijkenisse	24,7	2,7		23,7	2,6		11,2	2,0		40,4	3,0	
Súdwest Fryslân	29,8	5,2		14,6	3,9	-	4,9	2,6	-	50,7	5,6	+
Tilburg	23,1	3,5		23,6	3,6		11,8	2,7		41,4	4,1	
Utrecht	28,0	2,9		19,3	2,5		6,5	1,5	-	46,3	3,2	
Venlo	28,1	4,9		17,7	4,1		8,5	3,1		45,7	5,4	
Vlaardingen	26,1	3,2		24,1	3,0		9,3	2,0		40,5	3,5	
Westland	27,5	5,0		20,7	4,5		8,8	3,5		43,0	5,4	
Zaanstad	23,1	1,8	-	22,5	1,8		10,4	1,3		44,0	2,1	
Zoetermeer	26,7	1,8		22,3	1,7		10,0	1,2		41,0	2,0	
Zwolle	18,6	4,0	-	20,4	4,0		7,3	2,4		53,6	4,9	+

1) Significant hoger (+) of lager (-) dan het gemiddelde van de 70 000+ gemeenten.

III Tabellen Capita Selecta (hoofdstuk 8)

8. Capita Selecta

Toelichting

8.1 Veiligheidsbeleving en slachtofferschap – naar leeftijd en geslacht

8.2 Veiligheidsbeleving en slachtofferschap – naar seksuele geaardheid

8.3 Veiligheidsbeleving – naar affectieve, cognitieve en gedragsdimensies

8.4 Onveiligheidsgevoelens – naar slachtofferervaring

8.5 Inschatting kans op slachtofferschap – naar slachtofferervaring

8.6 Slachtofferschap gewelds- vermogens- en vandalismedelicten – enkelvoudig en herhaald

8.7 Slachtofferschap identiteitsfraude, koop- en verkoopfraude, hacken en cybercrime – enkelvoudig en herhaald

Toelichting

Deze bijlage bevat maatwerktabellen waarin de cijfers behorende bij de figuren en tabellen van hoofdstuk 8 (Capita Selecta) zijn opgenomen. Het achterliggende cijfermateriaal behorende bij paragraaf 8.3 (Veiligheidsbeleving in samenhang met omgevingsfactoren) zijn hier niet opgenomen omdat deze voor het grootste deel reeds in bijlage I en vooral het resterende deel via StatLine beschikbaar zijn.

8.1 Veiligheidsbeleving en slachtofferschap - naar leeftijd en geslacht, 2013

	Voelt zich wel eens onveilig	Marge	Slachtoffer criminaliteit	Marge
Totaal	36,7	0,4	19,8	0,3
Leeftijd en geslacht				
15–24-jarige mannen	31,3	1,6	25,1	1,6
15–24-jarige vrouwen	58,1	1,6	26,8	1,4
25–44-jarige mannen	31,4	1,0	22,4	0,9
25–44-jarige vrouwen	51,3	1,0	22,0	0,8
45–64-jarige mannen	27,2	0,8	19,6	0,7
45–64-jarige vrouwen	41,6	0,8	18,8	0,7
Mannen van 65 jaar en ouder	22,2	0,9	12,8	0,7
Vrouwen van 65 jaar en ouder	32,3	0,9	11,7	0,6

8.2 Veiligheidsbeleving en slachtofferschap - naar seksuele geaardheid, 2013

	Voelt zich wel eens onveilig in buurt	Marge	Vaak respectloos behandeld door onbekenden op straat	Marge	Slachtoffer criminaliteit	Marge
Totaal	18,8	0,3	22,1	0,3	19,8	0,3
Seksuele geaardheid						
Homo	22,0	3,2	32,2	3,5	26,7	3,4
Lesbienne	25,2	4,5	29,3	4,5	27,1	4,4
Biseksuele man	15,6	2,9	21,2	3,1	22,0	3,3
Biseksuele vrouw	21,6	2,4	21,5	2,5	20,4	2,4
Hetero man	13,8	0,4	23,2	0,5	20,4	0,5
Hetero vrouw	22,2	0,5	23,2	0,5	20,3	0,5

8.3 Veiligheidsbeleving - naar affectieve, cognitieve en gedragsdimensies, 2013

	Affectieve dimensie		Cognitieve dimensie		Gedragsmatige dimensie	
	voelt zich wel eens onveilig in buurt	marge	heeft het idee dat er veel criminaliteit plaatsvindt in buurt	marge	loopt of rijdt vaak om in buurt om onveilige plekken te mijden	marge
Totaal	18,8	0,3	10,7	0,2	2,6	0,1
Geslacht						
Man	14,8	0,4	10,3	0,4	1,6	0,1
Vrouw	22,7	0,4	11,2	0,3	3,5	0,2
Leeftijd						
15-24 jaar	24,3	1,0	14,7	0,9	5,1	0,5
25-44 jaar	19,8	0,6	13,8	0,5	2,4	0,2
45-64 jaar	17,0	0,5	9,3	0,3	1,9	0,2
65 jaar en ouder	16,2	0,5	5,4	0,3	2,0	0,2
Opleiding						
Lager onderwijs	18,7	0,5	9,5	0,4	3,0	0,2
Middelbaar onderwijs	18,9	0,6	11,2	0,5	2,6	0,2
Hoger onderwijs	17,8	0,5	11,6	0,5	1,9	0,2

8.4 Onveiligheidsgevoelens - naar slachtoffererervaring, 2013

	Voelt zich wel eens onveilig	Marge
Totaal	36,7	0,4
Slachtoffer één of meer geweldsdelicten in afgelopen 12 maanden	64,1	2,6
Slachtoffer één of meer vermogensdelicten in afgelopen 12 maanden	52,9	1,1
Slachtoffer één of meer vandalismedelicten in afgelopen 12 maanden	54,2	1,4
Geen slachtoffer geweest in afgelopen 12 maanden	32,9	0,4

8.5 Inschatting kans op slachtofferschap - naar slachtofferervaring, 2013

	Totaal		Geen slachtoffer geweest[1]		Wel slachtoffer geweest	
	%	marge	%	marge	%	marge
Schat kans heel hoog in om in komende 12 maanden slachtoffer te worden van:						
inbraak in woning	12,1	0,3	10,8	0,2	52,0	2,3
zakkenrollerij (zonder geweld)	5,1	0,2	5,0	0,2	22,1	5,0
beroving op straat (met geweld)	2,9	0,1	2,9	0,1	29,1	12,4
mishandeling	2,5	0,1	2,4	0,1	21,0	3,8

[1] Het gaat om slachtofferschap in afgelopen 12 maanden van betreffende delict (achtereenvolgens woninginbraak, zakkenrollerij, beroving, mishandeling).

8.6 Slachtofferschap gewelds- vermogens- en vandalismedelicten - enkelvoudig en herhaald, 2013

	Enkelvoudig		Herhaald (2 keer of vaker)	
	%	marge	%	marge
Geweldsdelicten totaal				
Bedreiging	0,8	0,1	0,7	0,1
Mishandeling	0,5	0,1	0,2	0,0
seksuele delicten				
Vermogensdelicten totaal[1]				
(Poging tot) inbraak	2,4	0,1	0,7	0,1
Fietsdiefstal	2,4	0,1	1,4	0,1
Autodiefstal (18+)	0,2	0,0	0,0	0,0
Diefstal uit en vanaf de auto (18+)	1,7	0,1	0,8	0,1
Diefstal andere voertuigen (18+)	0,6	0,1	0,2	0,0
(Poging tot) zakkenrollerij, beroving	2,0	0,1	0,3	0,0
Vandalismedelicten totaal				
Vernielingen aan voertuigen (18+)	2,4	0,1	2,1	0,1
Overige vernielingen	1,4	0,1	1,3	0,1

[1] Voor vermogensdelicten totaal zijn geen cijfers over enkelvoudig/herhaald slachtofferschap verkrijgbaar.

8.7 Slachtofferschap identiteitsfraude, koop- en verkoopfraude, hacken en cybercrime - enkelvoudig en herhaald

	Enkelvoudig		Herhaald (2 keer of vaker)	
	%	marge	%	marge
Identiteitsfraude totaal	1,1	0,1	0,2	0,0
Skimmen	0,7	0,1	0,1	0,1
Phishing en pharming	0,3	0,0	0,1	0,0
Koop- en verkoopfraude totaal	2,6	0,1	0,5	0,1
Koopfraude	2,6	0,1	0,5	0,1
Verkoopfraude	0,1	0,0	0,0	0,0
Hacken totaal	4,0	0,2	2,2	0,1
Ingebroken/ingelogd op computer	0,6	0,1	0,4	0,0
Ingebroken/ingelogd op e-mailaccount	1,6	0,1	0,8	0,1
Ingebroken/ingelogd op website of profielsite	1,0	0,1	0,6	0,1
Anders	0,9	0,1	0,7	0,1
Pesten via internet totaal	2,4	0,1	2,1	0,1
Bedreiging met geweld	0,2	0,0	0,4	0,1
Stalken	0,2	0,0	0,6	0,1
Chantage	0,1	0,0	0,1	0,0
Laster	0,4	0,1	0,7	0,1
Anders	0,5	0,1	0,7	0,1

IV Cartogrammen regionale eenheden, districten en 70 000+ gemeenten

Deze bijlage bevat een drietal cartogrammen waarin de ligging is weergegeven van achtereenvolgens de 10 regionale eenheden, 43 districten en vijftig 70 000+ gemeenten. De in de cartogrammen opgenomen nummers verwijzen naar de nummering en naam van de betreffende gebieden in de legenda.

IV.1 Cartogram regionale eenheden

Legenda

1 Noord-Nederland
2 Oost-Nederland
3 Midden-Nederland
4 Noord-West-Holland
5 Amsterdam
6 Den Haag
7 Rotterdam
8 Zeeland – West-Brabant
9 Oost-Brabant
10 Limburg

IV.2 Cartogram districten

Legenda

1 Fryslân
2 Groningen
3 Drenthe
4 IJsselland
5 Twente
6 Noord en Oost Gelderland
7 Gelderland Midden
8 Gelderland Zuid
9 Gooi en Vechtstreek
10 Flevoland
11 Oost Utrecht
12 Utrecht Stad
13 West Utrecht
14 Noord Holland Noord
15 Zaanstreek Waterland
16 Kennemerland
17 Amsterdam Noord
18 Amsterdam Oost
19 Amsterdam Zuid
20 Amsterdam West
21 Den Haag Centrum
22 Den Haag West
23 Den Haag Zuid
24 Zoetermeer – Leidschendam/Voorburg
25 Westland – Delft
26 Leiden – Bollenstreek
27 Alphen aan den Rijn – Gouda
28 Rijnmond Noord
29 Rotterdam Stad
30 Rijnmond Oost
31 Rotterdam Zuid
32 Rijnmond Zuid-West
33 Zuid-Holland-Zuid
34 Zeeland
35 De Markiezaten
36 De Baronie
37 Hart van Brabant
38 's Hertogenbosch
39 Eindhoven
40 Helmond
41 Noord en Midden Limburg
42 Parkstad-Limburg
43 Zuid-West-Limburg

IV.3 Cartogram 70 000+ gemeenten

t.o.v. gemiddelde 70 000+

- G4
- G32
- Overige 70 000+

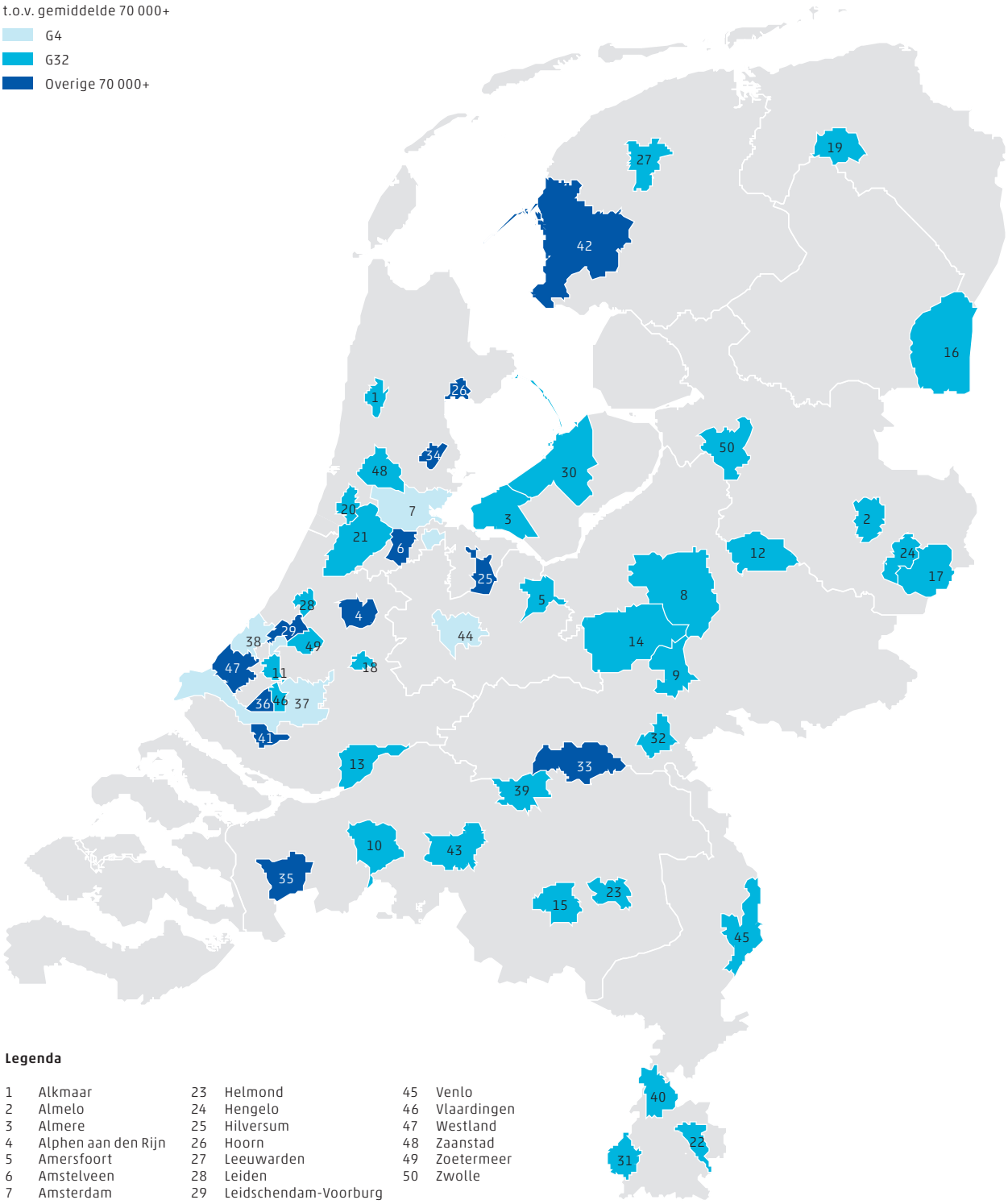

Legenda

1	Alkmaar	23	Helmond	45	Venlo
2	Almelo	24	Hengelo	46	Vlaardingen
3	Almere	25	Hilversum	47	Westland
4	Alphen aan den Rijn	26	Hoorn	48	Zaanstad
5	Amersfoort	27	Leeuwarden	49	Zoetermeer
6	Amstelveen	28	Leiden	50	Zwolle
7	Amsterdam	29	Leidschendam-Voorburg		
8	Apeldoorn	30	Lelystad		
9	Arnhem	31	Maastricht		
10	Breda	32	Nijmegen		
11	Delft	33	Oss		
12	Deventer	34	Purmerend		
13	Dordrecht	35	Roosendaal		
14	Ede	36	Rotterdam		
15	Eindhoven	37	Schiedam		
16	Emmen	38	's Gravenhage		
17	Enschede	39	's Hertogenbosch		
18	Gouda	40	Sittard-Geleen		
19	Groningen	41	Spijkenisse		
20	Haarlem	42	Súdwest Fryslân		
21	Haarlemmermeer	43	Tilburg		
22	Heerlen	44	Utrecht		

V Deelnemende gemeenten Veiligheidsmonitor 2013

Deze bijlage bevat een lijst met de 151 gemeenten die in 2013 aan de Veiligheidsmonitor hebben deelgenomen, dat wil zeggen in aanvulling op de reguliere landelijk dekkende steekproef voor de eigen gemeente extra enquêtes hebben laten uitvoeren (zogeheten 'oversampling'). Alfabetisch geordend gaat het om de volgende gemeenten:

Aa en Hunze
Alblasserdam
Albrandswaard
Almere
Assen
Asten
Barendrecht
Barneveld
Bedum
Bergambacht
Bergen (NH)
Bernisse
Best
Binnenmaas
Blaricum
Bodegraven-Reeuwijk
Borger-Odoorn
Borsele
Boskoop
Boxtel
Brielle
Bunschoten
Capelle aan den IJssel
Castricum
Coevorden
Cromstrijen
De Marne
De Wolden
Den Haag
Den Helder
Drechterland
Echt-Susteren
Edam-Volendam
Eemnes
Eemsmond
Emmen
Enkhuizen
Ermelo
Geldrop-Mierlo
Giessenlanden
Goeree-Overflakkee
Goes, Gorinchem
Graft-de Rijp
Haaren
Haarlemmerliede en Spaarnwoude
Hardinxveld-Giessendam
Haren
Harlingen
Heerhugowaard
Heeze-Leende
Heiloo
Hellevoetsluis
Helmond
Hendrik-Ido-Ambacht
Hengelo
Heusden
Hillegom
Hilversum
Hollands Kroon
Hoogeveen
Huizen
Hulst
Kaag en Braassem
Kampen
Kapelle
Katwijk
Koggenland
Korendijk
Krimpen aan den IJssel
Langedijk
Lansingerland
Laren
Leerdam
Leiden
Leiderdorp
Leidschendam-Voorburg
Leudal
Lisse
Loon op Zand
Maasgouw
Maassluis
Medemblik
Meppel
Middelburg
Midden-Drenthe
Molenwaard
Naarden
Nederlek
Nederweert
Nieuwkoop
Nijkerk
Noord-Beveland
Noordenveld
Noordwijk
Noordwijkerhout
Nuenen ca.
Oegstgeest
Opmeer
Oud-Beijerland
Ouderkerk
Overbetuwe
Papendrecht
Pekela
Reimerswaal
Rhenen
Ridderkerk
Rijnwoude
Roermond
Schagen
Schermer
Scherpenzeel
Schiedam
Schoonhoven
Schouwen-Duiveland
Sint Michielsgestel
Sliedrecht
Sluis
Soest
Someren
Son en Breughel
Spijkenisse
Stadskanaal
Stede Broec
Strijen
Terneuzen
Texel
Teylingen
Tholen
Tynaarlo
Valkenswaard
Veendam
Veere
Vianen
Vlaardingen
Vlagtwedde
Vlissingen
Vlist
Voorschoten
Vught
Waalwijk
Waddinxveen
Westerveld
Westvoorne
Woensdrecht
Zaanstad
Zederik
Zoetermeer
Zoeterwoude
Zuidplas
Zwijndrecht

Onderzoeks-verantwoording

I Inleiding

In het najaar van 2013 is voor de zesde achtereenvolgende keer de Veiligheidsmonitor op landelijk en (politie)regionaal niveau uitgevoerd. Opdrachtgevers voor de uitvoering hiervan zijn het ministerie van Veiligheid en Justitie en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Door de opdrachtgevers is de Raad voor de Veiligheidsmonitor ingesteld, die in algemene zin toezicht uitoefent op de uitvoering van de Veiligheidsmonitor. In deze Raad zijn behalve vertegenwoordigers van de opdrachtgevers ook andere organisaties zoals de G4, G32, politie, WODC en Platform31 opgenomen.
In opdracht van de Raad voor de Veiligheidsmonitor zijn voor het jaar 2012 en daarna verbeteringen doorgevoerd in het onderzoeksdesign van de Veiligheidsmonitor en is ook de vragenlijst grondig herzien. Er is dus sprake van een methodebreuk. Door deze methodebreuk zijn de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2012 en 2013 niet zonder meer vergelijkbaar met de uitkomsten van de Integrale Veiligheidsmonitor (IVM) zoals uitgevoerd in de jaren 2008–2011. Op landelijk niveau is de omvang van de breuk voor een beperkt aantal variabelen vastgesteld (zie ook de alinea methodebreuken aan het eind van deze onderzoeksdocumentatie) en zijn hiervan trendcijfers in de rapportage opgenomen. In de 2e helft van 2014 komen ook methodebreuken op het niveau van de regionale eenheden beschikbaar.

Voor de uitvoering van de Veiligheidsmonitor (VM) 2013 zijn geen wijzigingen doorgevoerd aan vragenlijst en onderzoeksdesign. Wel is het steekproefontwerp aangepast. Deze aanpassing was nodig door de nieuwe indeling van de Nationale Politie per 1 januari 2013. Deze indeling omvat 10 regionale eenheden, 43 districten en 167 basisteams. Om uitspraken te kunnen doen over de nieuwe politie indelingen is hiermee bij de stratificatie van de steekproef rekening gehouden. In de stratificatie is daarnaast rekening gehouden met gemeenten met meer dan 70 000 inwoners.
De aanpassing van het steekproefontwerp heeft echter *geen* gevolgen voor de vergelijkbaarheid van de uitkomsten van dit meetinstrument tussen 2012 en 2013.

II Doel

In de afgelopen decennia zijn periodiek veiligheidsonderzoeken en/of slachtofferschaps-enquêtes in Nederland uitgevoerd. Het eerste slachtofferonderzoek vond plaats in 1973, dus exact veertig jaar geleden. Deze traditie van het verzamelen van gegevens over veiligheid komt voort uit het politieke belang dat aan veiligheid wordt toegekend. In diverse Veiligheidsprogramma's van recentere kabinetten komt dit belang met nog meer nadruk naar voren. Dit voornemen vraagt om een gezamenlijke inspanning van verschillende actoren, zoals Rijk, Provincies en Gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, rechterlijke macht en maatschappelijke organisaties. Voor de invulling van het veiligheidsbeleid en inzicht in de effectiviteit ervan is het cruciaal te kunnen beschikken over één gezaghebbend, landelijk meetinstrument. De Veiligheidsmonitor is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot dit meetinstrument dat jaarlijks voorziet in de behoefte van landelijke, (politie)regionale en lokale (semi-)overheden aan informatie over de ontwikkeling van de sociale veiligheid in Nederland. De inhoudelijke reikwijdte van de VM omvat het monitoren van de subjectieve en objectieve veiligheid van de Nederlandse

burger en het functioneren van de politie en gemeenten op het gebied van veiligheid. Het onderzoek is gericht op alle in Nederland wonende personen van 15 jaar en ouder en wordt om een viertal belangrijke redenen uitgevoerd:

- In de eerste plaats levert de VM gegevens op die niet op andere wijze kunnen worden verkregen. Dat geldt bijvoorbeeld voor het niveau van feitelijk slachtofferschap: omdat niet alle gevallen van slachtofferschap bij de politie worden aangegeven, blijft een deel van het feitelijke slachtofferschap buiten beeld. Gezien de omvang van de steekproef valt aan de hand van de VM een bruikbare schatting te maken van het niveau van slachtofferschap en de daarbij ondervonden delicten.
- In de tweede plaats verschaft de VM informatie waarmee vergelijkingen, zowel in de tijd als tussen verschillende gebieden, mogelijk zijn. Het onderzoek is immers gestandaardiseerd.
- In de derde plaats leveren de resultaten van de VM bruikbare en vergelijkbare informatie voor de verschillende bestuurlijke niveaus waarop veiligheidsbeleid wordt gemaakt.
- In de vierde plaats verschaft de VM gegevens die gebruikt worden om ontwikkelingen te 'monitoren' aan de hand van specifieke indicatoren, zoals die in het kader van de prestatieafspraken door het ministerie van Veiligheid en Justitie worden gemaakt met de regionale politiekorpsen.

In de volgende paragraaf wordt de opzet en de uitvoering van de Veiligheidsmonitor 2013 op beknopte wijze besproken. Hierbij komen aan de orde;

- Organisatie;
- Vragenlijst;
- Veldwerk;
- Steekproef en lokale deelname;
- Respons;
- Verwerking;
- Weging;
- Uitkomsten;
- Betrouwbaarheid.

In een later op te stellen Proces- en onderzoeksdocumentatie zal de uitvoering van de Veiligheidsmonitor 2013 meer in detail worden beschreven. Dit document zal beschikbaar worden gesteld via de website van het CBS onder het thema Veiligheid en Recht.

III Opzet en uitvoering

Organisatie

De Veiligheidsmonitor wordt in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid (VenJ) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) uitgevoerd. Het onderzoek is zodanig ingericht dat ook regionale of lokale overheden of organisaties kunnen deelnemen waardoor uitkomsten vergeleken kunnen worden over meerdere beleidsniveaus.
Voor de uitoefening van het toezicht is door de opdrachtgevers de Raad voor de Veiligheidsmonitor ingesteld. In deze Raad zijn naast vertegenwoordigers van de

opdrachtgevers ook andere organisaties zoals de G4, G32, politie, WODC en Platform31 opgenomen. Naast de Raad voor de Veiligheidsmonitor is er een adviesgroep voor de Raad gevormd voor ondersteuning en advisering bij de uitvoering van de Veiligheidsmonitor. Aangezien de Veiligheidsmonitor niet alleen landelijk maar ook op lokaal niveau als meetinstrument wordt gebruikt is door de opdrachtgevers bureau Veiligheidsmonitor opgericht. Dit bureau is gevestigd bij Platform31 in Den Haag en faciliteert en coördineert de lokale deelname aan de Veiligheidsmonitor.

Vragenlijst

Voor het uitvoeren van de Veiligheidsmonitor is een gestandaardiseerde vragenlijst ontwikkeld waarmee zowel op landelijk niveau als regionaal/lokaal niveau gegevens over de veiligheid in Nederland verzameld kunnen worden. Vanaf 2012 zijn ook vragen opgenomen over cybercrimedelicten. De vragenlijst is in zijn geheel verplicht voor zowel de landelijke als lokale metingen waardoor een forse stap gezet is in het 'vergelijkbaar' meten van zowel de subjectieve als objectieve veiligheid en de relatie van burgers met politie en gemeenten. Voor lokale deelnemers aan de Veiligheidsmonitor is aan het eind van de vragenlijst enige vrije ruimte beschikbaar voor eigen vragen. De vragenlijst is verder modulair opgebouwd en bevat de volgende vraagblokken:

1. Leefbaarheid woonbuurt
2. Beleving overlast in de buurt
3. Veiligheidsbeleving
4. Slachtofferschap (inclusief cybercrime) en aangiftegedrag
5. Tevredenheid laatste politiecontact
6. Oordeel functioneren politie in de buurt
7. Oordeel functioneren politie algemeen
8. Oordeel functioneren gemeente
9. Preventie
10. Onveilige plekken
11. Respectloos gedrag
12. Achtergrondkenmerken.

Veldwerk

De Veiligheidsmonitor 2013 is zowel op landelijk als lokaal niveau uitgevoerd van begin augustus tot eind november. Een deel van het landelijke veldwerk en het gehele lokale veldwerk is uitgevoerd door I&O Research. Het veldwerk van zowel CBS als I&O Research startte vanaf 8 augustus en eindigde op 30 november. Bij de uitvoering van het veldwerk is door zowel het CBS als het onderzoeksbureau I&O Research gebruik gemaakt van twee waarnemingsmethoden, namelijk internet en papier. In eerste instantie ontvangen alle steekproefpersonen een aanschrijfbrief – voorzien van inloggegevens – met het verzoek om via internet (cawi) deel te nemen aan het onderzoek. Drie weken na de verzending van de aanschrijfbrief worden non-respondenten gerappelleerd. In deze rappelbrief worden opnieuw de inloggegevens opgenomen en daarnaast een schriftelijke vragenlijst (papi) toegevoegd. Drie weken na de eerste rappelbrief wordt een tweede rappelbrief verstuurd met opnieuw een schriftelijke vragenlijst en inloggegevens. Anderhalve week na de tweede aanschrijfbrief worden de steekproefpersonen die nog niet hebben gereageerd nogmaals telefonisch benaderd en gevraagd om de vragenlijst

alsnog via internet of papier in te vullen. Dit kan alleen bij de personen waarvan een telefoonnummer beschikbaar is. Hiervoor worden geen aanschrijfbrieven meer verstuurd.

Steekproef voor de landelijke en lokale deelname

Algemeen

De doelpopulatie van de Veiligheidsmonitor bestaat uit alle in Nederland woonachtige personen van 15 jaar of ouder die deel uitmaken van particuliere huishoudens. De institutionele bevolking, dat zijn personen in inrichtingen, instellingen of tehuizen, wordt niet geënquêteerd. Het steekproefontwerp van de Veiligheidsmonitor 2013 is anders dan de voorgaande jaren. Dit heeft te maken met de nieuwe indeling in regionale eenheden, politiedistricten en basisteams. Vóór 2013 was Nederland onderverdeeld in 25 politieregio's, sinds 1 januari 2013 is Nederland ingedeeld in 10 regionale eenheden. Elke regionale eenheid bestaat uit meerdere districten, hiervan zijn er in totaal 43 en elk district bestaat uit meerdere basisteams. In totaal zijn er in Nederland 167 basisteams. Een basisteam kan uit één of meerdere gemeenten bestaat, maar het komt ook voor dat een basisteam alleen één of meerdere wijken en/of buurten van een gemeente bevat.

Landelijke steekproef

Voor de Veiligheidsmonitor is een gestratificeerde steekproef van personen getrokken uit een steekproefkader van personen dat is afgeleid uit de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Hierbij is gestratificeerd naar de 167 basisteams. Dertien basisteams zijn bovendien in twee substrata verdeeld, om de gemeenten met tenminste 70 000 inwoners op 1 januari 2013 binnen deze basisteams te kunnen onderscheiden. Dit is nodig om aan randvoorwaarde 3 (zoals in de volgende alinea beschreven) te voldoen. Het betreft de basisteams die de gemeenten Almelo, Hengelo, Hilversum, Hoorn, Purmerend, Alphen aan den Rijn, Gouda, Spijkenisse, Vlaardingen, Oss, Lelystad, Roosendaal en Súdwest Fryslân bevatten. Het totaal aantal strata komt dus op 180.

De steekproef voor de Veiligheidsmonitor moet 65 000 responsen opleveren. Deze moeten zodanig over Nederland zijn verdeeld dat er aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. Het verwachte aantal respondenten in ieder basisteam is minstens 300,
2. Het verwachte aantal respondenten in ieder politiedistrict is minstens 750,
3. Het verwachte aantal respondenten in iedere gemeente met minstens 70 000 inwoners is minstens 300,
4. Gegeven voorwaarden 1, 2 en 3 wordt de steekproef zodanig over Nederland verdeeld dat de landelijke cijfers zo nauwkeurig mogelijk zijn.

De steekproef voor de Veiligheidsmonitor 2013 bestaat uit twee delen: een landelijke steekproef en een lokale steekproef. De landelijke steekproef bestaat uit 172 569 personen. De waarneming hiervan is voor een deel door het CBS uitgevoerd (dit is het CBS-deel van de landelijke steekproef) en voor een deel door I&O Research (dit wordt de vaste oversampling genoemd). De lokale steekproef wordt in opdracht van gemeenten eveneens uitgevoerd door I&O Research. Het gaat hier in totaal om 192 353 personen. Alle steekproeven zijn door het CBS getrokken uit steekproefkaders die zijn afgeleid uit de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

De waarneming van de landelijke steekproef wordt voor een deel door het CBS gedaan (het CBS-deel omvat 66 659 personen) en voor een deel door I&O Research (de vaste oversampling). De steekproefomvang van I&O Research omvat 96 463 personen. Deze is gelijk aan vorig jaar. Om tot een te benaderen steekproef van in totaal 163 122 personen te komen, moet een grotere steekproef worden getrokken van 172 569 personen. Er vallen namelijk records uit tijdens de bewerking van de getrokken steekproef. Dit komt voor een groot deel doordat er geen twee personen op hetzelfde adres worden benaderd. Verder worden personen verwijderd waarvoor de adresinformatie onvolledig of onbekend is, waarvoor het adres behoort tot de adressen van de institutionele bevolking of waarvoor het adres het afgelopen jaar reeds in een CBS-steekproef is voorgekomen. Deze personen worden uit de getrokken steekproef verwijderd en vervolgens wordt er in ieder stratum aselect uitgedund totdat de gewenste te benaderen steekproefomvang is verkregen.

Lokale steekproef

In 2013 is in totaal door 151 gemeenten een aanvraag gedaan voor een lokale steekproef (zie bijlage V). Alle gemeenten die deelnemen, kunnen verder worden onderverdeeld in primaire eenheden. Deze primaire eenheden zijn gebaseerd op wijken, buurten of postcodes. Doorgaans betreft dit een gebied waarover de gemeente uitspraken wil doen over de veiligheid. Niet alle gemeenten zijn verder onderverdeeld: sommige gemeenten vormen op zichzelf een primaire eenheid. Bovendien is ervoor gezorgd dat alle primaire eenheden in hun geheel binnen één basisteam liggen. Binnen iedere primaire eenheid is een enkelvoudig aselecte steekproef getrokken van personen van 15 jaar of ouder. De trekkingskansen waarmee de personen zijn getrokken zijn voor verschillende primaire eenheden zeer verschillend. Binnen een primaire eenheid zijn de trekkingskansen voor alle personen van 15 jaar of ouder gelijk.

De omvang van de te benaderen steekproef wordt voor alle primaire eenheden bepaald door de gewenste respons en het verwachte responspercentage. De responspercentages variëren voor verschillende primaire eenheden van 22% tot 70%. De steekproeffracties van de te benaderen steekproef voor de verschillende primaire eenheden variëren van minder dan een procent tot ongeveer 70%. Om een uit te zetten steekproef van een bepaalde omvang uit te komen, moet er een grotere steekproef worden getrokken om te compenseren voor uitval tijdens de bewerking. De gewenste steekproefaantallen konden in alle primaire eenheden worden geleverd.

Respons

Landelijk werden voor de VM 2013 ruim 65 000 personen ondervraagd door zowel het CBS (27 000) als door I&O Research (38 000). I&O Research verzorgde daarnaast ook de lokale waarneming van 151 gemeenten, die in 2013 met extra waarnemingen aan het onderzoek meededen. Hiervoor werden in totaal bijna 80 000 personen ondervraagd. Het totaal aantal respondenten in de Veiligheidsmonitor 2013 bedroeg hiermee ruim 145 000.
De totale respons van de Veiligheidsmonitor bedroeg 40,8%. Staat 1 geeft een overzicht van de responspercentages per regionale eenheid en district en hierbinnen de verdeling van de waarneemmethoden internet en papier. De hoogste respons werd met 46,9% gerealiseerd in de regionale eenheid Limburg De laagste respons werd behaald in de regionale eenheid Amsterdam (30,7%). Van alle ondervraagde personen vulde 47,8% een vragenlijst in via internet. 52,2% deed dit middels het invullen van een schriftelijke vragenlijst.

Staat 1 Respons en methode van dataverzameling naar regionale eenheid en district, VM 2013

		Aantal respondenten				% respons					
		CBS	I&O-research	I&O-research		CBS	I&O-research	I&O-research	totaal	Respons naar mode	
		landelijk	landelijk	lokaal	totaal	landelijk	landelijk	lokaal		CAWI	PAPI
		abs				%				% (respons totaal = 100)	
	Nederland	27411	38126	79740	145277	41,1	39,5	41,3	40,8	47,8	52,2
1	**Noord-Nederland (Regionale Eenheid)**	1655	2362	8046	12063	44,2	43,3	43,1	43,3	45,1	54,9
1A	Fryslân (District)	1021	1379	2432	4832	43,6	42,3	39,5	41,1	45,7	54,3
1B	Groningen (D)	962	1343	434	2739	44,2	43,2	42,1	43,4	43,0	57,0
1C	Drenthe (D)	693	1019	7612	9324	45,2	44,7	44,4	44,5	45,4	54,6
2	**Oost-Nederland (RE)**	4765	6588	10444	21797	46,2	43,5	43,8	44,2	47,5	52,5
2A	IJsselland (D)	775	1049	963	2787	48,0	44,8	43,9	45,3	49,2	50,8
2B	Twente (D)	954	1279	2608	4841	45,8	41,9	40,8	42,0	47,9	52,1
2C	Noord en Oost Gelderland (D)	1149	1645	792	3586	47,1	45,1	44,6	45,6	44,6	55,4
2D	Gelderland Midden (D)	1072	1496	6081	8649	44,5	42,7	45,2	44,7	47,8	52,2
2E	Gelderland Zuid (D)	815	1119	0	1934	46,3	42,9	0,0	44,3	47,9	52,1
3	**Midden-Nederland (RE)**	2843	4058	11202	18103	41,7	40,6	36,6	38,2	50,9	49,1
3A	Gooi en Vechtstreek (D)	361	498	1431	2290	42,9	41,4	45,9	44,4	47,2	52,8
3B	Flevoland (D)	727	1010	8358	10095	39,8	38,1	34,6	35,2	51,8	48,2
3C	Oost Utrecht (D)	721	1101	931	2753	45,7	44,9	41,8	44,0	50,2	49,8
3D	Utrecht Stad (D)	559	746	0	1305	37,2	36,3	0,0	36,7	52,3	47,7
3E	West Utrecht (D)	475	703	482	1660	44,3	42,9	45,7	44,1	51,1	48,9
4	**Noord-Holland (RE)**	2197	3086	6779	12062	42,4	41,2	41,5	41,6	46,1	53,9
4A	Noord Holland Noord (D)	940	1318	3373	5631	45,5	43,6	45,6	45,1	45,7	54,3
4B	Zaanstreek Waterland (D)	472	649	3140	4261	40,0	39,1	37,8	38,2	46,1	53,9
4C	Kennemerland (D)	785	1119	266	2170	40,7	39,9	42,9	40,5	47,1	52,9
5	**Amsterdam (RE)**	2284	2887	0	5171	32,0	29,7	0,0	30,7	50,4	49,6
5A	Amsterdam Noord (D)	566	723	0	1289	33,8	31,2	0	32,3	52,9	47,1
5B	Amsterdam Oost (D)	671	848	0	1519	30,0	29,2	0,0	29,5	49,0	51,0
5C	Amsterdam Zuid (D)	526	648	0	1174	40,1	33,8	0,0	36,3	51,9	48,1
5D	Amsterdam West (D)	521	668	0	1189	27,2	25,8	0,0	26,4	47,9	52,1
6	**Den Haag (RE)**	3972	5410	13106	22488	38,1	36,2	38,3	37,7	48,9	51,1
6A	Den Haag Centrum (D)	416	524	581	1521	23,2	21,8	19,2	21,0	46,0	54,0
6B	Den Haag West (D)	507	728	290	1525	40,9	38,7	32,5	38,0	48,3	51,7
6C	Den Haag Zuid (D)	565	709	1093	2367	29,4	27,4	24,3	26,3	44,2	55,8
6D	Zoetermeer - Leidschendam/Voorburg (D)	541	785	4108	5434	45,9	44,2	42,8	43,3	51,2	48,8
6E	Westland - Delft (D)	431	580	0	1011	45,8	58,9	0,0	57,0	49,0	51,0
6F	Leiden - Bollenstreek (D)	779	1078	3531	5388	43,6	41,7	42,6	42,5	51,0	49,0
6G	Alphen aan den Rijn - Gouda (D)	733	1006	3503	5242	47,0	43,6	44,2	44,5	47,4	52,6
7	**Rotterdam (RE)**	2735	3852	10943	17530	34,5	33,3	40,6	37,8	47,3	52,7
7A	Rijnmond Noord (D)	459	618	2710	3787	37,5	36,2	37,5	37,3	47,0	53,0
7B	Rotterdam Stad (D)	295	530	0	825	22,4	25,7	0,0	24,4	52,8	47,2
7C	Rijnmond Oost (D)	355	550	985	1890	33,4	32,1	42,2	37,0	48,0	52,0
7D	Rotterdam Zuid (D)	377	462	0	839	26,3	24,9	0,0	25,5	41,4	58,6
7E	Rijnmond Zuid-West (D)	570	780	5180	6530	42,8	40,8	41,6	41,6	48,0	52,0
7F	Zuid-Holland-Zuid (D)	679	912	2068	3659	43,8	39,3	42,1	41,7	45,8	54,2
8	**Zeeland - West-Brabant (RE)**	2206	3015	4499	9720	45,4	42,6	43,7	43,7	46,6	53,4
8A	Zeeland (D)	493	710	3308	4511	43,4	43,2	43,4	43,4	46,4	53,6
8B	De Markiezaten (D)	442	628	586	1656	45,8	44,1	44,8	44,8	45,7	54,3
8C	De Baronie (D)	619	859	0	1478	45,4	43,2	0	44,1	45,5	54,5
8D	Hart van Brabant (D)	652	818	605	2075	46,5	40,5	44,5	43,4	48,8	51,2

Staat 1 Respons en methode van dataverzameling naar regionale eenheid en district, VM 2013 (slot)

		Aantal respondenten				% respons				Respons naar mode	
		CBS	I&O-research	I&O-research		CBS	I&O-research	I&O-research	totaal		
		landelijk	landelijk	lokaal	totaal	landelijk	landelijk	lokaal		CAWI	PAPI
9	**Oost-Brabant (RE)**	1961	2824	8432	13217	47	45	46,4	46,2	49,3	50,7
9A	's Hertogenbosch (D)	873	1329	2333	4535	46,5	46,4	46,8	46,6	47,2	52,8
9B	Eindhoven (D)	600	807	461	1868	45,9	42,5	46	44,4	49,5	50,5
9C	Helmond (D)	488	688	5638	6814	49,4	45,8	46,3	46,5	50,7	49,3
10	**Limburg (RE)**	1772	2665	3857	8294	47	47,7	46,3	46,9	44,7	55,3
10A	Noord en Midden Limburg (D)	839	1233	3857	5929	49,3	48,7	46,3	47,2	45,5	54,5
10B	Parkstad-Limburg (D)	409	614	0	1023	44,2	54,4	0	55	40,7	59,3
10C	Zuid-West-Limburg (D)	524	818	0	1342	45,7	47,8	0	46,9	44,3	55,7
	Totaal	27411	38126	79740	145277	41,1	39,5	41,3	40,8	47,8	52,2

Verwerking

Het verwerken van de onderzoeksgegevens wordt ook wel aangeduid als het dataproces. Het dataproces omvat alle stappen die nodig zijn om van de antwoorden die respondenten geven op de vragen in de vragenlijst één of meerdere analysebestanden te maken waaraan plausibele statistische informatie te ontlenen is. Uitgangspunt daarbij is de gewenste output(tabellen). De verwerking van de data is zoveel mogelijk geautomatiseerd. Het dataproces voor de VM 2013 bestaat uit een aantal functioneel van elkaar te onderscheiden processtappen. Het gaat daarbij om:

– Centrale data opslag en controle van landelijke en lokale onderzoeksgegevens
Door CBS en bureau Veiligheidsmonitor is een uniforme recordindeling opgesteld waardoor landelijke en lokale onderzoeksgegevens voor de verdere verwerking gemakkelijker samengevoegd kunnen worden tot één SPSS-microdatabestand. Ook kunnen zo controles op een zelfde wijze uitgevoerd worden.

– Koppeling onderzoeksgegevens met administratieve registers
Tijdens deze processtap worden alle verzamelde en gecontroleerde onderzoeksgegevens gekoppeld met de gegevens uit de gemeentelijke basisadministratie (GBA) en het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) en ontstaat er een bruikbaar onderzoeksbestand.

– Afleiden van publicatievariabelen
Op basis van de vragen zoals opgenomen in de vragenlijst worden de overeengekomen indicatoren afgeleid die als nieuwe variabelen in het onderzoeksbestand worden opgeslagen. Deze variabelen vormen de grondslag voor de samen te stellen publicatie Veiligheidsmonitor 2013, kerncijfertabellen en de informatie in de databank van het CBS (StatLine). Uitkomsten die beschikbaar zijn op StatLine zijn voorzien van betrouwbaarheidsmarges. Bij de berekening hiervan wordt rekening gehouden met het steekproefontwerp.

– Controle en plausibiliteit

De onderzoeksgegevens worden gecontroleerd op consistentie en volledigheid. Daarnaast worden de voorlopige uitkomsten waar mogelijk vergeleken met uitkomsten uit eerdere jaren of met gegevens uit andere bronnen.

– Harmonisatie en weging

Door uitval en non-respons bij enquêteonderzoek is er sprake van selectiviteit bij de verkregen onderzoeksgegevens. Op basis van de beschikbare steekproefgegevens en registerkenmerken kan hiervoor goed worden gecorrigeerd (herwegen). De herweging van de VM is integraal uitgevoerd, dat wil zeggen er is één weging beschikbaar voor zowel de landelijke als lokale onderzoeksgegevens. De weegfactor is in het onderzoeksbestand opgenomen.

Weging

Per 1 januari 2013 is er een nieuwe indeling in veiligheidsregio's ingegaan. Dit heeft effect op de beoogde publicatiecellen, en daarmee ook op het steekproefontwerp en de weging. Tot en met 2012 was Nederland ingedeeld in 25 politieregio's. De VM voorzag in uitkomsten op dit niveau. De reguliere steekproef in 2012 was dan ook toegespitst op deze indeling. Er werden vaste aantallen gehanteerd binnen politieregio's.
De nieuwe indeling kent nog slechts 10 regionale eenheden. Deze eenheden zijn verder ingedeeld in 43 districten, en 167 basisteams (zie Tabel 1). Basisteams vormen het niveau waarop men graag wil publiceren. Zie verder ook de eerder in deze documentatie opgenomen beschrijving van het steekproefontwerp.

Voor de weging is het handig de stratificatie van oversampled en niet-oversampled Nederland uniform te behandelen. Daartoe wordt het stratum gedefinieerd als de primaire eenheid voor een oversampled gebied, het subbasisteam voor een niet-oversampled gebied.
Een sub-basisteam wordt gevormd door van heel Nederland de oversampling af te trekken, en het resterend gebied in te delen in basisteams, waarbij deze indien nodig worden opgesplitst in gemeenten met meer dan 70 duizend inwoners en een restdeel. De primaire eenheden en subbasisteams vormen een niet-overlappende, dekkende indeling van Nederland, die overeenkomt met de stratificatie. Binnen op deze manier gedefinieerde strata hebben steekproefelementen van het integrale bestand gelijke insluitkansen. Staat 2 toont om hoeveel gebieden en strata het gaat.

Staat 2

Indeling	Aantal gebieden
Politieregio's t/m 2012	25
Regionale eenheden (vanaf 2013)	10
Districten	43
Basisteams	167
Gemeenten	408
Gemeenten waarbinnen oversampled	151
Gemeenten met meer dan 70 duizend inwoners	50
Buiten oversampling: subbasisteams	143
Binnen oversampling: primaire eenheden	452
Strata in Nederland	595

Staat 3 bevat een overzicht van de respons. De enquête wordt sequentieel uitgezet via twee responsmodes. Eerst wordt de respondenten gevraagd via CAWI een vragenlijst in te vullen. Bij niet responderen wordt bij het eerste rappel een papieren vragenlijst meegestuurd, zodat eventueel ook via PAPI kan gerespondeerd worden. Indien ook na een tweede schriftelijke rappel respons uitblijft, worden telefoonbezitters telefonisch gerappelleerd, maar het invullen van de vragenlijst gebeurt alleen via CAWI of PAPI. De uiteindelijk gerealiseerde respons bestaat voor iets minder dan de helft uit CAWI waarnemingen en voor iets meer dan de helft uit PAPI waarnemingen.

Staat 3

	Respons	Verdeling CAWI/PAPI
Regulier (CBS)	27 411	45%/55%
Reguliere (I&O)	38 126	48%/52%
Flexibele oversampling (I&O)	79 740	49%/51%
Totaal	145 277	48%/52%

In vergelijking met de weging van de VM 2012 (Reep en Buelens, 2013) hebben er enkele aanpassingen plaatsgevonden in 2013. Ten eerste heeft de nieuwe indeling in veiligheidsregio's en het daarmee samenhangende nieuwe steekproefontwerp een effect op de weging. Door deze nieuwe indeling komt de focus te liggen op veel kleinere regionale gebieden dan voorheen (basisteams). Analyses hebben aangetoond (Reep, 2013) dat het voor kleine gebieden voordelig is om ook te wegen naar inkomen, wat niet was gedaan bij de VM 2012. In 2012 lag de focus immers op de 'oude' 25 politieregio's, een relatief weinig gedetailleerde regionale indeling. Een tweede verschil met de weging van de VM 2012 is dan ook het meenemen van inkomen in de weging, meer bepaald het gestandaardiseerde huishoudinkomen.

Zoals gebruikelijk worden twee wegingen uitgevoerd: de weging van het integrale bestand, en de weging van het reguliere deel: alle respondenten exclusief de flexibele oversampling. Door een vergelijking van de twee uitkomsten wordt de plausibiliteit geanalyseerd. Er kan verwacht worden dat de flexibele oversampling de regionale detaillering vergroot, maar dat het niveau van landelijke cijfers er niet door beïnvloed wordt.

Voor beide wegingen worden de insluitgewichten, of initiële ophooggewichten, bepaald door de insluitkansen te combineren met de responskansen. Alle respondenten in een stratum h krijgen startgewicht

$$W_h = \frac{r_h}{n_h}\frac{n_h}{N_h} = \frac{r_h}{N_h}$$

waarbij de strata zijn gedefinieerd als uitgelegd in vorige paragraaf, en rh, nh en Nh respectievelijk de omvang is van de respons, de uitgezette steekproef en de populatie in stratum h. Bij de integrale weging worden alle respondenten meegerekend in nh en rh, bij de weging van het reguliere deel alleen de respondenten van dat deel.

De weging is uitgevoerd met de software Bascula (Nieuwenbroek en Boonstra, 2002), onderdeel van het Blaise pakket. Er is een lineaire weging uitgevoerd, waarbij enerzijds rekening wordt gehouden met ongelijke insluitkansen, en anderzijds met mogelijk selectieve non respons (Särndal et al, 1992).

Weging integraal bestand

Het weegmodel dat gebruikt is om het integrale bestand te wegen bevat de volgende termen:

1. district(43) x geslacht(2) x leeftijd(6)
2. district(43) x huishoudgrootte(5)
3. district(43) x stedelijkheid(5)
4. district(43) x herkomst(3)
5. basisteam(167) x geslacht(2)
6. basisteam(167) x leeftijd(4)
7. basisteam(167) x herkomst(2)
8. g4gemeente(4 + 1 restgroep) x herkomst(6) (voor Utrecht herkomst(3))
9. g4gemeente(4 + 1 restgroep) x leeftijd(6) x geslacht(2)
10. gemeente70k(50 + 1 restgroep) x leeftijd(4)
11. gemeente70k(50 + 1 restgroep) x geslacht(2)
12. stratum(595) x geslacht(2)
13. stratum100(557 + 1 restgroep) x leeftijd(4)
14. gemeenteoversampled(151 + 1 restgroep) x leeftijd(4)
15. gemeenteoversampled(151 + 1 restgroep) x geslacht(2)
16. district(43) x inkomen(5)
17. basisteam(167) x inkomen(3)

Al deze variabelen zijn categoriaal, het aantal categorieën staat bij elke variabele aangegeven tussen haakjes.

Als basis voor dit weegmodel is uitgegaan van het weegmodel dat is toegepast bij de VM 2012, zie Reep en Buelens (2012). Om rekening te houden met de nieuwe veiligheidsregio's en het nieuwe steekproefontwerp zijn volgende wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van 2012:

– termen met betrekking tot de 'oude' 25 politieregio's zijn verwijderd,
– er is nu op districtsniveau gewogen naar dezelfde variabelen die voorheen op politieregio niveau werden meegenomen (termen 1 t/m 4),

– alle basisteams zijn nu gewogen naar geslacht, leeftijd en herkomst (termen 5 t/m 7); in 2012 was dat niet mogelijk door onvoldoende celvulling,
– de effectieve stratificatie die is verkregen door combineren van de flexibele oversampling met basisteams en gemeenten met minstens 70 duizend inwoners zit nu rechtstreeks in het weegmodel (termen 12 en 13); de primaire eenheden zitten daar impliciet bij en komen daarom niet meer apart voor in het model. Een kruising met leeftijd is alleen gedaan als er minstens 100 respondenten in het stratum zijn.

Enkele termen zijn ongewijzigd: termen 8 en 9 met betrekking tot de grootste 4 gemeenten (G4), termen 10 en 11 met betrekking tot gemeenten met minstens 70 duizend inwoners, en termen 14 en 15 met betrekking tot oversampelde gemeenten.

Termen 16 en 17 hebben betrekking op gestandaardiseerd huishoudinkomen. Deze zijn nieuw ten opzichte van 2012. In Reep (2013) is vastgesteld dat meenemen van inkomen voordelig is voor kleine regionale gebieden. Omdat de focus in 2013 ligt op basisteams in plaats van op de veel grotere vroegere politieregio's, is inkomen nu ook opgenomen in de weging.

Uitkomsten

De resultaten van de Veiligheidsmonitor 2013 worden op verschillende wijze beschikbaar gesteld. Een volledige weergave van alle beoogde indicatoren wordt in de vorm van tabellen opgenomen in Statline. Hierbij worden vijf hoofdthema's onderscheiden. Dit zijn leefbaarheid en overlast in de buurt, veiligheidsbeleving, slachtofferschap criminaliteit, burgers en politie en preventie. De onderzoeksvariabelen binnen de genoemde thema's worden hierbij uitgesplitst naar de 10 nieuwe regionale eenheden en 43 districten alsmede naar een aantal achtergrondkenmerkenheden van de persoon zoals geslacht, leeftijd, burgerlijke staat, herkomst, opleiding seksuele geaardheid en mate van stedelijkheid.

Naast Statline wordt een publicatie opgesteld waarin een beschrijving van de belangrijkste uitkomsten is opgenomen. De rapportage bevat ook een aantal kerncijfertabellen met de belangrijkste indicatoren voor de 10 nieuwe regionale eenheden en 43 districten. Deze publicatie is beschikbaar via de website van het CBS.

Verder worden voor de aan de VM deelnemende gemeenten microdatabestanden beschikbaar gesteld met daarin de belangrijkste onderzoeksgegevens welke in opdracht van de eigen regio/gemeente zijn verzameld, aangevuld met de door het CBS en I&O Research op landelijk niveau verzamelde gegevens voor de desbetreffende gemeente. Dit alles voor zover mogelijk binnen de criteria van de statistische beveiliging.
Ook bureau Veiligheidsmonitor krijgt, op grond van een afgesloten aanvullende overeenkomst met het CBS, de beschikking over een analysebestand en kan hierdoor informatie beschikbaar stellen voor lokale deelnemers aan de VM. Hiervoor heeft bureau Veiligheidsmonitor een aparte tool laten ontwikkelen die beschikbaar is via internet.
Een compleet analysebestand wordt voor afnemers beschikbaar gesteld via het Centrum voor Beleidsstatistiek (CvB) van het CBS. Op basis van dit bestand is het mogelijk informatie samen te stellen voor beleidsmakers en overheden. Het gebruik maken van de microdata vindt plaats conform de voorwaarden die hiervoor door CvB worden

gehanteerd. Ook aan het wetenschappelijk onderzoekscentrum DANS wordt een onderzoeksbestand – in een meer geaggregeerde vorm – beschikbaar gesteld.

Betrouwbaarheid van de uitkomsten

Bij elk gegeven uit de VM is de betrouwbaarheidsmarge bepaald, waarbij rekening is gehouden met de steekproefomvang en het onderzoeksdesign. In de elektronische versie van deze publicatie is per thema een verwijzing (link) naar StatLine opgenomen, waarmee het mogelijk is om meer specifieke tabelinformatie in te zien. Bij elk getoond percentage hoort een betrouwbaarheidsmarge die, behalve van het gekozen betrouwbaarheidsniveau en het onderzoeksdesign, vooral afhankelijk is van de spreiding in de antwoorden en van het aantal ondervraagde personen. Meestal wordt een betrouwbaarheidsniveau van 95 procent gekozen. Dit betekent dat de werkelijke waarde in 95 van de 100 steekproeven tussen de grenzen zal liggen van de marges behorende bij de gevonden waarde en de steekproefomvang.

Bij de Veiligheidsmonitor is in het algemeen sprake van kleine betrouwbaarheidsmarges. Dit komt door het grote aantal landelijke waarnemingen in de steekproef, aangevuld met de waarnemingen op basis van lokale oversampling. In 2013 gaat het in totaal om ruim 145 000 personen die aan het onderzoek hebben meegedaan. Puntschattingen die op een dergelijke steekproefomvang zijn gebaseerd hebben een marge van +/- 0,25 procentpunt bij een schatting van 50 procent. Dit betekent dat met een waarschijnlijkheid van 95% de werkelijke waarde van deze schatting ligt tussen de 49,75 procent en de 50,25 procent. Op het niveau van de regionale eenheden en districten zijn de marges uiteraard groter, vanwege het lagere aantal waarnemingen dat hiervoor beschikbaar is.

Methodebreuken

Vanaf 2005 tot en met 2008 is informatie over slachtofferschap, veiligheid en tevredenheid over het functioneren van de politie gemeten via de VMR. In 2008 is de VMR overgegaan in de IVM, waarmee vervolgens statistische informatie over bovengenoemde thema's is gemeten in de jaren 2008 tot en met 2011. In 2012 is de onderzoeksopzet van de IVM verbeterd en overgegaan in de VM.

Verschillen in de onderzoeksopzet tussen VM en de IVM en de IVM en de VMR hebben tot gevolg dat er systematische effecten optreden in de uitkomsten. Dit fenomeen wordt aangeduid met de term methodebreuken. Om de continuïteit van de belangrijkste variabelen zo goed mogelijk te waarborgen, is in 2012 de IVM met een steekproefomvang van circa 6000 personen parallel uitgevoerd aan de VM. Om dezelfde reden is in het verleden de VMR in 2008, 2009 en 2010 in een beperkte omvang parallel aan de IVM uitgevoerd.
Het paralleltraject is gebruikt om correctiefactoren te bepalen waarmee uitkomsten op landelijk niveau verkregen met de IVM in 2008 tot en met 2011, kunnen worden gecorrigeerd naar het niveau van de VM. Dit is gedaan voor een aantal kernvariabelen (zie staat 4) Indicatoren die betrekking hebben op overlast en verloedering worden in de VM via een andere schaal gemeten en zijn daarom niet meer vergelijkbaar met de uitkomsten van de IVM. Onveiligheidsgevoelens zijn in de VM duidelijk gestegen ten

opzichte van de IVM. Slachtofferschap is in de VM over het algemeen op een lager niveau komen te liggen, met uitzondering van vermogensdelicten die min of meer constant zijn gebleven. De beoordeling van het functioneren van de politie is in de VM op een lager niveau gekomen.
In staat 4 zijn de omrekenfactoren opgenomen om de variabelen die zijn waargenomen onder de IVM te corrigeren naar het niveau van de VM. Omdat de IVM in de jaren 2008, 2009 en 2010 parallel is uitgevoerd aan de VMR kunnen ook omrekenfactoren worden bepaald om variabelen die zijn waargenomen onder de VMR te corrigeren naar het niveau van de IVM. Ook deze zijn in de onderstaande staat opgenomen. Een cijfer waargenomen onder de VMR of IVM kan worden gecorrigeerd naar het nieuwe niveau van de VM. Voor cijfers van de VMR dient eerst te worden omgerekend naar de IVM en vervolgens naar de VM. Voor cijfers uit de IVM kaan worden volstaan met een omreken stap.

Vanwege de beperkte omvang van het paralleltraject zijn alleen methodebreuken op landelijk niveau geschat. Zodra informatie uit de politieregistratie beschikbaar komt, kan deze informatie gebruikt worden om met modelgebaseerde technieken schattingen voor methodebreuken op het niveau van de regionale eenheden worden gemaakt. Naar verwachting komen deze in de 2e helft van 2014 beschikbaar.

Staat 4 Overzicht omrekenfactoren

	Omrekenfactor	
Variabele	VMR naar IVM	IVM naar VM
Fysieke voorzieningen (schaalscore)		1,038
Sociale cohesie (schaalscore)	0,929	0,984
Voelt zich wel eens onveilig	1,207	1,483
Voelt zich vaak onveilig		0,706
Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt		1,089
Voelt zich vaak onveilig in eigen buurt		0,798
Respectloosgedrag door onbekenden op straat		1,005
Kans op woninginbraak		1,588
Slachtofferschap totaal	1,170	0,817
Slachtofferschap geweldsdelicten	1,159	0,488
Slachtofferschap vermogensdelicten	1,309	1,032
Slachtofferschap vandalismedelicten	1,308	0,653
Tevredenheid over laatste politiecontact	1,082	0,944
Tevredenheid totale functioneren politie in de buurt	0,995	0,562
Oordeel optreden politie in de buurt	0,888	0,966
Oordeel beschikbaarheid politie in de buurt (schaalscore)	0,860	0,966
Sociaal preventief gedrag (somscore)		0,911
Preventieve voorzieningen (somscore)		1,263

Recent verschenen literatuur

CBS (2013), Fraude bij online aan- of verkopen treft 3 procent, Webmagazine, 22 oktober 2013

CBS, WODC en Raad voor de Rechtspraak (2013), Criminaliteit en Rechtshandhaving 2012, 14 november 2013

CBS (2013), Ruim 200 duizend slachtoffers van skimming of phishing, Webmagazine, 7 oktober 2013

CBS (2013), Een op tien jongeren gepest op internet, Webmagazine, 24 juli 2013

CBS (2013), Homoseksuelen voelen zich onveiliger en zijn vaker slachtoffer, Webmagazine, 24 juni 2013

CBS (2013), Cybercrime treft ruim een op de acht, Persbericht, 1 maart 2013

CBS (2012), Veiligheidsmonitor 2012, 1 maart 2013

CBS (2012), Steeds meer slachtoffers van woninginbraak, Webmagazine, 19 december 2012

CBS (2012), Tevredenheid over politie iets toegenomen, Webmagazine, 3 december 2012

CBS (2012), Minder Nederlanders ervaren respectloos gedrag, Webmagazine, 7 november 2012

CBS, WODC en Raad voor de Rechtspraak (2013), Criminaliteit en Rechtshandhaving 2011, 22 oktober 2012

CBS (2012), Slachtoffers van criminaliteit voelen zich vaak nog lang onveilig, Webmagazine, 15 oktober 2012

CBS (2012), Breed draagvlak voor politie, Webmagazine, 26 juli 2012 2012

CBS (2012), Politiewaardering: trends en achtergronden, Sociaaleconomische Trends, 2e kwartaal 2012

CBS (2012) Nederlanders ervaren eigen woonbuurt als minder verloederd, Webmagazine, 18 juni 2012

CBS (2012), Steeds meer slachtoffers van woninginbraak, Webmagazine, 19 december 2012

CBS (2012), Gevoelens van onveiligheid iets verminderd, Persbericht, 1 maart 2012

CBS (2012), Integrale Veiligheidsmonitor 2011, Landelijke rapportage en Tabellenrapport, 1 maart 2012

Medewerkers

Auteurs

Math Akkermans
Moniek Coumans
Rianne Kloosterman
Ger Linden
Elke Moons

Met medewerking van

José Gouweleeuw
Bart Buelens
Hub Janssen
Evelien Vossen

Redactieraad

Math Akkermans
Razia Ghauharali
Gooitske Marsman
Maarten Schermer Voest
Paul Smit
Wil van Tilburg
Marieke Veelders